

Från gård till gata

Arkeologi i S:t Johannesgatan i Uppsala

Från gård till gata

Arkeologi i S:t Johannesgatan i Uppsala

Arkeologisk schaktningsövervakning

L1941:2293
Fjärdingen 1:3
Uppsala kommun
Uppland

Malin Lucas

Upplandsmuseets rapporter 2023:09

ISSN 1654-8280

BEARBETNING AV FOTON: Malin Lucas och Oller Norling

BEARBETNING AV PLANER: Malin Lucas

OMSLAGSBILD: Ett välbevarat trägolv i Hus 29 i schaktsträcka 14. Huset daterades till slutet av 1200-talet till början av 1300-talet. Foto av Malin Lucas, Upplandsmuseet

BAKSIDESBILD: Schaktningsövervakningen pågick in i december och gjordes parallellt med rörlägningsarbetet.

Foto av Malin Lucas, Upplandsmuseet

GRANSKNING: Anna Ölund

UPPHOVSRÄTT: om inget annat anges: Creative Commons licens CC BY. © Lantmäteriet, dnr I2014/00634

GRAFISK FORMGIVNING OCH PRODUKTION: Malin Lucas

DIGITALT TRYCK: Upplandsmuseet

© UPPLANDSMUSEET, 2023

Upplandsmuseet
Drottninggatan 7, 753 10 Uppsala
Telefon 018-169100
www.upplandsmuseet.se

Innehåll

Innehåll	5
Sammanfattning	6
Inledning	7
Bakgrund	9
Historiska kartor	9
Tidigare undersökningar	15
Syfte, genomförande och metod	16
Schaktningsövervakningens förutsättningar	17
Rapportens utformning	18
Undersökingsresultat	19
Schaktsträckor	19
Fynd	109
Analyser	126
Diskussion	129
Faser	129
Från Östra Aros till dagens gata	134
Administrativa uppgifter	136
Referenser	137
Bilagor	139
Bilaga 1. Arkeologiska objekt	140
Bilaga 2. Lager	148
Bilaga 3 Fyndlista	158
Bilaga 4. Dendrokronologisk analys	180
Bilaga 5. Makrofossilanalys	184
Bilaga 6. Konserveringsrapport	187

Sammanfattning

Under hösten och vintern 2020 utförde Upplandsmuseet, avdelning Arkeologi en schaktningsövervakning i S:t Johannesgatan i Uppsala. Övervakningen gjordes i samband med ledningsarbeten och utfördes etappvis i ett smalt schakt i icke sammanhängande schaktsträckor.

Det övervakade området berörde en ca 100 m lång sträcka i gatans östligaste del, från Sysslomansgatan och ned mot Fyrisån. Bevarandegraden av lämningarna varierade. Längst i öster hade tidigare ledningsarbeten förstört stora delar av kulturlagren, medan lagren i väster var i stort sett orörda. De påträffade lagren och konstruktionerna var talrikast i väster, både på grund av de bättre bevaringsförhållandena med också på grund av hur bebyggelsen längs sträckan hade vuxit fram. De äldsta faserna saknades i området närmast Fyrisån, som då var för lågt liggande för att lämpa sig för bebyggelse.

Sammanlagt påträffades rester av 35 byggnader, upp mot två meter tjocka, kompakta kulturlager, rester av hägnader och stolphål. Lämningarna daterades till mellan sen vikingatid och 1900-tal, med tyngdpunkten i 1300–1600-tal.

De äldsta bevarade lämningarna bestod av ett fåtal stolphål och nedgrävningar med datering i sen vikingatid. Dessa lämningar var alltför otydliga

för att kunna vittna om mer än en närvaro under tidsperioden.

Etableringen i området tog i stället på allvar fart i slutet av 1200-talet, då en mängd byggnader uppfördes. I det utsnitt av området som undersöktes tycks en stor del av byggnaderna utgjorts av fähus. Spår av att hantverk utförts i på gårdarna upptäcktes, mest tydligt i form av spill från benhantverk, där såväl kammar som nålar producerats. Möjligen kan uppsvinget i bebyggelsen under perioden höra samman med påbörjandet av katedralbygget, som bör ha inneburit ett stort inflöde av människor till den unga staden.

Från mitten av 1300-talet har bebyggelsestillväxten avstannat, möjligen i samband med digerdöden. Bebyggelse från 1400–1600-talet i den undersökta sträckan tycks i högre grad ha utgjorts av bostadsbebyggelse, vilket antyder en omstrukturering av tomterna. I mitten av 1600-talet får bebyggelsen längs sträckan ett abrupt slut, i och med stadsregleringen av Uppsala, vilket innebar att en gata i stället skulle fram här, den nuvarande S:t Johannesgatan.

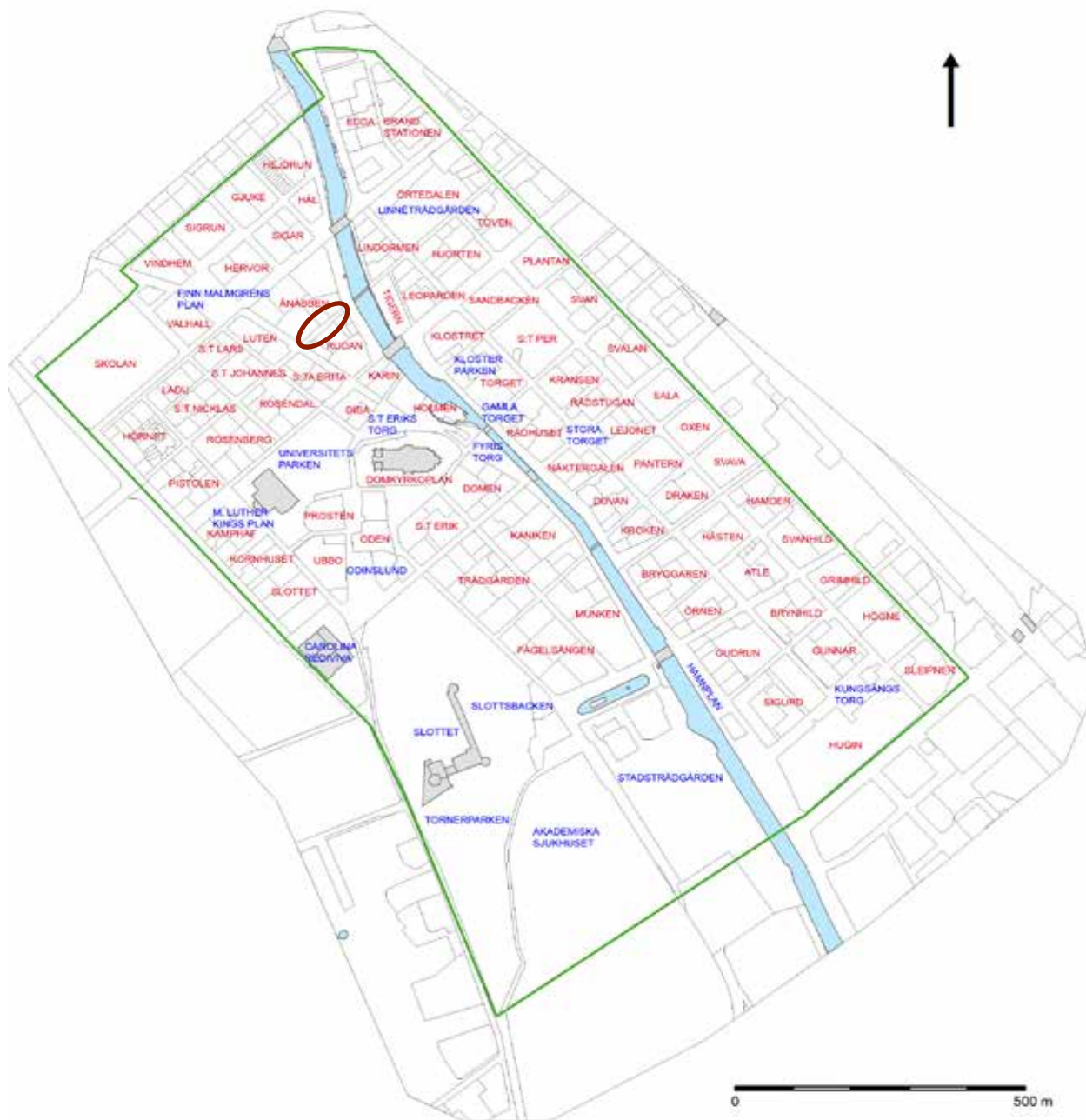
Schaktningsövervakningen resulterade i ett rikt fyndmaterial från perioden 1200–1600-tal och ny värdefull kunskap om en del av Uppsala där relativt lite var känt om de medeltida förhållandena.

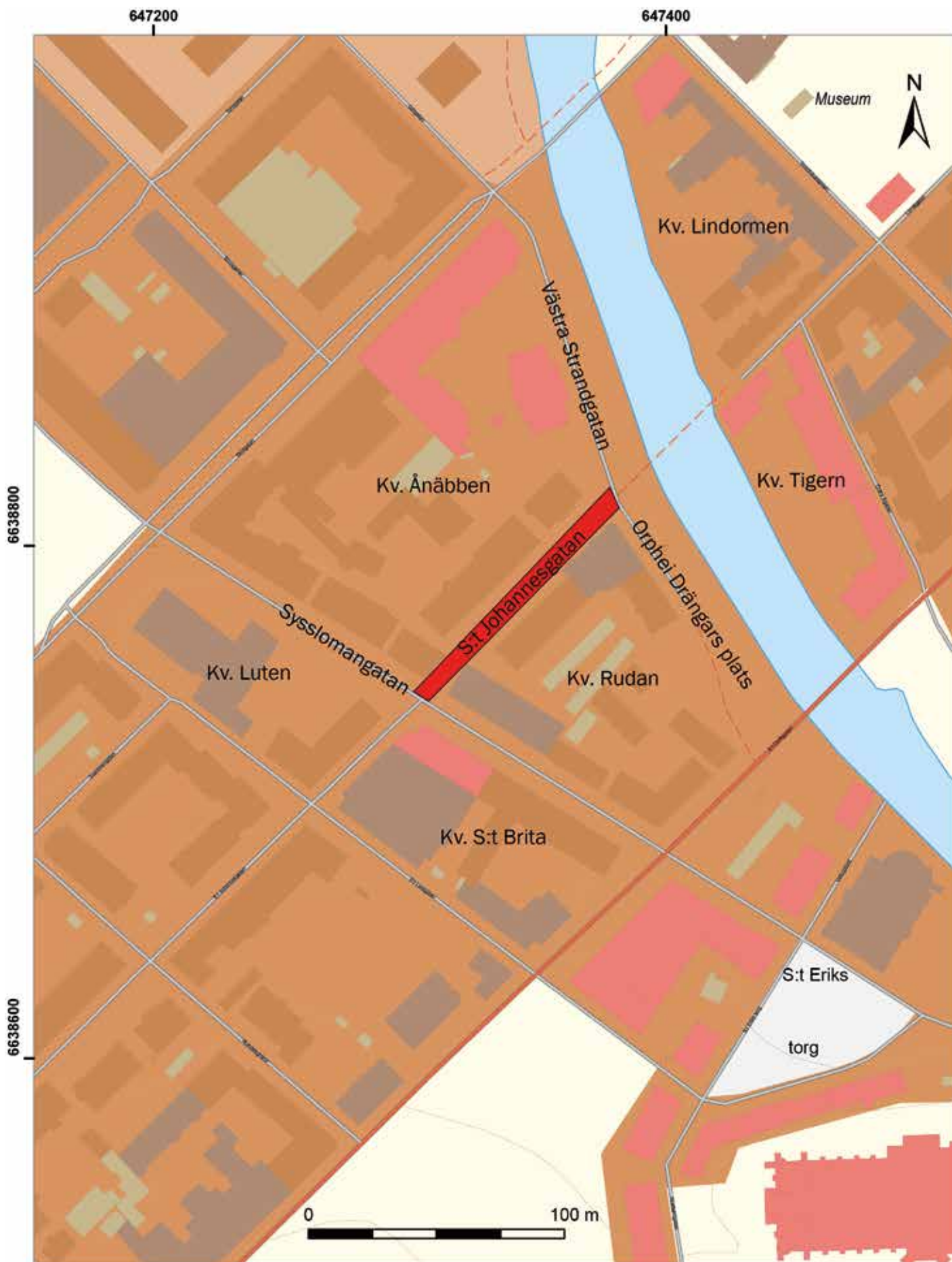
Inledning

Under hösten 2020 utförde Upplandsmuseets avdelning Arkeologi en schaktningsövervakning i samband med om- och nyanläggning av spill- och dagvattenledningar i S:t Johannesgatan, mellan Västra Strandgatan och Syslomansgatan. Arbetet skedde på uppdrag av Uppsala Vatten och Avfall AB efter beslut av Länsstyrelsen i Uppsala län (dnr 431-1335-2020, beslutsdatum 2020-06-24).

Fältarbetet utfördes av Malin Lucas, Linda Qviström och Anna Ölund, Hand Göthberg och Fredrik Thölin. Malin Lucas var projektledare och rapportförfattare.

Figur 1. Kvarterskarta över Uppsala. Grön linje markerar utbredningen för fornlämningen L1941:2293. Läget för den aktuella schaktningsövervakningen är markerad med en röd ring.

Figur 2. Utdrag ur topografiska kartan. Schaktsträckan markerad i rött, anslutande gator och kvarter markerade i text. Skala 1:2 000.

Bakgrund

Den berörda sträckan av S:t Johannesgatan ligger mellan kvarteren Rudan och Ånäbben, inom fornlämning L1941:2293, stadslager i Uppsala stad. Gatan omtalades 1671 både som *S:t Nicolai gata* och *S:t Johannesgatan*, men efter 1701 användes bara det senare namnet. Gatan har också omnämnts som *Trebackalång*, på grund av sina tre backar från Kyrkogårdsgatan och ned till Fyrisån (Wahlberg 1994: 135).

Västra Strandgatan är en sent tillkommen gata, någon gång efter 1882. Innan dess fanns där trädgårdsmark hela vägen ned till ån (Wahlberg 1994: 140).

Sysslomansgatan är känd med samma namn från 1600-talet (Wahlberg 1994: 118). Den är förlängningen av den allmänningsgata som finns skriftligt belagd från 1296 (*prope communem stratam apud amnem*). Gatan löpte utmed den västra sidan av ån, förbi Fyristorg och Domberget mot nordväst ut mot Börje socken (Dahlbeck et al. 1984: 300).

Bakgrunden till namnet *kvarteret Rudan* är inte känd, men möjligen kan det ha funnits ruddammar i kvarteret (Wahlgren 1994: 68).

Kvarteret Ånäbben har fått sitt namn av kvarterets form på 1700-talet, då det hade en oregelbunden form med en smal näbb ut mot ån vid S:t Johannesgatan (Wahlgren 1994: 70).

Historiska kartor

Den tidigaste kartan över Uppsala kan vara en medeltida kvarterskarta som publicerades av Olof Rudbeck. Kartan är omdiskuterad, men det finns mycket som talar för att den i vissa delar faktiskt avbildar de medeltida förhållanden väster om Fyrisån ca 1280 (Anund et al., 2001:18). Kartan visar för det aktuella området en helt avvikande kvartersstruktur i förhållande till senare kartor.

Vid stadsregleringen i mitten av 1600-talet gjordes Uppsalas vägnät om och blev mer rätlinjigt än innan. På regleringskartan från 1643 (figur 3) visas två skikt kartor, dels den föreslagna regle-

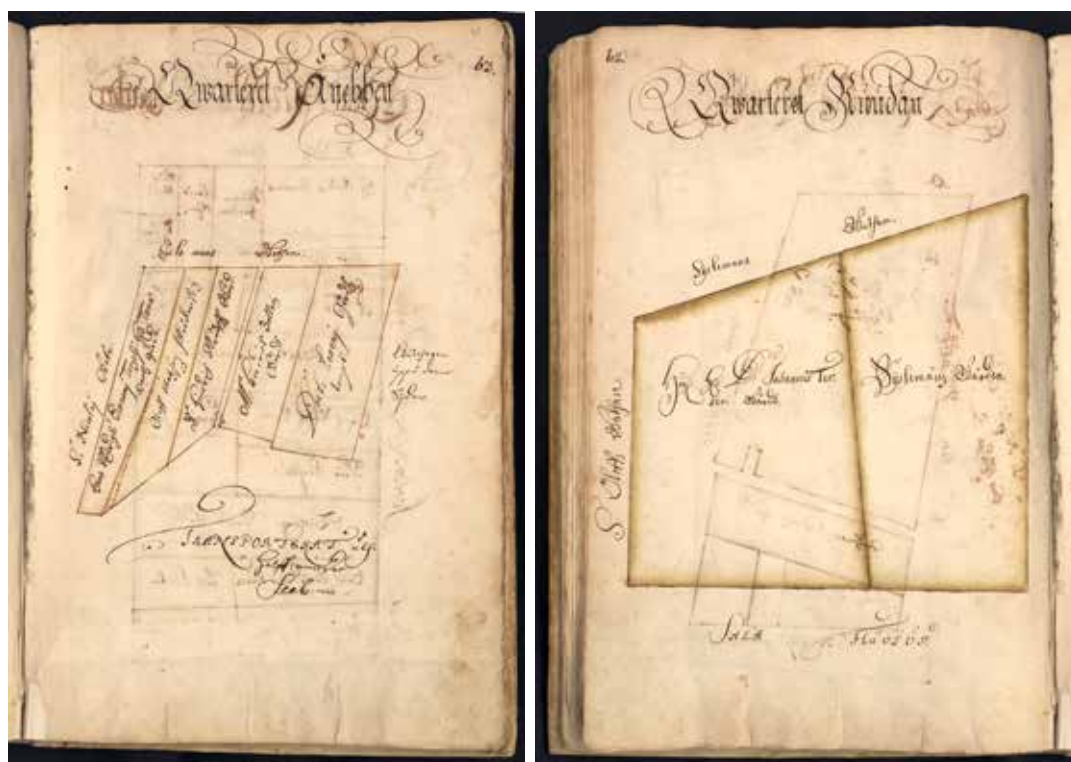
Figur 3. Utsnitt ur regleringskartan från 1643 med den aktuella undersökningen ungefärligt markerad i rött. Till vänster om denna syns den äldre vägsträckningen. Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS) B70-1:3.

ringen, dels hur vägnätet och kvarteren såg ut innan regleringen. På regleringskartan framgår att en väg löpte genom kvarteret Rudan, vilken vid stadsregleringen ersattes av den nya S:t Johannesgatan.

Från slutet av 1600-talet och början av 1700-talet finns två kvarterskartor, dels Boomans från 1671, dels Hoffsteds från 1702. Kartorna visar stadstomternas utbredning och vilka som ägde dem vid tidpunkten. Från ungefär samma tid finns också tre huskartor, som visar byggnader i ett falskt fågelperspektiv. Den första är från 1679 och upprättad av Olof Rudbeck d.ä. De två andra, Padt-Brugges från 1719 och Fredrik Akrelius som visar *Upsala Stads utseende för branden 1702* bygger troligen på Olof Rudbecks huskarta.

På Boomans kvarterskarta (figur 4) finns två tomter markerade i kvarteret Rudan. Närmast S:t Johannesgatan låg Sysslomangården, som ägdes av kyrkan, medan den andra var privatägd och ägdes av Johannes Terserus (biskop och professor).

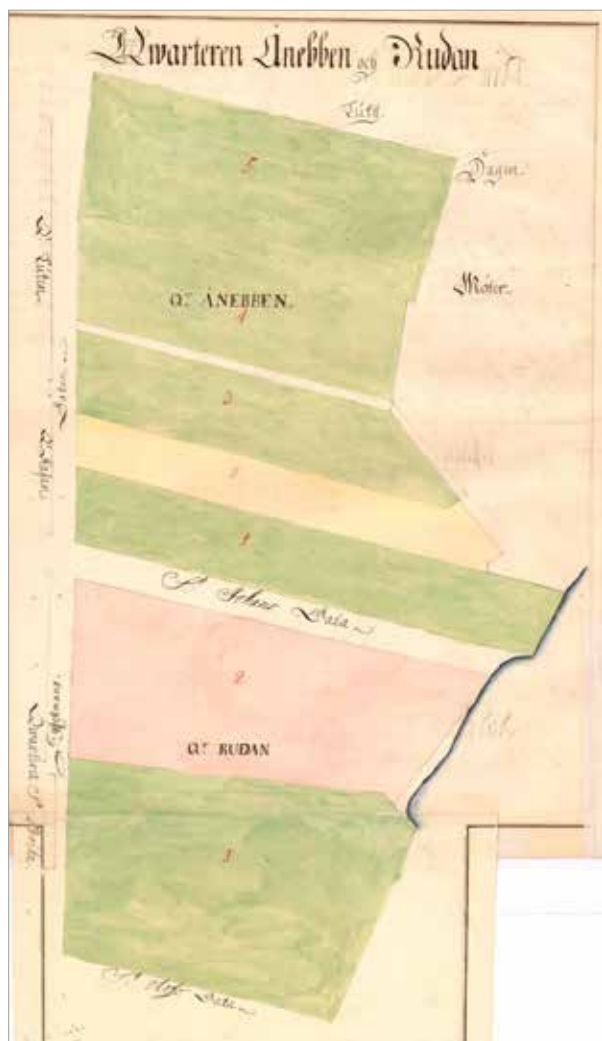
I kvarteret Ånäbben fanns fem tomter, varav fyra privatägda och en i stadens ägo. Tomten närmast S:t Johannesgatan ägdes av en Tomas Krok, två av tomterna tillhörde bagaren och rådmannen Ferdinand Zellbell och en av professor Loccenius efterträdare. På tomten som ägdes av staden bodde skräddaren Olof Mattson. Kartan visar också att det löpte en gränd genom kvarteret. Denna gränd finns inte längre kvar och tycks ha försvunnit redan någon gång under 1700-talet. På en karta från 1773 är den inte utritad.

Figur 4. Kvarterskartor av Booman, 1671. Till vänster kvarteret Ånäbben (UUB alvin-record_95037) och till höger kvarteret Rudan (UUB alvin-record_95038).

Hoffsteds kvarterskarta från 1702 (figur 5) visar tomterna i de båda kvarteren på samma sätt. Också på denna karta finns en gränd utritad mitt

i kvarteret Ånäbben. Stadens tomter visas gulfärgade, privatägda i grönt och kyrkans mark, i det här fallet sysslomangården i rött.

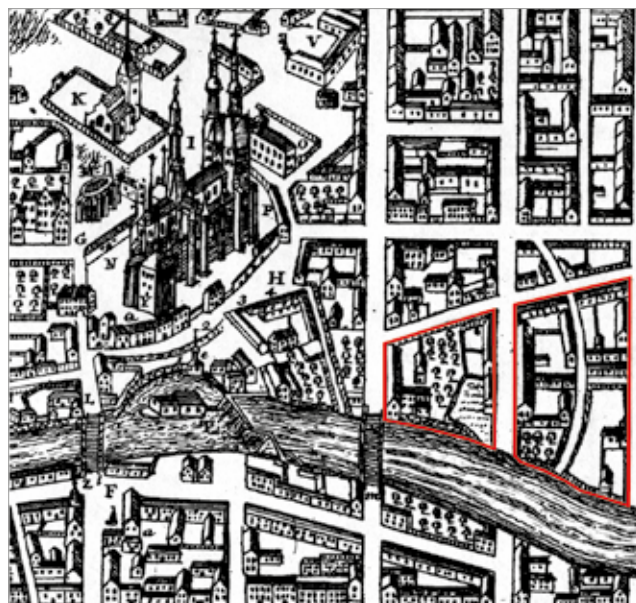
Figur 5. Kvarterskarta av Hoffstedt från 1702 över kvarteren Ånäbben och Rudan. Det rödmarkerade området visar var sysslomansgården låg i kvarteret Rudan. På andra sidan S:t Johannesgatan låg Tomas Kroks gård, där senare Uppsalas fattighus inrättades i korsningen mot Sysslomansgatan. LMV B70-1:12

Huskartorna, som visar bebyggelse i kvarteren, skiljer sig något åt från varandra, även om de senare bygger på Rudbecks karta från 1679. Rudbecks karta (figur 6) visar för kvarteret Rudans räkning bebyggelse ända ned till ån. I kvarteret Ånäbben visas enstaka byggnader nära ån, men också tämligen stora trädgårdar. Akrelius karta (figur 7) visar inte lika mycket bebyggelse längs med ån i kvarteret Rudan och rent allmänt betydligt mer trädgårdar. Kvarteret Ånäbben skiljer sig inte så mycket åt mellan de båda kartorna.

Padt-Brügges huskarta tycks vara mer eller mindre rakt av kopierad från Rudbecks karta gällande det aktuella området. Huruvida bebyggelsen skiljde sig så mycket åt mellan 1679 och 1702 som kartorna visar vet vi inte.

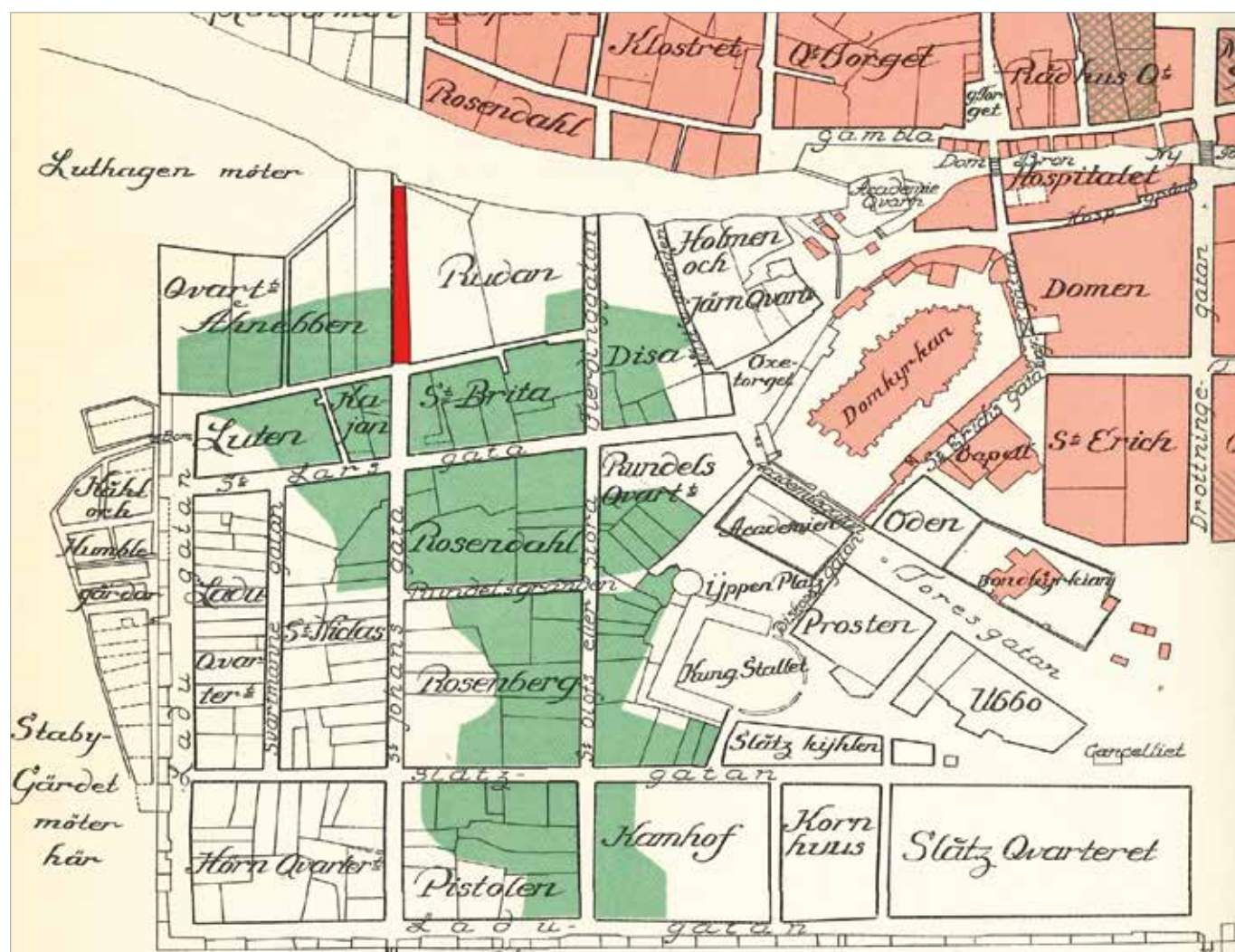
Figur 6. Rudbecks huskarta från 1679. UUB alvin-record 88596.

Figur 7. Fredrik Akrelius karta som visar hur Uppsala såg ut före 1702 års brand. Kartan är publicerad i Johan B Bussers Uppsalabeskrivning 1773. UUB alvin-record 86183. Kvarteren Rudan och Ånäbben är markerade i rött. Schaktet låg mellan de båda kvarteren.

Andra kartor som är intressanta i sammanhanget är brandkartorna över Uppsala (figur 8). Den aktuella delen av staden hade varit förskonade från de stora förödande bränderna 1702 och 1766, men 1809 hade turen vänt. 1809 års brand bröt ut den 18 juni runt åtta på kvällen. Eldsvådan startade i Uppsalas fattighus, i den så kallade Krokens gård i kvarteret Ånabben (figur 9). Därifrån spred sig branden till övriga gårdar inom kvarteret och vidare till kvarteren Luten, Rudan, S:t Brita, S:t Nicklas, Rosendal, Rosenberg, Pistolens, Kamphavet och Biskopen (figur 10). Taket på Syslmannsgården fattade eld men branden

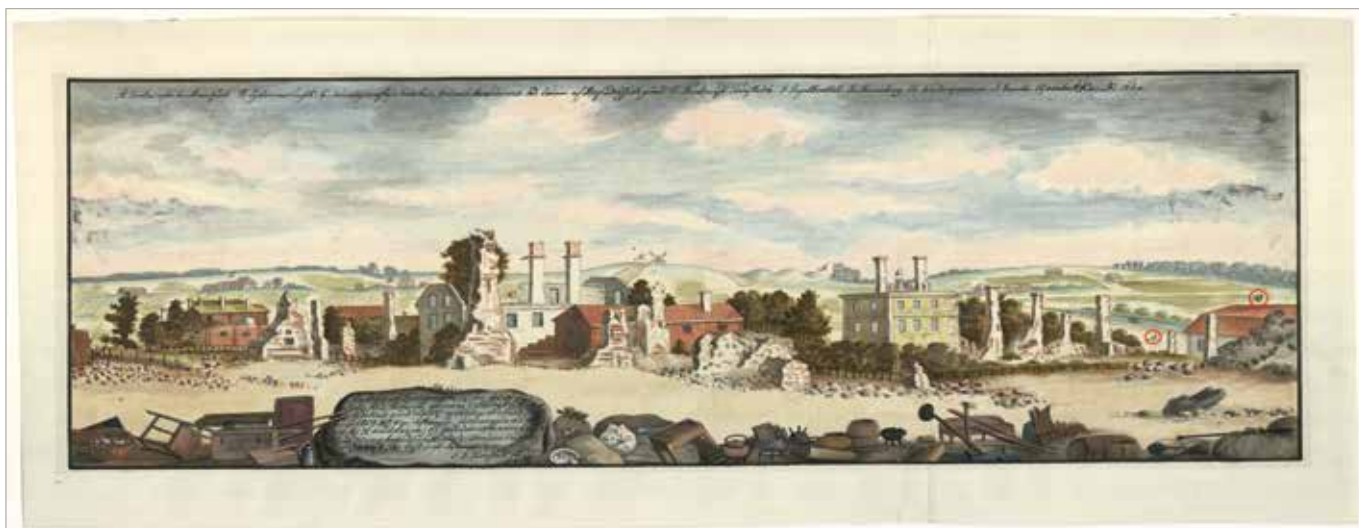
bekämpades. Branden pågick under flera dagar och mot slutet av juni brann det fortfarande i raseringsmassorna i kvarteret Ånabben. Fattighuset var uppkallat efter Tomas Krook som var domsyssloman under perioden 1663–1673, då gården var ny. Fattighuset inrättades 1778 i det tvåvåningshus där branden började. Gården innehöll då också ett bryggghus, fyra välvda källare och en stor trädgård. Fattighuset hade redan 1805 utdömts av brandkommissionen. Huset som alltså var i mycket dåligt skick angavs då bebos av "80 å 90 personer av den sämsta beskaffenhet" (Herdin 1932:206f).

Figur 8. Brandkarta över den västra delen av Uppsala. Grönt visar omfattningen av 1809 års brand, medan rött anger 1702 års brand. I kartan ans också 1766 års brand (snedskrafferat) och 1859 års brand (korsskrafferat). Ur Herdin 1932. Den aktuella sträckan markerad i rött.

Figur 9. Avbildning av Fattighuset, Krokens gård i korsningen S:t Johannesgatan-Sysslomansgatan. Ur Herdin 1932.

Figur 10. Akvarell av Johan Gustav Härstedt som avbildar förödelsen efter 1809 års brand. Till höger i bild anas bokstaven B (markerad med röd cirkel) över ett rött tak. Detta är Sysslomansgården som klarade sig ifrån branden. Alldeles till vänster om denna anas bokstaven A (markerad med röd cirkel). Där låg Krokens gård, eller fattighuset, där branden började. Alvin portal (urn:nbn:se:alvin:portal:record-88777 (nbn)).

Sysslomansgården, som alltså klarade sig undan brandens härjningar var en särskild gård som följde med uppdraget som syssloman och uppkom efter reformationen. I Uppsala finns belägg för en sådan från 1600-talets mitt. Före stadsregleringen låg sannolikt delar av gården i S:t Johannesgatan, mellan ån och Sysslomansgatan, men därefter alltså söder om den nybildade S:t Johannesgatan.

Den sista byggnaden som fungerade om bostad för sysslomannen uppfördes 1775–1776 och låg med ena långsidan mot Sysslomansgatan. Som sådant användes det fram till 1890-talet och revs slutligen 1964 (figur 11). Till gården hörde en uthuslänga som låg längs med S:t Johannesgatan (Carlsson 2010:372ff).

Figur 11. S:t Johannesgatan under tidigt 1900-tal. Till höger i bild syns bostadshuset som byggdes åt sysslomannen 1775–76 och som revs 1964. Foto: Alfred Dahlgren. Upplandsmuseet AD151.

Figur 12. S:t Johannesgatan, tidigt 1900-tal. Till höger i bild ligger kvarteret Ånäbben med Fjellstedtska studenthemmet som stod färdigt 1887. Till vänster i bild ligger kvarteret Rudan. Foto: Alfred Dahlgren. Upplandsmuseet AD137.

Tidigare undersökningar

Flera, huvudsakligen mindre, undersökningar har gjorts i S:t Johannesgatans närområde. 1999 gjorde Upplandsmuseet en schaktningsövervakning som delvis sammanföll med den aktuella sträckan. Här kunde ca 0,7 m tjocka kulturlager noteras i den västra delen av schaktet. Här påträffades också två trärör som troligen används för spillvatten och dagvatten. En dendrokronologisk datering visade att rören lagts ned i mitten av 1800-talet. Kulturlagren kunde inte dateras (Syse 1999).

Inom kvarteret Ånäbben gjorde Upplandsmuseet 1988 en schaktningsövervakning i anslutning till Skolgatan. Inga kulturlager kunde iakttas (Syse 1988). I samma kvarter har också en schaktningsövervakning gjorts i den södra delen av kvarteret, inte långt från korsningen Sysslomansgatan–S:t Johannesgatan. Eftersom schaktet endast grävdes till ett djup av ca 0,6 m kunde bara fyllnadslager från 1800-talet iakttas (Syse 20003b).

I kvarteret Rudan dokumenterades 1936 kulturlager i kvarterets sydöstra tomt. Bland annat iakttogs brandlager, rester av ett murat hus och en stenläggning. Lämningarna låg ca 1,2 m under markytan. Rester av troligen samma byggnad dokumenterades också 1953. Tjockleken på kulturlagren var ca 1 m (UM top. ark.). Byggnaden kan troligen identifieras som det hus som i en husesyn 1699 beskrivs som ett gammalt stenhus källare (Carlsson et al 2010, s.376). På 1960-talet påträffades i norra delen av kvarteret, i anslutning till S:t Johannesgatan ett kapitälfagment av kalksten. Det låg under en bodlänga, på ca 1,5–2 m djup (UM top ark). Möjligen härstammar kapitälet från domkyrkan (Carlsson 2010, s. 378). Ungefär mitt i kvarteret Rudan gjordes 1987 en förundersökning, varvid kulturlager och bebyggelselämningar påträffades. Lagrens tjocklek uppgick till ca 1–1,15 m och lämningarna daterades grovt till perioden 1400–1700 (Mogren 1987).

En schaktningsövervakning 1991–92 i hörnet av S:t Johannesgatan och Sysslomansgatan påvisade kulturlager och fynd av bland annat äldre rödgods (Arnegård 1994).

Vid parken Orphei drängars plats, nära Fyrisån gjorde Upplandsmuseet 2003 en schaktningsövervakning där utfyllnadslager från troligen 1700–1800-talet kunde iakttas (Syse 2003a).

I Sysslomansgatan genomfördes 1978 en schaktningsövervakning mellan S:t Olofsgatan och Skolgatan. Här påträffades kulturlager och konstruktioner i form av träkonstruktioner, stenläggningar och en husgrund av sten. Inga dateringar av de påträffade lämningarna kunde göras (Elfwendahl & Hjærtner-Holdar 1988). År 2008 gjorde Upplandsmuseet en schaktningsövervakning av ett schakt som löpte parallellt med 1978 års schakt, mellan S:t Johannesgatan och S:t Olofsgatan. Här påträffades drygt en meter tjocka kulturlager och lämningar efter bebyggelse. Undersökningen visade att området varit bebyggt huvudsakligen från högmedeltid till 1700-tal. Det fanns också mer osäkra dateringar till tidig medeltid. Spår av minst tre stadstomter kunde dokumenteras, vilka visade en relativt stark kontinuitet, troligen styrda av medeltida tomtindelningar. De yngsta dokumenterade lämningar hörde sannolikt samman med bebyggelse som revs vid Sysslomansgatans breddande efter 1809 års brand. Spår av smide fanns på flera ställen i schaktet (Qviström 2011).

I kvarteret Luten påträffades 1952 en stenhusgrund efter en enkelstuga (UM top. ark.). Lämningar efter samma byggnad framkom vid en förundersökning 1989 och lämningar efter gränden Luten kunde också dokumenteras (Roslund 1995).

I samma kvarter gjorde Upplandsmuseet 2016 en schaktningsövervakning inne på Upplands nations gård. Lämningarna i form av kulturlager och stenläggningar kunde generellt dateras till 1500–1800-tal. I ett kulturlager (kontext 7) påträffades en större mängd hantverksavfall från benhantverk. Materialet utgjordes av drygt nio kilo ben, huvudsakligen kapade ledändar från nötboskap. Ett fynd, en benbit med utstansade halvcirklar antydde tillverkning av knappor eller pärlor. Dateringen av lagret var något osäker, då det mycket blandade fyndmaterialet skulle kunna tyda på omdeponering (Sunding 2016).

I kvarteret S:t Brita dokumenterades på 1950-talet lämningar av kullerstensläggning, träkonstruktioner och en gråstenskonstruktion. Kulturlagrens tjocklek uppgick till ca 2,3 m (UM top. ark.).

I S:t Olofsgatan har flera iakttagelser gjorts. I korsningen mot Sysslomansgatan påträffades 1936 en husgrund och en stockbädd och 1938 trärör och en timrad brunn. 1940 iakttogs fler träledning samt en syllstensgrund och 1953 husgrunder (UM

top. ark.). Vid en schaktningsövervakning mellan Sysslomansgatan och S:t Larsgatan dokumenterades 1990 kulturlager upp mot 0,8 m tjocka samt en risbädd, en källargrund, en trolig brunn samt pålar (Bergold 1995). År 2009 påträffades en murad byggnad vid en schaktningsövervakning mellan Sysslomansgatan och S:t Olofsbron (Qvi-ström 2010).

På den östra sidan om ån, i kvarteret Lindormen gjordes 2019 en förundersökning som visade på hantverksaktiviteter från 1600-tal till 1900-tal. Bebyggelse hade funnits i området från åtminstone senmedeltid och undersökningen kunde påvisa gatunivåer från tiden innan stadsregleringen (Låås 2019).

Syfte, genomförande och metod

Syftet med den arkeologiska schaktningsövervakningen var att dokumentera berörda kulturlager och konstruktioner som framkom i schaktet i samband med markarbetet för VA. Schaktningsövervakningen skedde löpande i samband med grävarbetet för de nya ledningarna. Schaktningen skedde etappvis så att en sträcka så lång att grävmaskinen nådde grävdes, eller så lång sträcka som arbetsförtaget för dagen behövde, varefter rörarbete utfördes innan nästa etapp påbörjades. Den etappvisa grävningen medförde att 1–2 m mellan sträckorna i praktiken inte övervakades fullt ut på grund av den slänt som uppstod närmast maskinen. Förutom huvudschaktet tillkom också fyra schakt för serviser in till fastigheter längs gatan.

Grävningen utfördes med hjulburen grävmaskin men också till stora delar med handredskap, särskilt där konstruktioner påträffades. Grävda ytor dokumenterades manuellt utifrån stående byggnader. Höjdmätning har skett utifrån befintlig markyta och sedan justerats mot Lantmäteriets GDS-höjddata.

Dokumentationen, liksom grävandet skedde i schaktsträckor. Varje sträcka har numrerats från 1–20. Numreringen löper från öster till väster (från Fyrisån till Sysslomangatan) för sträckorna 1–14. Nummer 15–20 avser schakt för serviser. Dessutom grävdes en provgrop i det som senare blev sträcka 5. Numreringen följer inte nödvändigtvis den ordning sträckorna grävdes.

Schakten och de påträffade lagren och konstruktionerna dokumenterades löpande genom plan- och sektioneritningar, fotografering och beskrivningar. Numrering av lager och konstruktioner har skett löpande, med en nummerserie för lager och en för konstruktioner.

Kontexterna har i viss mån grupperats, för att visa att de hör ihop. Detta gäller huvudsakligen konstruktioner men också lager. Kontextgrupperna har numrerats löpande, i en nummerserie, från sträcka 1 till sträcka 20. Huskonstruktionerna har numrerats från hus 1–35 i samma ordning som schaktsträckorna.

De påträffade arkeologiska objekten har i möjligaste mån indelats i faser för att ge en sammanhängande kronologisk bild av platsen. Indelningen bygger på fynddateringar, dendrokronologiska dateringar och stratigrafiska förhållanden. De arkeologiska lämningarna har varit möjliga att indela i fem faser, enligt nedanstående:

- Fas 1 – tiden före ca 1250
- Fas 2 – ca 1250–1400
- Fas 3 – ca 1400–1600
- Fas 4 – ca 1600–1800
- Fas 5 – ca 1800–1900

Fasindelningen bygger på de faktiskt framkomna lämningarna snarare än på den allmänna bebyggelseutvecklingen i Uppsala. Hur resultaten av schaktningsövervakningen passar in i den allmänna utvecklingen diskuteras i tolkningskapitlet.

Prover för dendrokronologisk analys togs från välbevarade träkonstruktioner och jordprover för makrofossilanalys från ett urval av lagren.

Schaktningarna omfattade ett drygt 100 m långt sammanhängande schakt mellan Västra strandgatan och Sysslomansgatan. Bredden på schaktet var ca 3 m i dagöppningen och 2 m i botten. Schaktet grävdes till varierande djup, vanligtast 3–3,5 m men också så djupt som drygt 5 m i ett av servisschakten (sträcka 18 och 19).

Schaktningsövervakningens förutsättningar

Schaktningsövervakningen påbörjades i september och pågick in i december månad 2020. Förkunskapen om vilken arkeologi det fanns att vänta på platsen var begränsad, då endast ett fåtal arkeologiska undersökningar tidigare företagits i närområdet. I september övervakades delarna närmast Fyrisån där lagren och konstruktionerna var relativt begränsade. I november hade övervakningen nått närmare korsningen S:t Johannesgatan- Sysslomansgatan där det fanns omfattande lämningar efter konstruktioner och kulturlager som var upp till 1,8 m tjocka.

Det arkeologiska arbetet skedde under stor tidspress för att hinna färdigställa alla nya ledningsdragningar innan årets slut. Från november månad var tillgången till fullt dagsljus begränsad och i slutet av månaden blev kylan ett problem för fältarbetet. Under denna tid pågick även Covid-19 pandemin och stora begränsningar i samhället rådde. För fältarbetets del innebar det att hålla avstånd mellan medarbetare och grävmaskinister. Därför hade Upplandsmuseets arkeologer inte tillgång till en bod eller utrymme för fynd och prover i en container på plats. Covid-19 pandemin försvårade också arbetet med kontakter med allmänhet och media, samt medförde att dialog med länsstyrelsen på plats uteblev.

S:t Johannesgatan är längs den aktuella sträckan relativt smal och hela gatans bredd upptogs av schaktet. Schaktdjupet som uppgick till 3,0–3,5 m under mark (samt i ett parti 5 m under mark) var ett problem för det arkeologiska arbetet. Detta för att grävmaskinen endast kunde ta upp korta

schaktsträckor på grund av djupet. Schaktsträckornas längd kom att påverka arkeologin i hög grad, då det innebar begränsade sammanhängande ytor och avbrutna kontexter. Schaktningsdjupet och de korta schaktsträckorna gjorde att sambanden mellan schaktsträckorna gick förlorad och i praktiken innebar det att 1–2 m mellan varje schaktsträcka förblev odokumenterad på grund av slantning.

Det stora schaktdjupet var också ett arbetsmiljöproblem då schaktkanternas slantningsvinkel inte alltid gick att säkerställa. Dessutom grävdes ytor ned till 3,0–3,5 m djup bakom arkeologerna vilket medförde en fallrisk. Lättspont sattes därför upp mellan den aktuella undersökningssträckan och grävmaskinen för att minska risken för olycksfall. Mindre delar av schaktet övervakades dock enbart från schaktkanten där schaktdjupet var för stort och/eller där arbetsmiljön inte kunde säkerställas. Dokumentation i dessa delar skedde således inte lika detaljerat som i merparten av schaktet.

Schaktningsövervakningen tilldrog sig stort intresse från framför allt de boende i området men också av förbipasserande. Upplandsmuseets arkeologer svarade på en mängd frågor dagligen från nyfikna spontanbesökare. För att kontinuerligt förmedla undersökningsresultaten publicerades information på Upplandsmuseets Facebook och Instagram samt på Arkeologibloggen. En tidningsartikel i UNT och ett radioinslag för radio P4 Uppland gjordes också.

Figur 13. Tidig morgon i slutet av november. Linda Qviström inväntar dagsljus för sektionsdokumentation. Foto Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Rapportens utformning

Efter de inledande kapitlen som redogör för undersökningens bakgrund och förutsättningar, presenteras undersökningsresultaten enligt de 20 schaktsträckorna som schaktningsövervakningen gjordes i. I varje kapitel finns en allmän beskrivning av schaktsträckorna och deras arkeologiska förutsättningar. Tabellen som varje kapitel innehåller redovisar samtliga ingående kontexter (lager och anläggningar), kontexttyp med förekommande gruppstillhörighet, fasindelning samt påträffade fynd. När fasindelningen i tabellen anges som till exempel Fas 3–4 betyder det att kontexten hör hemma någonstans inom intervallet och att en närmare datering inte kunnat göras. Tabellredovisningen utgår från fasindelningen och är i huvudsak ordnad i stratigrafisk följd. Syftet är att på ett överskådligt vis redogöra för kontexternas relationer inom de enskilda schaktsträckorna. Mer detaljerad information om lager, anläggningar och kontextgrupper följer på tabellen, tillsammans med en kort sammanfatt-

ning av fyndmaterialet samt tolkning av resultatet. Samtliga schaktsträckor innehåller skalenliga planer av samtliga plandokumenterade nivåer, samt i de flesta fall även sektionsritningar. De nivåer som dokumenterats i plan är i de allra flesta fall de nivåer där konstruktioner fanns. Där sektionsritningar inte varit möjliga att upprätta framgår det under respektive schaktsträcka och där har höjdförhållandena i stället angetts i text. Varje schaktsträcka innehåller också delar av fotodokumentationen.

Efter redogörelserna för de olika schaktsträckorna följer ett kapitel om fyndmaterialet, där föremålen redovisas enligt fyndkategorier. Analysresultaten redovisas därefter. Diskussionskapitlet innehåller en kulturhistorisk tolkning, där områdets utveckling jämförs med Uppsalas allmänna bebyggelseutveckling. Sist i rapporten återfinns bilagor över lager, anläggningar, fynd, makrofossilanalys och dendrokronologisk analys.

Undersökningsresultat

Den övervakade sträckan löpte från Västra Strandgatan med toppnivåer runt 7 m ö h, i en uppförsläge fram till Sysslomansgatan med toppnivåer runt 9,5 m ö h. Lämningarna var ganska beskedliga i de lägre liggande partierna men både tjockleken på kulturlagren och lämningens komplexitet ökade ju högre upp i sluttningen.

Schaktsträckor

Nedan presenteras de 20 separata schaktsträckorna som övervakades med de lämningar och fynd som påträffades. En mer utförlig beskrivning av de enskilda kontexterna återfinns i bilaga 1 och 2. Fynden presenteras mer utförligt i underkapitlet Fynd samt i bilaga 3.

I löptext betecknas kontextgrupperna K samt nummer (t.ex. K1).

Figur 14. Översiktsskarta över schaktet med indelning i schaktsträckor. Skala 1:600.

Schaktsträcka 1

Schaktsträckan låg i den nordöstligaste delen av schaktet. Längst i öster var schaktet stört av ledningsdragningar och brunnar. En av brunnarna, som fortfarande var i bruk, var en tegelmurad brunn av äldre typ (figur 16) Möjligen är det den brunnen man kan se brunnslocket till i figur 12 (s. 14). Bevarade lager fanns över en sträcka om ca 5 m, motsvarande den sektiondokumenterade delen. Lagren fanns i den södra delen av schaktet över en ca 0,8 m bred remsa. Den norra delen var störd av ledningar. Schaktet grävdes till ett djup av ca 3,10 m. Naturlig lera påträffades ca 2,8 m under markytan.

I schaktet framkom lämningar från fas 4 och 5 med nio dokumenterade kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 14 fynd.

De flesta kontexterna längs schaktsträcka 1 kunde kopplas till raserings eller utfyllnad, vilka med ledning av föremålsfynden är av relativt sent datum (Fas 5) men ett stolphål (K1) med tegelskoning kunde också dokumenteras. En större nedgrävning (A76) hade troligen tillkommit i samband med rörnedläggning.

Fynden som påträffades i schaktet hörde samtliga till Fas 5 och bestod av keramik, bland annat skärvor av Höganäskrukor.

De flesta av lagren var sannolikt utfyllnadslager och inga tecken på bebyggelse inom sträckan kunde dokumenteras. Troligen har området legat för lågt under medeltid, i ett möjligen vattensjukt område.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 1	Raserings- /utfyllnadslager	5	1	
	L. 149	Brun sand	5	1	469-475
	L. 2	Raserings- /utfyllnadslager	5	1	476-482
	L. 150	Raserings- /utfyllnadslager	5	1	
	A76	Nedgrävning	5	1	
K1	A4	Stolphål	4-5	1	
K1	L. 151	Nedgrävning	4-5	1	
	L. 152	Tramphorisont?	4-5	1	
	L. 153	Infiltration?	4-5	1	

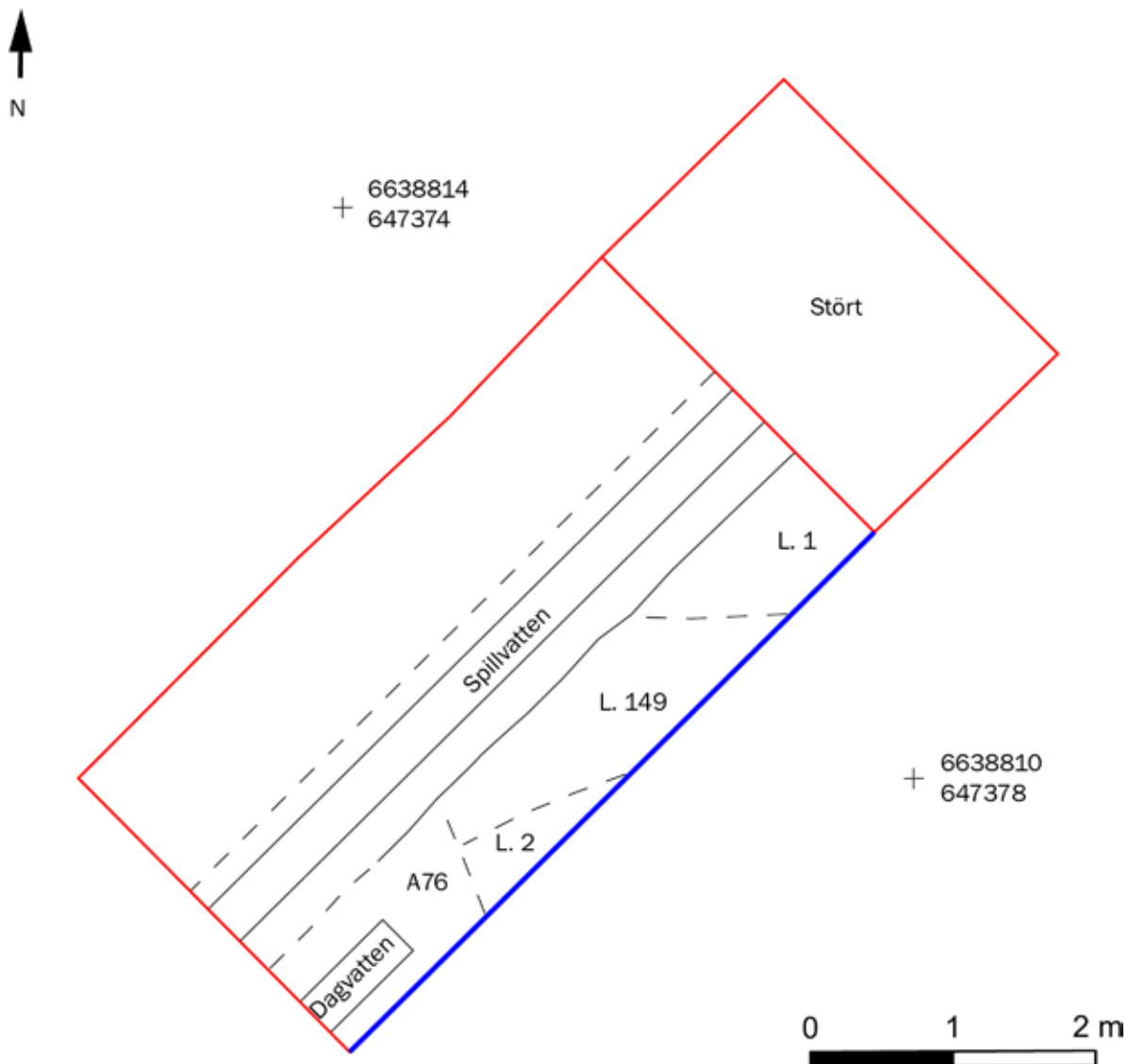
Figur 15. De dokumenterade kontexterna i sträcka 1. För full beskrivning av enskilda kontexter, se bilaga 1 och 2.

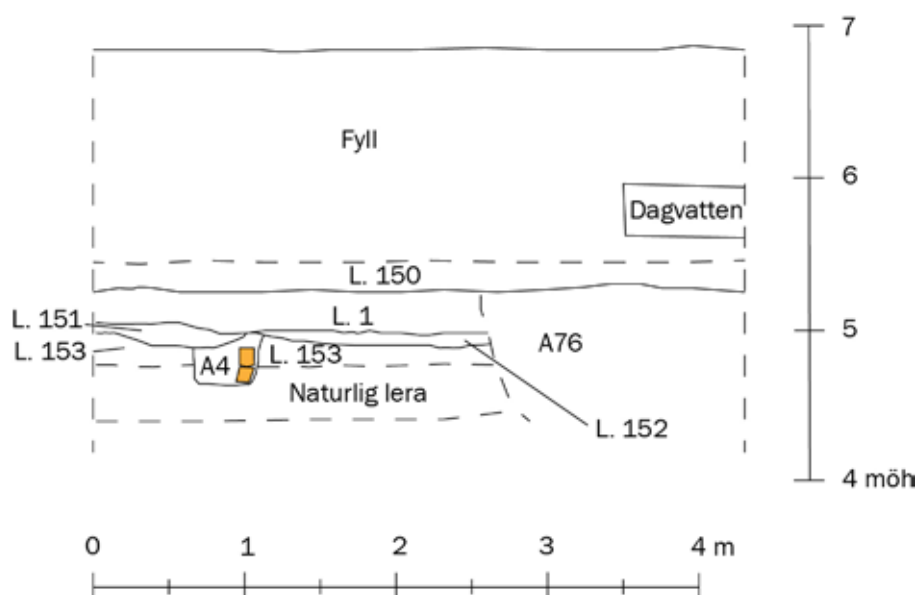
Figur 16. En tegelmurad brunn i schaktsträcka 1 som återanvänts genom att en modern brunn ställts ned i tegelbrunnen. Foto mot N., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 17. Bevarade lager i schaktsträcka 1 till höger i bild. Järnbron i fonden. Foto mot NO, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 18. Planritning över schaktsträcka 1, cirka 5,5 m ö.h. Blå linje visar läget för sektionsritning (figur 19). Den tegelmurade brunnen låg inom det område som är markerat på planen som stört. Samtliga på planen redovisade kontexter hör till Fas 5. Skala 1:50.

Figur 19. Sektionsritning schaktsträcka 1. Skala 1:50.

Sektionsbeskrivning: L. 150: Brun-brungrå, humös och siltig sand med kolstänk. L. 1: Rödbrun sand, tegel, enstaka rundade stenar. L. 151: Brun-brungrå, humös och siltig sand med kolstänk. L. 152: Brun, humös och grusblandad lera med enstaka djurben (ej tillvarataget). Tendens till yta av småsten men svårt att se i sektion. Något tegelfragment. L. 153: Gröngrå lera, något kolfnyk. Ingen tydlig övergång till naturlig lera. A4: Brun humös lera, tegel i V. kanten. A76: Brungrå lerblandad sand med rundade stenar, ngt tegel. Äldre ledning/dränering?

Schaktsträcka 2

Liksom i schaktsträcka 1 var den nordvästra delen av schaktet stört av befintlig ledning. I den sydöstra delen av schaktet fanns en ca 0,7 m bred yta som var opåverkad av ledningsdragningar. Bevarade lager fanns över en sträcka av ca 15 m, vilket sammanfaller med den sektionsdokumenterade delen.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 3–5, med åtta dokumenterade kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 13 fynd.

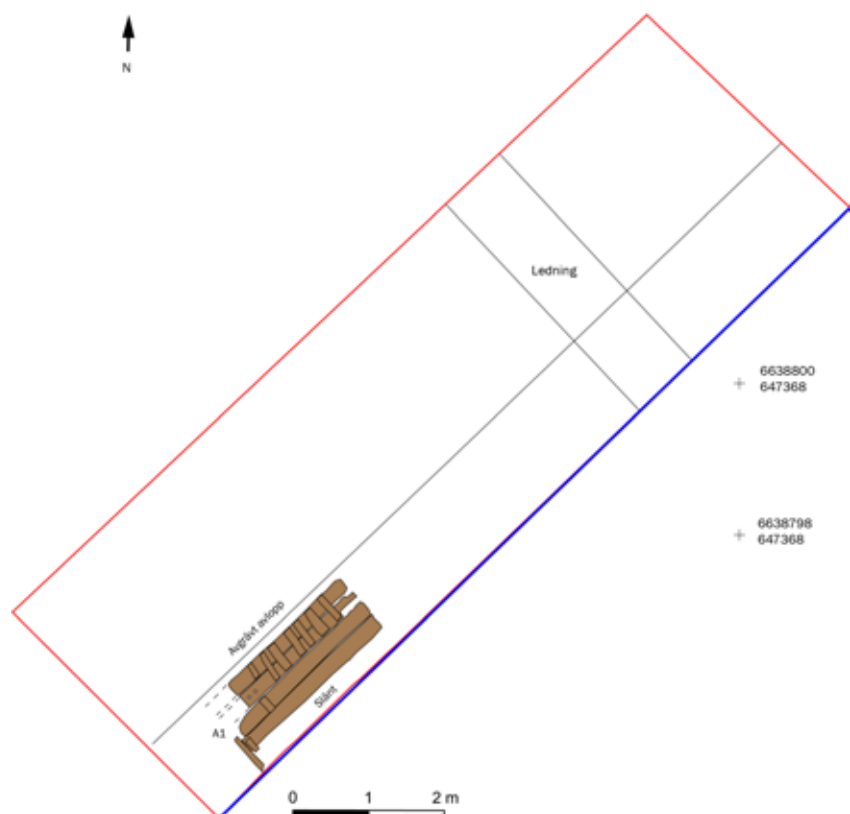
Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 154	Raseringslager	4–5	2	1–5, 9
	L. 155	Utfyllnadslager	4–5	2	7, 8
	L. 157	Raseringslager?	4–5	2	6, 10–12
	L. 159	Utfyllnadslager	4–5	2	
	A1	Kavelbro/rustbädd	3	2	
	L. 160	Utfyllnadslager?	3	2	
	L. 156	Raseringslager?	3	2	
	L. 158	Utfyllnadslager	3	2	

Figur 20. De dokumenterade kontexterna i schaktsträcka 2.

De flesta kontexterna bestod av raseringslager och utfyllnadslager, men det fanns också rester efter en trolig kavelbro, A1 (figur 21, 22, 23). Konstruktionen låg ca 1,95 m under markytan och bestod av minst fyra, ca två meter långa, parallellt liggande stockar. En av stockarna hade ett urtag i ena änden samt dymlingshål. Ovanför stockarna fanns tvärgående starkt nedbrutna plankor. Från konstruktionen togs tre dendroprover (se även bilaga 4) som daterades till 1288–1318, 1473–1495 och 1412–1437. De disparata dateringarna bör

bero på att man återvunnit virke, varför den senare dateringen till slutet av 1400-talet är den mest rättvisande och placerar konstruktionen i Fas 3.

Fyndmaterialet var begränsat och bestod av djurben, ett par bitar keramik, ett par spikar, planglas, slagg och tegel. En av keramikskärvorna var en kruka av yngre rödgods från 1750–1850, men påträffat i fyllnadsmassorna. Den andra var ett fat i fajans från L. 155. Lagret har en datering till Fas 4–5.

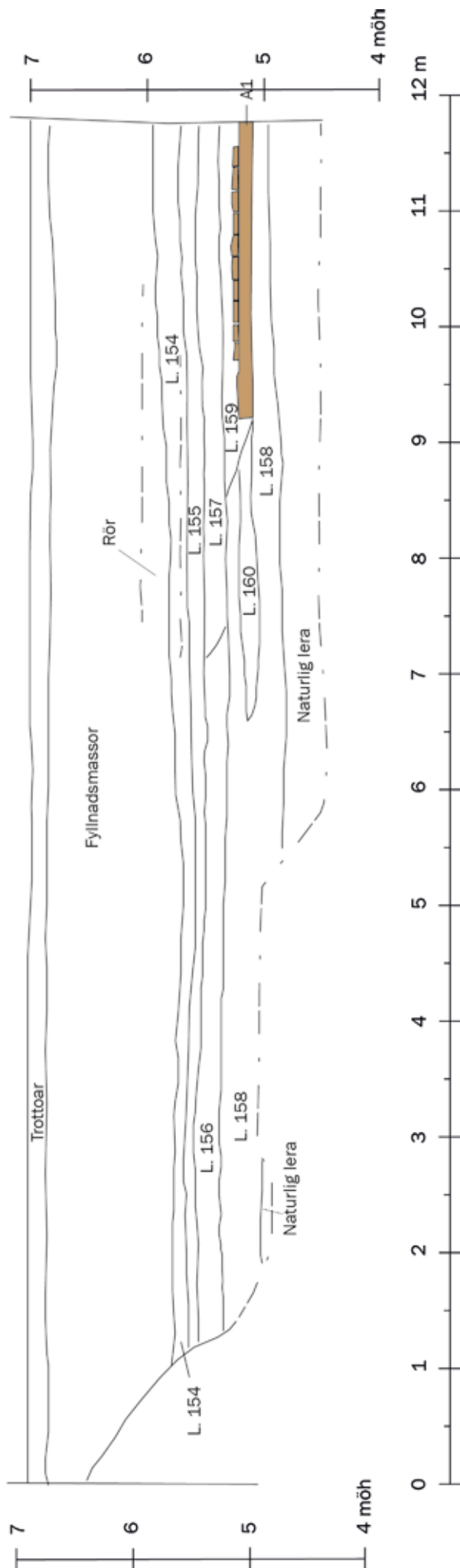
Figur 21. Schaktsträcka 2. Figuren redovisar den enda konstruktionsnivån som fanns inom schaktsträckan med kavelbro, A1, tillhörande Fas 2, ca 5,25 m ö.h. Blå linje visar läget för sektionsritning (figur 24). Skala 1:100.

Figur 22. Schaktsträcka 2. Kavelbro, A1. Foto mot SO, Anna Ölund, Upplandsmuseet

Figur 23. Schaktsträcka 2. De upptagna stockarna i kavelbron (A1), den ena med urtag och dymlingshål. Foto Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Figur 24. Sektionsritning, schaktsträcka 2. Skala:1:50.

Sektionsbeskrivning: L. 154. Krossat-pulvriserat tegel. Inslag av kalkbruksbitar. L. 155. Homogent ljusgult grus. L. 156. Brunröd grusig sand med sten, tegelkross, enstaka kolbitar, taktegel. L. 157. Som 156 fast större inslag av tegel. L. 158. Homogent mörkgrått gödselblandad lera med stort inslag av träflis, träbitar, kvistar, kolstänk, pinnar, näver, bark, stora djurben, bränd lera samt tegelbitar. L. 159. Ljusgrå blöt, grusig lera med träflis och gödsel. L. 160. Lins av ljusgrå något gödselblandad lera.

Schaktsträcka 3

Den norra delen av schaktet var störd av befintliga ledningar och bevarade lämningar fanns i den södra delen av schaktet upp till en bredd av ca 0,7 m, precis som i schaktsträcka 2. Ledningar och en brunn fanns även i den södra delen av schaktet. Bevarade lämningar fanns över en sträcka av ca 7 m, vilket sammanfaller med den dokumenterade sektionen.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 2–5 med nio kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs åtta fynd.

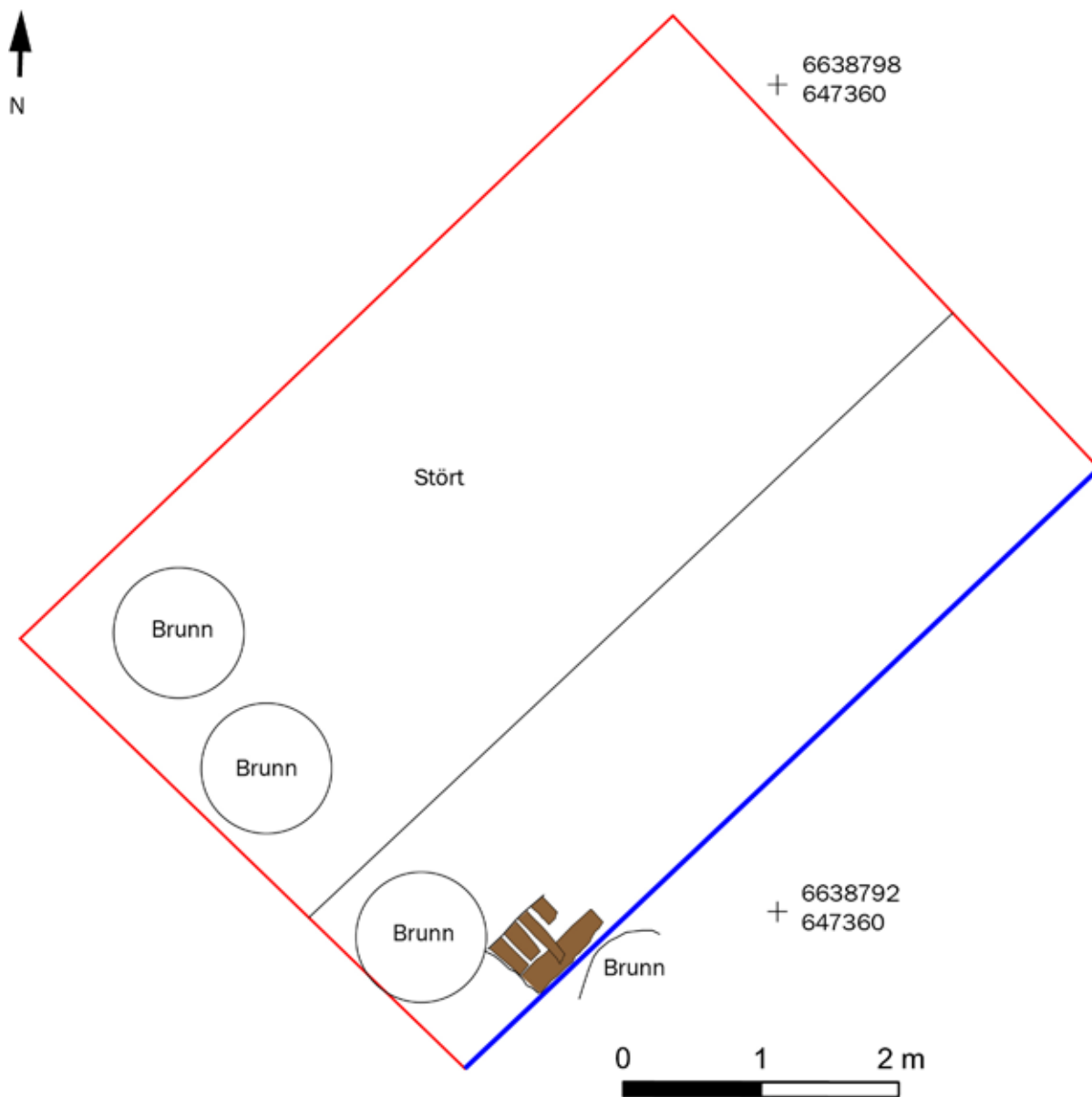
De flesta kontexterna bestod av olika raserings- och utfyllnadslager. Dessutom fanns resterna av två träkonstruktioner, A2 och A3, båda svårt ska-

dade av senare tidens grävarbeten. A2, som låg ca 1,75 m under markytan syntes över ett ca 0,5×0,5 m stort område och bestod av en stock och fyra mindre trästycken, samtliga mycket nedbrutna. A3 syntes endast i sektion och var helt avgrävd inom den undersökta ytan. Det gick inte av de fragmentariska resterna att avgöra om det rörde sig om golv eller om delar av kavelbroar. Kavelbron, A1, i intilliggande sträcka 2, kan indikera att även dessa utgör rester av kavelbro, tillhörande fas 3.

Det begränsade fyndmaterialet bestod av djurben, ett par spikar, planglas, yngre rödgods och ett möjligt fragment av en kvarnsten. Fynden gick inte att datera.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 154	Raseringslager	4–5	3	13–18, 495
	L. 155	Utfyllnadslager	4–5	3	
	L. 156	Raseringslager?	4–5	3	
	A2	Träkonstruktion	3?	3	
	A3	Träkonstruktion	3?	3	
	L. 158	Utfyllnadslager	2–3	3	
	L. 160	Utfyllnadslager?	2–3	3	
	L. 157	Raseringslager?	2–3	3	19
	L. 159	Utfyllnadslager	2–3	3	

Figur 25. De dokumenterade kontexterna i schaktsträcka 3.

Figur 26. Schaktsträcka 3 med kavelbro A2 (kontextgrupp 3), ca 5,25 m ö.h. Planen redovisar den enda konstruktionsnivån inom schaktsträckan, troligen tillhörande Fas 3. Blå linje visar läget för sektionsritning (figur 30). Skala 1:50.

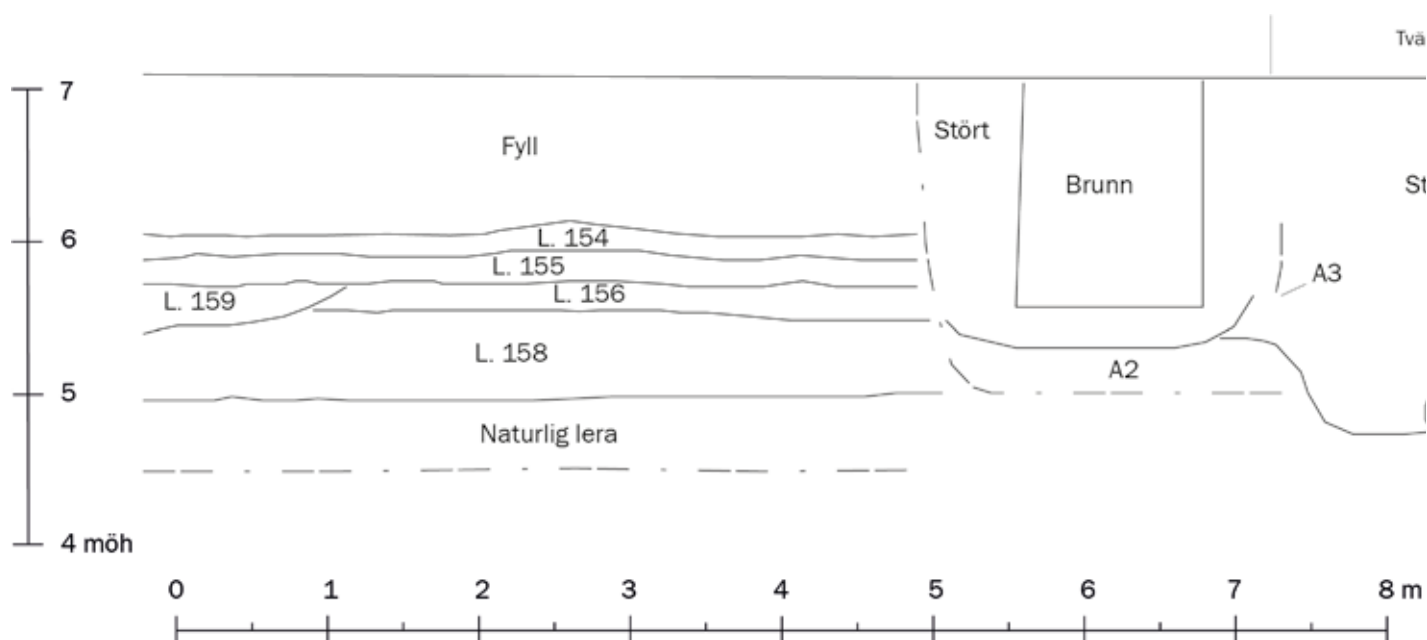
Figur 27. Sektion i schaktsträcka 3. Foto mot NO, Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Figur 28. Träkonstruktion A2 av nedbrutet trä i schaktsträcka 3, foto mot S, Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Figur 29. Träkonstruktion A3, sträcka 3 var synlig endast i sektionen. Foto mot S., Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Figur 30. Sektion, sträcka 3. Skala 1:50.

Sektionsbeskrivning: L. 154: Krossat-pulvriserat tegel. Inslag av kalkbruksbitar. 0,1–0,2 m tjockt. Ökar mot Ö. L. 155: Homogent ljusgult grus. L. 156: Brunröd grusig sand med sten, tegelkross, enstaka kolbitar, taktegel. L. 159: Blöt, grusig lera. Ljusgrå med träflis och gödsel. L. 158: Homogent mörkgrått gödselblandad lera med stort inslag av träflis, träbitar, kvistar, kolstänk, pinnar, näver, bark, stora djurben, bränd lera samt tegelbitar. Gradvis brunare och mer gödsel mot botten. A2: Träkonstruktion. A3: Träkonstruktion.

Schaktsträcka 4

Den norra delen av schaktet var störd av ledningar. Bevarande lager fanns över en ca 0,5 m bred remsa i den södra delen av schaktet. Bevarade lämningar fanns över en ca 7 m lång sträcka, vilket sammanföll med den dokumenterade sektionen.

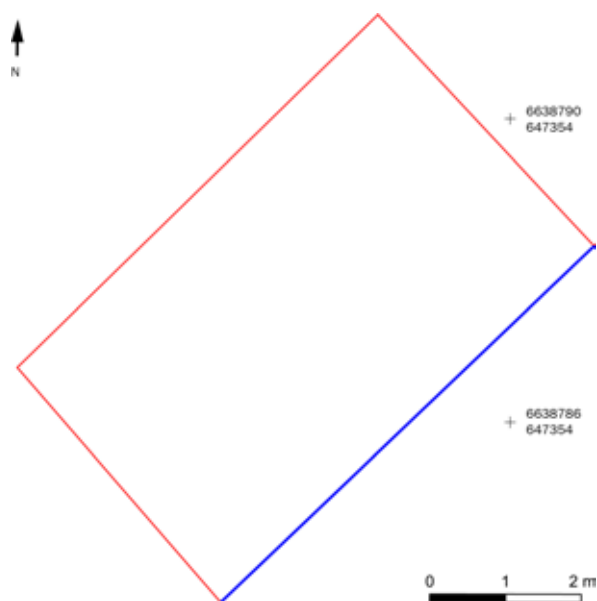
Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 4–5, med fem kontexter i plan och/eller sektion,

samtliga utgörande raserings- och utfyllnadslager. Sammanlagt tillvaratogs 12 fynd.

Fyndmaterialet bestod av djurben, slagg, spik, ett möjligt fragment av en malsten samt tre keramikskärvor av yngre rödgods. En av dessa (F22), från L. 165, härrörde från ett hornmålat fat med datering till 1650–1750. Dessutom fanns en skärva från en gryta (F21) i yngre rödgods med marmorerad dekor daterad till 1700-tal.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 161	Raseringslager	4–5	4	
	L. 162	Raseringslager	4–5	4	
	L. 163	Utfyllnadslager	4–5	4	
	L. 164	Raseringslager?	4–5	4	
	L. 165	Utfyllnadslager	4	4	20–25, 27–30

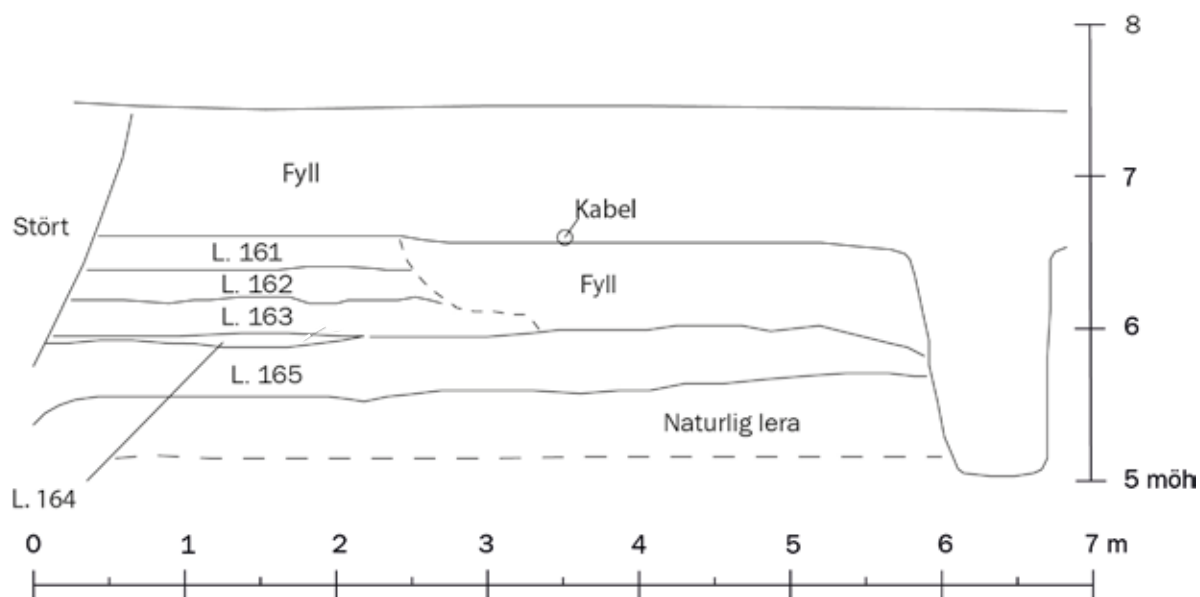
Figur 31. De dokumenterade kontexterna i schaktsträcka 4.

Figur 32. Schaktsträcka 4. Schaktplanen redovisar endast läget för sträckan, då inga konstruktioner påträffades. Blå linje visar läget för sektionsritning (figur 34). Skala 1:100.

Figur 33. Schaktsträcka 4 med bevarade lager till höger i bild. I fotot syns också servisschaktet, sträcka 15. Foto mot NV, Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Figur 34. Sektion, schaktsträcka 4. Skala 1:50.

Sektionsbeskrivning: L. 161: Ljusbrunt grus med tegel, sten, murbruk. L. 162: Tegelkross, tegelbitar, sten. Kompakt. L. 163: Brungrått, blött grus med tegelinslag. L. 164: Gråvitt pulvrerat kalkbruk och aska. L. 165: Kompakt homogen mörkgrå gödselblandad lera med träflis, näver, tegel, bränd lera, kolstänk, djurben, keramik.

Schaktsträcka 5

Schaktsträckan hade ett flertal sentida störningar, framför allt i den norra delen av schaktet men också delvis i andra delar, exempelvis ett rör i den södra delen av schaktet i de övre lagren. Bevarade lämningar kunde dokumenteras över en ca nio meter lång sträcka i plan men mer av sektionen kunde dokumenteras, ca 14 m. Detta berodde på att flera meter av schaktet inte kunde dokumenteras i plan på grund av slänter och störningar.

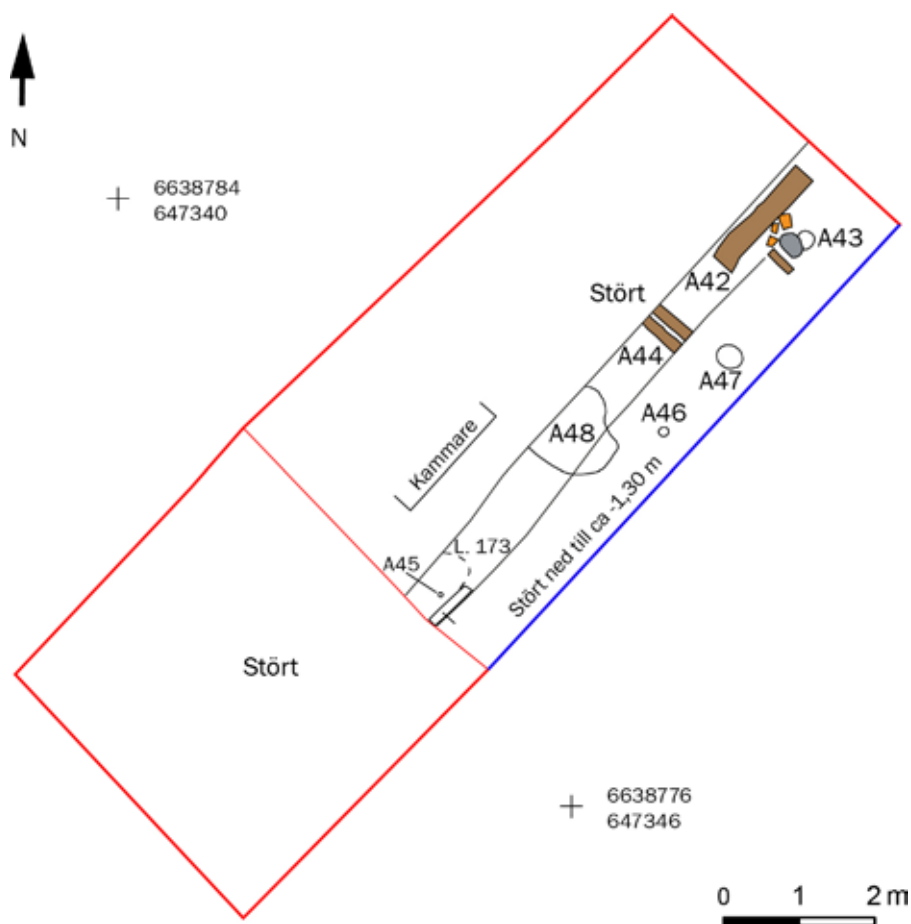
Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 2–5, med 17 kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs nio fynd.

Flera av lagren var raserings- och utfyllnadslager men det fanns också möjliga rester efter tre konstruktioner hus 1, 2 och 3. På grund av de många störningarna var lämningarna svårt decimerade.

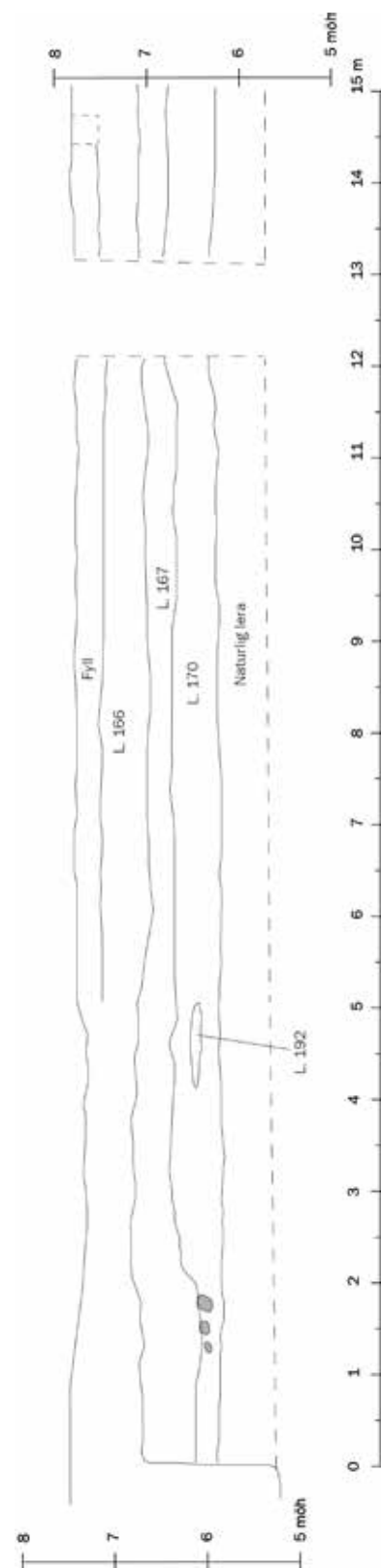
Hus 1, som påträffades ca 1,30 m under markytan bestod av ett par träplankor (A42), en större sten (A197) och ett möjligt stolphål (A43). Möjligen kan träkonstruktionen tolkas som delar av ett golv och en vägg. Plankorna var ca 1,70 respektive 0,70 m långa och 0,30 respektive 0,10 m breda och låg i vinkel mot varandra. Stolphålet var ca 0,20 m i diameter. Stenen skulle möjligen kunna ha utgjort en syllsten.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 166	Raseringslager	4–5	5	
	L. 167	Raseringslager	4–5	5	
	L. 168	Raseringslager	4–5	5	
	L. 169	Utfyllnad?	4–5	5	
Hus 1	A42	Träkonstruktion	3–4	5	
	L. 170	Utfyllnad	3–4	5	31, 32, 34, 37
	L. 192	Utfyllnad	3–4	5	
Hus 1	A43	Stolphål	3–4	5	
Hus 1	A197	Syllsten?	3–4	5	
Hus 2	A44	Träkonstruktion	3–4	5	
	L. 171	Utfyllnad	2–4	5	35, 36
	L. 172	Utfyllnad	2	5	33
Hus 3	L. 193	Rasering	2	5	
Hus 3	L. 173	Lergolv?	2	5	
Hus 3	A45	Störhål	2	5	26
	A46	Stolphål	2	5	490
	A47	Stolphål	2	5	
	A48	Nedgrävning	2	5	

Figur 35. De dokumenterade kontexterna i schaktsträcka 5.

Figur 36. Schaktsträcka 5. Blå linje visar läget för sektionsritning (figur 37). Schaktplanen redovisar samtliga påträffade konstruktioner inom sträckan, i tre olika nivåer. Stolphålen A46 och A47 samt nedgrävning A48 ca 6,25 m ö.h. Hus 2 och 3 (A44, A45, A173 och A193) ca 6,50 m ö.h. Hus 1 (A42, A43) ca 6,75 m ö.h. Skala 1:100.

Figur 37. Sektion över schaktsträcka 5. Skala 1:80.

Sektionsbeskrivning: L. 166: Rödbrun sand med tegel. L. 167: Grå grusig lera, ojämn. Bruk, tegel. L. 192: Kil av homogen mörkbrun lerig silt i L. 170. L. 170: Mörk gödselblandad kompakt träflis, trä, tegel, slagg, bark, småsten, bruk, br. lera, näver, djurben, läder.

Ca 1,10 m under markytan fanns hus 2 som bestod av två plankor (A44), vilka möjligen var resterna av ett trägolv. De var ca 0,60x0,15 m stora.

På ungefär samma nivå som hus 2 fanns hus 3. Det utgjordes av ett möjligt lergolv (L. 173), ett störhål (A45) och ett lager av bruk och aska (L. 193). Lergolvet hade en utbredning av ca 0,80x0,45 m och var minst 0,10 m tjockt. Det var avgrävt mot söder. I dess norra ände fanns ett stråk med bruk och aska (L. 193), som möjligen kan ha utgjort ett raseringslager, men också skulle kunna ha varit resterna av en ugn. Störhålet genomborrade lergolvet och hörde troligen samman med huset.

I bottenleran påträffades ett par stolphål (A46 och A47). Det går inte att avgöra om dessa hört till någon konstruktion. Här fanns också en nedgrävning (A48). Den var ca 1,2x0,9 m stor och 0,07 m djup. Troligen var den nedgrävd genom överliggande lager men synlig endast i botten,

Fyndmaterialet var begränsat och utgjordes av djurben, ett par järnföremål, slagg och tre krukskärvor, två i yngre rödgods (F31 och 32) och en i nästanstengods (F33). Den senare som påträffades i L. 172, daterades till perioden 1200–1400.

Schaktsträcka 6

Sträckan hade flera störningar, framför allt i den norra delen av schaktet, där både fjärrvärme och en äldre gasledning fanns. Bevarade lämningar fanns över ca två meters bredd. Lämningar kunde dokumenteras över en ca 3,5 m lång sträcka i plan och ca 5 m i sektion.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 2–5, med 28 kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 73 fynd.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 1	Raseringslager	4-5	6	41, 45, 55, 56
	L. 2	Raseringslager	4-5	6	90, 91
	L. 3	Raseringslager	4-5	6	38, 39, 65, 84-87
Hus 4	L. 189	Lergolv	3-4	6	
Hus 4	A10	Träggolv	3-4	6	
	L. 4	Raseringslager/utfyllnad?	3-4	6	57, 58, 88, 89, 92, 93, 245, 246
	L. 190	Utfyllnad	3-4	6	
Hus 5	L. 191	Lergolv	3-4	6	
Hus 5	A11	Träggolv	3-4	6	
Hus 6	A7	Träkonstruktion	2	6	
	L. 5	Utfyllnad	2-3	6	43, 44, 53, 60-62
	A82	Stolpe/kåpp	2-3	6	
	A8	Nedgrävning	2-3	6	40
	L. 6	Utfyllnad?	2-3	6	64, 66-72, 75, 76, 78, 79, 94-98, 235, 236, 491
	L. 9	Brukning?	2-3	6	46-48
	A83	Störrar	2-3	6	
	A50	Störrar	2-3	6	
	A49	Stolphål	2-3	6	80-83
Hus 4?	L. 10	Brukning?	2-3	6	54
Hus 4?	A12	Träkonstruktion	2-3	6	
	A84	Stolphål	2-3	6	

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 7	Utfyllnad?	2-3	6	49-52, 73, 74
	L. 11	Utfyllnad? Lergolv i hus 7?	2	6	59, 63
Hus 7	A9/14	Träggolv	2	6	
Hus 7	A13	Träggolv	2	6	
	L. 13	Utfyllnad	2	6	
	L. 12	Utfyllnad	2	6	99, 237, 238
	L. 14	Brukning/eldstad?	2	6	
	L. 15	Utfyllnad	2	6	239-244
	L. 16	Utfyllnad	2	6	

Figur 38. De dokumenterade kontexterna i schaktsträcka 6.

Överst fanns raseringslager, troligen från tiden efter 1809 års stadsbrand, fas 5. Sammanlagt fanns längs schaktsträckan lämningar av fyra hus, eller generationer av hus, Hus 4–7.

Hus 4 (figur 41) låg ca 0,80–0,95 m under markytan och bestod av rester av ett lergolv (L. 189) och ett träggolv (A10, se figur 39). Träggolvet bestod av sex kluvor, ca 1,5 m långa och 0,20–0,25 m breda. Runt brädgolvet fanns ytterligare ett lergolv, blandat med aska (L. 10), som troligen också hörde till huset, troligen som ett brukningslager. Inget daterande material fanns i huset och kluvorna var för nedbrutna för att dendrodatering skulle vara möjlig. Baserat på fynd i underliggande lager bör emellertid konstruktionen höra till den sista bebyggelsefasen, Fas 3–4, mest sannolikt Fas 3.

På samma nivå som Hus 4 fanns Hus 5 som bestod av ett lergolv (L. 191) och ett träggolv (A11, se figur 41). Träggolvet utgjordes av mycket nedbrutna plankor, minst 0,2 m breda. Eftersom Hus 5 låg på samma nivå som hus 4 bör de därför vara ungefär samtida (Fas 3–4). Möjligen hörde de till en och samma konstruktion. Avståndet dem emellan var endast ca 0,4 m.

Hus 6 (figur 42) låg ca 1–1,1 m under markytan och var en träkonstruktion bestående av två stockar eller kluvor (A7). De var delvis brända och hade brunnit på plats. Den längsta stocken var ca 2,75 m lång och 0,20–0,25 m bred. Huset har dendrodaterats till 1304–1334 (se bilaga 4), vilket placerar det i Fas 2.

Hus 7 bestod av ett träggolv (A9, A13 och A14). A9 och A14 utgjorde sannolikt själva golvytan, medan A13 var de underliggande reglarna (figur 40, 43, 44). Golvet var ganska nedbrutet med plankor i längderna 0,20–1 m, men A13 var bättre bevarat med stockar i längder upp mot 2 m. En av dessa har dendrodaterats till 1316–1318 (se bilaga 4), det vill säga Fas 2.

I botten av schaktet fanns en koncentration av aska och kol (L. 14), som möjligen kan vara rester av en eldstad eller utkast från en eldstad samt troliga utfyllnadslager av mer eller mindre gödselblandad flis (L. 15 och 16).

Inom schaktsträckan påträffades ett relativt rikligt fyndmaterial bestående av djurben, bränd lera, kritpipa, planglas, glasflaska- och butelj, spik, järnföremål, kakel, ett par fragment av malsten, keramik, läderföremål och träföremål.

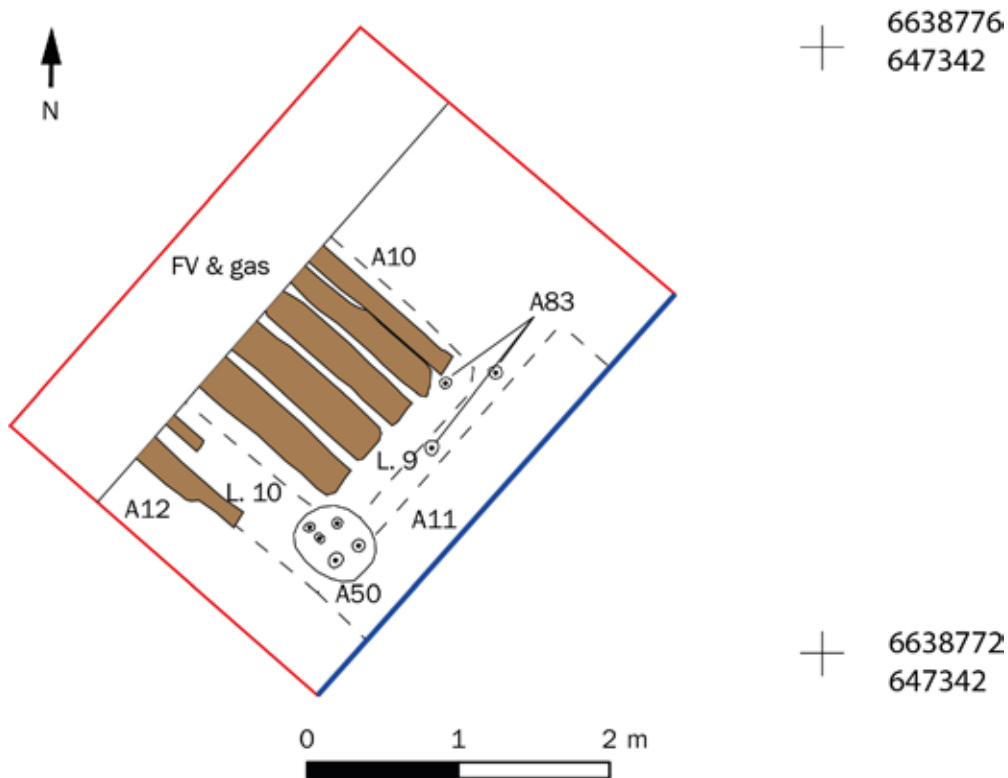
Bland järnföremålen fanns F94, en hästkosöm (F94), ett armborstlod (spetsen av en armborstpil, F61) samt en båtnit (F54). Samtliga dessa påträffades i L. 6. Svartglaserat kakel (F38 och 65) med växtmotiv i relief från L. 3 kunde dateras till 1680–1750. Keramikmaterialet utgjordes av yngre rödgods, stengods och fajans. Från L. 6 kom en skärva från ett rhenländskt krus som kunde dateras till 1400–1550. Läderfynden bestod av delar av skor; en del av en snösko (F63) i L. 11 och tre skodelar (F78, 79 och 235) i L. 6, där F78 var skaffet till en liten knäppkänga. Det fanns också delar av en handske (F68) och remmar. De flesta läderfynden påträffades i L. 6. Träföremålen bestod av ett par stavar till laggekärl (F240 och 242) och ett tunnband (F241) från L. 15 samt en träplugg (F82) från fyllningen i stolphål A49.

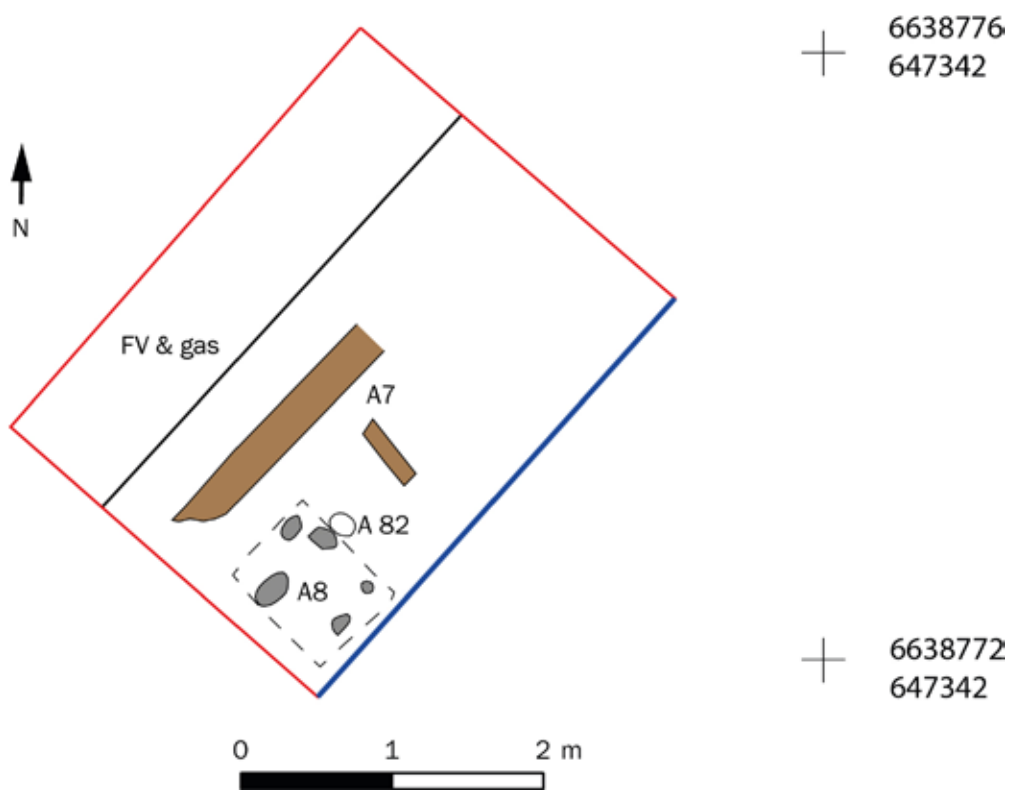
Figur 39. Trägolvet A10 (Hus 4) i schaktsträcka 6. Konstruktionen är skuren av fjärrvärmeschaktet till vänster i bild. Foto mot Ö, Anna Ölund, Upplandsmuseet.

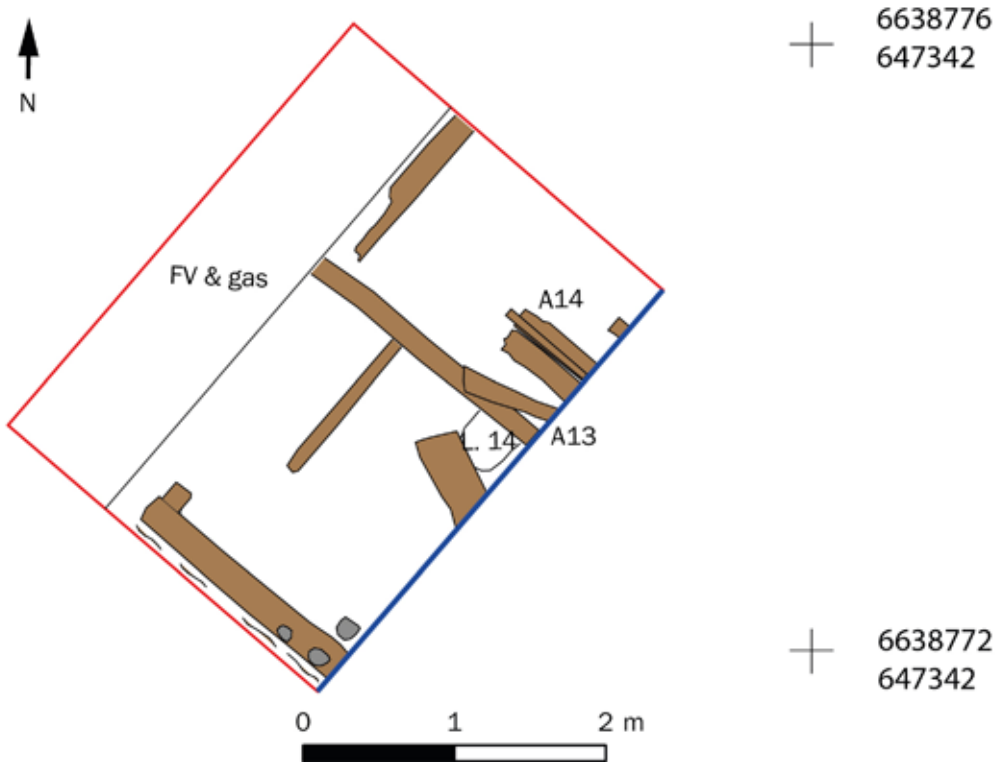
Figur 40. Trägolvet A13 (Hus 7) i schaktsträcka 6. Foto mot S, Anna Ölund, Upplandsmuseet.

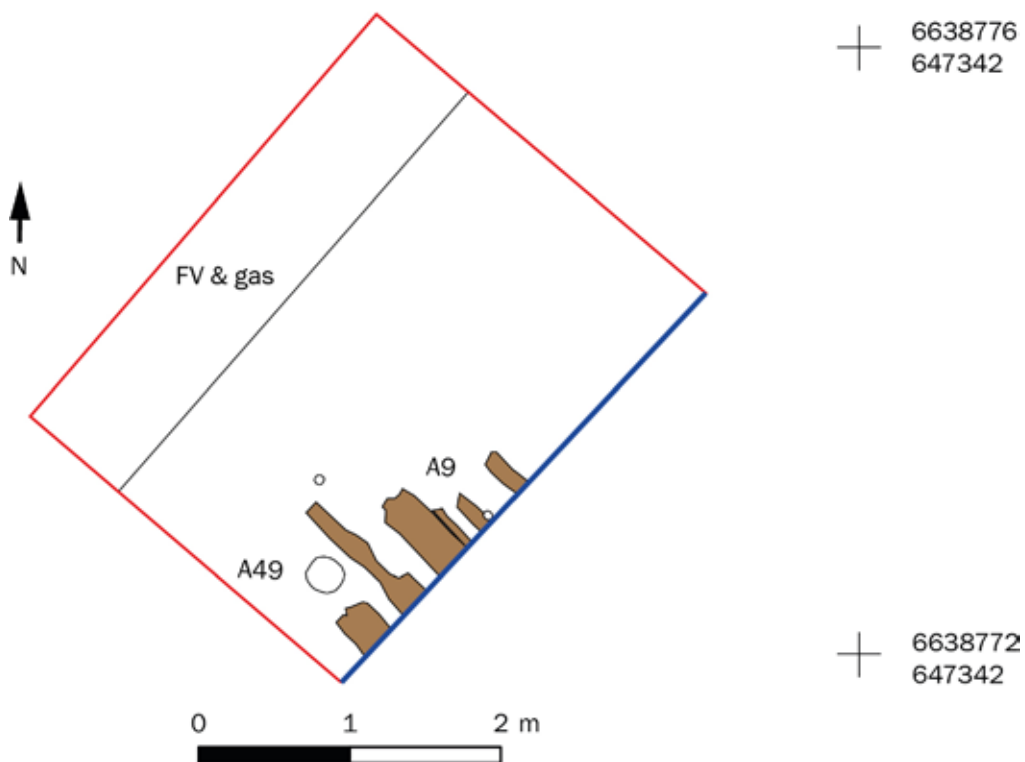
Figur 41. Schaktsträcka 6, trägolv A10 och träkonstruktion A12 i hus 4 och trägolv A11 i hus 5 samt störrar (A50 och A83) och de troliga brukningslagren L. 9 och L. 10. Schaktplanen visar den översta konstruktionsnivån, 7,50 m ö.h. Blå linje i denna och följande figurer visar läget för sektionsritningen. Skala 1:50.

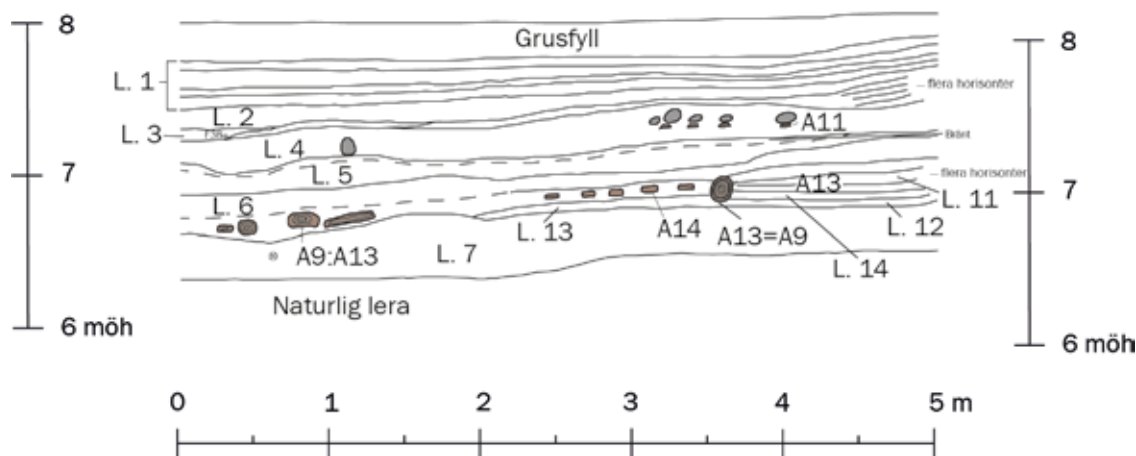
Figur 42. Schaktsträcka 6, träkonstruktion A7 i hus 6, stolpe A82 samt nedgrävning A8, ca 7,10 m ö.h.

Figur 43. Schaktsträcka 6, hus 7, övre golv (A14, A13) samt brukningslager L. 14, ca 6,90 m ö.h. Skala 1:50

Figur 44. Schaktsträcka 6, hus 7, undre golv (A9) samt stolphål A49, ca 6,60 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 45. Sektion, schaktsträcka 6. Skala 1:50.

Sektionsbeskrivning: L. 1: Grusig brun sand med tegel, bruk, kol, djurben, glas, keramik. L. 2: Röd-orange starkt tegelbemängd sand, bruk, sten. L. 3: Brun silt med tegel, bruk, keramik, glas, småsten, lite träflis, kol, kakel. A11: Träkonstruktion. L. 4: Tegelbemängt lager med väl krossat tegel med lite bruk, lite kol, lite trä. Det välkrossade teglet fanns de närmaste ca 0,20 m från den S. schaktkanten. I övrigt fanns stora tegelbitar och djurben. Kullersten i den V. delen. L. 5: Träflislager med gödsel, träflis, lite tegel, djurben, bark, kol, sot. Ganska mycket bark, lite grusigt, näver, lerkluttar, lite kalkbruk. Hårt komprimerat. Stora bitar flis/huggspån. L. 6: Rödbrun ganska ren gödsel med träflis. Ojämn men tydlig övergång från L. 5. Innehöll ganska mycket läder, näver, tegel. Avtar i färg nedåt. A13: Träkonstruktion. A9/A13: Träkonstruktion. L. 11: Ljusgrå gödselblandad melerad lera med inslag av träflis, kalkbruk, tegel, lerkluttar, småsten, djurben. L. 12: Ö om A13. Gödselbemängd flis, bark, näver, djurben, lite småsten, lite tegel, lagg. L. 13: Gödsel- och träflislager. L. 14: Koncentration av aska och kol. L. 7: Grå, porös, infiltrerad lera med lite kol, tegel, djurben.

Schaktsträcka 7

Sträckan hade störningar framför allt i den norra delen, där fjärrvärme- och gasschakt fanns. Bevarade lämningar fanns över en ca 4,5 m lång och ca 2 m bred sträcka. Ca 5 m sektion kunde dokumenteras.

Från schaktsträckan dokumenterades lämningar från fas 2–5, med 23 kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 10 fynd.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 30	Raseringslager	4-5	7	
	L. 31	Raseringslager	4-5	7	
	L. 33	Utfyllnadslager?	4-5	7	
	L. 34	Utfyllnadslager?	4-5	7	
	L. 29	Utfyllnadslager?	4-5	7	
Hus 8	L. 19	Aska/brukning, K2	3-4	7	
Hus 8	A15	Spis, K2	3-4	7	
Hus 8	L. 17	Lergolv	3-4	7	
Hus 8	L. 22	Utjämningslager	3-4	7	
	L. 23	Utfyllnadslager	3-4	7	127
	L. 24	Utfyllnadslager	3-4	7	
	L. 18	Raseringslager	3-4	7	101, 128
Hus 9?	A16	Stenläggning	3-4	7	
Hus 9	A17	Träkonstruktion	3-4	7	
Hus 9	A18	Tegelgolv	3-4	7	

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 20	Utfyllnad?	2-4	7	103
	L. 21	Utfyllnad?	2-4	7	
	L. 25	Fyllning i A81, K3	2-4	7	115
	A81	Nedgrävning, K3	2-4	7	
	L. 26	Utjämningslager/brukning	2-4	7	
	L. 188	Utjämningslager/brukning	2-4	7	
	L. 28	Utfyllnad?	2-4	7	117, 136
	L. 27	Utfyllnad?	2-4	7	100, 125, 126

Figur 46. De dokumenterade kontexterna från schaktsträcka 7.

I toppen fanns raseringslager, troligen efter 1809 års brand, följt av utjämningslager. Rester av två hus fanns inom sträckan, hus 8 och hus 9.

Hus 8 (figur 48) låg ca 0,90 m under markytan och bestod av en spis (A15, figur 47 & 48) och ett lergolv (L. 17), samt ett utjämningslager (L. 22) och ett brukningslager ovan spisfundamentet (L. 19). Spisfundamentet var uppbyggt av 0,3–0,5 m stora stenar med plan ovansida som var tydligt eldpåverkade. Stenarna fanns inom ett ca 1,5×0,9 m stort område som i norr och söder begränsades av nedbrutna kluvor, ca 1,70 m långa och 0,15 m breda. Intill dessa fanns krossat tegel. På spisfundamentet bestod L. 19 av ett ca 0,03 m tjockt lager av aska, kol och sot. L. 17 var ett lergolv, sannolikt i flera nivåer och som tjockast ca 0,2 m. Under spisfundamentet fanns ett lager (L. 22) brun sand, ca 0,01–0,05 m tjockt. L. 19 och A15 utgjorde tillsammans kontextgrupp 2.

På samma nivå fanns hus 9 (figur 48 & 49) som bestod av ett tegelgolv (A18) och en plank (A17). Till bebyggelsenivån hörde också en stenläggning (A16). Tegelgolvet, som inte var

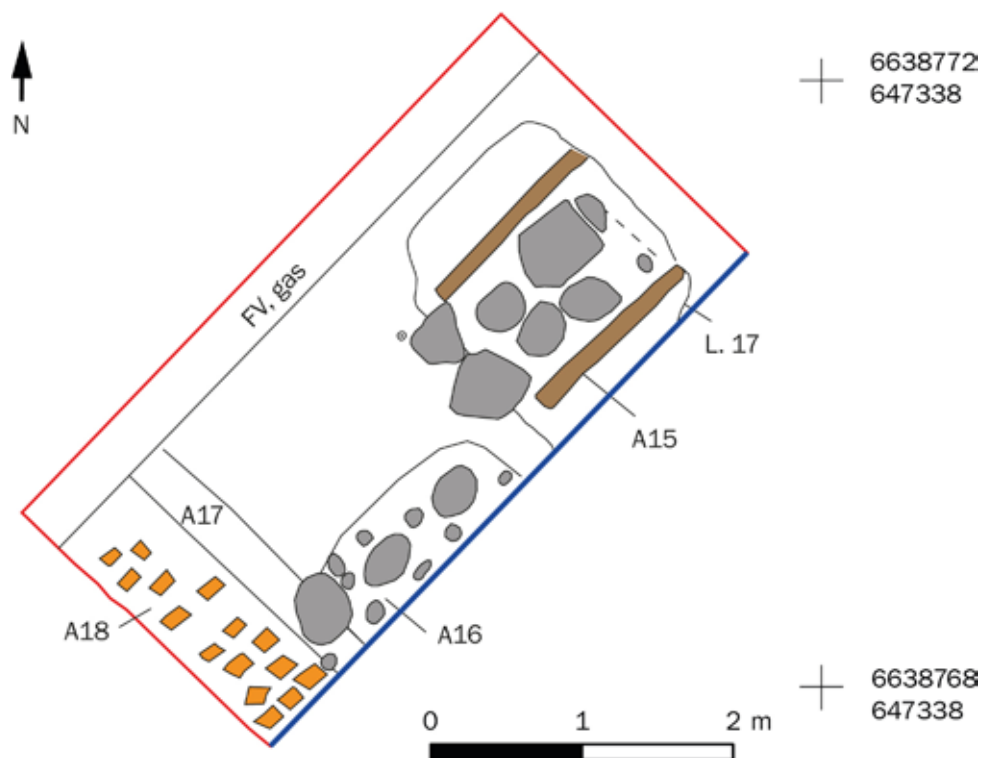
särskilt vällagt bestod av tegelstenar i storleken 0,14–0,18×0,13 m. Golvet begränsades i öster av en plank (A17), ca 1,5 m lång och ca 0,3 m bred. Stenläggningen (A16) låg intill och upp mot plank och golv. Den syntes över en ca 1,5×0,5 m stor yta och bestod av kullersten.

Under konstruktionerna fanns flera utfyllnadslager och mot botten av schaktet, ca 1,35 m under markytan låg K3 (figur 50), en större nedgrävning (A81), ca 2,5×1,6 m stor med fyllning av aska (L. 25), minst 0,2 m tjockt. Runt nedgrävningen fanns L. 26, ett lerigt gruslager, som troligen hörde ihop med nedgrävningen. Troligen kan nedgrävningen tolkas som någon typ av produktionsanläggning med gruslagret som en trampyta runt om. Vad man producerat i gropen är okänt, men det skulle kunna röra sig om till exempel pottaska.

Fyndmaterialet inom schaktsträckan var begränsat och bestod av djurben, spik, kakel, en skärva från en rhenländsk kann (F100), sågat hantverksavfall av ben (F126) från L. 27 och en del av en svärdsskida (F117) från L. 28.

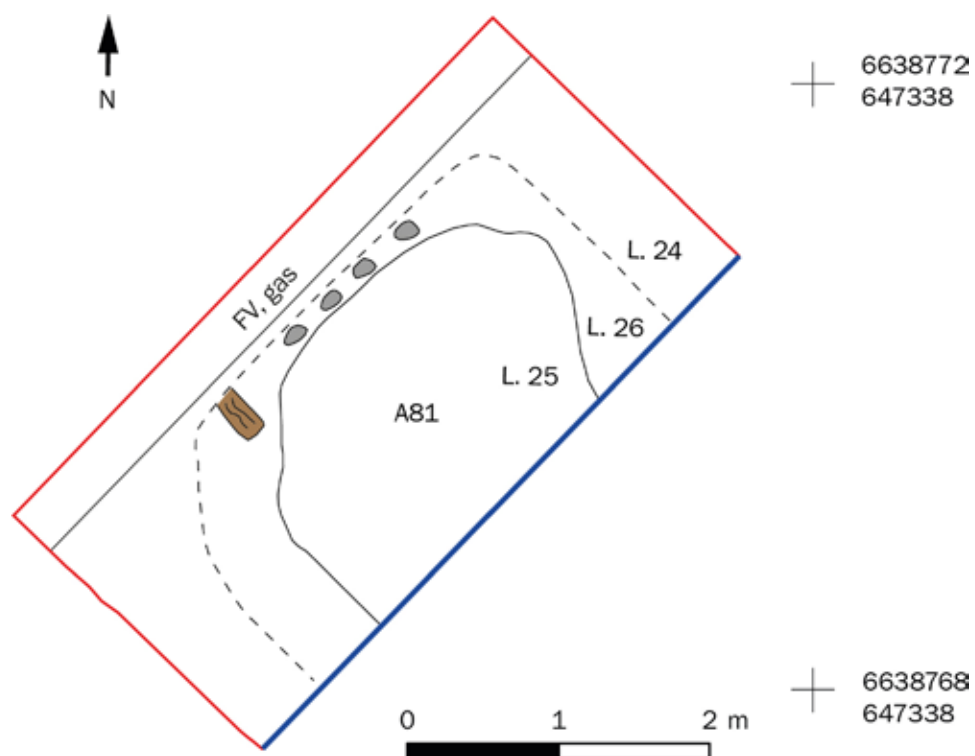
Figur 47. Schaktsträcka 7. Lämningar efter en spis (K2) i hus 8. Foto mot Ö, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

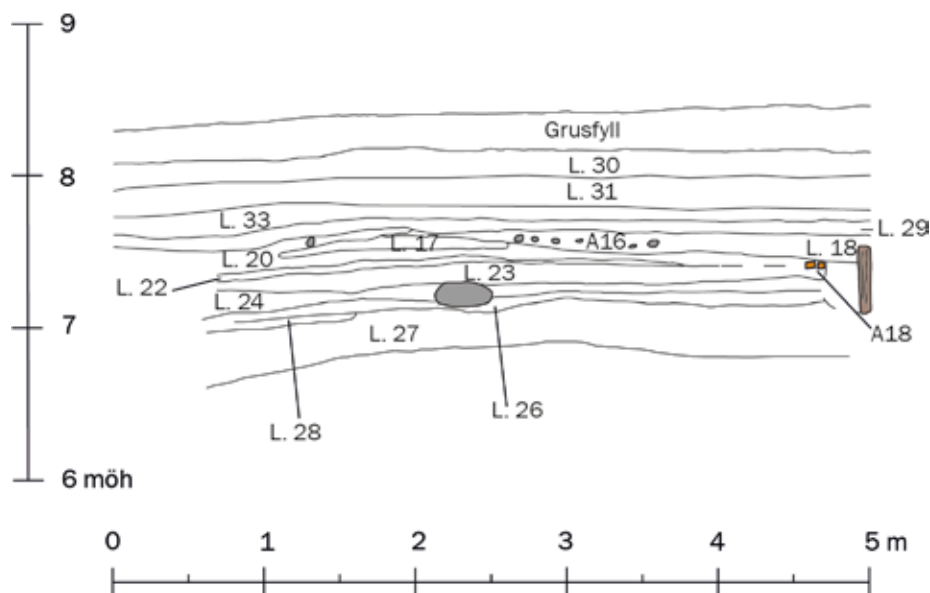
Figur 48. Schaktsträcka 7. Spis A15 och lergolv L. 17 i Hus 8 i NÖ delen av schaktsträckan. Stenläggning A16, träkonstruktion A17 och tegelgolv A18 i Hus 9 i S. delen av schaktsträckan. Ca 7,50 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 49. Schaktsträcka 7. Tegelgolv (A18) i Hus 9. Foto mot V., Malin Lucas, Upplandsmuseet

Figur 50. Schaktsträcka 7, nedgrävning K3 (A81 och L. 25) med omgivande lager mot botten av schaktsträcka 7, ca 7 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 51 Sektion, schaktsträcka 7. Skala 1:50. Sektionsbeskrivning: L. 30: grusblandat, tegel, kalkbruk, sten, kol, sot. L. 31: Brunt grus, tegel, lite trä, sten, bruk. L. 33: Blött grått gruslager. L. 29: Grått, blött grus med inslag av kalkbruk och sten (0,05 m) med underliggande siltig lera. L. 20: Gödsellager, mycket kompakt, lite träflis. L. 17: Grå, relativt ren lera med stora bitar nedtryckt tegel och sten. Ställvis aska och sot. A16: Stenpackning. L. 18: Sotig lera med tegel, kol och bruk. Mycket kol, flis, småsten. L. 22: Brun sand. L. 23: Gödselblandad grovflis med bark, pinnar, kvistar, delar av plankor, lite tegel, enstaka sten, djurben. A18: Tegelgol. L. 24: Bränt flislager med inslag av aska, kol, sot, lite tegel, lite sten (flis endast i toppen). L. 26: Grus. L. 27: Gödselblandat lerlager, lite flis och djurben. L. 28: Gödselblandat flislager. Enstaka kullersten, trä, läder, djurben.

Schaktsträcka 8

Sträckan hade störningar framför allt i den norra delen, där fjärrvärme- och gasschakt fanns. Bevarade lämningar fanns över en ca 4,5 m lång och ca 2 m bred sträcka. Drygt 4 m sektion kunde dokumenteras.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 2–5, med 20 kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 38 fynd.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 30	Raseringslager	5	8	
	L. 31	Raseringslager	5	8	
	L. 32	Raseringslager	4–5	8	
	L. 29	Utfyllnadslager?	4–5	8	137
Hus 10?	L. 18	Raseringslager	3–4	8	129
Hus 10	A51	Träkonstruktion	3–4	8	
Hus 10	A52	Träkonstruktion	3–4	8	
Hus 10	A18	Tegelgol	3–4	8	
Hus 10	A19	Stenläggning, K4	3–4	8	
Hus 10	L. 35	Sättsand, K4	3–4	8	
Hus 11	L. 36	Tramphorisont	2	8	138, 139, 494
Hus 11	A20	Trägol	2	8	
	A53	Stolphål	2	8	
	A54	Stolphål	2	8	
	A55	Stolphål	2	8	

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	A56	Stolphål	2	8	
	L. 37	Utfyllnadslager?	2	8	102, 104–109, 112–114, 116, 118–120, 130–135, 493, 500
Hus 12	L. 38	Tramphorisont	2	8	492
Hus 12	A21	Trägol	2	8	
Hus 12	A57	Stolphål	2	8	
Hus 12	A58	Stolphål	2	8	
Hus 12?	A85	Stolphål	2	8	
Hus 12?	L. 39	Utfyllnadslager?	2	8	110, 111, 121–124

Figur 52. De dokumenterade kontexterna i schaktsträcka 8.

I toppen fanns raseringslager (L. 30 och 31), troligen efter 1809 års brand, följt av utjämningslager. Rester av tre hus fanns inom sträckan, Hus 10, Hus 11 och Hus 12.

Hus 10 (figur 53 och 54) bestod av ett tegelgol (A18) lagt av hela och delar av stortegel (0,20×0,13×0,8 m). Teglet var rödorange till färgen och var välbränt. På en del av tegelstenarna fanns kvarsittande kalkbruk. Det fanns också ställvis kalkbruk under golvet. På golvet fanns en stock; möjligen en nedrasad takbjälke. Ovan golvet fanns ett upp till 0,10 m tjockt brandlager med kol, sot och aska (L. 18), som möjligen kan vara bränd rasing hörande till Hus 10 med ett par brända plankor, A51 och A52. Till bebyggelsenivån hörde också K4, en stenläggning (A19) uppbyggt av kullerstenar, ca 0,15 m stora. Stenläggningen låg kant i kant med tegelgolvet och kan också den ha utgjort en golvyta av annat material fast i samma hus. Till K4 hörde också ett tunt lager sättsand (L. 35). Möjligen utgjorde konstruktionen del av Hus 9 (schaktsträcka 7).

Hus 11 (figur 55) bestod av ett fragmentariskt trägol (A20), eller underlag till trägol. Det bestod av tre parallella stockar/kluvor samt en underliggande stock. Träet var delvis kraftigt nedbrutet men dendroprov kunde tas från en av stockarna, vilket daterade konstruktionen till 1318–1328 (se bilaga 4), Fas 2. Troligen utgjorde det överliggande lagret (L. 36) en trampyta på golvet. Lagret bestod av kompakt lera med gödsel och grus, där komponenterna låg horisontellt.

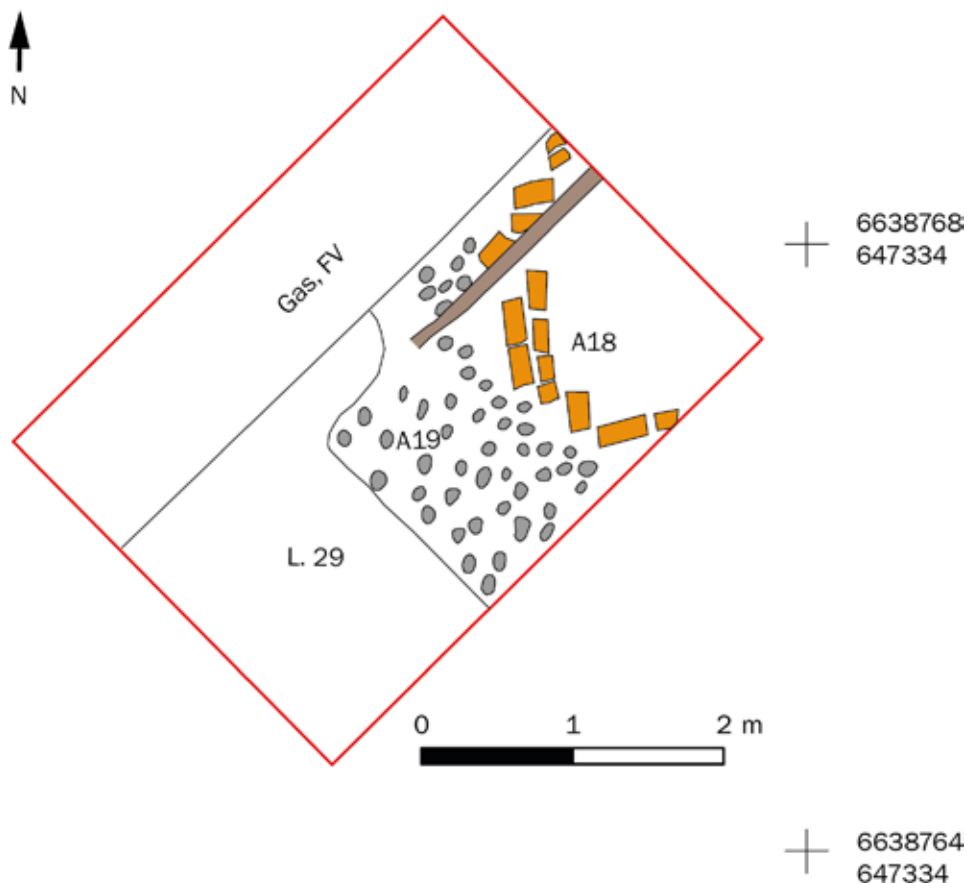
Hus 12 (figur 56 och 57), som låg direkt under Hus 10, bestod av ett relativt välbevarat trägol, rumsavdelare och troliga ytterväggar. (A21). Husets hela längd uppgick i schaktet till ca 4,5 m och det fanns inom hela den ostörda schaktbredden, 2 m. Trägolvet, som bestod av 13 tätt liggande stockar, fanns i endast i det ena rummet, det sydvästra. Mellan stockarna, som låg med ca 0,2 m mellanrum fanns ställvis stående störor, i ett fall tillsammans med en kil. Möjligen har störrarna fungerat som tjuderpålar eller delar av kätten. Ett ca 0,70×0,70 m stort område intill den sydvästra väggen saknade trägol, vilket antyder att det stått till exempel en matbenge här. På trägolvet fanns ett trampat gödsellager (L. 38) blandat med halm. I det nordöstra rummet fanns ett lager gödselblandad träflis (L. 39). I anslutning till byggnaden fanns också tre stolphål (A57, 58 och 85) som troligen hör till byggnaden. Sannolikt har Hus 12 fungerat som fähus. Två dendroprov togs, varav ett kunde dateras. Provet daterar konstruktionen till 1292–1322 (se bilaga 4).

Fyndmaterialet från schaktsträckan bestod av djurben, hasselnötsskal, bränd lera, läder, träföremål, spik, kalksten, glas och kammar.

F112 var en ändplatta till en kam, påträffad i L. 37 och F138 en sammansatt kam av typ 6a:I, som kan dateras till 1300–1450 (Nordström 1996), Kammen påträffades i L. 36, en tramphorisont i hus 11, daterat till tidigt 1300-tal. En skärva keramik påträffades (F102) i L. 37. Den härrörde från en rhenländsk stengodskanna med datering 1350–1450. Lagret daterades till tidigt 1300-tal.

Läddret utgjordes till stora delar av spill från läderhantverk, men även delar av föremål. F107 från L. 37 var en del av en sula med förslitningshål. F108 utgjordes av två ovanläder med knapphål, även dessa från L. 37, liksom en del av en frontsnörsko

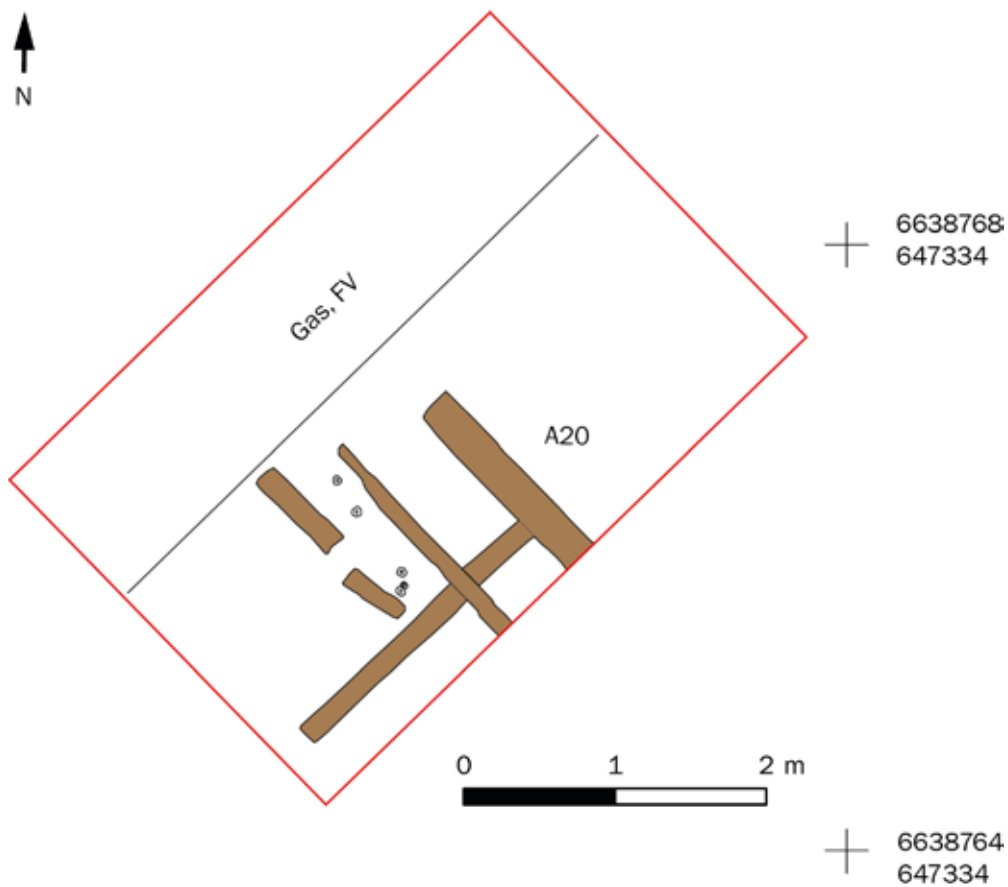
(F116). Från samma lager kom en möjlig del av en handske (F131). Träfföremålen bestod av en kil (F104) och delar av laggkärl (F109, 110, 114, 118, 121 och 248). Delarna kom från L. 37 och L. 39.

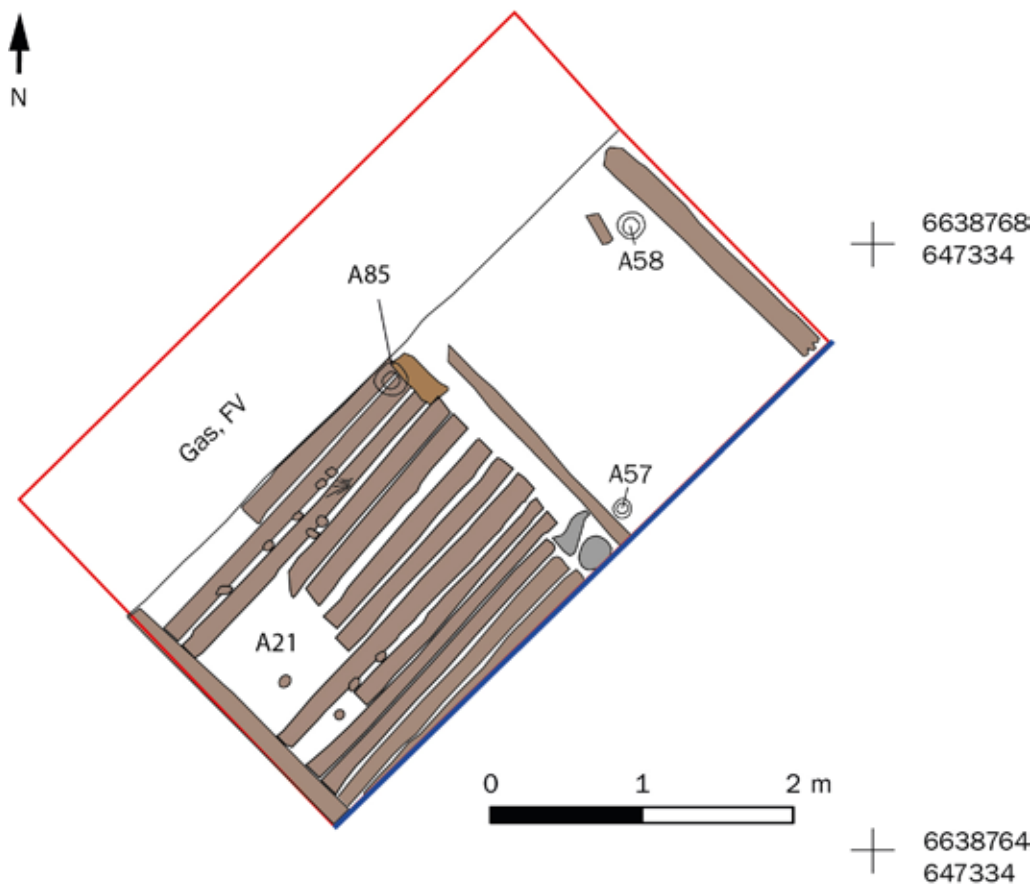
Figur 53. Schaktsträcka 8, Hus 10 med stenläggning A19 och tegelgolv A18. Observera att hela tegelgolvet inte är inritat. Golvet sträckte sig hela vägen fram till schaktkanten i NO (jfr figur 54). Skala 1:50.

Figur 54. Schaktsträcka 8, tegelgolvet (A18) i Hus 10. Stenläggningen (K4) fanns till väster om detta i bild. Foto mot NV., Anna Ölund, Upplandsmuseet.

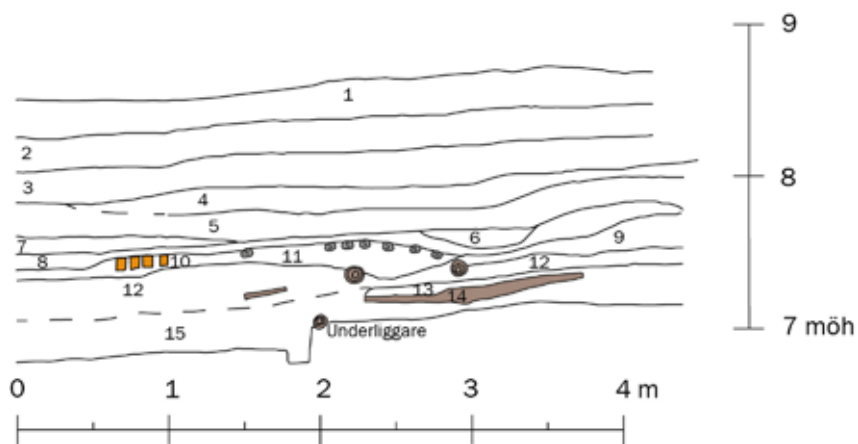
Figur 55. Schaktsträcka 8, trägolv A20 i Hus 11. Skala 1:50.

Figur 56. Schaktsträcka 8. Träggolv A21, stolphål A85, A57 och A58 i Hus 12. Skala 1:50.

Figur 57. Schaktsträcka 8, hus 12 med trägolv A21. Hus 12 har tolkats som ett fähus. Foto mot NO., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 58. Sektionsritning schaktsträcka 8. Skala 1:50. Sektionsbeskrivning: 1. Grusfyll. 2. Bränd, hårt packad rasing, spik, kalkbruk, tegel, kol, sot (L. 30). 3. Tegel (taktegel och tegelsten), bruk, grusig sand, sten (L. 31). 4. Sot, kol, bruk, tegel (L. 32). 5. Blött grått grus (L. 33). 6. Relativt ren lera (L. 34). 7. Grått, blött grus, kalkbruk, sten (L. 29). 8. Sotig lera, tegel, kol, bruk, flis, småsten (L. 18). 9. Relativt ren lera varvat med gödselstråk och grus. (L. 36). 10. Tegelkonstruktion (A18). 11. Sättsand (L. 35). 12. Gödsel, träflis, lera, bark, näver, pinnar, lite tegel, näver, mossa, halm (L. 37). 13. Gödsel, halm (L. 38). 14. Träkonstruktion (A21). 15. Gödselblandad träflis, tegel (L. 39).

Schaktsträcka 9

Sträckan hade störningar framför allt i den norra delen, där fjärrvärme- och gasschakt fanns. Bevarade lämningar fanns över en ca 3,5 m lång och ca 2 m bred sträcka. Drygt 4 m sektion kunde dokumenteras.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 2–5, med 29 kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 11 fynd.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 30	Raseringslager	5	9	
	L. 31	Raseringslager	5	9	142, 143
	L. 48	Raseringslager	4–5		
	L. 32	Utfyllnadslager?	4–5	9	
	L. 40	Raseringslager	4–5	9	185–188
	L. 49	Lerlager	4–5	9	
	L. 50	Lerlager	4–5	9	
	L. 51	Aska/brukning	4–5	9	
	A59	Träkonstruktion	3–4	9	
Hus 13	A22	Trägolvlager	3–4	9	
Hus 13	L. 41	Tramphorisont	3–4	9	
Hus 13	A86	Trägolvlager/rustbädd	3–4	9	
Hus 13	L. 42	Lergolvlager	3–4	9	
Hus 13	A87	Pålar	3–4	9	
	L. 53	Kollins	3–4	9	
Hus 13?	A23	Träkonstruktion	3–4	9	
Hus 13?	L. 187	Utjämningslager	3–4	9	
	L. 43	Utfyllnadslager/tramphorisont?	2–3	9	
Hus 14	L.44	Lergolvlager/tramphorisont?	2–3	9	
Hus 14	A24	Trägolvlager	2–3	9	
Hus 14	A60	Träkonstruktion	2–3	9	
Hus 14	L. 45	Lergolvlager?	2–3	9	181
	A61	Stör	2–3	9	
	A25	Tunna	2–3	9	
	A26	Träkonstruktion?	2–3	9	
	A27	Nedgrävning	2–3	9	
	L. 46	Utfyllnad/utjämning?	2–3	9	199
	L. 52	Utfyllnad?	2–3	9	
	L. 47	Utfyllnad	2–3	9	160–162

Figur 59. De dokumenterade kontexterna i schaktsträcka 9.

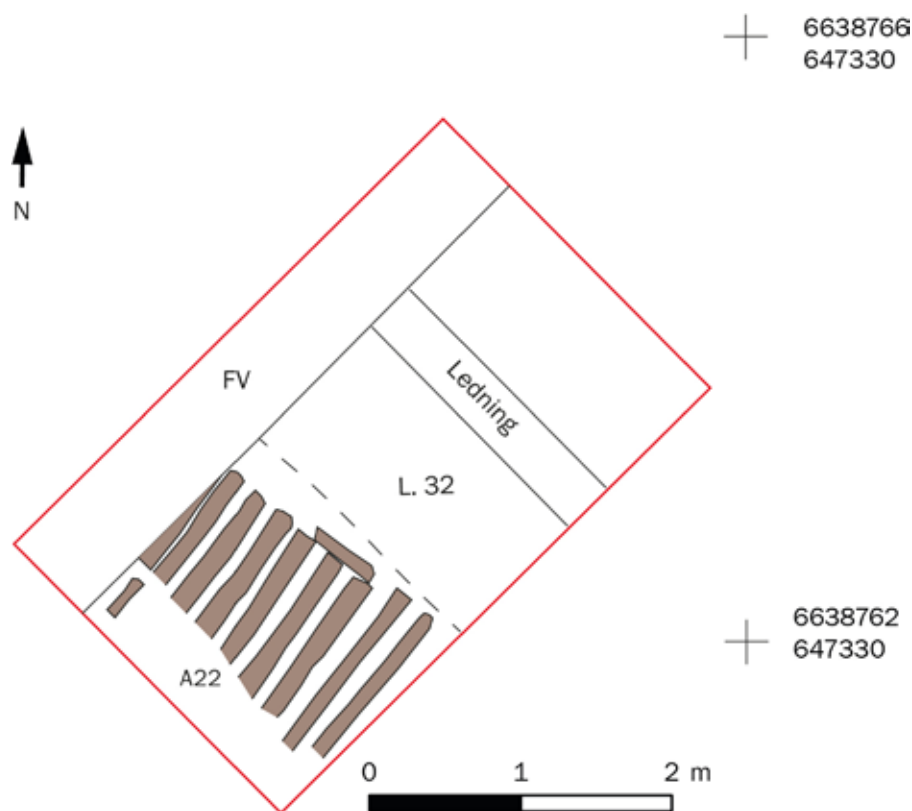
I toppen fanns raseringslager (L. 30 och L. 31), troligen efter 1809 års brand. Rester av två hus fanns inom sträckan, hus 13 och hus 14.

Hus 13 (figur 60–63) bestod av ett övre trägolv (A22) och ett undre trägolv (A86). A22 bestod av minst nio fyrkantshuggna stockar, ca en meter långa och synliga över hela schaktets bredd (där bevarade lager fanns). Stockarna var ca 0,15 m breda och låg i öst-västlig riktning. Under detta fanns dels ett ca 0,10–0,15 m tjockt lager trampad grusblandad lera (L. 41), varunder ett undre golv eller rustbädd med 5–6 stockar låg i nord-sydlig riktning (A86). Under trägolven fanns ett lergolv (L. 42) med ren, grå lera. På denna låg också A23, som var en träkonstruktion av osorterade plankor, som möjligen skulle kunna utgöra resterna av en plankvägg. Under trägolven fanns en stor mängd

spetsade pålar (A87), som utgör grundläggningen till konstruktionen, som var pålad ner till två meter under markytan. Fyra dendroprover togs från hus 13, men inget av dem var möjligt att datera.

Hus 14 (figur 64 och 65) bestod av ett kraftigt nedbrutet trägolv (A24) som skadats vid anläggandet av hus 13. Ovanpå trägolvet fanns en tramphorisont (L. 44) som utgjordes av en tunn lins lera. Under trägolvet fanns ett lergolv (L. 45), i vilket mindre störrar fanns nedslagna. En plankor i den östra delen av schaktet (A60) hörde troligen också till konstruktionen.

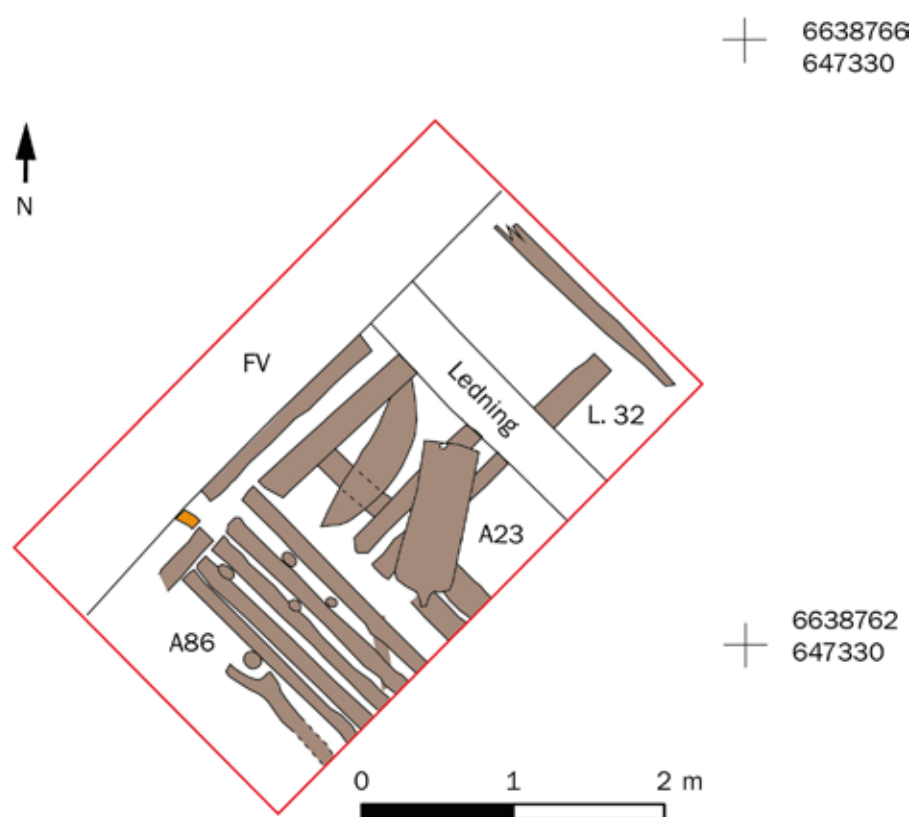
Fyndmaterialet var sparsamt och bestod av djurben, en lekare i järn (F160) från L. 47, kakel, keramik i form av yngre rödgods, läderspill och ett skaft av en kritpipa.

Figur 60. Schaktsträcka 9, Övre golvet (A22) i hus 13, A22, ca 8 m ö.h.. Skala 1:50.

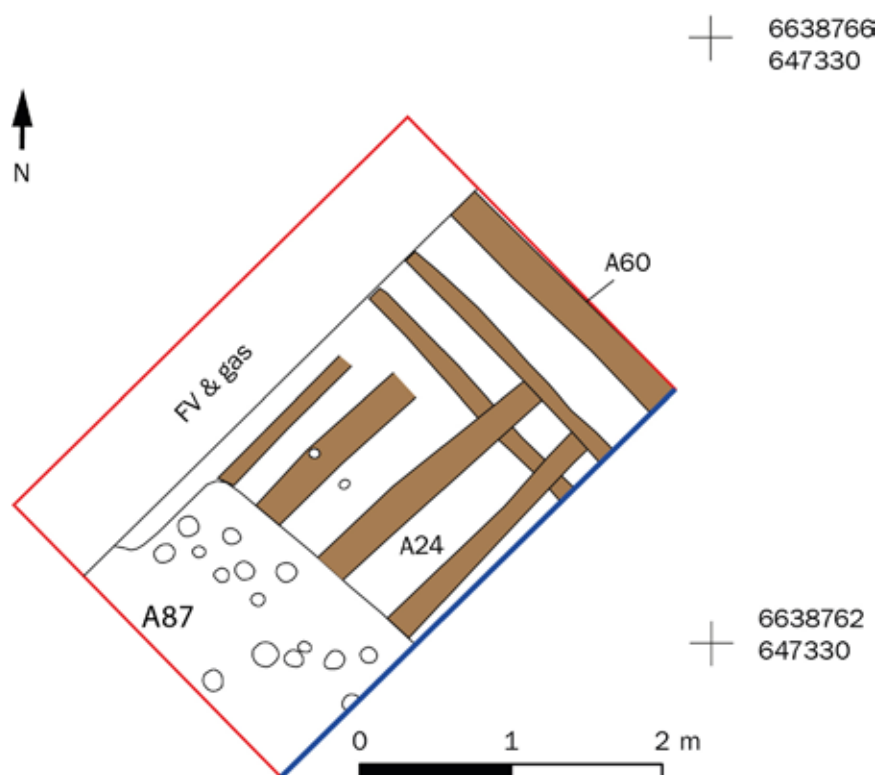
Figur 61. Schaktsträcka 9, Hus 13, golv A22. Foto mot NO., Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Figur 62. Schaktsträcka 9. Undre golvet i Hus 13 (A86) samt möjlig nedfallen vägg (A23), ca 7,50 m ö.h. Skala 1:50.

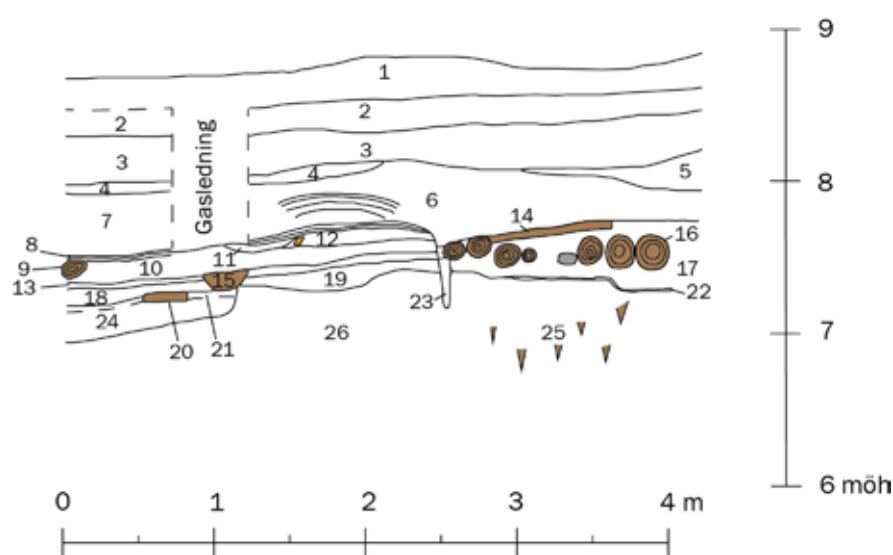
Figur 63. Schaktsträcka 9, Hus 13, golv A86 och möjlig nedrasad vägg, A23. Foto mot Ö., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 64. Schaktsträcka 9. Trägolvet A24, träkonstruktion A60 i Hus 14 samt pålar A87 tillhörande Hus 13. Ca 7,20 m ö.h Skala 1:50.

Figur 65. Schaktsträcka 9. Delar av Hus 14 (A24) med pålarna till hus 13 (A87) i fonden. Foto mot V., Malin Lucas.

Figur 66. Sektionsritning schaktsträcka 9. Skala 1:50. Sektionsbeskrivning: 1. Grusfyll. 2. Bränd, hårt packad rasing, spik, kalkbruk, tegel, kol, sot (L. 30). 3. Tegel (taktegel och vanlig), bruk, grusig sand, sten (L. 31). 4. Sot, kol, bruk, tegel (L. 32). 5. Kol- och sotblandad grusig sand med enstaka tegelkross, sten, kalkbruk, ben och bränd lera (L. 48). 6. Grusblandad grå lera med horisontella grus- och sandblandade stråk, inslag av tegel (L. 49). 7. Lite sot, kol i torrt, grått, sandigt grus med lerklumpar, tegel, träflis, djurben, sten. (L. 40). 8. Som 12 (L. 51). 9. Träkonstruktion (A23). 10. Tunn lins lera med enstaka klumpar bränd lera (L. 44). 11. Ljus homogen grå lera med kalkinslag (L. 50). 12. Sot- och kolblandad aska med tegelfragment (L. 51). 13. Träkonstruktion (A24). 14. Träkonstruktion (A22). 15. Träkonstruktion (A60). 16. Träkonstruktion (A86). 17. Grå lera, ganska ren (L. 42). 18. Brungrå gödselblandad lera med näver, djurben. Kompakt träflis (L. 46). 19. Homogent lerlager med bark, näver, träflis och enstaka kolstänk. Små störrar finns nedslagna i lagret (L. 45). 20. Träkonstruktion (A26). 21. Stråk med gödsel (L. 52). 22. Kollins i botten av L. 42 (L. 53). 23. Del av träkonstruktion (A22). 24. Kompakt gödselblandad träflis med djurben (L. 47). 25. Träkonstruktion (A87). 26. Blålera.

Schaktsträcka 10

Bevarade lämningar fanns över en ca 3,5 m lång och ca 2 m bred sträcka. Drygt 4 m sektion kunde dokumenteras.

Bevarade lämningar fanns över en ca 2,5 m lång och ca 2 m bred sträcka. Ca 2 m sektion kunde dokumenteras.

Sträckan hade störningar framför allt i den norra delen, där fjärrvärme- och gasschakt fanns.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 30	Raseringslager	5	10	
	L. 31	Raseringslager	5	10	144, 182-184
	L. 54	Raseringslager?	4-5	10	
	L. 55	Raseringslager	4-5	10	140, 148
	L. 56	Raseringslager?	4-5	10	
Hus 15?	L. 48	Raseringslager	3-4	10	195, 196
Hus 15	A62	Träkonstruktion	3-4	10	
Hus 15	A30	Stenläggning	3-4	10	
Hus 15	A31	Tegelgolv	3-4	10	
	L. 57	Tramphorisont?	3-4	10	155-159, 189, 190
Stenläggning, K5	A32	Stenpackning	3-4	10	
Stenläggning, K5	L. 58	Sättsand	3-4	10	
	L. 194	Fyllning	2-4	10	
	A88	Nedgrävning	2-4	10	
	L. 59	Utjämningslager	2-4	10	166-168
Hus 16?	L. 60	Rasering	2-4	10	154
Hus 16	A33	Träkonstruktion	2-4	10	
Hus 16	L. 61	Lergolv?	2-4	10	
Hus 16	A195	Syllsten?	2-4	10	
	L. 62	Fyllning	2-4	10	
	A36	Nedgrävning	2-4	10	
Hus 17	L. 63	Lergolv?	2-4	10	191-194
Hus 17	A34	Trägolv	2-4	10	
Hus 17	A63	Träkonstruktion	2-4	10	147
	L. 83	Utfyllnad/golv?	2-4	10	
	L. 67	Lerlager/utjämning?	2-4	10	
	L. 68	Utjämningslager?	2-4	10	
	A36	Nedgrävning/dike	2-4	10	
	A40	Lergolv	2-4	10	
	L. 64	Utjämningslager?	2-4	10	
	L. 66	Utjämningslager?	2-4	10	172-174
	L. 69	Utjämningslager?	2-4	10	

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 71	Lerlager/utjämning?	2-4	10	
Hus 18?	L. 72	Tramphorisont?	2-4	10	145, 146, 169-171
Hus 18	A38	Träkonstruktion/golv?	2-4	10	
	L. 75	Utfyllnad?	2-3	10	163-165
	L. 76	Knadder	2-4	10	
	L. 77	Utfyllnad?	2-4	10	141, 150-152
	L. 78	Utfyllnad?	2-4	10	175-180
	L. 82	Utfyllnad?	2-4	10	197, 198
Hus 19	A35	Träkonstruktion	2-4	10	
	L. 65	Lergolv?	3-4	10	
Hus 19	L. 70	Golvlager	2-4	10	
Hus 19	L. 74	Lergolv?	2-4	10	
Hus 20	A37	Träggolv	2-4	10	
Hus 20	L. 73	Lergolv?	2-4	10	
Hus 21	A39	Träkonstruktion	2	10	200
Hus 21	A64	Träkonstruktion	2	10	
	L. 79	Lerlager/utjämning?	3-4	10	
	L. 80	Näver	3-4	10	
	L. 81	Utfyllnad?	3-4	10	149
	L. 180	Lera	2-3	10	
	A65	Stolphål	2-3	10	
	A66	Kubb	2-3	10	

Figur 67. Dokumenterade kontexter från schaktsträcka 10.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 2-5, med 53 kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 50 fynd.

I toppen fanns raseringslager, de översta troligen efter 1809 års brand. Rester av sju hus fanns inom sträckan, hus 15-21.

Hus 15 (figur 68, 69) bestod av ett fragmentariskt tegelgolv (A31) uppbyggt av stortegel (0,30×0,15×0,08 m) och en stenläggning (A30). Golvet fanns över en ca 0,75×0,75 m stor yta och fortsatte in i schaktkanten i söder. På samma nivå fanns en stenläggning (A30, figur 69), som utgjordes av en fragmentarisk kullerstenslagd yta med stenar i storleken 0,08-0,15 m. En delvis bränd, ca 2 m lång, planka (A62) hörde troligen till konstruktionen. Möjligen kan raseringslagret L. 48 höra till detta bebyggelseskede. Lagret representerade en bränd raseringslagring, där branden skett på plats.

A32 (figur 70 och 71) utgjordes av en stensatt yta, möjligen en föregångare till A30. Den bestod av kullerstenar i storlek 0,07-0,15 m. Stenläggningen var kantad av större stenar (ca 0,15×0,20-0,25 m). Ytan var något upphöjd. En nedbruten panka fanns mot norr. Det är oklart om den var densamma som A62 eller en föregångare till denna.

Hus 16 (figur 72) låg i det nordöstra hörnet av schaktet och eftersom så lite återstod är bedömningen osäker. Lämningarna utgjordes av en planka (A33), en möjlig rest av ett lergolv (L. 61) samt en större sten (A195), vilken möjligen skulle kunna utföra en syllsten. Möjligen hör raseringslagret L. 60 till konstruktionsnivån. Den utgjordes av bränd raseringslagring med sot, kol och murbruk, över lergolvet.

Hus 17 (figur 73 och 74) bestod av ett träggolv, A34, av kraftigt nedbrutna plankor, ca 0,2-0,3 m

breda. Ytterligare en plank (A63) hörde möjligen till en yttervägg. Ovan trögolvet låg ett lergolv eller tramphorisont (L. 63) bestående av lera med inslag av träflis, kalkbruk, kol och djurben samt delvis renare ljusare lera. Innan Hus 17 byggdes tillfördes ett flertal utjämningslager på plats.

Hus 18 (figur 75 och 76) bestod av ett par plankor, troligen hörande till ett golv (A38) med underliggande näverfodring samt en möjlig tramphorisont (L. 72), också denna med rikliga mängder välbevarad näver (figur 77). Huslämningen låg in mot schaktkanten och mycket lite av den konstruktionen var möjlig att dokumentera. Mellan Hus 18 och det underliggande Hus 19 fanns ett flertal utjämningslager.

Hus 19 (figur 78 och 79) bestod av möjliga rester av ett trögolv (A35), ett mycket nedbrutet trögolv (L. 70) med ca 0,28 m breda plankor samt ett möjligt lergolv (L. 74), som utgjordes av ca 0,15 m tjock ren grå lera.

Hus 20 (figur 78) bestod av (delvis bortschaktade) rester av ett brädgolv samt ett lergolv (L. 73) av ca 0,03–0,04 m tjock ren lera.

Hus 21 (figur 80 och 81) bestod av stockar i en huskonstruktion som var synlig över ett ca 1,8×1,6 m stort område (A39 och A64). En av stockarna hade underliggande näverfodring. Ett dendroprov från konstruktionen kunde dateras till 1230–1300 (se bilaga 4), det vill säga Fas 2.

Många av dessa huskonstruktioner låg på samma ställe och utgjorde troligen generationer av byggnader i samma gård, vilka byggts om under en relativt begränsad tidsperiod. Troligen har byggnaderna utgjorts av fähus, vilka på grund av hård användning behövt byggas om relativt ofta.

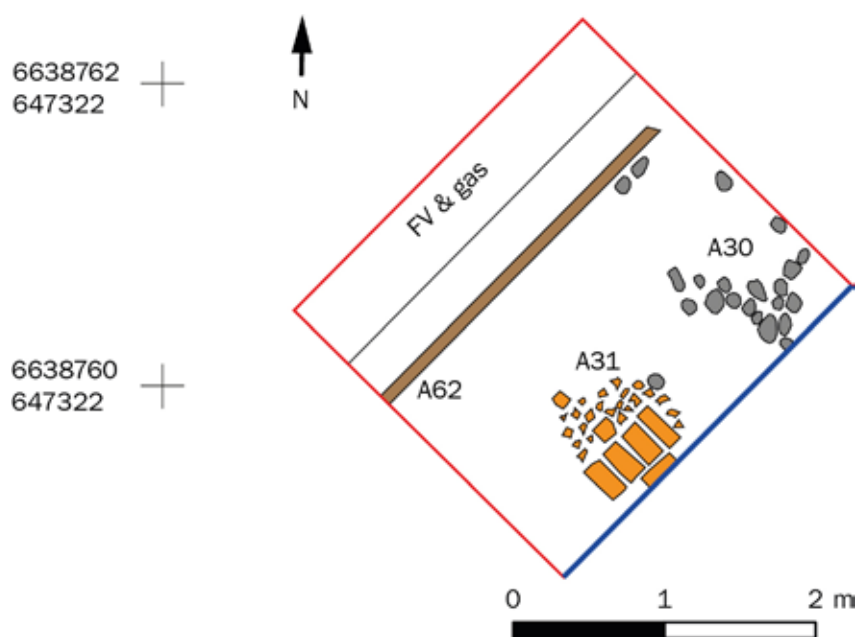
I östra delen av schaktet fanns lager som troligen hörde till hus 13 i schaktsträcka 9 (L. 65, L. 79, L. 80 och L. 81).

I botten av schaktsträckan fanns ett stolphål (A65) och en kubb (A66). Kubben var ca 0,34 m i diameter och 0,67 m lång. Det var oklart till vilka konstruktioner (om några) dessa hörde till men lägesmässigt skulle kubben kunna höra till hus 13 (schaktsträcka 9).

Fyndmaterialet var relativt rikligt inom schaktsträckan och bestod av djurben, kritpipor, bränd lera, en nål (F156) i Cu-legering, en ring (F147) i Cu-legering, planglas, spik, hasselnötsskal, glasflaska, järnföremål, bland annat en bultlåsnyckel (F200) som påträffades i L. 72. Två järnknivar påträffades (F151, F159) varav F159 var en matkniv daterad till 1300–1500-tal. Keramiken bestod av yngre rödgods och en senmedeltida hank i stengods (F144). Vidare fanns bland fynden från schaktsträckan enstaka läderspill, slagg, ett bryne samt en trolig knävel i trä (F178) och en laggkärlsstav (F163).

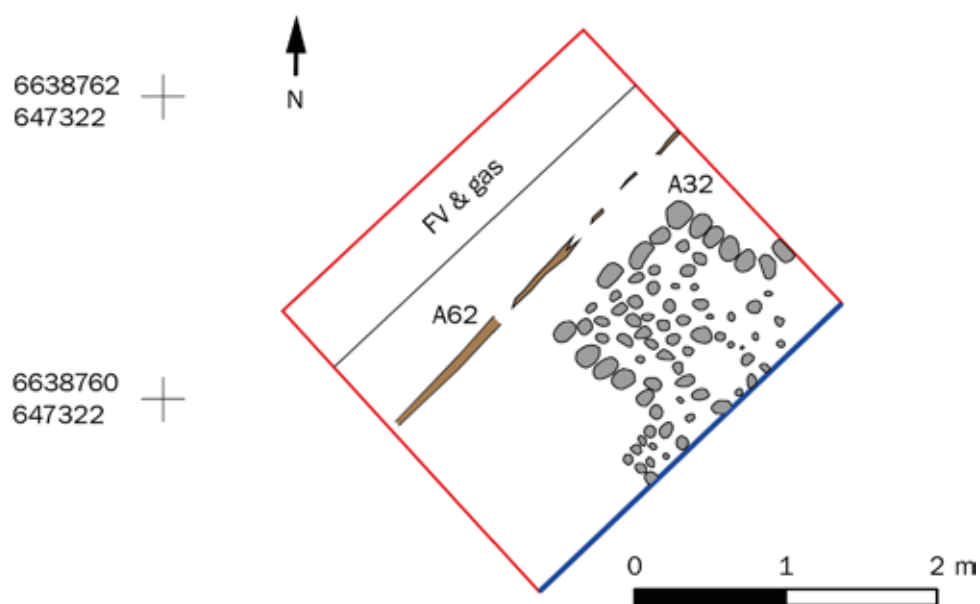
Figur 68. Schaktsträcka 10, Hus 15 med tegelgolv A31 och delar av stenläggning A30. Foto mot NV., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

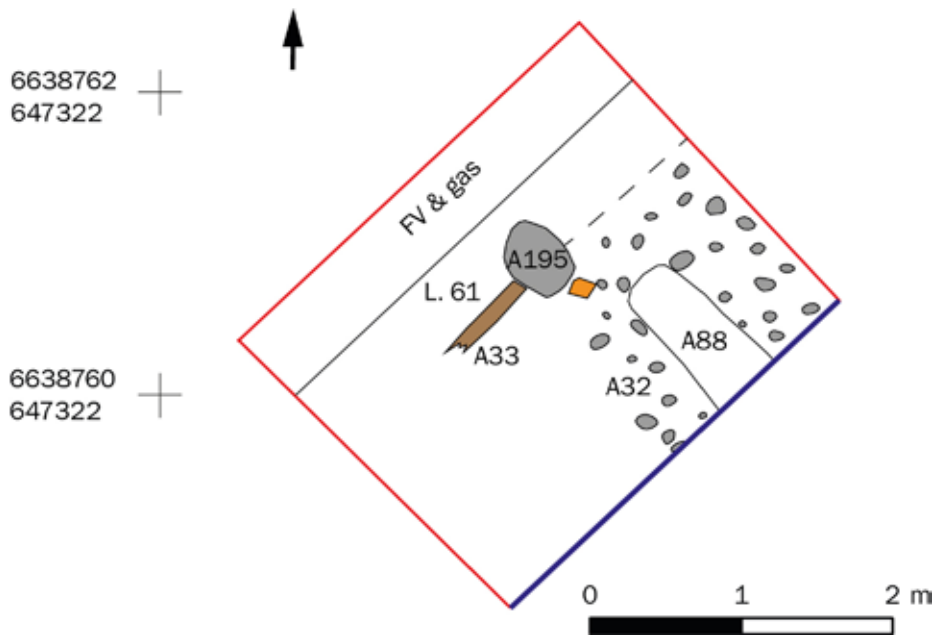
Figur 69. Schaktsträcka 10, Hus 15 med tegelgolv (A31), stenläggning (A30) och plankor (A62). Ca 8 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 70. Schaktsträcka 10, stenläggning A32. Foto mot SO., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

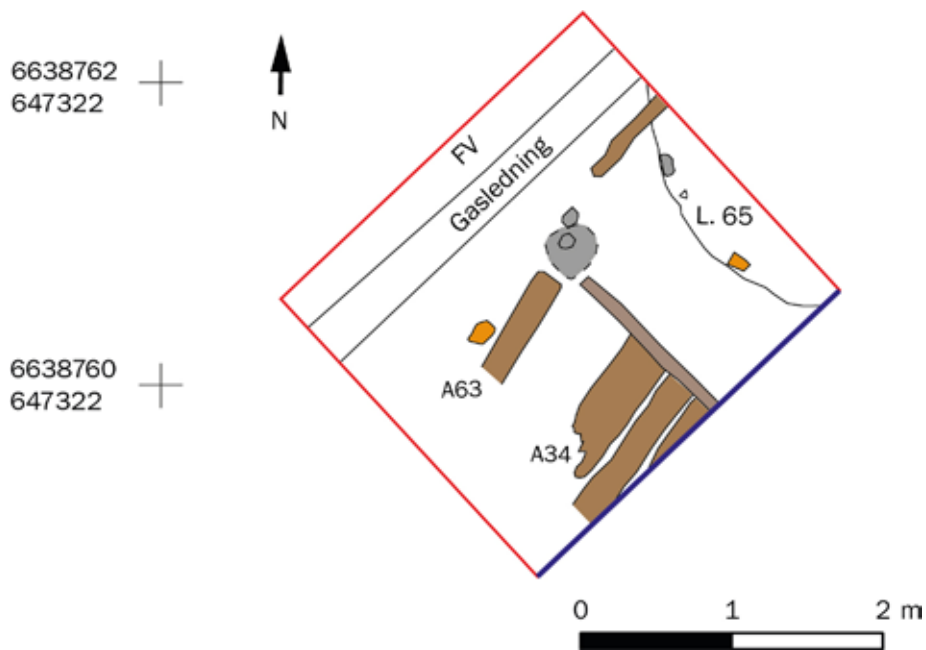
Figur 71. Schaktsträcka 10, stenläggning A32 och troligen rester av eller ovanliggande trä till plankan A62, ca 7,90 m ö.h. Skala 1:50.

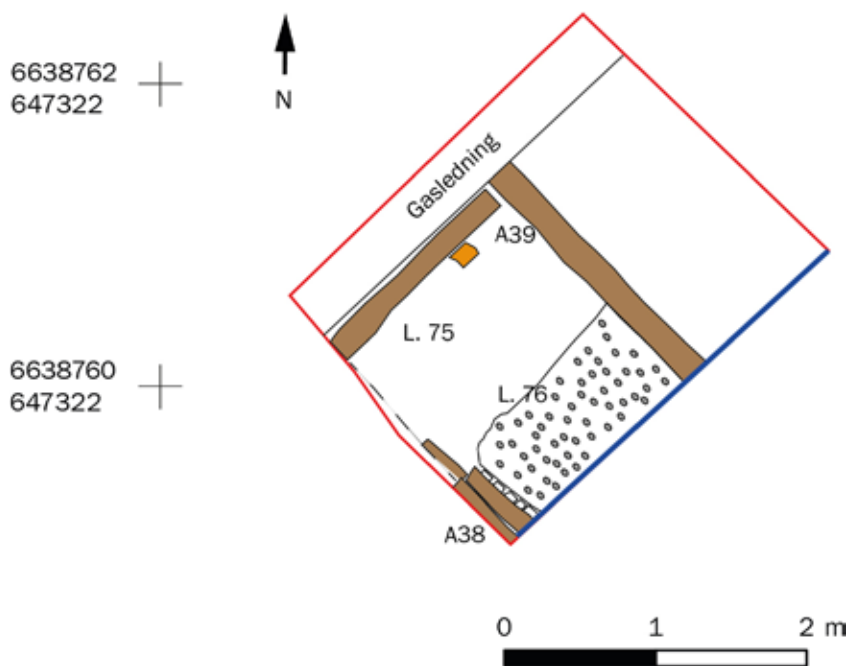
Figur 72. Schaktsträcka 10, Hus 16 med träkonstruktion A33, möjlig syllsten (A195) och möjligt lergolv, L. 61. Rester av stenläggning A32 finns kvar samt nedgrävning A88. Ca 7,85 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 73. Schaktsträcka 10, Hus 17 med trägolv A34 och möjlig väggplanka A63. Foto mot NV., Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Figur 74. Schaktsträcka 10, Hus 17. Ca 7,70 m ö.h. Skala 1:50.

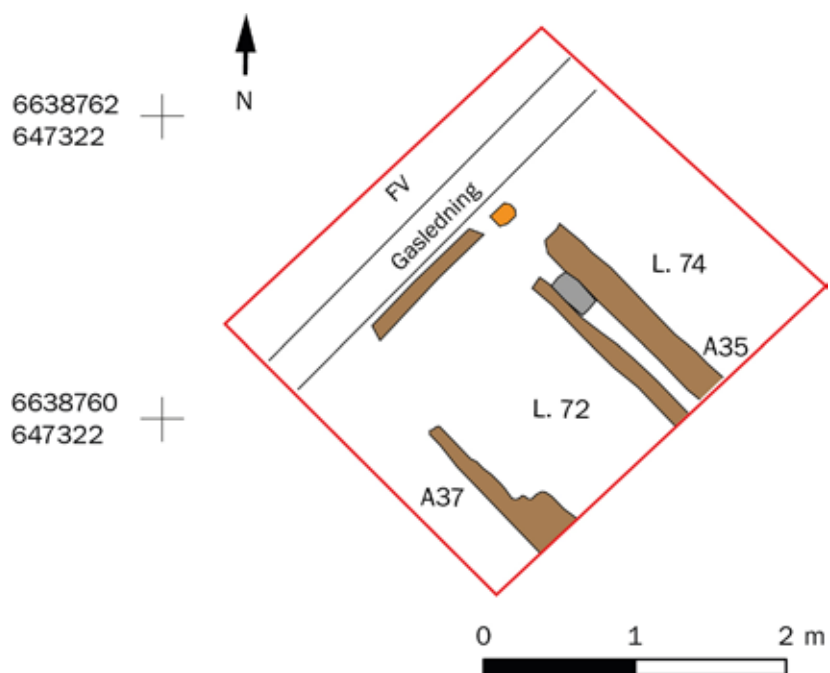
Figur 75. Schaktsträcka 10, Hus 18 med möjligt golv (A38) och hus 21 med träkonstruktion (A39) samt ett lager med småsten (L. 76). Ca 7,60 m ö.h. Skala 1:50.

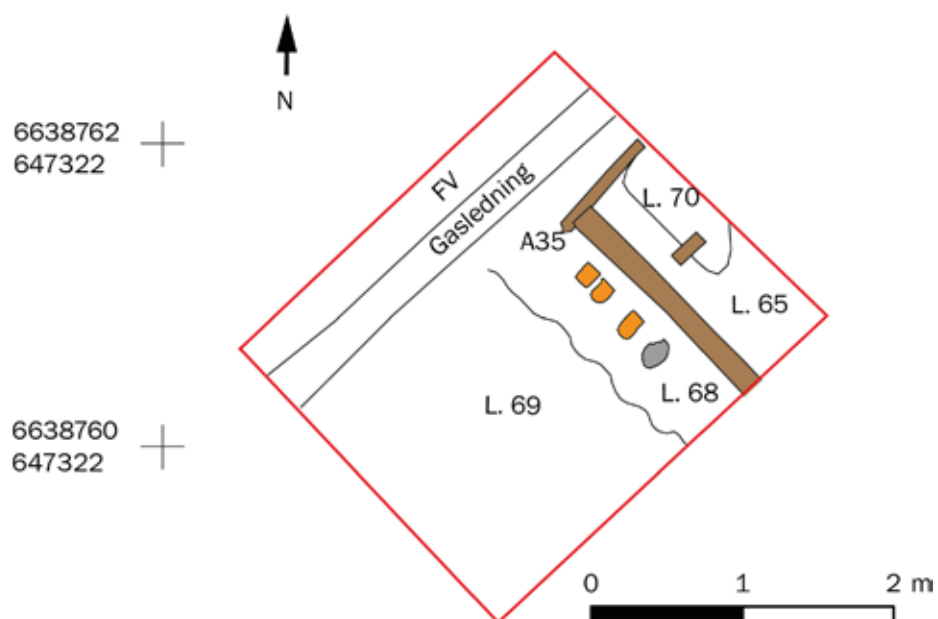
Figur 76. Schaktsträcka 10, Hus 18 med golv A38 och underliggande näverfodring. Foto mot V., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

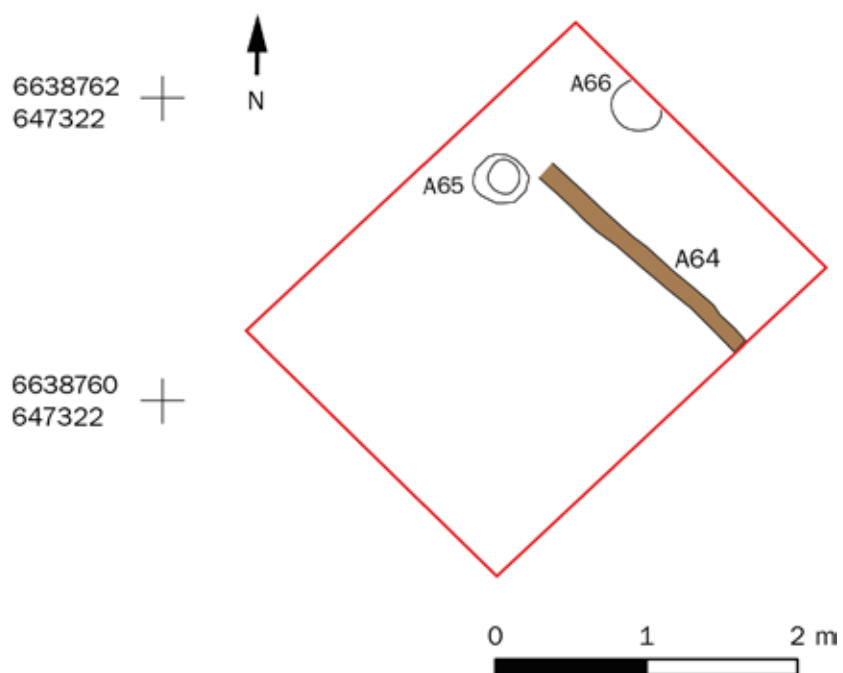
Figur 77. Ett större näverstycke från Hus 18. Foto: Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Figur 78. Schaktsträcka 10. Del av trägolvs (A37) i Hus 20 och delar av Hus 19 med trägolvs (A35) och lergolvs (L. 74). Ca 7,60 m ö.h. Skala 1:50.

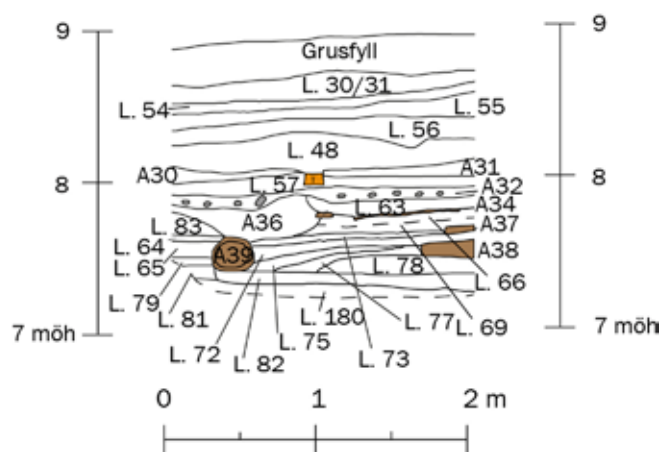
Figur 79. Schaktsträcka 10, Hus 19, med rester av trägolvs (A35 och L. 70). Ca 7,50 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 80. Schaktsträcka 10. Stolphål A65 och kubb A66 i botten av schaktsträcka 10 samt plankor A64 i Hus 21. Ca 7,20–7,40 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 81. Schaktsträcka 10, träkonstruktion A39 i Hus 21. Lodfoto, Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Figur 82. Sektionsritning schaktsträcka 10. Skala 1:50. Sektionsbeskrivning: L. 30/31: Bränd rasering, grusblandat, tegel, kalkbruk, sten, kol, sot/ Bränd rasering, grusblandat, tegel, kalkbruk, sten, kol, sot. L. 54: Brungrå grusig sand, ganska ren, med inslag av små tegelbitar. L. 55: Tegelasering med mycket bruk, sten. Enstaka djurben. L. 56: Ljusbrunt grus, sand, lite lera, krossat tegel, ben. I S. delen av schaktet. L. 48: Bränd rasering, kol- och sotblandad grusig sand med enstaka tegelkross, aska, bruk, sten, kalkbruk, ben. A30: Stenpackning. A31: Tegelgolv. L. 57: Brun, grusig silt, tegel, ben, sten, träflis, kalkbruk, djurben. A32: Stenpackning. L. 63: Mörkbrun lera, träflis, lite kol, kalkbruk, djurben. Bitvis ljusare, renare lera. A34: Träkonstruktion. A36: Nedgrävning. L. 83: Lera med stora tegelbitar, bruk, kol, renare mot botten. L. 64: Lera, gödsel, träflis, tegel, kalkbruk. A37: Träkonstruktion. A39: Träkonstruktion. A38: Träkonstruktion. L. 65: Grågrön lera med stora stycken tegel och kalkbruk, lite träflis, lite kol. L. 66: Lerblandad sand med småsten, djurben och inslag av aska. L. 69: Grovt grått grus med småsten, lerklattar, tegel, träflis. L. 72: Träflis, gödsel, näver, djurben. Mest näver, en del i sjök. L. 73: Blågrå ren lera. L. 78: Gödselblandad träflis med bark och stora djurben. L. 79: Ljusbrun lera. L. 81: Grå sandblandad lera med kol, sot, skärvsten, gödsel, träflis, bark, djurben. L. 82: Gråbrun lera med gödsel, träflis, skärvig sten. L. 180: Lera.

Schaktsträcka 11

I schaktsträckan fanns en yligt liggande tvärgående kabel, men i övrigt fanns inga störningar. Bevarade lämningar fanns över en ca 5 m lång och ca 2 m bred sträcka. Ca 5 m sektion kunde dokumenteras.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 1–5, med 32 kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 29 fynd.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
Gata	L. 186	Kullersten	5	11	
	L. 30	Raseringslager	5	11	263–265, 270–271
	L. 31	Raseringslager	5	11	252, 253
	L. 108	Raseringslager	5	11	261, 274
Hus 22	A105	Tegelkonstruktion	3–4	11	
Hus 22	A106	Träkonstruktion	3–4	11	
Hus 22	A196	Syllsten?	3–4	11	
	L. 109	Raseringslager?	3–4	11	267, 273
	L. 110	Raseringslager	3–4	11	280
	L. 111	Rasering?	3–4	11	
	L. 112	Rasering?	3–4	11	
	L. 113	Rasering/utfyllnad?	3–4	11	
	A71	Stolphål	3–4	11	
	L. 114	Möjlig nedgrävning	3	11	
	L. 115	Utfyllnad?	3	11	257, 259, 260, 275–277

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	A107	Träkonstruktion/gödselrännarna?	2-3	11	
	A79	Träkonstruktion	2-3	11	
	A108	Träkonstruktion	2-3	11	255, 256
	A89	Träkonstruktion	2-3	11	
	L. 116	Utfyllnad?	2-3	11	262
	A108	Träkonstruktion	2	11	
	L. 99	Utfyllnad?	2	11	254, 266, 278
	A109	Kubb (av störrar i tunna)	2	11	281
	A72	Stolphål	2	11	
	L. 117	Utfyllnad?	2	11	258, 269, 279
	A110	Träkonstruktion	2	11	
	A80	Störrar	2	11	
	L. 101	Odlingslager?	2	11	
	A111	Stolphål	1-2	11	
	A112	Stolphål	1	11	268
	A113	Stolphål	1-2	11	
	A114	Stolphål	1-2	11	
	A115	Stolphål?	1-2	11	
	A116	Stolphål	1-2	11	

Figur 83. Tabell över ingående grupper och kontexter, schaktsträcka 11.

I toppen fanns rester av en äldre kullerstenslagd gata, S:t Johannesgatan (L. 186) följt av raseringslager, de översta lagren (L. 30 och L. 31) är troligen rester efter 1809 års brand. I övrigt fanns rester av ett hus (Hus 22) inom schaktsträckan.

En trolig rest av en byggnad, Hus 22 (figur 84), utgjordes av en enkel rad av 19 tegelstenar (A105). Konstruktionen låg ca 0,95 m under markytan. Tegelstenarna var ca 0,28x0,14x0,08 m stora. Konstruktionen var synlig över en ca fyra meter lång sträcka och det var oklart om den var slut där, eller om konstruktionen fortsatte utanför schaktet. Under tegelraden fanns en träkonstruktion (A106, figur 85) som bestod av en nedbruten panka som var delvis bränd. Den följde sträckningen av tegelraden men var synlig över en något kortare sträcka, troligen delvis på grund av förmultning. Strax söder om dessa fanns en ansamling med en större (0,5 m) och två mindre (0,2 m) stenar (A196). Denna ansamling anslöt till konstruktionens östligaste ände och kan möjligen ha utgjort en del i en syll. Om detta var resterna

av en byggnad har denna huvudsakligen legat utanför schaktet, mot söder. Något som också tyder på att det rörde sig om en huskonstruktion är att lagren i den södra delen av schaktet skiljde sig åt från lagren i den norra delen, vilket antyder en skillnad i användning. På ungefär samma nivå fanns också ett möjligt stolphål (A71) men det är inte troligt att den hörde till huset, då den låg under tegelkonstruktionen.

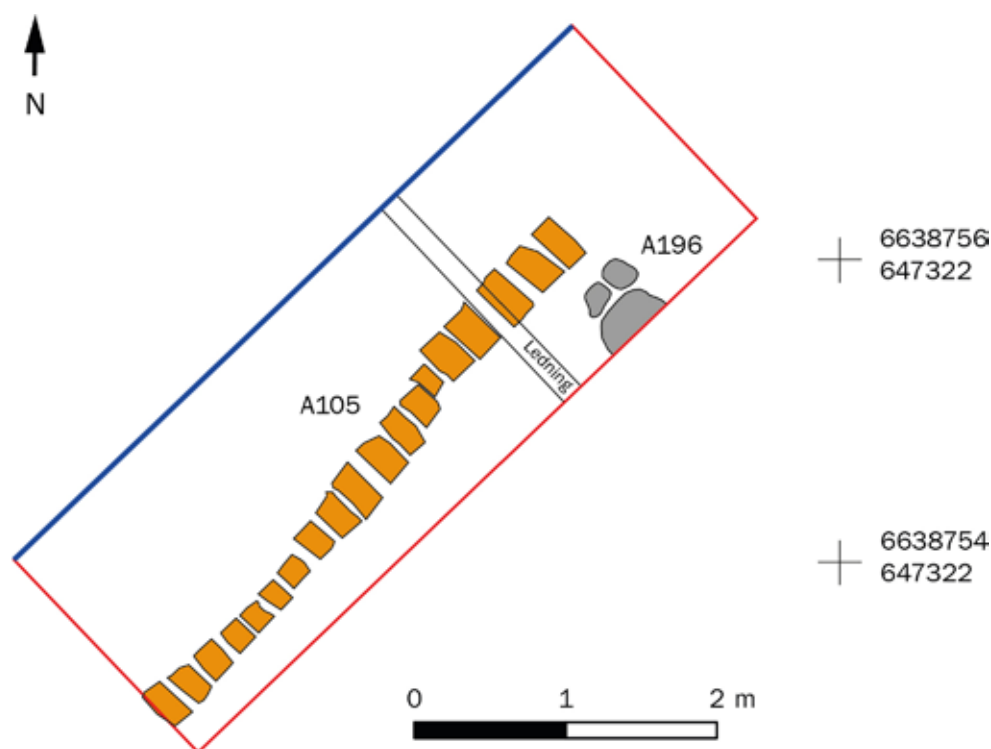
En urholkad stock (A107, figur 86 och 87), ca 2,5 m lång och ca 0,30 m bred var fylld med ren gödsel och kan möjligen ha utgjort en gödselränna, men det är oklart till vilken byggnad denna skulle höra. Parallellt med gödselrännan fanns en längre stock (A79, figur 86 och 87) som var 4 m lång och 0,25 m bred. Troligen fortsatte denna stock även in i schaktsträcka 20.

Under stockarna fanns ytterligare en stock (A108, figur 88) som var 5 m lång och alltså upptog hela schaktsträckans längd och låg ca 1,25 m under markytan. Stocken, som var av ek har dendroda-

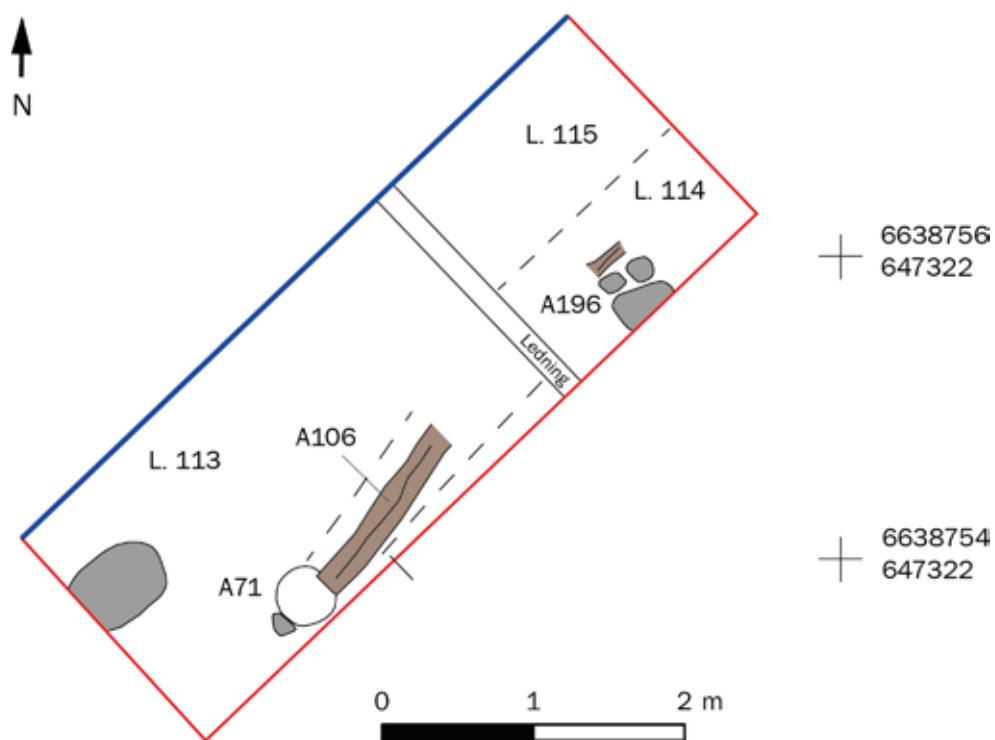
terats med två prover till 1247–1287 (se bilaga 4). Möjligen var det samma stock som i schaktsträcka 20 benämndes A194. Någon fortsättning mot väster påträffades inte. Troligen hör stocken till en oklar konstruktion där större delen av den låg utanför schaktet. På samma nivå fanns A109 (figur 89 och 90) som troligen fungerat som en kubb men med en annorlunda konstruktion. Den bestod av en tunna i vilken ett antal störar (0,08–0,15 m) körts ned, genom botten. Tunnan låg precis i den östra schaktkanten och hade blivit avgrävd, men dess diameter bör ursprungligen ha varit ca 1 m. Fyra dendroprover togs från störrarna med inga av dem var möjliga att datera (se bilaga 4). På nivån låg också ett möjligt stolphål, A72, samt en del lösvirke, eller rester av träkonstruktion (A89). Under A89 fanns en planka, A110 (figur 91), ca 2,80×0,30 m, som också skulle kunna vara konstruktionsvirke. Troligen har denna konstruktion legat söder om det öppna schaktet. På denna nivå fanns också två störhål (A80) i den norra schaktkanten.

I botten av schaktet, nedgrävda i bottenleran fanns sex stolphål (A111–116, figur 92 och 93). De var av olika storlek och djup och bildade inte något urskiljningsbart mönster. I ett av stolphålen (A112) påträffades keramik (F268) med senvikingatida datering. Möjligen hör alla stolphålen i botten av schaktet till denna tidsperiod (Fas 1).

Fyndmaterialet från schaktsträckan bestod av djurben, lerklining, kritpipa, flinta, planglas, en dolk (F279), en kniv (F280), kakel, en stenkula (F237), träföremål i form av en laggstav (F278) och delar av en tunna (F281), sågat hantverksavfall av ben samt keramik. Keramiken bestod förutom av den ovannämnda vikingatida skålen (F268) av yngre rödgods, yngre svartgods, nästanstengods samt stengods. Bland stengodset fanns en kanna eller krus (F258), möjligen från Waldenburg, med en datering till 1400–1500, ett krus (F260) med samma proveniens daterat till 1450–1550. En rhenländsk kanna (F262) i stengods daterades till 1275–1500. En rhenländsk kanna (F254) i nästanstengods daterades till 1200–1400. I yngre svartgods fanns en skärva från en skål eller kruka (F257) daterad till 1200–1450.

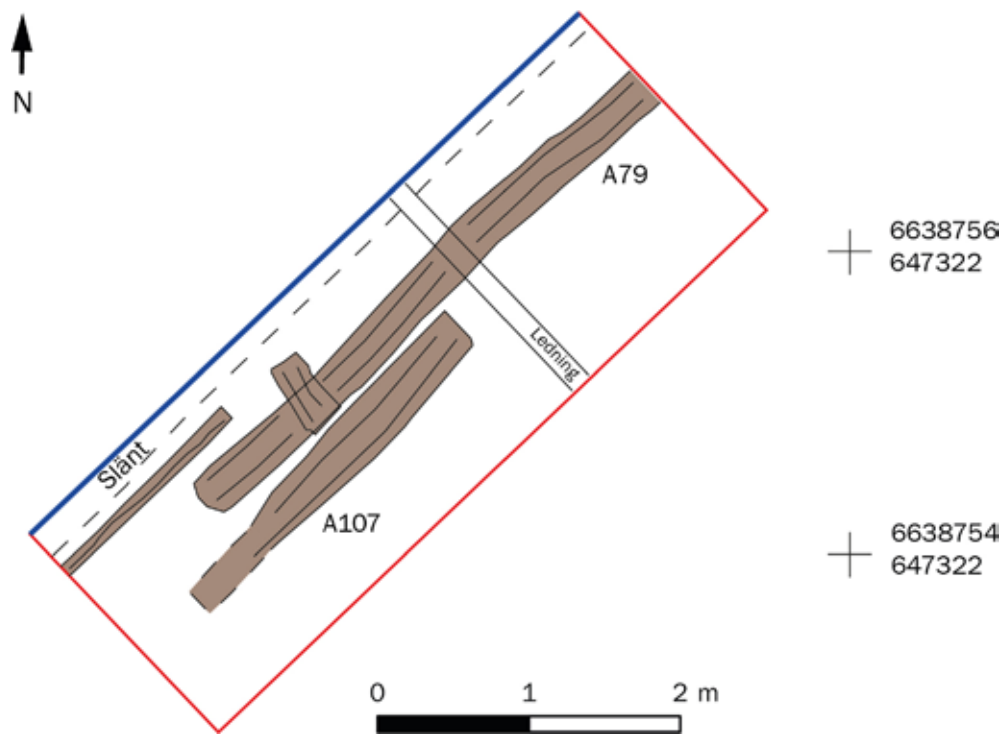
Figur 84. Schaktsträcka 11 med tegelrad A105 och möjlig rest av syll, A196 (Hus 22). Ca 8,40 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 85. Schaktsträcka 11. Träkonstruktion A106 samt stolphål A71, ca 8,30 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 86. Schaktsträcka 11. Stock A79 och möjlig gödselränna A107. Foto mot NO, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

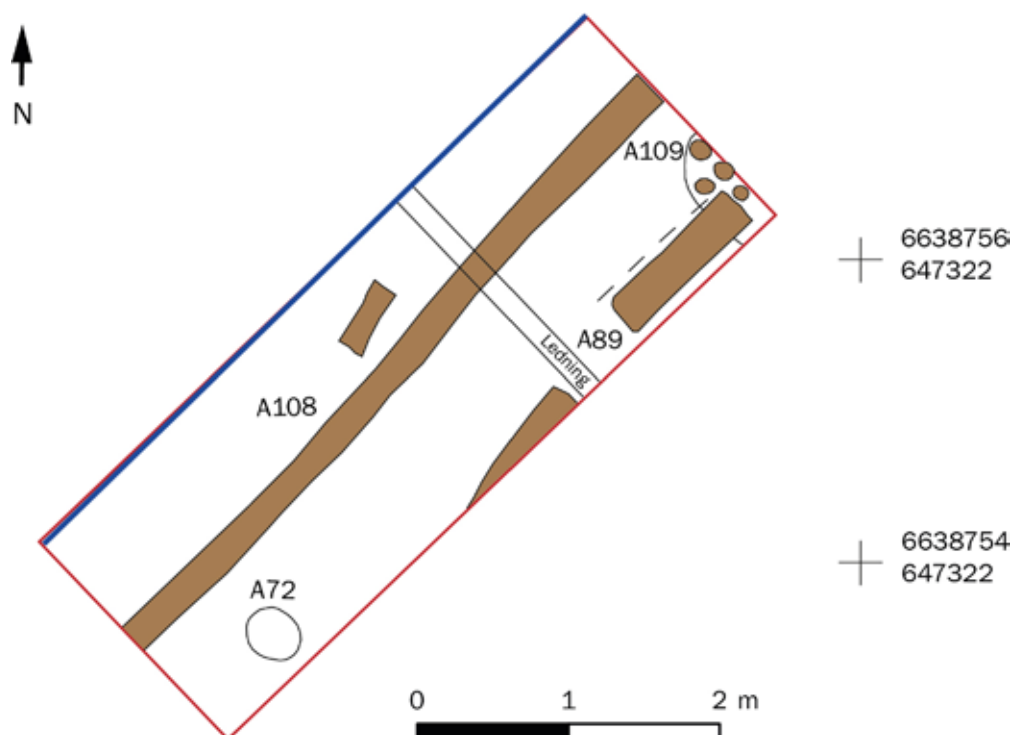
Figur 87. Schaktsträcka 11. Träkonstruktioner A79 och A107, ca 8 m ö.h. Skala 1:50.

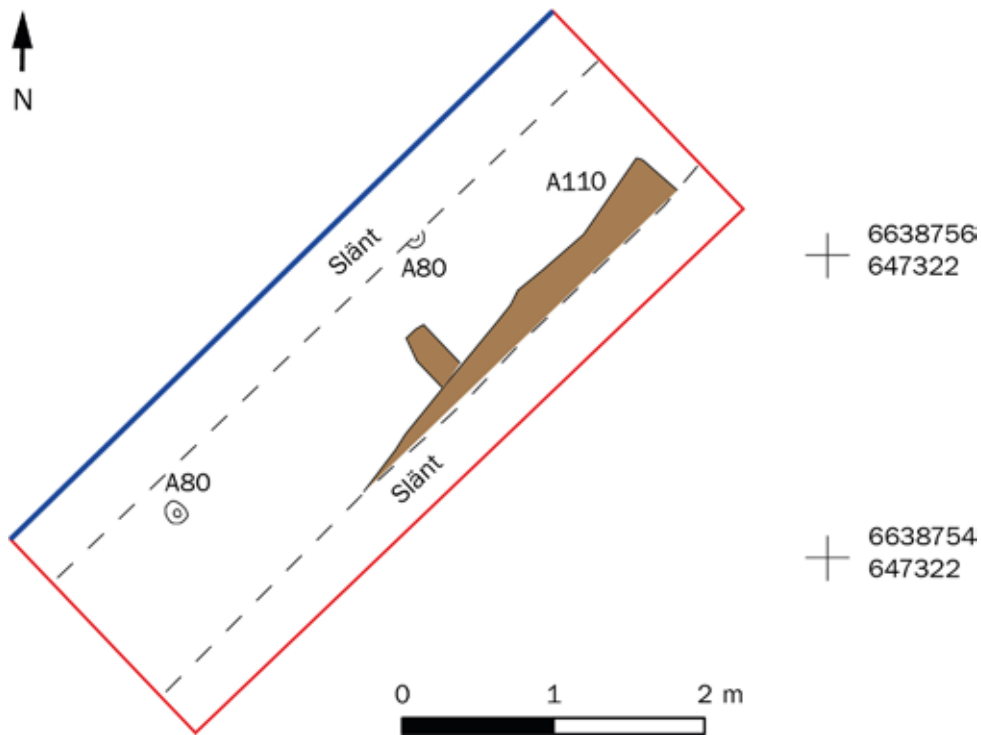
Figur 88. Schaktsträcka 11. Till höger i bild träkonstruktion A108. I schaktkanten till vänster A109. Foto mot SV, Malin Lucas, Upplandsmuseet

Figur 89. Schaktsträcka 11. Närbild av ett par av störarna i tunnan A109. Foto mot SV Malin Lucas, Upplandsmuseet.

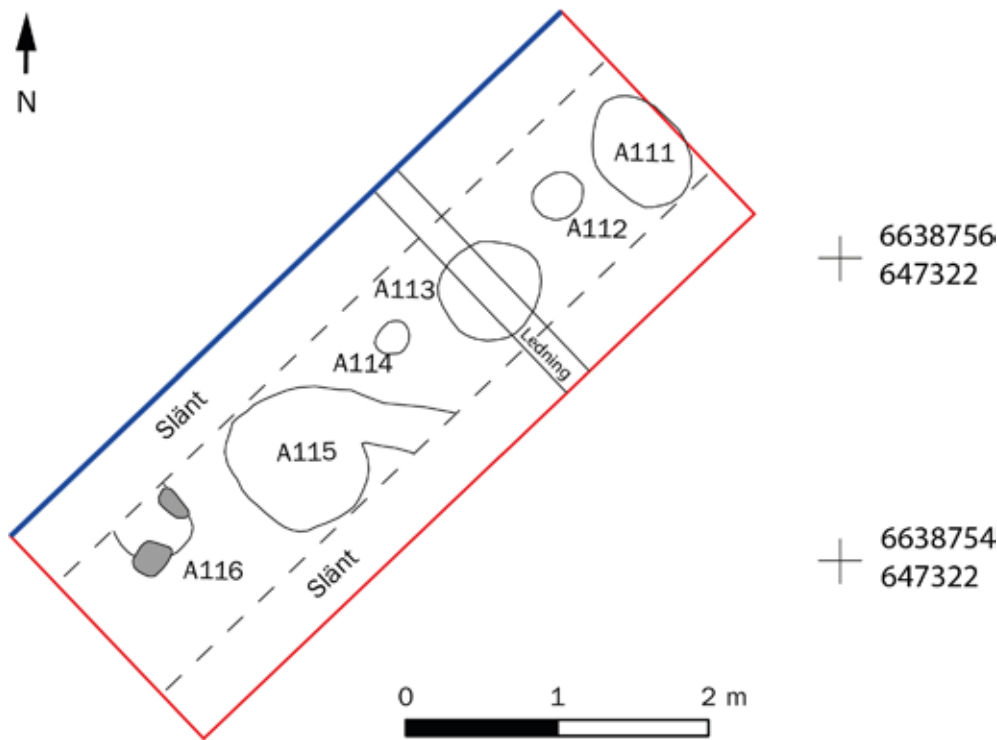
Figur 90. Schaktsträcka 11. Träkonstruktioner A89, A108 och A109 samt stolphål A72, ca 7,90 m ö.h. Skala 1:50.

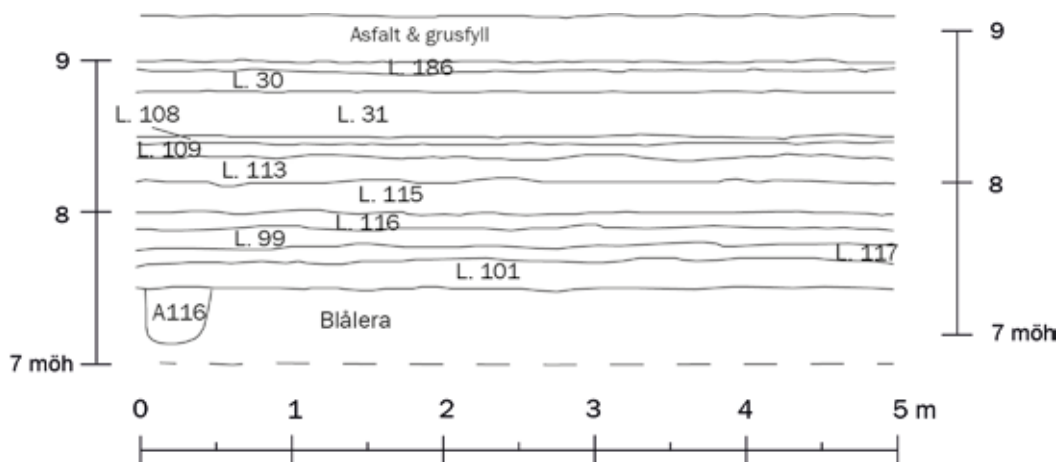
Figur 91. Schaktsträcka 11, träkonstruktion A110 samt störhålen A80. Ca 7,70 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 92. Schaktsträcka 11. Stolphål i bottenleran med det redan grävda stolphålet A111 i förgrunden. Foto mot SV, Malin Lucas, Upplandsmuseet

Figur 93. Schaktsträcka 11. Stolphål i bottenleran, ca 7,50 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 94. Schaktsträcka 11, sektion mot NV. Skala 1:50. Schaktbeskrivning: L. 186: Kullersten. L. 30. Bränd rasing. grusblandat, tegel, kalkbruk, sten, kol, sot. L. 31. Bränd rasing. grusblandat, tegel, kalkbruk, sten, kol, sot. L. 108. Rött grus. L. 109. Brun grusig sand med gles förekomst av kullersten, ganska stora bitar tegel, lite bruk. L. 113. Grusig lera, ljus mot S. mörkare mot N. L. 115. Gråbrun lera med tegel, bruk, kol, trä, gödselblandad. L. 116. Grå, ganska ren lera. L. 99. Lerig träffis, lite tegel, gödselblandat. L. 117. Gödselblandad träffis, djurben, bränd lera, näver, småsten, tegel. L. 101. Brungrå homogen lera. A116. Stolphål.

Schaktsträcka 12

Sträckan hade inga störningar i form av rör eller ledningar. Bevarade lämningar fanns över en ca 3,50–4 m lång och ca 1,60 m bred sträcka. Ca 4 m sektion kunde dokumenteras.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 1–5, med 56 kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 88 fynd.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
Gata	L. 185	Kullersten	5	12	
	L. 30	Raseringslager	5	12	
	L. 31	Raseringslager	5	12	
	L. 128	Raseringslager	4-5	12	
	A156	Stolpe	4-5	12	
	L. 119	Raseringslager	4-5	12	378, 410
	L. 120	Utfyllnad	4-5	12	354, 406, 411, 412, 464, 465
Hus 23	A155	Stolpe, K6	3-4	12	
Hus 23	A159	Nedgrävning, K6	3-4	12	
Hus 23	A157	Spis?	3-4	12	
	A158	Ränna/dike	3-4	12	
	L. 137	Rasering/utfyllnad?	3-4	12	290
Hus 24	L. 138	Tramphorisont	2-3	12	291, 292, 302, 370, 375, 388-390, 437, 439
Hus 24	L. 139	Tramphorisont	2-3	12	401
Hus 24	A160	Stolpe/plint	2-3	12	
Hus 24	A161	Stör	2-3	12	
Hus 24	A162	Kluva	2-3	12	
Hus 24	A163	Kluva	2-3	12	
	A164	Ränna/dike	2-3	12	318, 405
	A165	Kubb	2-3	12	
	A166	Rundtimmer	2-3	12	
	A167	Störrar	2-3	12	
	L. 141	Lergolv?	2-3	12	349, 353, 362, 432
	A193	Störrar	2-3	12	
	L. 142	Utfyllnad?	2-3	12	387, 380
	L. 140	Tramphorisont?	2-3	12	312-315, 321
	A168	Nedgrävning	2-3	12	335, 336, 337
Hus 25	A169	Trägol	2-3	12	
	A170	Träkonstruktion	2-3	12	
	A171	Träkonstruktion	2-3	12	
	A172	Störrar	2-3	12	
	A173	Störrar	2-3	12	
	A174	Träkonstruktion	2-3	12	

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	A175	Träkonstruktion	2	12	
	A176	Nedgrävning	2	12	284-286, 348
	L. 143	Hantverksyta, K7	2	12	296, 306-311, 319, 324-327, 334, 384-386, 413, 419, 421-424, 452-463, 496-498
	A179	Svacka/nedgrävning, K7	2	12	
	L. 144	Utfyllnad?	2	12	351, 357, 429, 430, 499
	L. 145	Tramphorisont?	2	12	
	L. 146	Lergolv?	2	12	
	L. 147	Lergolv?	2	12	346, 347
	L. 148	Utfyllnad	2	12	305, 358-361
	A177	Kubb	2	12	
	A178	Träkonstruktion	2	12	
	A180	Träkonstruktion	2	12	
Hus 26	A181	Träkonstruktion	2	12	
	A182	Stolphål	2	12	
	A183	Stolphål	2	12	
	A184	Kubb	2	12	
	A185	Ränna/dike	2	12	
	A186	Stolphål	1-2	12	
	A187	Störhål	1-2	12	
	A188	Nedgrävning	1-2	12	
	A189	Stolphål	1-2	12	
	A190	Stolphål	1-2	12	
	A191	Stolphål	1-2	12	
	A192	Stolphål	1-2	12	

Figur 95. Tabell över kontexter i schaktsträcka 12.

I toppen fanns rester av en äldre kullerstenslagd gata, S:t Johannesgatan (L. 185) följt av raseringslager, de översta (L. 30 och L. 31) troligen efter 1809 års brand (Fas 5).

Rester av fyra hus fanns inom delsträckan och konstruktioner fanns i sex nivåer.

Hus 23 (figur 96) var en fragmentarisk konstruktion bestående av K6, en nedbruten stolpe (A155), med en tillhörande nedgrävning (A159) samt en möjlig rest av en spis (A157) som bestod av ett område med sot och kol samt ett stråk av murbruk i ena kanten av detta. Huslämningen hör

till det sista bebyggelseskedet innan regleringen (Fas 3-4).

I nivån under hus 23 syntes en trolig ränna (A158) i schaktets södra del. Den var ca 0,30 m bred och syntes i schaktets västra halva. Här fanns också en murken stolpe (A156), ca 0,25 m i diameter. Rännan syntes inte i den delen av schaktet där hus 23 låg, men huslämningen låg ändå helt norr om rännans förlängning.

En möjlig, men tveksam huskonstruktion, Hus 24 (figur 97 och 98), utgjordes av en tramphorisont (L. 138 och L. 139) av ren lera respektive

gödselblandad lera, en stolpe eller kubb (A160). Kubben/stolpen bestod av dåligt bevarat trä och skulle också kunna vara flera stolpar i samma nedgrävning. Vidare fanns en stör (A161), och två kluvor (A162 och A163). Dessa kluvor avgränsar också tramphorisonten och utgjorde troligen den södra änden av den eventuella huskonstruktionen.

Nästa konstruktionsnivå bestod av en möjlig avgränsning/hägnad. Till konstruktionen hörde en ränna (A164), ca 0,30 m bred och fylld med gödselblandad lera. Rännan låg parallellt med och norr om en träkonstruktion (A166) bestående av en stock/rundtimmer, ca 0,12 m i diameter och 1,85 m lång. Längs rännan fanns några mindre störrar (A167). I den västra änden av rännan fanns en kubb (A165), ca 0,45×0,32 m stor. Den tycks ha stått i samma nedgrävning som A160 i hus 24. På ömse sidor av A166 fanns flera störrar (A193), ca 0,05 m i diameter. Lagren norr och söder om ränna och träkonstruktion skiljer sig åt. Konstruktionen har tolkats som en nedriven hägnad.

Hus 25 (figur 99, 100 och 101) bestod av ett trägolvet (A169) bestående av rundtimmer, ca 0,08–0,15 m breda, i schaktets västra ände (med fortsättning i schaktsträcka 13). Fem stockar var synliga i schaktet.

På samma nivå fanns en träkonstruktion (A170, figur 101 och 102) som troligen inte härrörde från en byggnad. Den utgjordes av en ca 0,18 m bred kluva som låg i botten av rännan A164. Den hade flera tunna intappade spjälor. I söder fanns en plank som troligen varit ställd på högkant, men nu vält. I kanten av denna fanns störrar (A172) som möjligen hållit plankan på plats. Troligen var detta en föregångare till hägnaden A164.

A171 (figur 101 och 102) utgjordes av löst lig-gande(?) trä söder om A170. Flera störrar (A173) fanns, varav en spetsad (allt virke ej inritat).

A175 (figur 101) var ett stycke rundtimmer, 0,20 m i diameter. Den var avhuggen vid kubben A165, som fortfarande syntes på denna nivå. A175 låg i förlängningen av A170, mot väster. Ett dendroprov från konstruktionen daterades till 1281–1301 (se bilaga 4).

Troligen kan denna konstruktionsnivå tolkas som rester av samma hägnadsavgränsning som A164 och A170.

På nästa nivå fanns K7, en svacka (A179, figur 103) med fyllning (L. 143) som bestod av lerblandad gödsel med stora mängder avfall från benhantverk. Här fanns också en hel del obearbetat djurbensavfall som kan höra samman med hantverksaktiviteterna.

På samma nivå som hantverksytan fanns ett flertal träkonstruktioner. A180 (figur 103) var en plank eller kluva som låg norr om K7 och som möjligen begränsade den. Plankan hölls på plats av två ca 0,04 m stora störrar på ömse sidor av den. Söder om hantverksytan fanns A178, som bestod av dåligt bevarat trä, troligen plankor över en ca 1,5 m lång sträcka. Dessa var nedtryckta av kullersten. Möjligen kan denna träkonstruktion ha varit resterna av ett trägolv. A177 var en kubb i sydöstra delen av schaktet. Den skadades vid schaktningen men diametern kunde uppmätas till 0,4 m. Invid den norra schaktkanten fanns ett stolphål med bevarad stolpe (A182). Ett dendroprov av stolpen gav dateringen 1242–1300 (Fas 2).

Under hantverksytan, K7, fanns möjliga rester av ett lergolv (L. 146). Lagret var emellertid så otydligt att det inte kunnat tolkas som ett lergolv i ett hus. Detsamma gäller det möjliga lergolvet L. 147 och L. 141.

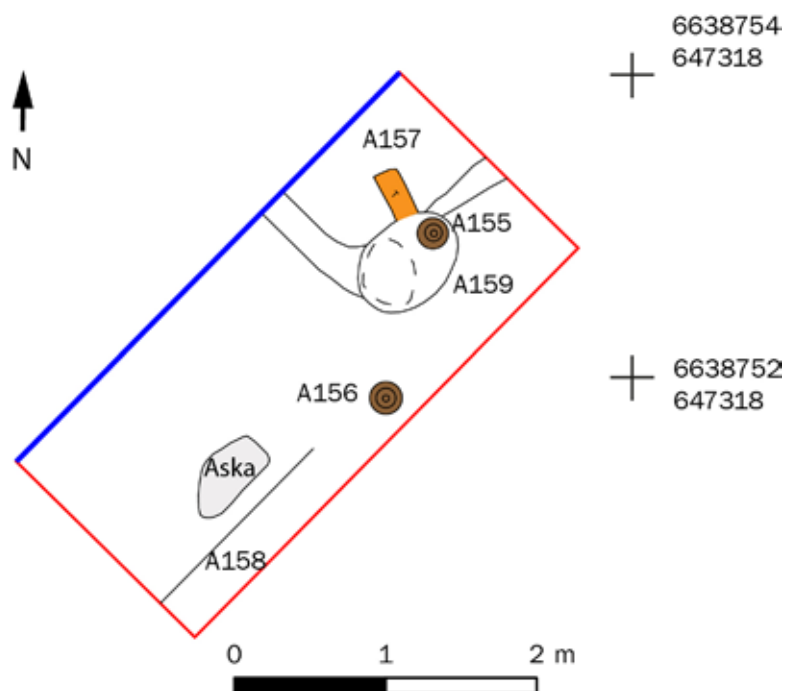
A181 (figur 103 och 104) var ett möjligt trägolv i Hus 26 och bestod av rundtimmer i schaktets västra del. Det var dåligt bevarat men bestod av ca fyra stockar över en ca 0,80 m lång sträcka. Timret var ca 0,15 m i diameter. Ett dendroprov från konstruktionen kunde inte dateras.

I bottenleran fanns ett antal stolphål (A183, 186, 189–192), en nedgrävning (A188), en kubb och en ränna (figur 105 och 106). Kubben (A184), som var av ek, var ca 1,35 m i diameter och kunde genom dendrokronologi dateras till 1279–1283 (se bilaga 4). Samma träd hade använts till A41 (sträcka 18) och A101 (sträcka 20). Kubben A184 har troligen ingått i en byggnad med huvudsaklig utbredning utanför schaktet. Rännan (A185) var ca 0,30 m bred och låg i den södra delen av schaktet. Längs kanten fanns störrar (A187), troligen till en hägnad.

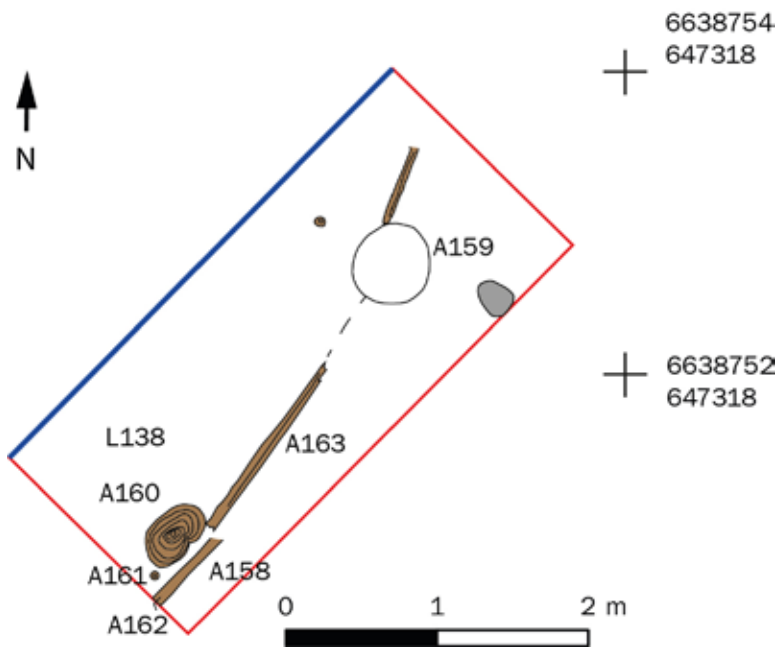
Det fanns överlagringar även bland de äldsta kontexterna. Rännan överlagrade stolphål A186 och nedgrävning A188 och stolphål A190 överlagrade stolphål A189. Troligen hörde alla kontexterna i bottenleran till Fas 1.

Från schaktsträckan fanns ett stort fyndmaterial. Ett stort material som representerade hantverksspill från benhantverk (F347, 351, 360, 454–463, 498) framkom huvudsakligen från en och samma kontext, hantverksytan L. 143. Från detta lager fanns också ett stort djurbensmaterial, som troligen hörde ihop med hantverket, men utan tydliga bearbetningsspår. Bland spillet fanns halvfabrikat av nålar och kammar. Tre övriga delar av kammar framkom; F302 var en ändskiva med järnnitar, F334 en ändplatta och delar av en mittskena med järnnitar och möjligen rester av skällor i Cu-legering, F437 var en sammansatt dubbelkam.

F334 kom från L. 143 och de två andra från L. 138. Kamdelarna har en ganska vid datering till 1200–1500-tal. Det framkom också läder, både i form av hantverksspill och föremål. F284 var delar av en knäppkänga; mindre delar av skor i form av ovanläder, bes, sula förekom (F308, 311, 327, 335, 349, 422 och 429). Bland organiskt material fanns också garn, päls och hasselnötsskal. Övriga fynd utgjordes av troliga fragment av malstenar, slagg, spik, träföremål och keramik. Träföremålen utgjordes dels av bearbetat trä med svårbestämbar funktion men också en del av ett svarvat träkärl (F309).

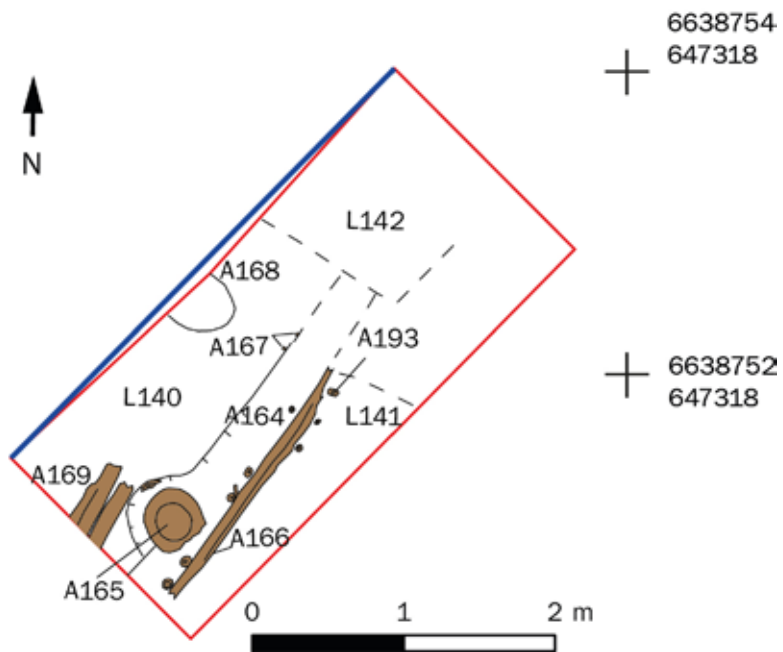
Figur 96. Schaktsträcka 12, Hus 23, ca 8,30 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 97. Schaktsträcka 12. Träkonstruktion A162, 163 och kubb A160, ca 8,20 m ö.h. Skala 1:50.

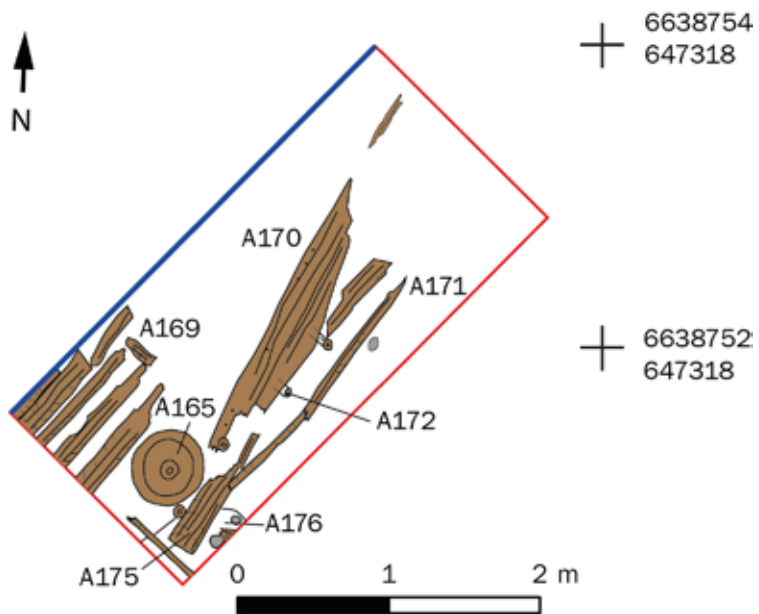
Figur 98. Schaktsträcka 12, träkonstruktion A162, 163 och kubb A160. Foto mot Ö., Linda Qviström, Upplandsmuseet.

Figur 99. Schaktsträcka 12. Träggolv 169 i hus 25, Hägnadsrest A166, ca 8,10 m ö.h. Skala 1:50

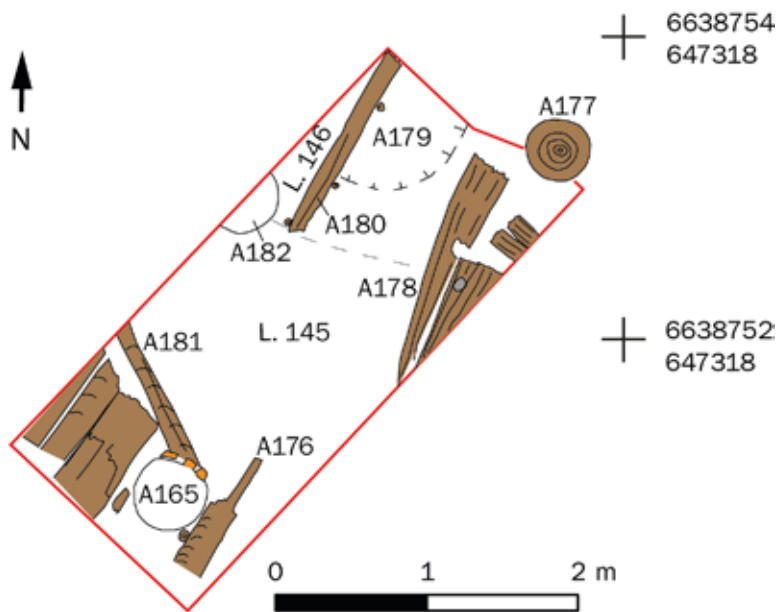
Figur 100. Schaktsträcka 12. Delar av träggolv A169 (hus 25), ränna A164, kubb A165 och träkonstruktion A166. Foto mot N., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 101. Schaktsträcka 12. Hus 25 med trägolv A169, kubb A165, träkonstruktioner A170, A171 och A175, störhål A172 och nedgrävning A176. Ca 8 m ö.h. Skala 1:50.

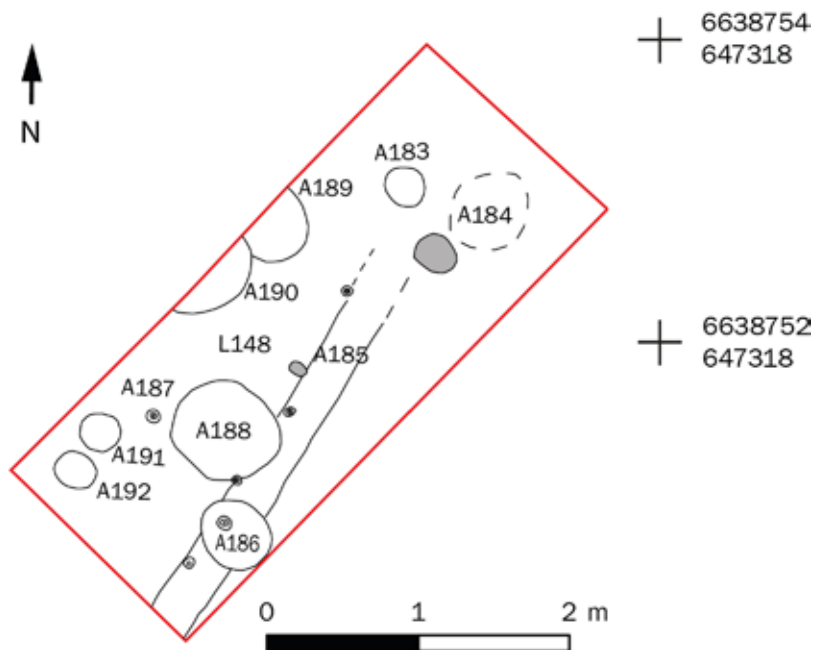
Figur 102. Schaktsträcka 12. Från höger i bild: Hus 25, kubb A165, träkonstruktion A170, träkonstruktion A171. Foto mot V., Linda Qviström, Upplandsmuseet.

Figur 103. Schaktsträcka 12. Hus 26 med trägolv A181 med flera kontexter, ca 7,70 m ö.h. Skala 1:50.

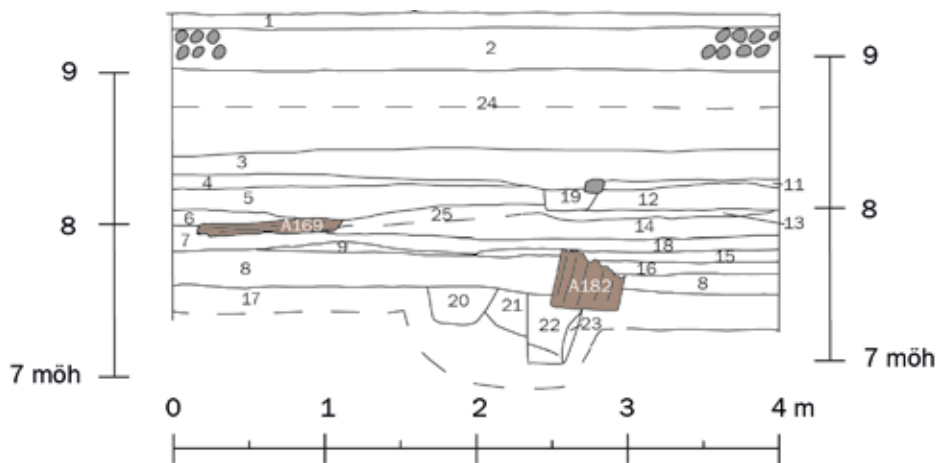
Figur 104. Schaktsträcka 12. Trägolv A181, och kubb 165. Lodfoto Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 105. Schaktsträcka 12. Kontexter i bottenleran, ca 7,50 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 106. Schaktsträcka 12. Dokumentation av stolphål och nedgrävningar i bottenleran. Foto mot Ö., Linda Qviström, Upplandsmuseet.

Figur 107. Schaktsträcka 12, sektion. Skala 1:50.

Sektionsbeskrivning: 1. Asfalt. 2. Två nivåer stenläggning. Sättsand under och mellan (L. 185). 3. Gråbrun gödselblandad lera med litet grusinslag och någon tegelbit, homogent (L. 120). 4. Som 3 men med enstaka små stenar, djurben samt lite träflis (L. 121). 5. Som 4 men med mer gödsel samt litet inslag av näver och enstaka kalk-/kalkbruksstänk (L. 137). 6. Mörkt brun, kompakt gödselblandad träflis med inslag av näver (L. 140). 7. Brun, aningen lerblandad gödsel med inslag av träflis och djurben. 8. Ljust brun något gödselblandad lera (L. 148). 9. Gråbrun grus- och gödselblandad lera med inslag av grus, träflis, bark, näver, djurben. 10. Svart kol och sot. 11. Grå-gråbrun grusblandad lera. 12. Mörkt brun, starkt humös (gödsel eller multnat trä?) lera med enstaka stänk av tegel och grus. 13. Ljust gulbrun, relativt ren lera, något gödsel(?)inblandad. 14. Som 12, men mer kompakt och homogent. (L. 141). 15. Brungrå gödselblandad lera med inslag av sand och grus samt träflis och bark (L. 143). 16. Brunt, aningen lerblandad (?) gödsel, inslag av träflis, ben (L. 145). 17. Ren, orörd grå lera. 18. Brunt gödsel med någon träflis och ben (L. 142). 19. Nedgrävning, stolphål(?). Fyllning: mörkt brun grus- och lerblandad gödsel med murknat trä och någon sten. 20. Brungrå, något humös lera med enstaka fnyk av kol och bränd lera. Stolphål A189. 21. Ljust brungrå, något humös lera. Nedgrävning till stolphål A190. 22. Som 20, men med inslag av rena lerklumpar och skikt. I botten starkt humös, brun lera (streckad linje). Stolphål A190. 23. Ljust grå lera, inrasad mot stolpen. Stolphål A190. 24. Raseringslager. Sandblandat tegel, bl.a. taktegel. Den övre delen siltig, sotig? Flera skikt (L. 30 & 31). 25. Gråbrun, lerblandad gödsel med träflis, bark, någon sten (L. 138).

Sektionsnummer utan kontextnummer har inte gått att säkert kopplas till plandokumentationen.

Schaktsträcka 13

Sträckan hade inga störningar i form av rör eller ledningar. Bevarade lämningar fanns över en ca 3,80 m lång och ca 1,60 m bred sträcka. Ca 4 m sektion kunde dokumenteras.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 1–5, med 48 kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 73 fynd.

I toppen fanns rester av en äldre kullerstenslagd gata (L. 184) följt av raseringslager, de översta troligen efter 1809 års brand. Rester av tre hus fanns inom delsträckan och konstruktioner fanns i sex nivåer.

Den översta möjliga konstruktionsnivån låg ca 1,3 m under markytan och bestod av diverse trävirke, varav delar kan ha hört till någon konstruktion medan annat var att betrakta som lösvirke. Här fanns också några nedgrävningar. A125 (figur 109 och 110) var ett stycke rundtimmer, ca 1,5 m långt och ca 0,13 m i diameter. Mot väster fanns i förlängningen av detta en avlång sten. Möjligen kan detta av utgjort resterna av någon

typ av avgränsning. I sydöstra delen av schaktet låg A124 (figur 110), som var en nedgrävd tunna. Nedgrävningen var ca 0,55 m i diameter och längs kanterna fanns stående multnande virke, ca 15 mm tjockt. Innanför träet var tunnans fyllning med gödsel. A126 (figur 110) var en nedgrävning i den södra schaktkanten som fortsatte utanför schaktet. Den var ca 0,50 m i diameter och var fylld med enstaka sten och tegel samt sandblandad lera. A128 (figur 110) var en trolig nedgrävning i den nordvästra delen av schaktet. Den var ca 0,4 m i diameter och var svåravgränsad mot omgivande lager. I toppen fanns stående virke och möjligen utgjorde nedgrävningen ett stolphål. A127 (figur 109 och 110) utgjordes av ett par breda (0,34 respektive 0,30 m) plankor i den södra delen av schaktet. Plankorna som var ca 0,1 m tjocka utgjorde troligen inte rester av en konstruktion då de varit bearbetade och kan i stället vara rester av fast eller lös inredning i en byggnad.

Nästa bebyggelsenivå låg ca 1,45–1,50 m under markytan och bestod av hus 27 (figur 111 och 112). A129 var ett trägolv bestående av fem

kluvor i schaktets sydöstra del. Kluvorna var ca 0,30 m i breda. I den norra änden var två av dem knäckta på ett sådant sätt att det tydde på att något tungt tryckt ned dem. Här syns även hål efter en stör. Under golvet fanns en stock på tvären mot golvet och de fem kluvorna i golvet var fastsatta i denna med dymlingar. På golvet fanns en tramphorisont (L. 133 och L. 134) bestående av gödsel med inblandning av träflis och näver men närmst golvet ren gödsel. Troligen har huset varit ett fähus, vilket förklarar den stora närvaron av gödsel.

Till huskonstruktionen hörde troligen också ytterligare en del av ett trägolv (A134, figur 112) av rundtimmer, ca 0,20 m breda. Golvet hade blivit genomgrävt av ett ca 0,26 m stort stenscott stolphål (A131). Möjligen hörde också träkonstruktionen A135 till huset. Troligen var detta också rester av ett golv med två stockar/kluvor (0,10 respektive 0,15 m breda. Konstruktionen var avgrävd i söder av en nedgrävning (A133).

Över både golvytorna låg en stenläggning av kullersten med ris (A136). Troligen utgjorde detta en utjämningsyta.

På samma nivå syntes golvet till hus 25 (figur 112), som också fanns i schakt 12, här bestående av en fem kluvor och en underliggare.

Möjligen kan hus 25 och 27 vara en och samma konstruktion, men eftersom de olika golven var uppbyggda på olika sätt, med stockar respektive kluvor i skiftande riktningar har de fått olika beteckningar.

Nästa konstruktionsnivå låg ca 1,60 m under markytan. Hus 28 (figur 113 och 114) bestod av en tramphorisont (L. 136 och L. 137) som bestod av lerblandad gödsel respektive lerblandat grus samt ett trägolv (A137). Golvet var delvis bevarat och bestod av kraftigt nedbrutet trä.

Mot botten av schaktet, ca 1,70 m under markytan fanns ett lager (L. 138) med gödselblandad lera, möjligen ett utfyllnadslager eller odlingslager, i vilket nedgrävningar (A139, A140 och A141) och två störrar (A138) fanns (figur 115, 116 och 117). I bottenleran, ca 1,80 m under markytan fanns ytterligare arkeologiska kontexter, nedgrävningar (A141, A146 och A147), stolphål (A145, A149, A150, A151 och A152), en stör (A138), sotfläckar (A142 och A154), ett pinnhål (A144) samt två rännor (A148 och A153).

Från schaktsträckan fanns ett ganska stort fyndmaterial bestående av djurben, keramik, läder- och träföremål. Läderföremålen utgjordes av delar till skor, bland annat från en frontsnörsko (F283), en knäppkänga (F418) och en knäppslejfsko (F413) och också remmar och spill från läderhantverk. Bland träföremålen fanns stavar från laggkärl (F344, F367 och F374) och delar av tunnor (F485–487). Keramiken återfanns i de övre lagren och utgjordes huvudsakligen av yngre rödgods. I övrigt fanns bland annat diverse spik, en sax i järn (F438), en brodd i järn (F329) och en del av en malsten i glimmerskiffer (F365).

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
Gata	L. 184	Kullersten	5	13	
	L. 30	Raseringslager	5	13	330
	L. 31	Raseringslager	5	13	
	L. 128	Raseringslager	4-5	13	287, 288, 301, 303, 304, 391-393, 400, 407, 408, 434-438
	L. 119	Raseringslager	4-5	13	289, 294, 295, 365, 366, 433
	A121	Nedgrävning	4-5	13	297
	A78	Nedgrävning	3-4	13	
	L. 120	Utfyllnad	3-4	13	355, 383, 409
	L. 122	Utfyllnad	3-4	13	300, 356, 376, 379, 398
	A123	Stolphål	3-4	13	
	A124	Tunna	4	13	

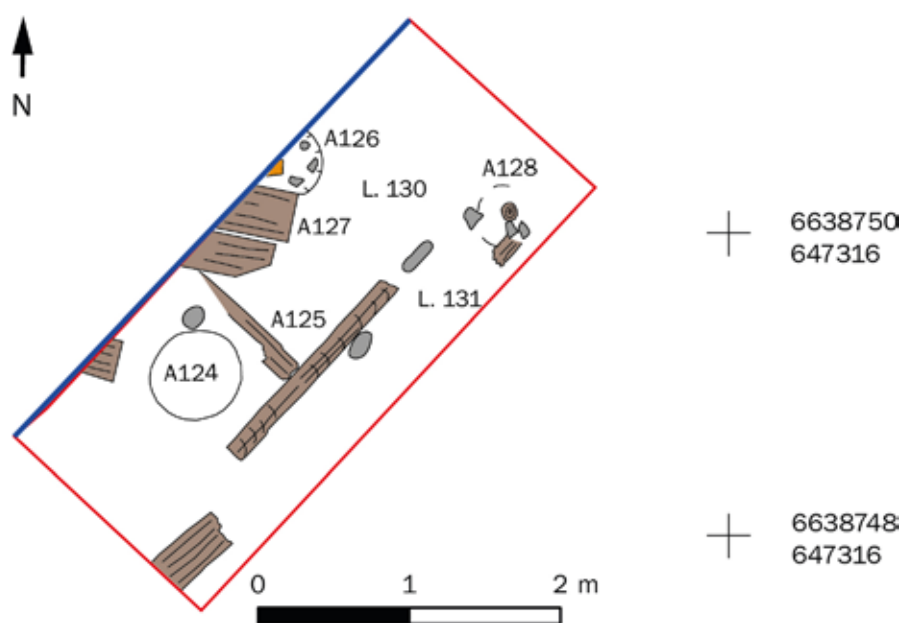
Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	A125	Träkonstruktion	4	13	
	A127	Träkonstruktion	4	13	
	A128	Nedgrävning	4	13	
	L. 130	Utfyllnad?	2-4	13	369, 399
	A126	Nedgrävning	2-4	13	
	L. 131	Utfyllnad?	2-4	13	320
	L. 132	Utfyllnad?	2-4	13	322, 323, 332, 343-345
Hus 27	L. 133	Tramphorisont?	2-3	13	282, 298, 395-397, 420, 421, 485-487
Hus 27	L. 134	Tramphorisont?	2-3	13	328, 331, 367, 368, 371-374, 415-417
Hus 27	A129	Träggolv	2-3	13	
	A133	Nedgrävning	2-3	13	283, 352, 363
	L. 135	Ränna	2-3	13	
	A130	Ränna	2-3	13	
	A131	Stolphål	2-3	13	
	A132	Stolphål	2-3	13	
Hus 27?	A136	Stenpackning/utjämning	2-3	13	
Hus 27?	A134	Träkonstruktion	2-3	13	
Hus 27?	A135	Träkonstruktion	2-3	13	
Hus 25	A169	Träggolv	2-3	13	
Hus 28	L. 136	Tramphorisont?	2-3	13	299, 316, 317, 329, 394, 418
Hus 28	L. 137	Tramphorisont?	2-3	13	402-404
Hus 28	A137	Träggolv	2-3	13	
	A75	Stolphål	2-3	13	
	L. 138	Utfyllnad/Odlingslager?	2	13	
	A138	Stör	1-2	13	
	A139	Nedgrävning	1-2	13	350
	A140	Nedgrävning	1-2	13	
	A141	Nedgrävning	1-2	13	
	A142	Sotfläck	1-2	13	
	A143	Stolphål	1-2	13	
	A144	Pinnhål	1-2	13	
	A145	Stolphål	1-2	13	
	A146	Nedgrävning	1-2	13	
	A147	Nedgrävning	1-2	13	
	A148	Ränna	1-2	13	
	A149	Stolphål	1-2	13	
	A150	Stolphål	1-2	13	
	A151	Stolphål	1-2	13	

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	A152	Stolphål	1-2	13	
	A153	Ränna	1-2	13	
	A154	Sotfläck	1-2	13	

Figur 108. Tabell över dokumenterade kontexter i schaktsträcka 13.

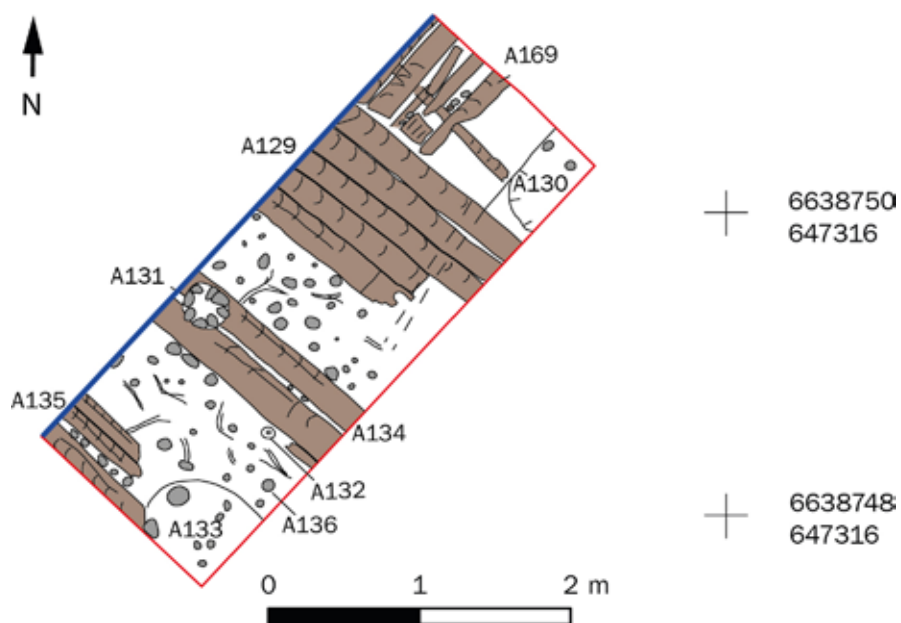
Figur 109. Den översta konstruktionsnivån i schaktsträcka 13 med A125 ungefär mitt i schaktet och A127 i schaktkanten. Foto mot SV., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 110. Schaktsträcka 13. Den översta konstruktionsnivån, ca 8,20 m ö.h. Skala 1:50.

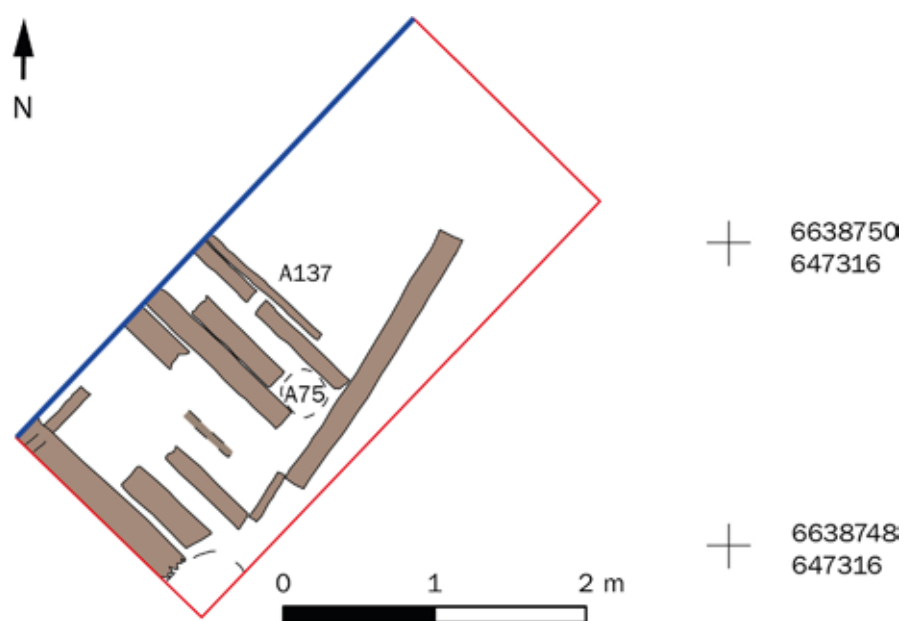
Figur 111. Schaktsträcka 13. Hus 25 längst fram i bild med hus 27 bortom detta. Notera de knäckta stockarna i golvets norra del. Foto mot SV., Linda Qviström, Upplandsmuseet.

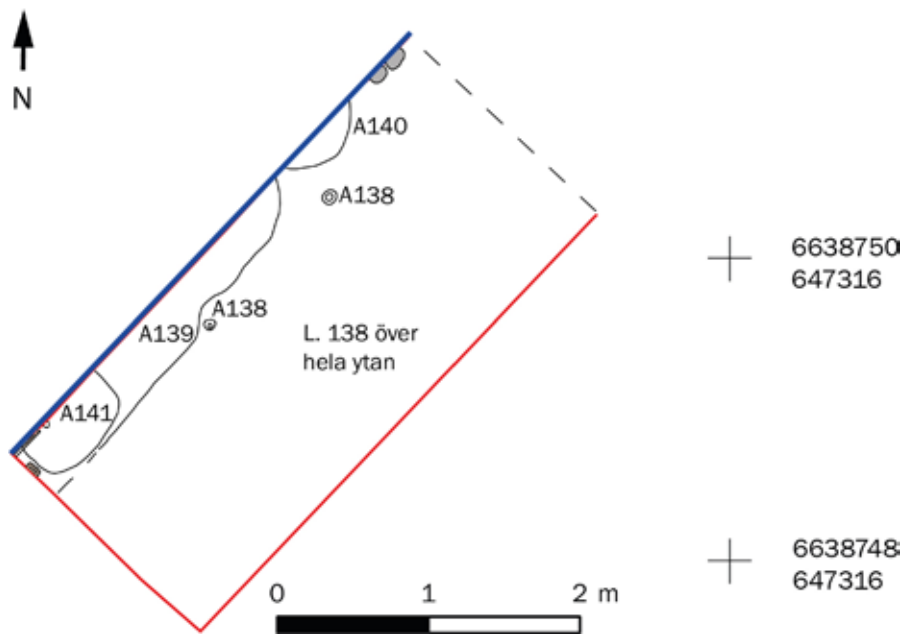
Figur 112. Schaktsträcka 13 med hus 25 i NV och hus 27 i SO, ca 8 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 113. Schaktsträcka 13, hus 28. Foto mot NO., Linda Qviström.

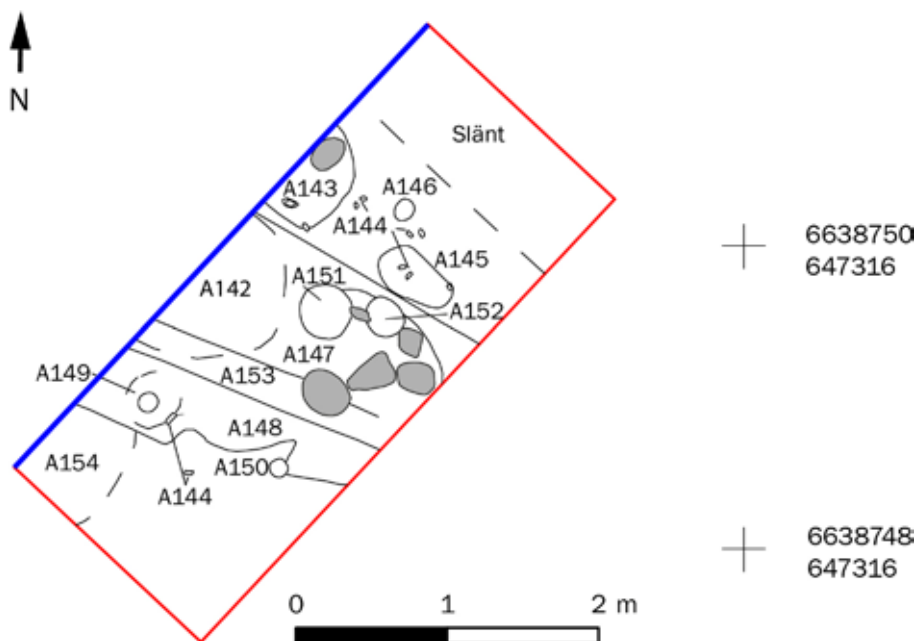
Figur 114. Schaktsträcka 13, hus 28, ca 7,80 m ö.h. Skala 1:50.

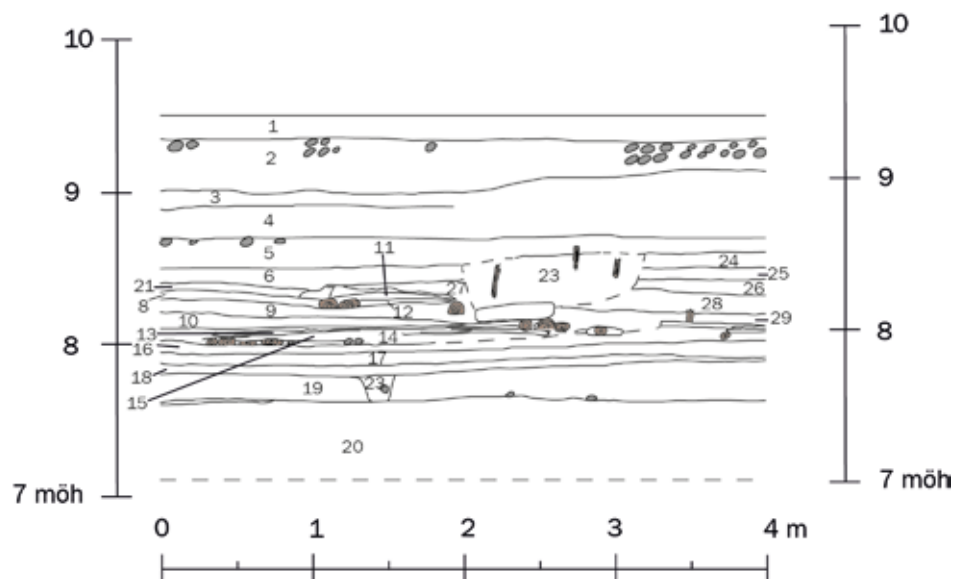
Figur 115. Schaktsträcka 13. Arkeologiska objekt ca 7,60 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 116. Schaktsträcka 13. Arkeologiska objekt i bottenleran. Lodfoto, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 117. Schaktsträcka 13. Arkeologiska objekt i bottenleran, ca 7,50 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 118. Schaktsträcka 13, sektion. Skala 1:50.

Sektionsbeskrivning: 1. Grått fint grus/stenkross samt rester av asfalt. 2. Brunt grus med kullersten. Rest av tre lager kullerstensbeläggning (L. 184). 3. Brunsvart, sotigt sandlager med inslag av kol, tegel, sten (L. 30). 4. Rasing med tegel, sand, murbruk, någon sten (L. 31). 5. Mörkt brungrå humös grusblandad lera. Sotinslag, tegelkross (L. 119). 6. Ljusbrun-gulbrun relativt ren lera. Något grus och någon liten bit trä (L. 120). 7. Gulgrå ren lera. 8. Mörkt brun, något lerblandad gödsel med inslag av kvistar och träflis. 9. Brunt gödsellager med något inslag av grus och lera. Någon liten sten i botten (L. 122). 10. Näver. Mörkbrunt hårt packat gödselblandat näverlager. Åt Ö. avtar näverinnehållet, mer träflis och gödsel i stället (L. 131). 11. Mörkt brun, kompakt lera med trärester och gödsel. 12. Brungrå-ljust grågul lera, ställvis ren. Ställvis någon inblandning av grus och gödsel. 13. Längsgående trä, något sned fiberriktning i förhållande till schaktet. Två nivåer. 14. Ändträ. Nivå med ändträ, växelvis små kullerstenar (ca 0,03–0,05 m). 15. Brunt gödsel (L. 134). 16. Mörkbrun, grusblandad gödsel. 17. Brungrått grus, enstaka runda kullerstenar (runt 0,05–0,09 m). 18. Brungrå något gödselblandad och grusblandad lera. 19. Brungrå något gödselblandad lera, något ojämn botten (L. 138). 20. Ren grå-blågrå orörd lera. 21. Som 6 men med inslag av grus, lite träflis, någon kolbit, ljusbrunt (L. 120). 22. Tunn lins, grå något sotig lera. 23. Gråbrun något humös/gödselblandad lera. Stolphål? 24. Brunt, lerigt grus med tegel och enstaka stenar. 25. Brun humös/gödselig lera. Något tegelkross, kol, lite grusinslag. 26. Fläckig, gödselblandad lera med fläckar av ren lera. 27. Ljust brun gödselblandad lera med obränt trä. 28. Brun gödsel- och något grusblandad lera, enstaka tegelflis, något träflis. 29. Brun något lerblandad gödsel med näver och träflis.

Sektionsnummer utan kontextnummer har inte gått att säkert kopplas till plandokumentationen.

Schaktsträcka 14

Sträckan omfattade den västligaste delen av arbetsföretaget och sträckte sig ett litet stycke ut i Sysslomansgatan. Längst i väster var sträckan mycket störd med ledningar, rör och brunnar över ca sex meter mot öster (figur 120 och 121). Vid ungefär fyra meter från den västra schaktkanten fanns ett lager (L. 118) på ca 1,95 m djup över en begränsad yta med störningar över och vid sidorna om det.

Efter den mycket störda sträckan fanns en knappt tre meter lång och 1,60 m bred sträcka med bevarade lämningar. Ca 2,40 m sektion kunde dokumenteras.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 1–5, med 26 kontexter i plan och/eller sektion. Sammanlagt tillvaratogs 16 fynd.

I toppen fanns K8, rester av en äldre kullerstenslagd gata (L. 181–183) följt av raseringslager, de översta troligen efter 1809 års brand. Rester av två hus fanns inom schaktsträckan.

Under raserings- och utfyllnadslager fanns en nivå med stolphål (A120 och A123) och nedgrävningar (A121 och A122) samt enstaka bitar lösträ (figur 122). Nivån låg ca 1,05–1,15 m under markytan. Troligen hörde denna nivå till Fas 3, innan gatans tillkomst.

Ca 1,40 m under markytan fanns en konstruktionsnivå med hus 29 (figur 123, 124 och 125). Det bestod av en tramphorisont (L. 123) bestående av ren gödsel med näversjök närmast ett trä-

golv (A117). Golvet bestod av 13 stockar. Delar av golvet var täckt av mindre kullersten (ca 0,05–0,1 m). Mellan stockarna fanns fyra störor. Vissa av stockarna var snedhuggna och representerade möjligen återanvänt virke. Under golvet fanns en underliggare i norr och de flesta av stockarna/kluvorna var fastsatta i denna med dymlingar. Fyra dendroprov togs från konstruktionen och ett av dem kunde dateras till 1289–1320 och två av dem till 1289–1314. Det fjärde kunde inte dateras (se bilaga 4). A118 utgjorde ett träfritt område i golvet som kan ha utgjort plats för en matbinge eller dylikt. Med ledning av det tjocka gödsellagret som täckte golvet har huset tolkats som ett fähus. Under trägolvet fanns ett lerlager (L. 124) som kan ha utgjort ett underlag för trägolvet.

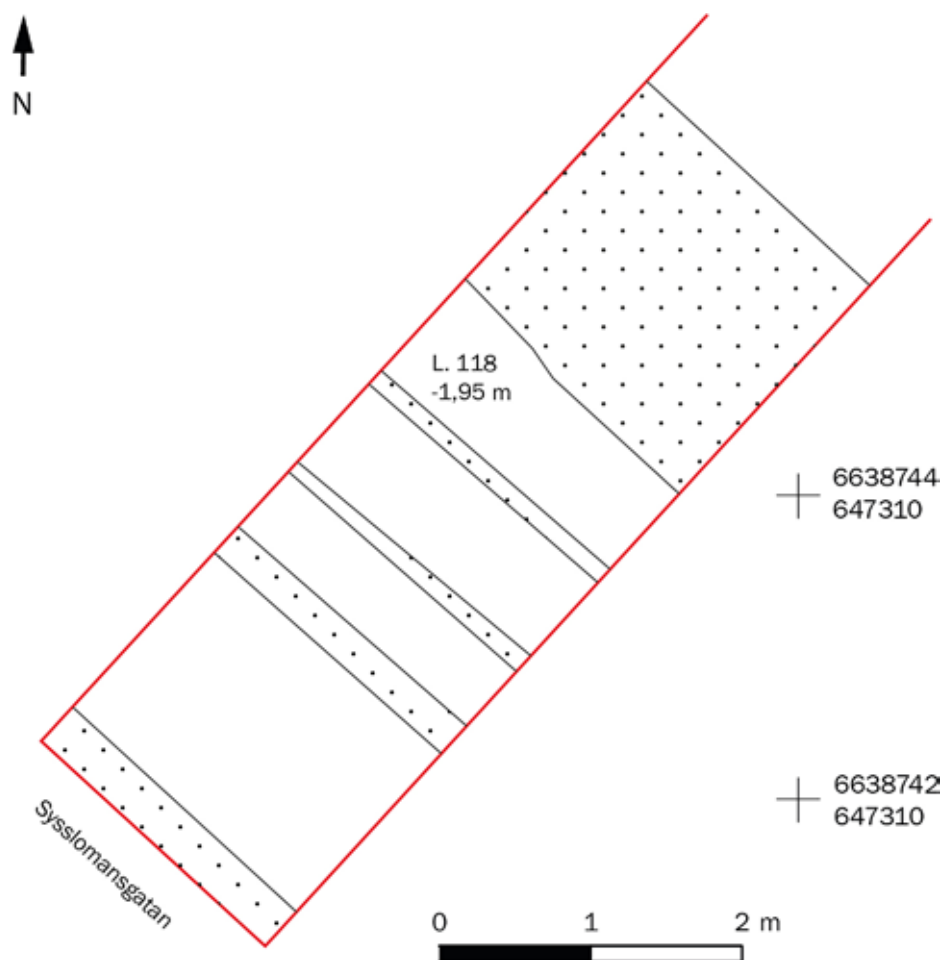
På en något lägre nivå fanns ett möjligt lergolv (A119) längst till väster i den lagerförande delen av schaktet. Det var synligt över en endast ca 0,60 m lång sträcka och var avgrävt i väster. I kanten av lerlagret fanns en stolpe (A77) som möjligen hörde samman med golvet. Möjligen hör dessa kontexter till ett hus, Hus 30 (figur 123 och 126).

I botten av schaktsträckan fanns under troliga utjämnings- eller utfyllnadslager (L. 125–127) och ett möjligt odlingslager (L. 129) två stolphål (A73 och A74, figur 127) som var nedgrävda i bottenleran, ca 2,05 m under markytan.

Från schaktsträckan fanns ett begränsat fyndmaterial bestående av bland annat läderspill, delar av två skor (F426 och F427) och fragment av ett ornerat, bränt beslag i ben (F364).

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 118	Utfyllnad	5	14	293, 381, 382
Gata	L. 181	Sättsand, K8	5	14	
Gata	L. 182	Kullersten, K8	5	14	
Gata	L. 183	Sättsand, K8	5	14	
	L. 30	Raseringslager	5	14	
	L. 31	Raseringslager	5	14	
	L. 119	Raseringslager	3-4	14	
	L. 128	Raseringslager	3-4	14	
	A78	Nedgrävning	3-4	14	
	L. 120	Utfyllnad	2-3	14	
	L. 121	Utfyllnad	2-3	14	364
	L. 122	Utfyllnad	2-3	14	
	A120	Stolphål	3	14	
	A121	Nedgrävning	3	14	
	A122	Nedgrävning	3	14	
	A123	Stolphål	3	14	
Hus 29	L. 123	Tramphorisont	2	14	340-342, 414, 425-428
Hus 29	A117	Trägol	2	14	333
Hus 29	A118	Plats för bing?	2	14	
Hus 30	A77 (?)	Stolpe	2	14	
Hus 30	A119	Lergolv?	2	14	
Hus 29?	L. 124	Lergolv	2	14	377
	L. 125	Utjämning?	2	14	
	L. 126	Utjämning?	2	14	
	L. 127	Utjämning?	2	14	338, 339
	A73	Stolphål	1-2	14	
	A74	Stolphål	1-2	14	
	L. 129	Utfyllnad/odlingslager	1	14	

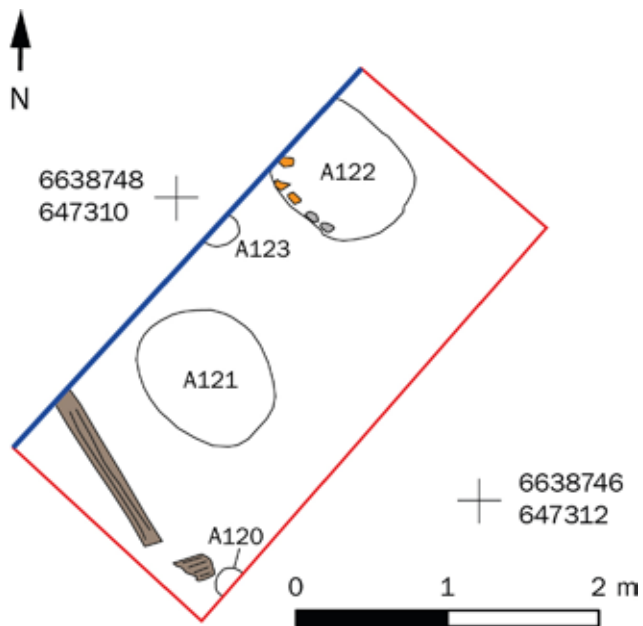
Figur 119. Tabell över dokumenterade kontexter inom schaktsträcka 14.

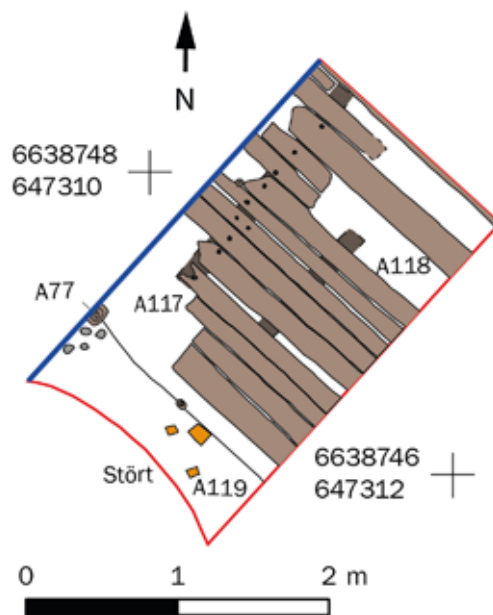
Figur 120. Schaktsträcka 14, den sydvästligaste nästan helt störda delen med ledningar och ledningsknippen prickade. Toppen av schaktet ca 9,70 m ö.h, L. 118 ca 1,75 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 121. Den SV delen av schaktet (schaktsträcka 14) med diverse störningar i Syslomagatan. Orörda lager började NO om de gula plastören. Foto mot NO, Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 122. Schaktsträcka 14. Stolphål och nedgrävningar ca 8,70 m ö.h.

Figur 123. Schaktsträcka 14. Hus 29 med trägolv (A117) och möjlig plats för matbinge (A118) samt hus 30 med lergolv (A119) och stolphål (A77). Underliggarna till trägolvet samt dymlingar markerade i mörkare brunt. Ca 8,10 m ö.h. Skala 1:50.

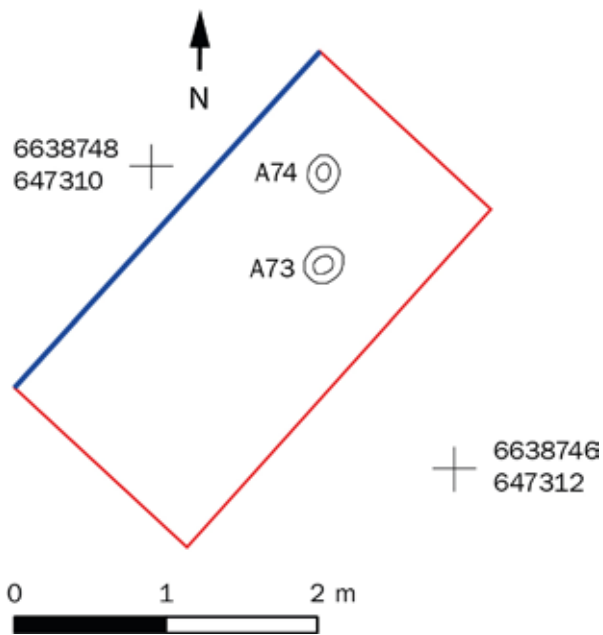
Figur 124. Schaktsträcka 14, Hus 29 med täckning av kullersten. Foto mot N., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

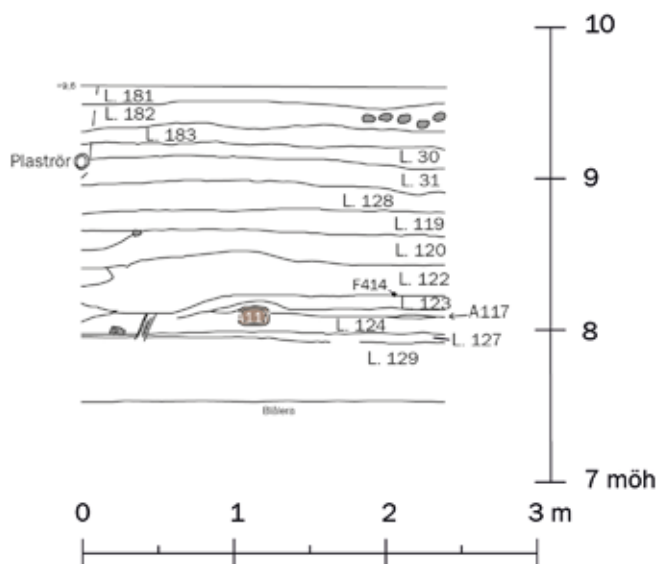
Figur 125. Schaktsträcka 14, Hus 29 med kullerstenen avlägsnad. Foto mot N., Malin Lucas

Figur 126. Schaktsträcka 14. Anna Ölund rensar fram Iergolvet A119 i Hus 30. Foto mot V., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 127. Schaktsträcka 14. Stolphål i bottenleran, ca 7,50 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 128. Schaktsträcka 14, sektionsritning. Skala 1:50.

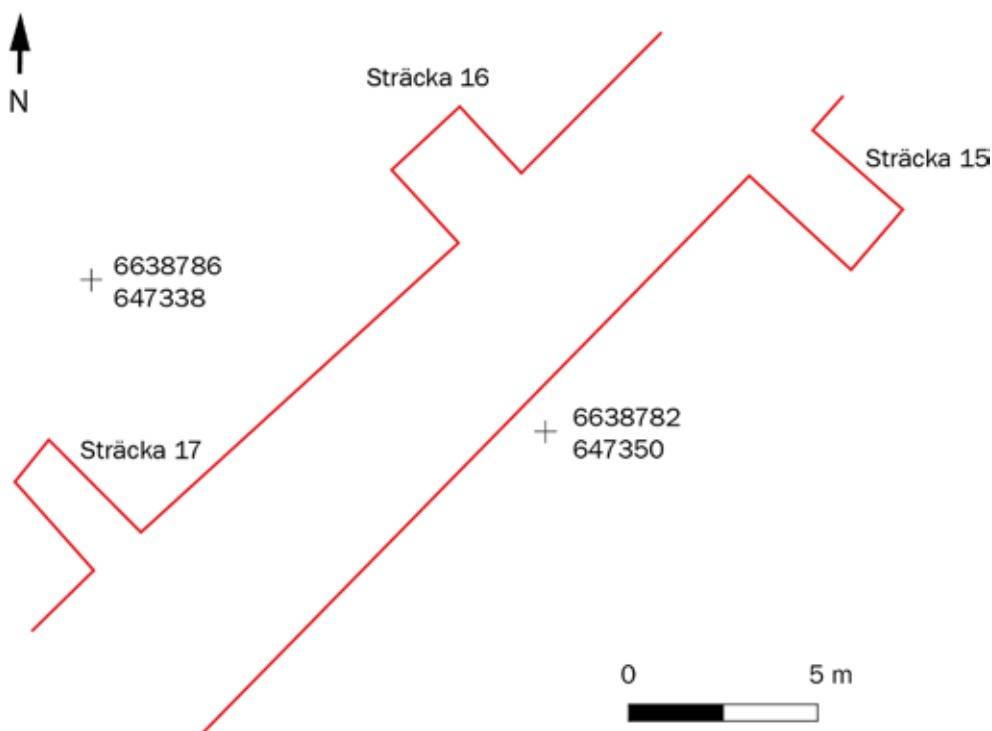
Sektionsbeskrivning: L. 181. Sättsand. L. 182. Kullersten. L. 183. Sättsand. L. 30. Grusblandat, tegel, kalkbruk, sten, kol, sot. L. 31. Brunt grus, tegel, lite trä, sten, bruk. L. 128. Mörkbrun, sotig sand, aska, kol, tegel, djurben, sten. L. 119. Mörkbrun grusig silt med tegel, sten, djurben, kol. L.120. Brun gödselblandad lera med tegel, sten, ställvisa linser av grus, trä, djurben, kol. L. 122. Gödselblandad träflis med större träbitar, flis, näver, bark, djurben. L. 123. Ren brunröd gödsel med näversjok. A117. Träkonstruktion. L. 124. Gödselblandad lera, lite grusigt, lite träflis, djurben. L. 127. Kullergrus i brun lera. Sten, något tegel, djurben. En del större stenar. L. 129. Brungrå grusig lera med stort gödselinslag, bark, träflis, skärersten.

Schaktsträcka 15

Schaktsträckan omfattade ett serviceschakt i den sydöstra delen av arbetsområdet. Schaktet var ca 4 m långt och 2 m brett och grävde ned till 2,2 m under markytan. Större delen av schaktet var stört av diverse ledningar men ca 1,45 m under markytan fanns ett lager gödsel- och träflisblandad lera (L. 174, figur 130) som var ca 0,5 m tjockt. Bottenleran var synlig från ca 1,95 m under marky-

tan. Fem fynd tillvaratogs, huvudsakligen djurben, men också en skärva yngre rödgods (F550). Lagret har inte kunnat dateras men kan troligen föras till Fas 3–4, baserat på keramikskärvan och djupet.

På grund av rasrisk övervakades och dokumenterades schaktsträckan från schaktkanten.

Figur 129. Schaktsträckorna 15, 16 och 17. Skala 1:200.

Figur 130. Schaktsträcka 15. Lager 174 i den västra schaktkanten. Naturlig lera anas i botten av schaktet. Foto mot S., Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Schaktsträcka 16

Schaktsträckan (se figur 129) omfattade ett serviceschakt i den nordöstra delen av arbetsområdet. Stora delar av sträckan var störd av ledningar och rör men ca 1,35 m under markytan fanns ett minst 0,2 m tjockt gödsel- och träflisblandat lerlager (L. 175), som troligen hör till Fas 3, baserat på en skärva stengods (F441). I änden av schaktet, in mot tomtmarken i norr, påträffades en träkonstruktion (A6) i form av en rustbädd till hus 31. Eftersom påtaglig rasrisk förelåg på grund av överhäng i lösa massor kunde konstruktionen inte dokumenteras. Stockarna togs upp med grävmaskin. Konstruktionen bestod av fyra kraftiga stockar, ca 0,35 m breda. Fyra dendroprover analyserades, två prover gav resultatet 1846–1851 och två till 1847–1852, vilket placerar huset i Fas 5.

Tre fynd tillvaratogs, bland annat en järnslev (F443) med förstärkning i gulmetall på bladet.

Schaktsträcka 17

Schaktsträckan (se figur 129) omfattade ett serviceschakt i den norra delen av arbetsområdet. Större delen av schaktet var stört av ledningar. Ca 1,70 m under markytan påträffades ett träror (A5, figur 131). Röret var tillverkat av en urholkad trästock. Den synliga delen uppgick till ca 0,45 m längd och stocken var runt 0,30 m i diameter. Hålet mätte ca 0,13 m i diameter. Röret var välbevarat och vatten rann fortfarande genom det. I anslutning till röret fanns stora stycken näver, som troligen fungerat som tätning.

Dendroprov togs men analyserades inte då det visade sig att en schaktningsövervakning av samma schakt gjordes 1999, då samma rör och ytterligare ett påträffades. Röret som var av tall, genomgick då en dendrokronologisk analys vilket gav en datering till 1846–47 (Syse 1999, s. 8), det vill säga Fas 5. Röret har troligen använts för dagvatten eller spillvatten.

Fyra fynd tillvaratogs från sträckan, vilka alla visade sig vara från omrörda lager.

Figur 131. Schaktsträcka 17. Trärör (A5) från mitten av 1800-talet. Foto mot V., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Schaktsträcka 18

Schaktsträckan var en del av ett servisschakt i den sydvästra delen av arbetsområdet. Schaktet låg inne i kvarteret Rudan, på baksidan av fastigheten Syslomansgatan 7, nära fasaden till byggnaden. Sträckan hade ett flertal störningar. I den västra änden låg frischaktet till ett hus och mot norr fanns en telekabel. I den södra änden av schaktet fanns rötter från ett träd som sågades ned i samband med schaktningen. Lagren i schaktsträckan var påtagligt mycket torrare än i övriga sträckor, vilket medförde att bevaringsförhållandena för organiskt material var betydligt sämre än i övriga delar.

Sträckan var ca 3 m lång och drygt 2 m bred. Schaktet grävdes, på grund av att ledningar skulle dras ned mot källaren till Syslomansgatan 7, ned till drygt 5 m djup. Kulturlager fanns till drygt 2 m under markytan, resten var naturlig lera. Höjden över havet i markytan var 9,3 m och botten av kulturlagren ca 7,3 m.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 2–5 med nio kontexter i plan. Sammanlagt tillvaratogs fem fynd. Ingen sektion upprättades då det inte fanns någon tillräckligt ostörd schaktvägg samt på grund av kraftig släntning och överhängande rasrisk.

Under recent grusfyll fanns ett raseringslager med recenta föremål, bland annat plast, blandat med äldre material. Ett stolphål (A67) under raseringslagret var troligen också av relativt sent datum. Under ytterligare raserings- och utjämningslager (L. 85 och L. 86) påträffades rester av en huskonstruktion, hus 32 (figur 133 och 134). Huset, som låg ca 1,75 m under markytan, bestod av ett lergolv (L. 87), ca 0,1 m tjockt med en utanpåliggande träkonstruktion (A41) i form av två kraftigt förmultnade plankor, som låg i vinkel mot varandra och troligen utgjorde ett hushörn. Under hörnet av huset påträffades en välbevarad kubb (A68), som sannolikt hör samman med huset. Ett

dendroprov togs från kubben, vilket gav dateringen 1279–1283 (se bilaga 4), det vill säga Fas 2. Kubben kom från samma ek som A102, sträcka 20 och A184, sträcka 12. Ovan bottenleran fanns

ett lager (L. 89) av mörk lera som möjligen skulle kunna utgöra ett äldre odlingslager.

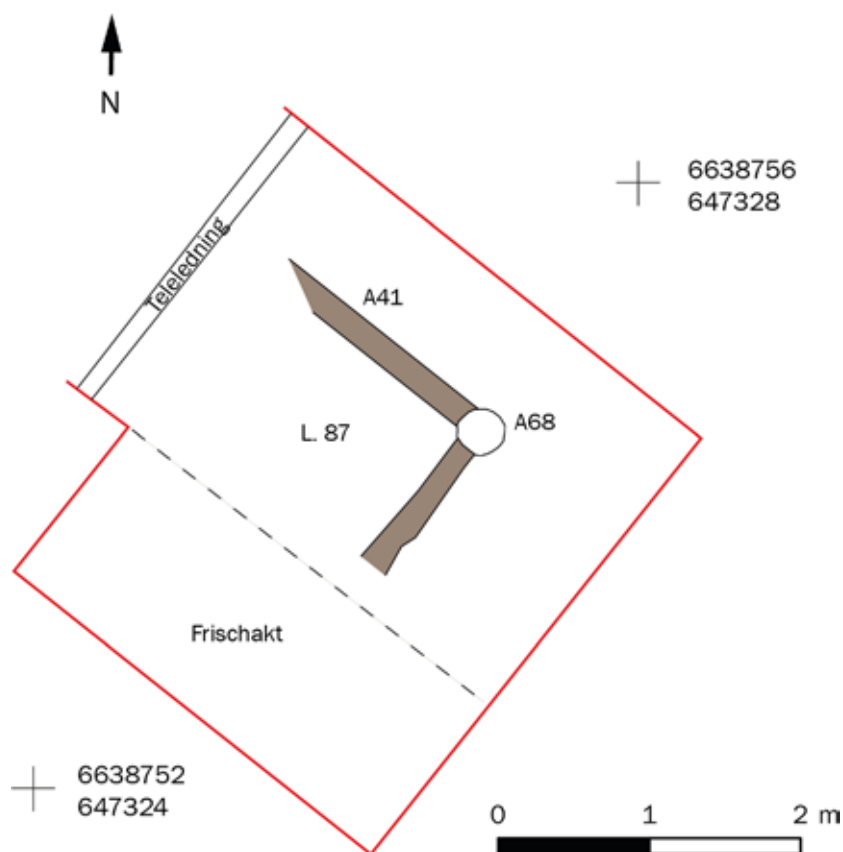
Fyndmaterialet var begränsat och utgjordes av fem poster djurben och slagg.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 84	Raseringslager	5	18	
	A67	Stolphål	2–5	18	
	L. 85	Raseringslager	2–5	18	
	L. 86	Utjämning?	2–5	18	
Hus 32	L 87	Lergolv	2	18	202
Hus 32	A41	Träkonstruktion	2	18	223, 224
Hus 32	A68	Kubb	2	18	
	L. 88	Utfyllnad?	2	18	209, 210
	L. 89	Utfyllnad?	2	18	

Figur 132. Tabell över dokumenterade kontexter inom schaktsträcka 18.

Figur 133. Schaktsträcka 18, hus 32 i form av ett lergolv (L. 87) och utanför det två kraftigt förmultnade plankor (A41). Foto mot N., Malin Lucas.

Figur 134. Schaktsträcka 18, hus 32. Ca 7,55 m ö. h. Skala 1:50.

Schaktsträcka 19

Schaktsträckan var en del av ett servisschakt i den sydvästra delen av arbetsområdet mellan schaktsträcka 18 och 20. Schaktet låg i kvarteret Rudan. Det var ca 2 m lång och 1,5 m brett. Till detta kom slänt på sammanlagt ytterligare en dryg meter. På grund av slänten kunde ingen sektionsritning upprättas. Även här grävdes schaktet ned till runt 5 m djup. Eftersom sträcka 18 fortfarande stod öppen och var nedschaktad till drygt 5 meter, blev det svårt och farligt att gräva sträcka 19. Detta kunde lösas genom att skopan till grävmaskinen fick fungera som en barriär till schakt 18.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 2–5 med 22 kontexter i plan. Sammanlagt tillvaratogs fyra fynd. Höjden över havet var i markytan ca 9,2 m och botten av kulturlagren låg på ca 7,2 m ö.h.

I toppen fanns flera raserings- och utjämningslager och en recent nedgrävning (A93) som fortsatte genom en del av de äldre strukturerna. Nedgrävningen sträckte sig ända ned till naturlig lera på ca 2 m djup. Ca 1,35 m under markytan fanns ett tunt lager lera (L. 93) som möjligen kan ha utgjort resterna av ett lergolv. Det fanns emellertid

inga andra konstruktioner kopplade till detta, varför tolkningen är osäker. Under ett raseringslager (L. 94) fanns lämningarna av Hus 33 (figur 136 och 137) i form av ett trägolv (A90), vilket bestod av plankor. Golvet fanns i två nivåer med mellanliggande lera. Troligen hade golvet vid något tillfälle lagts om.

Konstruktionen fortsatte in i schaktsträcka 20. Ett dendroprov togs från den del av konstruktionen som låg inom schaktsträcka 20 och daterades till 1283, det vill säga Fas 2 (se bilaga 4).

På samma nivå som Hus 33 fanns Hus 34 (figur 136 och 137) som bestod av ett trägolv (A91) av brädor samt ett underliggande lergolv (L. 97). På denna nivå fanns också ett stenskott stolphål (A92) med bevarad stolpe. Stolphålet låg i änden av hus 34 och kan ha ingått i detta. Ett dendroprov togs från stolpen men kunde inte dateras. Mellan hus 33 och 34 fanns fyra störrar, möjligen rest av en hägnad. Ett dendroprov från en av störrarna togs men kunde inte dateras.

I sydvästra delen av schaktet fanns ett tjockt lerlager (L. 95) med relativt ren lera, upp till 0,25 m

tjock. Troligen har detta fungerat som ett utjämningslager.

Nästa bebyggelsenivå bestod av Hus 35 (figur 138 och 139) som bestod av ett lergolv med en kraftigt nedbruten planka (A94) och ett överliggande trägolv (A97). Golvet var byggt av klavor, 0,20–0,40 m breda. Två dendroprov togs från konstruktionen och ett daterades osäkert till 1293–1323 och det andra till 1298–1326 (se bilaga 4). Fas 2. På ungefär samma nivå låg det understa av golven till hus 33.

Två lager skulle kunna ha varit delar av lergolv (L. 98 och L. 100), men i brist på andra konstruktionsdetaljer har dessa inte säkerställts som huslämningar. L. 100 skulle kunna höra ihop med hus 35. Lerlagret ligger upp mot trägolvet och möjligen kan leran representera ett annat rum i samma hus.

I botten av schaktet fanns utfyllnadslager och ett möjligt vegetationslager (L. 101 och 102).

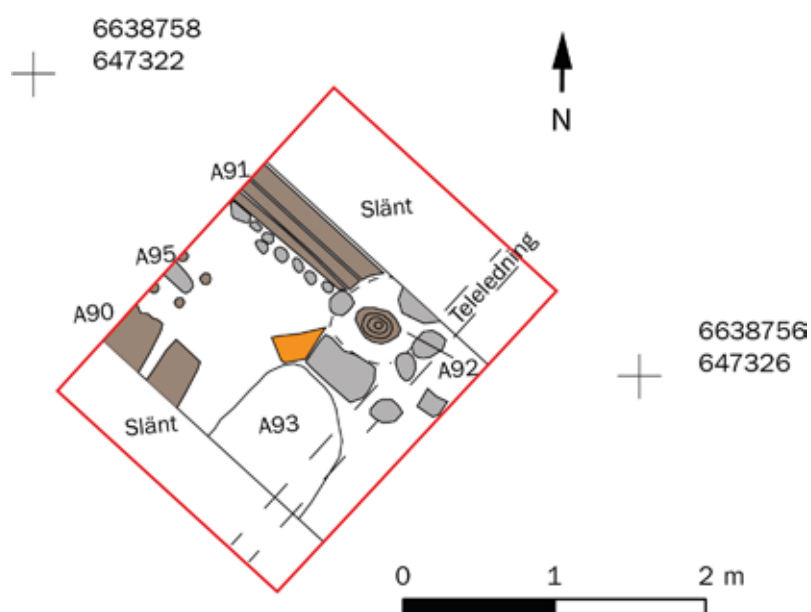
Fyndmaterialet var litet och bestod av djurben, en kritpipa (F215), en del av en malsten (F201) och lerklining.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	A93	Nedgrävning	5	19	
	L. 84	Raseringslager	4	19	215
	L. 104	Raseringslager	2–4	19	
	L. 48	Raseringslager	2–4	19	
	L. 90	Utjämningslager?	2–4	19	
	L. 92	Utjämningslager?	2–4	19	
	L. 91	Stenpackning	2–4	19	
	L. 93	Lergolv?	2–4	19	
	L. 94	Raseringslager?	2–4	19	
Hus 34?	A92	Stolphål	2	19	
	L. 96	Utjämningslager?	2	19	
Hus 33	A90	Träggolv	2	19	
Hus 34	A91	Träggolv	2	19	
Hus 34	L. 97	Lergolv	2	19	
	L. 95	Utjämningslager?	2	19	212–214
	A95	Träkonstruktion	2	19	
	A96	Träkonstruktion	2	19	
Hus 35	A94	Lergolv	2	19	
Hus 35	A97	Träggolv	2	19	
	L. 98	Lergolv?	2	19	
Hus 35?	L. 100	Lergolv?	2	19	
	L. 99	Utfyllnadslager	2	19	
	L. 101	Utfyllnadslager	1–2	19	
	A69	Nedgrävning	1–2	19	
	A70	Stolphål	1–2	19	
	L. 102	Vegetationslager?	1–2	19	

Figur 135. Ingående kontexter i schaktsträcka 19.

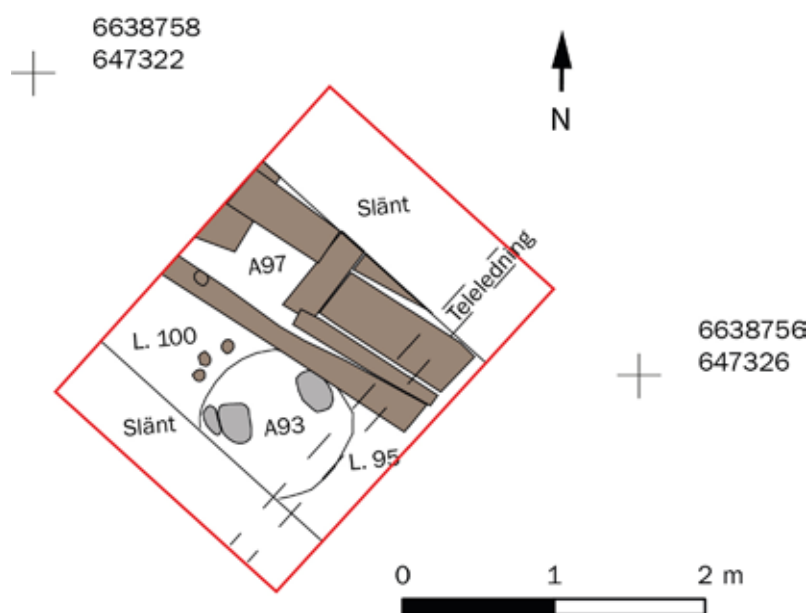
Figur 136. Schaktsträcka 19. Längst fram till vänster i bild syns trägolvet (A91) till Hus 34. Till höger är trägolvet (A90) till Hus 33. Mellan dessa syns störar (A95). I borte delen av schaktet finns till vänster ett stolphål (A92) och till höger en recent nedgrävning (A93). Man kan också ana delar av det tjocka lerlagret (L. 96) som nedgrävningen skar. I bilden finns också Linda Qviström som står i skopan som användes som barriär mot det mycket djupa schaktet i sträcka 18. Foto mot S., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 137. Schaktsträcka 19. Golv i Hus 33 (A90) och Hus 34 (A91), stolphål (A92), recent nedgrävning (A93) samt störar (A95.), ca 7,8 m ö.h. Skala 1:50.

Figur 138. Schaktsträcka 19. Till vänster i bild syns trägolvet (A97) till hus 35. Den recenta nedgrävningen (A93) syns under meterstocken. Foto mot SV., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Figur 139. Schaktsträcka 19. Golv i Hus 35 (A97), recent nedgrävning (A93) samt lager (L. 95 och L. 100), ca 7,6 m ö.h. Skala 1:50.

Schaktsträcka 20

Sträckan utgjorde den sista sträckan i servisschaktet som bestod av sträcka 18–20, samt var också en del av huvudschaktet. Schaktet grävdes mellan sträcka 10 och sträcka 18, vilket gjorde att öppna schakt fanns i två ändor, vilket försvårade det arkeologiska arbetet. Sträcka 10 var nedschaktat till ca 3 m och sträcka 18 till ca 5 m. Detta gjorde att vistelse i schaktet bitvis var förenat med fara, varför stora delar av övervakningen fick ske från schaktkanten. När närmare undersökning krävdes, användes grävskopan som barriär mot öppet

schakt, men eftersom det fanns två öppna ändor fordrades likväl stor försiktighet.

Schaktsträckan var ca 3 m lång och 1,5–3 m bred. Ingen sektionsritning upprättades för denna sträcka, på grund av den svåra arbetsmiljön.

Från sträckan dokumenterades lämningar från fas 1–5 med 24 kontexter i plan. Sammanlagt tillvaratogs 27 fynd. Markytan låg ca 9,1 m ö.h. och botten av kulturlagren ca 7,25 m ö.h.

Figur 140. Läget för schaktsträcka 20. I förgrunden syns schaktsträcka 10 och till vänster schaktsträckorna 18–19. Schaktsträcka 20 låg framför och delvis under den tunga avspärrningen. Sträckorna 11–14 har ännu inte grävts. Foto mot V., Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
Gata	L. 103	Kullersten	5	20	
	L. 30	Raseringslager	5	20	
	L. 31	Raseringslager	5	20	
	L. 48	Raseringslager	3-4	20	
	L. 104	Raseringslager	3-4	20	
	L. 94	Raseringslager?	3-4	20	
Hus 33	A98 (A90)	Träkonstruktion	2-3	20	
Hus 34	A99 (A91)	Träkonstruktion	2	20	
Hus 34	A92	Stolphål	2	20	
Hus 34	A101	Kubb	2	20	
Hus 34?	A103	Kubb	2	20	
	A104	Kubb	2	20	
Hus 35	A94	Lergolv	2	20	
Hus 35	A102	Kubb	2	20	
	L. 98	Utfyllnadslager	2	20	204, 205, 484
	L. 105	Golvlager?	2	20	483
	L. 106	Utjämningslager?	2	20	
Hus 35	A100	Träkonstruktion	2	20	
Hus 35?	A194	Träkonstruktion	2	20	
	L. 99	Utfyllnadslager	2	20	203, 211, 216-222, 225, 226, 230-233, 488
	L. 107	Utfyllnadslager	2	20	227-229, 489
	L. 100	Lergolv?	2	20	
	L. 101	Odlingslager?	1-2	20	201, 206, 207
	L. 102	Vegetationslager?	1-2	20	

Figur 141. Ingående kontexter i schaktsträcka 20.

I toppen av schaktet fanns under två lager asfalt och recent grusfyll en äldre kullerstenslagd väg (L. 103), vilken tolkats som S:t Johannesgatan. Därunder fanns raseringslager som delvis hörde samman med 1809 års stadsbrand.

Under raseringslagren fanns delar av de hus som dokumenterats i sträcka 19; hus 33, hus 34 och hus 35. A98, som motsvarande A90 i hus 33, bestod av delar av trägolvet (A98, figur 142) i form av två plankor samt en underliggare. Plankorna var ca 0,60 m långa och 0,20 m breda, underliggaren ca 0,80 m lång. På samma nivå låg rester av golvet till hus 34 (A99, figur 142) i form av två plankor, 1,60 respektive 0,80 m långa och ca 0,20 m breda. Till huset hörde också ett stolphål (A92)

och en kubb (A101). Den senare har dendrodaterats till 1289–1320 (se bilaga xx), det vill säga Fas 2.

På nästa konstruktionsnivå, ca 1,4–1,5 m under markytan, fanns delar av hus 35 i form av fortsättningen av lergolvet (A94, figur 143) samt ett underliggande trägolv (A100, figur 144 och 145). Golvet utgjordes av två plankor i nordväst-sydöstlig riktning samt en överliggande plankor i öst-västlig riktning. Plankorna var 1,8 och 1,20 m långa och den överliggande 1,3 m lång. I sträcka 19 fanns i stället ett överliggande trägolv (A97), men det är troligt att de utgjorde nivåer i samma byggnad. Till konstruktionen hörde också en kubb (A102), ca 0,4 m i diameter. Kubben, som var av

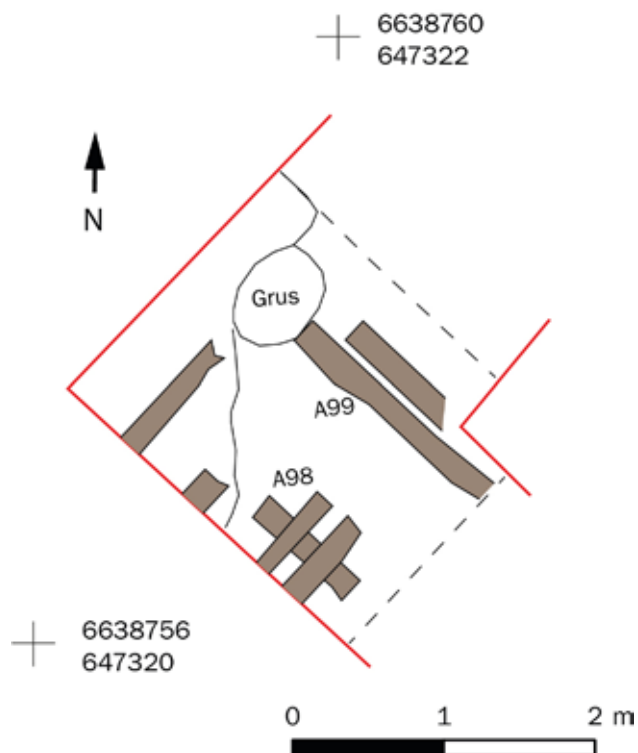
ek dendrodaterades till 1279–1293 (se bilaga 4) och härrörde från samma träd som A41 (sträcka 18) och A184 (sträcka 12).

Ytterligare en kubb låg intill denna (A103). Det är oklart om den hör till konstruktionen men dendrodateringen skulle kunna tyda på detta. A103 daterades till 1266–1286 (se bilaga 4), Fas 2.

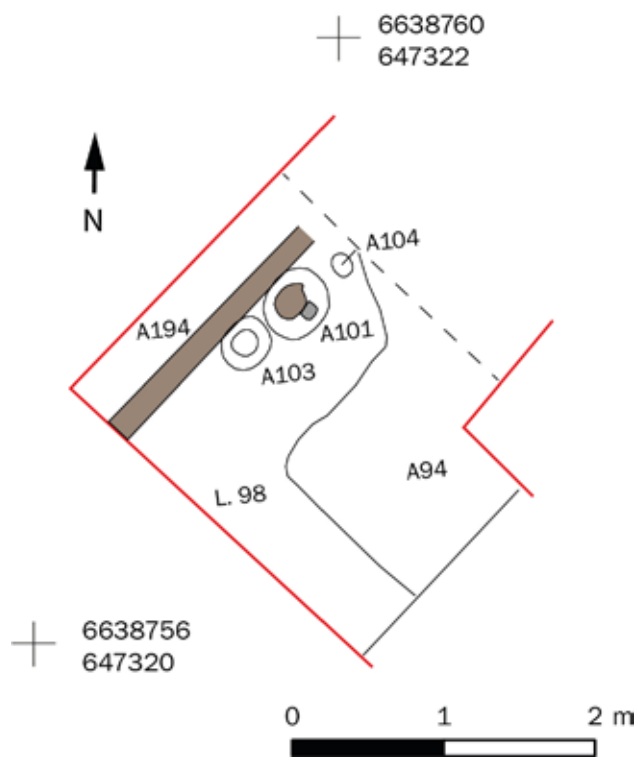
En stock (A94) låg intill kubbarna. Den var ca 2 m lång och 0,2 m bred. Möjligen utgjorde den av-

slutning på hus 35, men eventuellt var det samma stock som i schaktsträcka 11 benämndes A108.

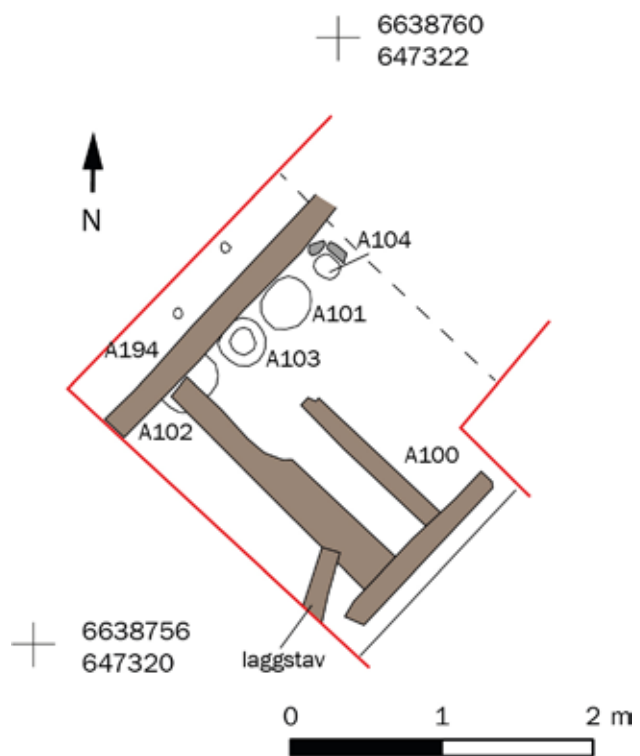
Under hus 35 fanns ett troligt utfyllnadslager (L. 99) som utgjordes av lerig träflis, ca 0,15 m tjockt. Över hälften av de tillvaratagna fynden från schaktsträckan kom från detta lager, bland annat ett helt laggkärl (F232). I botten av schaktet fanns ett odlingslager (L. 101) samt ett möjligt vegetationsskikt (L. 102).

Figur 142. Schaktsträcka 20. Träggolv (A98 och A99) i Hus 33 och Hus 34. Höjd över havet ca 7,8 m. Skala 1:50.

Figur 143. Schaktsträcka 20. Lergolv (A94) i Hus 35 samt kubbar (A101, A103 och A104). Höjd över havet ca 7,7 m. Skala 1:50.

Figur 144. Schaktsträcka 20. Trägolv (A100) i Hus 35 samt kubbar (A101–104). Höjd över havet ca 7,6 m. Skala 1:50.

Figur 145. Schaktsträcka 20. Hus 35, ca 7,6 m ö.h. Lodfoto, Anna Ölund, Upplandsmuseet.

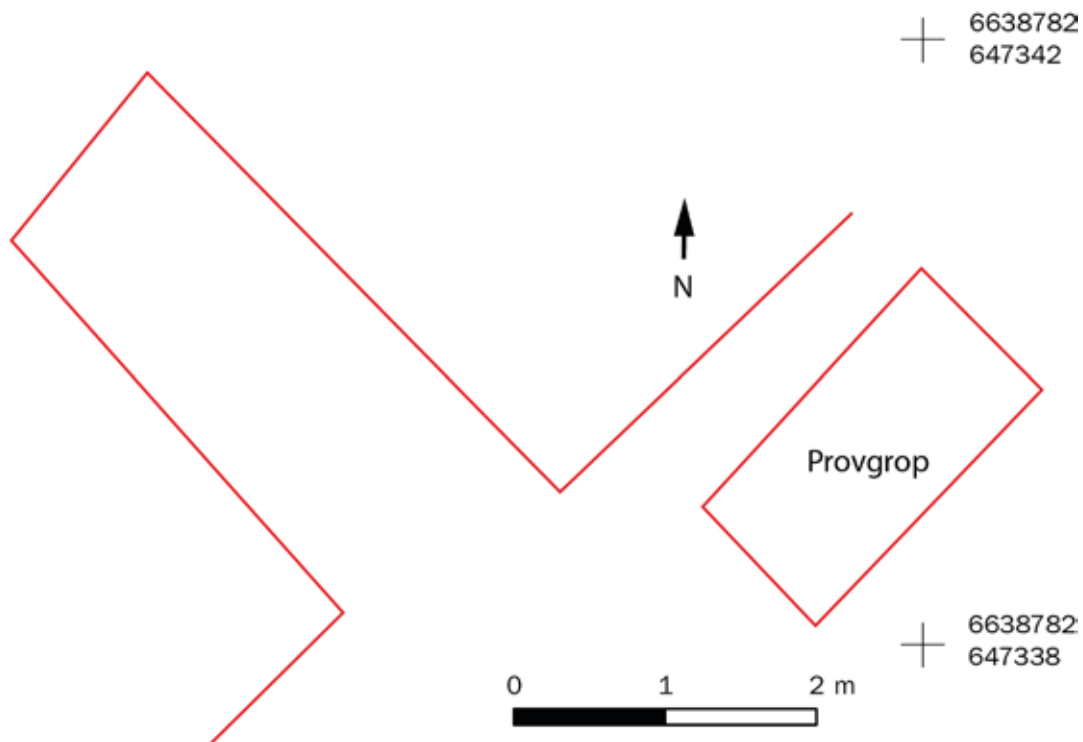

Figur 146. Sektion mot väster i schaktsträcka 20. Till vänster om meterstocken syns en del av det som i sträcka 11 visade sig vara en tunna med nedkörda käppar (A109). Foto Malin Lucas, Upplandsmuseet.

Provgrop

En provgrop grävdes i det som senare kom att bli schaktsträcka 5. Gropen var ca 2,5 m lång och 0,95 m bred i botten. Provgropen grävdes till ca 1,5 m djup. Under asfalt och sandfyll kunde fyra

lager dokumenteras, två raseringslager (L. 176 och L. 177) samt två troliga utfyllnadslager (L. 178 och L. 179). Tre fynd tillvaratogs, en träplugg, läderspill och djurben. Markytan låg ca 7,8 m ö.h.

Figur 147. Läget för provgropen. Skala 1:50.

Namn	Kontext	Kontexttyp	Fas	Schaktsträcka	Fynd
	L. 176	Raseringslager	5	Provgrop	
	L. 177	Raseringslager	5	Provgrop	466-468
	L. 178	Utfyllnad	3-5	Provgrop	
	L. 179	Utfyllnad?	3-5	Provgrop	

Figur 148. Tabell över ingående kontexter i provgropen.

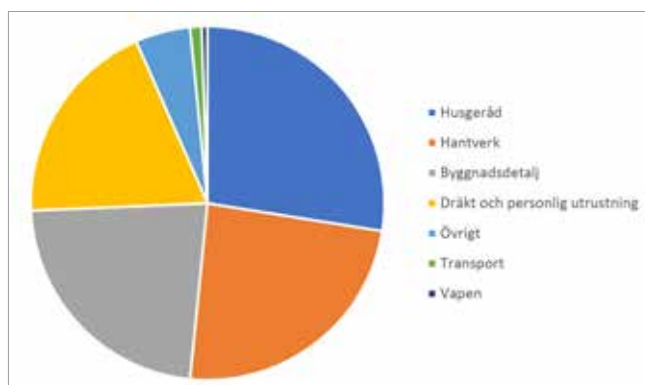
Fynd

Från schaktningsövervakningen har 500 fyndposter registrerats. Samtliga fynd redovisas i fyndlistan, Bilaga 3. Många fyndposter innehåller ett flertal fynd i samma föremålskategori som inte delats upp närmare. Den största av dessa kategorier utgörs av djurben, som samlats in och registrerats men inte genomgått någon osteologisk analys. Detsamma gäller till exempel hantverksavfall. Registrering har skett i form av en basregistrering med uppgift om material, sakord, antal, mått och vikt samt i vilken kontext föremålet påträffats. Vissa fyndkategorier, framför allt keramik har specialregistrerats av Joakim Kjellberg, Upplandsmuseet.

Fynderna redovisas i fyndgrupper baserade på föremålets funktion, vilket kan ge en översiktlig bild av hur området används.

De fyndgrupper som redovisas i rapporten är:

- byggnadsdetalj
- hantverk
- husgeråd
- dräkt och personlig utrustning
- transport
- vapen
- övrigt
- organiskt material
- osteologiskt material

Urval av fynd till konservering har skett i samråd med Länsstyrelsen och Max Jahrehorn, Oxider AB som utfört konserveringen. Det rör sig om skilda material och föremål i såväl organiskt material som metall. Konserveringsrapporten återfinns som Bilaga 6.

Byggnadsdetalj

Till kategorin hör fyndmaterial som kan knytas till hus och bebyggelse samt den fasta inredningen i byggnader.

Järn

Sammanlagt har 39 fyndposter innehållande järnföremål registrerats inom kategorin Byggnadsdetalj. Huvudsakligen utgörs materialet av spikar, ofta fler exemplar under samma fyndnummer. Inom gruppen finns också enstaka fynd av märkla, beslag (möjligt gångjärn), en lekare (F160), ett par föremål som bara kategoriserats som konstruktionsdetalj.

Fönsterglas

Sammanlagt har 14 poster med fönsterglas, eller planglas registrerats. Flera av fyndposterna innehöll flera fragment och totalt rörde det sig om 33 fragment med en sammanlagt vikt av 48 gram. I ett fall rörde det sig om äldre vedaskglas (F238). Det påträffades i L. 12 (schaktsträcka 6). Glastypen är mest frekvent före 1350, vilket också sammanstämmer med lagrets stratigrafi och fasin-delning.

Kakel

Sju poster kakel har registrerats. I de fall där en bedömning kunnat göras rör det sig om fem fragment (F38, F65) av svartglaserat kakel med växtmotiv i relief (figur 150). Kaklet kan grovt dateras till 1680–1750. F101 utgjordes av en bit rumpka-

Figur 149. Diagram över fördelningen av fyndkategorier, baserat på vikt. Det osteologiska och organiska materialet (hasselnötsskal) är inte redovisat i diagrammet.

kel till en kakelugn, F143 var vitglaserat kakel daterat till 1800–1900-tal och F267 hade ljusgrön glasyr och daterades till 1800-tal. Kaklet påträffades uteslutande i de sentida raseringslagren.

Figur 150. Svartglaserat kakel med växtmotiv, F38. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Bränd lera

Nio fyndposter utgjordes av lerklining. De enda avtrycken som syns är släta ytor. Dessa bitar har tolkats som lerklining tillhörande byggnader och därför förts till kategorin Byggnadsdetalj.

Trä

Trämaterialet från undersökningen var relativt välbevarat, särskilt i de nedersta lagren. Det fanns en stor mängd bearbetat trä, varav det mesta inte registrerats som fynd, utan endast dokumenterats i fält. Byggnadstimmer har inte tillvaratagits annat än för dendrokronologisk datering. Åtta mindre föremål har registrerats inom kategorin Byggnadsdetalj. Det rör sig om två pluggar (F82, figur 151 och F468), två dymlingar F306 och F333), två kilar (F104 & F286), en stör (F491) och en knävel (F178, figur 152). En knävel är en fästpinne i änden av ett rep eller tågvirke.

Figur 151. Träplugg F82. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 152. Knävel i trä (F178). Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Tegel

Fyra fyndposter tegel finns i materialet som kategoriserats som Byggnadsdetalj. Det är två bitar kupigt taktegel och en tegelsten. Tegelstenen (F231) var ett profiltegel kan ha varit en del av dörr- eller fönsterinfattning.

Kalksten

Tre fyndposter kalksten har registrerats (F493–495). Det är oklart vad de hört till men sannolikt har de använts som byggnadsmaterial. Två av dem hör hemma i Fas 2 och en i Fas 5.

Skiffer

Två fragment av skiffer, varav den ena en trolig del av en takplatta (F98) medan den andra (F230) är mer oklar. F98 hör hemma i Fas 2–3, medan F230 hör hemma i Fas 2.

Hantverk

En relativt stor mängd fynd med koppling till hantverk har tillvaratagits vid undersökningen. De utgörs av föremål i flera olika material kopplade till flera olika typer av hantverk.

Metallhantverk

De fynd som kan kopplas till metallhantverk består uteslutande av slagg. Det rör sig om 18 fyndposter med en sammanlagd vikt av ca 3,5 kilo. Slaggen har huvudsakligen påträffats i den västra delen av undersökningsområdet, med sex av fyndposterna i schaktsträcka 12. Större delen av materialet kommer från olika raserings- och utfyllnadslager och kan inte kopplas till någon konstruktion.

Till allra största delen utgörs materialet av järnslag, bland annat en bottenskålla (F342). Materialet är inte metallurgiskt analyserat men det är sannolikt att det rör sig om smidesslag. En fyndpost utgörs möjligen av tennslag (F380).

Skinnhantverk

36 fyndposter utgjordes av läderspill från skinnhantverk, så och stora fragment som skurits bort vid tillverkning av skor, väskor, bälten med mera. Läderspillet kommer från ett flertal kontexter. Materialet är inte så omfattande att det kan sägas att skinnhantverk skett på platsen.

Benhantverk

20 poster relaterade till benhantverk har registrerats. Den största mängden utgörs av spill från tillverkning, drygt 3 kilo. Hantverksspillet består av metapoder (mellanhands- eller mellanfotsben), strållben, skenben och revben från häst och nöt (muntlig uppgift Johnny Karlsson). I materialet finns också en del halvfabrikat som avslöjar att tillverkningen huvudsakligen varit inriktad på nålar och kammar. Hantverksspillet kommer huvudsakligen från en kontext, hantverksytan K.7 (schaktsträcka 12, figur 153), men mindre mängder har också påträffats i andra kontexter.

Figur 153. Hantverksspill från benhantverk. Materialet är påträffat i L. 143, schaktsträcka 12. Foto Malin Lucas. Upplandsmuseet.

Redskap

I fyndmaterialet finns också ett litet antal redskap som förts till kategorin Hantverk. Det rör sig om en nål i Cu-legering (F156), en möjlig pryl i järn (F51), ett handtag i trä (F233, figur 154), tre brynen (F153, F216, figur 155 och F319) samt en möjlig syl i trä (F300, figur 156). Alla tre brynena

var tillverkade av skiffer och ett av dem, F216, var ett hängbryne som påträffades i schaktsträcka 20, utfyllnadslager L. 99, med en tillhörighet till Fas 2. F319 framkom i schaktsträcka 12, K7, ett område med benhantverk.

Figur 154. Handtag i trä (F233). Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 155. Hängbryne i skiffer (F216). Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 156. Möjlig syl i trä, F300. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Husgeråd

Till kategorin hör föremål som kan kopplas till aktiviteter i bostadsmiljön, till exempel matlagning, förvaring och förtäring. Sammanlagt har 111 fyndposter registrerats. Den allra största delen av fynden utgörs av keramik.

Keramik

Sammanlagt har 950 g keramik registrerats, fördelat på 64 fyndposter. Keramiken har registrerats efter godstyp och redovisas nedan också med denna uppdelning.

Av yngre rödgods har 29 fyndposter registrerats (figur 157). Flera av fynden består av kärl med ospecificerad datering men av dem som har kunnat dateras överväger dateringar från 1700–1800-talet.

Figur 157 Del av hornmålat fat i yngre rödgods, F22.

Av stengods har 15 fyndposter registrerats. Huvudsakligen består materialet av medeltida importgods, från tyskt område, framför allt Rhenområdet. F53 är en skärva av ett rundbukigt litet krus, troligen från Siegburg men som grönglaserats sekundärt i Flandern. Kruset kan dateras till 1400–1550, det vill säga Fas 2. Från samma tidsperiod kommer F258 och F260 (figur 158), en delar av krus, möjligen från Waldenburg och F441, ett krus från Niedersachsen.

Från en något tidigare tidsperiod kommer F102 (figur 159), en rhenländsk kanna från 1350–1450, möjligen F262, en rhenländsk kanna med en vid datering till 1275–1500 samt F290, en rhenländsk kanna daterad till 1350–1500.

I övrigt fanns i stengodsmaterialet mineralvattenflaskor från 1700–1800-tal samt ett par skärvor från Höganäskrus.

Figur 158. Del av stengodskrus från Waldenburg, F260. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 159. Botten av en rhenländsk kanna i stengods, F102. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Åtta fyndposter utgjordes av nästanstengods (figur 160) från Rhenområdet och Niedersachsen daterade till 1200–1400-tal. Några av skärvorna (F33, 100 och 296, figur 161) var engoberade.

Figur 160. Skärva av kanna i nästanstengods, F500. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 162. Skärva av majolikaskål, F187

Figur 161. Hank från rödengoberad kanna i nästanstengods, F296. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 163. Del av vikingatida skål i svartgods, F268.

En skärva av en majolikaskål (F187, figur 162) från 1500-talet, med blåvit och gul glasyr var troligen importerad från Portugal.

Tre skärvor från en och samma skål (F268, figur 163) av svartgods (AIV eller kuriskt) påträffades i ett stolphål i sträcka 11. Skålen var det enda föremålet som säkert kunde dateras till vikingatid.

Figur 164. Skärva av äldre rödgods, F141.

I övrigt fanns i materialet en skärva av en skål eller kruk i yngre svartgods (F257), från perioden före 1250, två fyndposter av skärvor från kannor i äldre rödgods (F141, figur 164) daterade till 1250–1400, två skärvor i fajans (F8 och 57, två skärvor flintgods (F287 och 478) samt en skärva av en blomkruka i vitgods (F481).

Malsten

Tio fyndposter utgörs av fragment av malstenar eller möjliga malstenar. De är alla tillverkade i glimmerskiffer och utgörs i de flesta fall av små fragment. Två av dem, F201 (figur 165) och F412

(figur 166) hade delar av ett hål bevarat. F201 påträffades i ett odlingslager, L. 101 i schaktsträcka 20. Lagret daterades till Fas 1–2. Malstensfragmenten fanns i lager från i stort sett alla faser.

Figur 165. Del av malsten, F201. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 166. Del av malsten, F412. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Lås

En del av ett lås (F200) påträffades i schaktsträcka 10, på en stock (A39) som hörde till hus 21. Det var en tillhållare till ett stort fällbomslås. Huset har dendrodaterats till 1292–1322, men låsets konstruktion pekar på en datering till slutet av 1400-talet.

Glaskärl

Sammanlagt fanns sju glaskärl i fyndmaterialet som förts till kategorin Husgeråd. F4 och F7 var fragment av passglas och övriga (F2, 3, 5, 6 och 8) var flaskor eller buteljer.

Träkärl

Sammanlagt 20 fyndposter träkärl har registrerats. Av dessa är en del av en svarvad träskål (F309, figur 171) som påträffades i hantverksytan K. 7, schaktsträcka 12. Lagret har daterats till Fas 2. Resten är delar av laggade kärl, oftast i form av laggstavar. Ett av laggkärlen (F232) var komplett, om än utfläkt (se figur 167). Laggkärlet påträffades i utfyllnadslager L. 99 (schaktsträcka 20) som daterats till Fas 2.

Figur 167. Laggkärlet F232 in situ. Till vänster om kärlet syns det troliga trähandtaget F233. Foto Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Åtta fyndposter innehåller delar av tunnor. Fem tunnor i form av tunnlock och de andra i form av tunnstavar. F483 och F486 var tunnlock med tapphål. F487 var ett tunnlock med två hål i ena

kortändan (figur 168) och F489 var ett tunnlock med bomärke (figur 169 och 170). Bomärket var skuret i form av en m-runa, men med ett tvärgående streck över staven.

Figur 168. Tunnlock F487. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 169. Tunnlock F489 med bomärke. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 170. Detalj av bomärke på tunnlocket F489. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 171. Del av svarvad träskål, F309. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Sax

En sax (F438, figur 172) påträffades i raseingslagret L. 128 (schaktsträcka 13). Saxen i sig gick inte att datera, men den påträffades i ett lager som förts till Fas 4.

Figur 172. Saxen F438. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Slev

F443 var en slev i järn (figur 173) med fastnitad förgyllning i form av någon typ av gulmetall, troligen mässing, på bladet. Den har upplänkta kanter och nitar. Sleven påträffades i L. 175, schaktsträcka 15 och har inte kunnat dateras.

Figur 173. Järnslev (F443) med gulmetallförstärkning på bladet. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Organiskt material

Fyndkategorin bestod huvudsakligen av hasselnötsskal (åtta poster), men även en fyndpost ekollon och en fyndpost päls (troligen nöthår). Det fanns också en stor mängd organiskt material som inte samlades in, så som mossa, halm, näver och byggnadstimmer.

Den största mängden hasselnötsskal påträffades i hantverksytan K.7 (schaktsträcka 12), som också utmärkte sig ett stort hantverksavfall från benhantverk. I övrigt rörde det sig om enstaka förekomster. Hasselnötsskal påträffades även i makroproverna och har sannolikt varit ett mycket vanligt inslag i lagren. Organiskt material förekommer även under personlig utrustning i form av garnbitar.

Osteologiskt material

Materialet samlades in men har inte genomgått någon osteologisk analys. Drygt 22 kilo ben

fördelade på 111 fyndposter insamlades. Samtliga ben utgörs av djurben, såväl däggdjur som fisk och fågel. En av de större förekomsterna kom från hantverksytan K.7 (sträcka 12) och hör sannolikt till största delen samman med benhantverksavfallet i lagret, som ännu obearbetad råvara.

Dräkt och personlig utrustning

Sammanlagt har 72 poster i kategorin Dräkt och personlig utrustning registrerats. Kategorin innehåller en mängd olika föremålstyper som tolkats vara antingen del av klädedräkten eller på annat sätt personlig egendom.

Beslag

Ett troligt beslag av ben (F364) påträffades i utfyllnadslagret L. 121 (schaktsträcka 14). Beslaget var platt och bränt och bestod av 24 mindre fragment. Trots den höga fragmenteringsgraden var det tydligt att föremålet haft en ristad dekor (figur 174). Möjligen kan det röra sig om ett beslag för att skrin eller dylikt.

Figur 174. Beslag i ben med ristad dekor, F364. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Dolk

En järndolk (F279, figur 175) kom från utfyllnads- lagret L. 117 (schaktsträcka 11). Den var av med- eltida typ, ca 22 cm lång och hade både skafthyl- sa och ändbeslag.

Figur 175. Dolk i järn (F279). Foto Olle Norling, Upplandsmu- seet.

Eldstål och eldslagningsflinta

Ett eldstål (F217, figur 176) tillvaratogs från utfyll- nadslagret L. 99 (schaktsträcka 20). Det var rek- tangulärt och ramformigt av en typ som använts från 1000-t och framåt. Lagret som fyndet påträff- ades i dateras till Fas 2.

Två fynd av flinta (F277 och 393) var troligen eldslagningsflinta, varav den ena var bränd.

Figur 176. Ramformigt eldstål, F217. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Garn

Tre fyndposter garn har registrerats (F325, 432 och 497). Samtliga kom från schaktsträcka 12 (golvet L. 141 och hantverksytan K.7). Garnet är ett tvåtrådigt yllegarn och härrör troligen från klädedräkt.

Kammar

Fem fyndposter bestod av kammar eller delar av kammar. F112 utgjordes av en ändplatta av typ 6, vilken kan dateras till 1300–1450. F138 (figur 177) var en sammansatt dubbelkam av typ 6a:1 men

konkava ändskivor, bred kamskena med neddrag- na streck. Typen dateras till 1300–1500 (Nord- ström 1996:33). Kammen påträffades i trampho- risonten L. 36 i Hus 11, schaktsträcka 8. Lagret dateras till Fas 2. F302 var en ändskiva med järn- nitar av typ 4 och som kan dateras till 1250–1500. F334 utgjordes av en sammansatt dubbelkam i form av en ändplatta och del av mittskivan med järnnitar, möjligen med skällor i kopparlegering. Kammen var av typ 4A:1 och kan dateras till 1250–1400 (Nordström 1996:29). F437 (figur 178) var en sammansatt dubbelkam med bred odeko- rerad kamskena med tandskiva och järnnitar.

Figur 177. Sammansatt dubbelkam, F138. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 178. Sammansatt dubbelkam, F437. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Knapp

En sentida glasknapp (F482) påträffades i raseringslagret L. 2 (schaktsträcka 1). Den var av glas och hade rester av en ögla på ena sidan.

Knivar

Sammanlagt tre knivar, eller troliga knivar påträffades. F151 var en defekt järnkniv av okänd ålder. F159 var en något böjd matkniv som kunde dateras till 1300–1500. F170 är en möjlig kniv men en mycket kraftig sådan. Möjligen skulle den kunna ha en specialiserad funktion.

Kritpipor

Åtta delar av kritpipor tillvaratogs, samtliga utom en i form av odekorerade skaft (F45, F148, F183, F188, F274, F381 och F469). Inga av dessa var daterbara. F215 (figur 179) utgjordes av delar av skaft och huvud med ett klackmärke i form av en kanna. Pipan är holländsk och troligen tillverkad i Klass de Ross verkstad i Gouda 1700–1710 (Åkerhagen 2008, s. 95). Pipan påträffades i raseringslager L. 84 i schaktsträcka 19, som förts till Fas 4.

Figur 179. Detalj av klackmärke på en holländsk kritpipa, F215. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Kula

En liten kula (F273, figur 180) i sten eller troligare keramiskt material påträffades i raseringslagret L. 109 (schaktsträcka 11). Den kan ha använts som spelkula, varit en del av en skallra eller en kula i ett salvekrus där kulan underlättat blandning av vätska (Kjellberg 2021:177).

Figur 180. Kula, troligen i keramiskt material, F273. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Nyckel

En intakt och välbevarad bultlåsnnyckel (F146, figur 181) i järn framkom i tramphorisonen L. 72 i Hus 18 (schaktsträcka 10) som hör till Fas 2–4.

Figur 181. Bultlåsnnyckeln F146. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 182. F146, detalj av axet. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Läder

Den största mängden fynd (43 stycken) i fyndkategorin Dräkt och personlig utrustning var olika läderföremål, huvudsakligen delar av skor (31 st), men också tio remmar och två delar av handskar.

De flesta posterna med skor bestod av delar som inte närmare gick att bestämma, såsom delar av ovanläder och sulor. I materialet fanns delar av tre knäppkängor (F78, F284 och F418), varav åtminstone F78 (figur 183) kan dateras till 1300-

tal. Fyra knäppslejškor (figur 184) tillvaratogs (F116, F239, F431 och F336). Dessa kan dateras till 1250–1400. En låg remsko (F222) har en vid datering från vikingatid till 1550 medan en frontsnörsko, F283 (figur 185), kan dateras till 1300–1400-tal.

Ett fynd bestod av en läderpung, F499, med kvar-sittande rem. Pungen påträffades i utfyllnadslagret L. 144, schaktsträcka 12 som hör hemma i Fas 2.

Figur 183. F78, del av skaft till liten medeltida knäppkänga. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 184. F116, medeltida knäppslejško in situ. Skalstocken är 10 cm lång. Foto Anna Ölund, Upplandsmuseet.

Figur 185. F283, medeltida frontsnörsko. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 186. F499, läderpung med kvarittande rem i överkanten. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Ring

En fingerring (F147, figur 187) i kopparlegering påträffades i L. 63, schaktsträcka 10 som var ett möjligt lergolv i Hus 17. Ringen var enkel och öppen i en del. Huset där ringen påträffades har en vid datering till Fas 2–4, men sannolikt snarare Fas 2–3, det vill säga 1250–1600-tal.

Figur 187. Fingerringen F147. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Transport

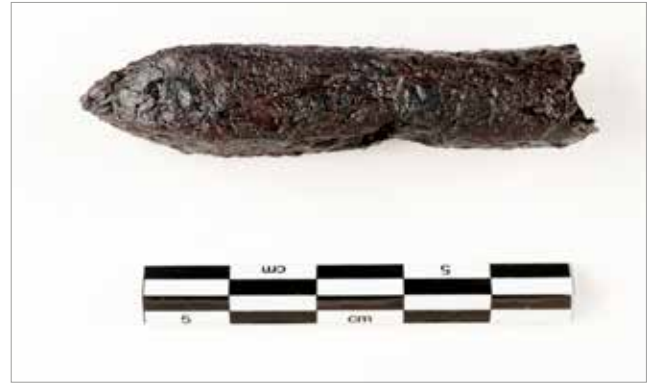
I kategorin Transport finns endast tre föremål, en båtnit (F54), en hästkosöm (F175) och en trefotig brodd (F329). Brodden (figur 188) påträffades i L. 136 i schaktsträcka 13. Lagret har tolkats som en tramphorisont i Hus 28 som dateras till Fas 2–3.

Figur 188. Brodd, F329. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Vapen

Två föremål finns i kategorin Vapen. Det ena var ett armborstlod (F61) som endast kan dateras till tiden efter mitten av 1200-talet. Lodet (figur 189) påträffades i utfyllnadslagret L. 5, schaktsträcka 6 som tillhör Fas 2–3. Det andra föremålet var en välbevarad och dekorerad svärdsskida i läder (F117, figur 190 och 191). Utfyllnadslagret (L. 28, schaktsträcka 7) som svärdsskidan påträffades i hör till fas 2–4.

Figur 189. Armborstlod, F61. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 190. Svärdsskida i läder, F117. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 191. Detalj av dekoren på svärdsskidan F117. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Övrigt

Till kategorin Övrigt har 19 föremål av olika material förts som inte kunnat bestämmas närmare. Det rör sig om bleck i järn eller kopparlegering, bearbetat trä utan närmare klassificering, diverse

järnföremål som är så kraftigt korroderade att det inte går att säga vad det är samt ett par möjliga föremål i läder respektive ben.

Analys

De analyser som utförts omfattar dendrokronologisk analys och makrofossilanalys. Den dendrokronologiska analysen har gjorts i syfte att datera ett urval av de påträffade konstruktionerna för att kunna ordna dem i en stratigrafisk sekvens och tolka områdets bebyggelseutveckling. Urvalet syftade till att datera så många konstruktioner som möjligt men begränsades i realiteten av hur välbevarat konstruktionsvirket var. De äldre kontexterna var generellt mer välbevarade än de yngre, vilket speglas i resultatet.

Makrofossilanalysen gjordes av ett mindre urval av lager och fyllningar som stöd för tolkning av kontexterna de valdes från. Eftersom schaktningsövervakningen gjordes etappvis och skyndsamt fanns ingen längre tid att reflektera över tolkning av lager i fält, varför insamling av prov inte gjordes systematiskt. En stor del av de insamlade proverna togs från golvlager för att se om resultatet kunde underlätta tolkningen av husens funktion.

Ingen osteologisk analys har gjorts av de insamlade djurbenen men materialet sparas för eventuella framtida analyser

Dendrokronologisk analys

Den dendrokronologiska analysen har gjorts av Hans Linderson vid den kvartärgeologiska avdelningen, Lunds universitet. Den fullständiga rapporten återfinns som Bilaga 4.

Sammanlagt valdes 43 prover ut för analys från 28 kontexter. Av dessa har 25 kunnat dateras med säkerhet och ytterligare fem med lägre säkerhet. Övriga har inte kunnat dateras på grund av ett för litet antal årsringar.

Bland proverna finns det flera som kommer från samma träd, båda proverna från hus 6 (provnr. 57719 och 57746), båda proverna från A108, troligt konstruktionsvirke från oklar byggnad (provnr. 57748 och 57749), samtliga prover från hus 13 (provnr. 57725–57728) samt prover från hus 41, hus 35 och kubben A184 (provnr. 57741, 57753 och 57756)

Alla prover hörande till A22 (hus 13) har avverkats samma år, men på grund av för få årsringar har årtalet inte gått att fastställa.

De allra flesta proverna kommer från konstruktionsvirke av tall, men i provmaterialet finns också nio förekomster av ekvirke och ett av gran.

Schaktsträcka	Kontextnummer	Kontextgrupp	Vedart	Datering
2	A1 (1)	Hus 1	Tall	1288–1318
2	A1 (2)	Hus 1	Tall	1473–1495
2	A1 (3)	Hus 1	Tall	1412–1437
6	A7 (1)	Hus 6	Tall	1304–1334 (ej säker)
6	A7 (2)	Hus 6	Tall	1304–1334 (ej säker)
6	A13	Hus 7	Tall	1316–1318
8	A20	Hus 11	Tall	1318–1328
8	A21 (1)	Hus 12	Tall	Ej daterad
8	A21 (2)	Hus 12	Tall	1292–1322
8	A22 (2)	Hus 13	Tall	Ej daterad
8	A22 (3)	Hus 13	Tall	Ej daterad
8	A22 (4)	Hus 13	Tall	Ej daterad
9	A22 (1)	Hus 13	Tall	Ej daterad
10	A66		Ek	Efter 1368 (ej säker)
10	A39	Hus 21	Ek	Efter 1230
11	A108 (1)		Ek	1247–1287
11	A108 (2)		Ek	1247–1287

Schaktsträcka	Kontextnummer	Kontextgrupp	Vedart	Datering
11	A109 (1)		Tall	Ej daterad
11	A109 (2)		Tall	Ej daterad
12	A172		Tall	Ej daterad
12	A175		Tall	1281-1301 (ej säker)
12	A181	Hus 26	Tall	Ej daterad
12	A182		Ek	Efter 1242
12	A184		Ek	1279-1283
13	A125		Gran	Ej daterad
14	A117 (1)	Hus 29	Tall	1289-1320
14	A117 (2)	Hus 29	Tall	1289-1314
14	A117 (3)	Hus 29	Tall	1289-1314
14	A117 (4)	Hus 29	Tall	Ej daterad
16	A6 (1)	Hus 31	Tall	1846-1851
16	A6 (2)	Hus 31	Tall	1847-1852
16	A6 (3)	Hus 31	Tall	1847-1852
16	A6 (4)	Hus 31	Tall	1846-1851
18	A41	Hus 32	Ek	1279-1283
19/20	A90/98	Hus 33	Tall	Efter 1283
19	A92	Hus 34	Tall	Ej daterad
20	A103	Hus 34	Tall	1266-1286
20	A101	Hus 34	Tall	1289-1320
19	A97 (1)	Hus 35	Tall	1293-1323 (ej säker)
19	A97 (2)	Hus 35	Tall	1298-1326
20	A102	Hus 35	Ek	1279-1283
19	A95		Tall	Ej daterad
20	A104		Ek	1379-1383

Figur 192. Tabell över resultatet av den dendrokronologiska analysen.

Makrofossilanalys

Sammanlagt analyserades åtta makroprover från S:t Johannesgatan. Analysen gjordes av Stefan Gustafsson, Arkeologikonsult. Den kompletta analysrapporten återfinns som Bilaga 5.

Hälften av proverna togs från tramplager i hus och resten från andra typer av lager och fyllningar. Proverna innehöll gott om subfossilt växtmaterial, men även bland annat insektsrester.

Ett av proverna (prov 1) bestod av fyllningen från en tunna (A124) och innehöll gott om förkolnade sädeskorn av skalkorn och råg. Möjligen speglar detta tunnans sista användningsområde. Från

golvlagren (Hus 12, 29, 27 och 28) visar analysresultatet att de sannolikt varit fähus med fröer av foderväxter från fuktiga ängsmarker, liksom halm och en del insektsrester.

Av övriga analyserade lager var utfyllnadslager L. 130 särskilt artrikt med ett innehåll som kan tyda på att lagret utgjordes såväl av utrak från fähus som latrin. L101 utgjordes troligen av gödslad och bevattnad odlingsjord, vilket säger något om områdets tidigaste användning.

Bland växtmaterialet fanns växter som kan ha använts som medicinalväxter.

Nr	Sträcka	Kontext	Anmärkning
1	13	A124	Tramphorisont, Hus 29
2	14	L. 123	Ren gödsel på A117
3	8	L. 38	Tramphorisont, Hus 12
4	13	L. 130	Gödsellager, utfyllnad
5	12	L. 143	Hantverksyta K7
6	13	L. 134	Tramphorisont, Hus 27
7	13	L. 136	Tramphorisont, Hus 28
8	20	L. 101	Odlingslager

Figur 193. Tabell över de analyserade miljöproverna.

Diskussion

Då relativt få undersökningar gjorts i området och många av dem med odaterade lager och konstruktioner, har den byggnadshistoriska kunskapen om platsen varit begränsad. I den aktuella sträckningen har föga mer varit känt än att det fanns kulturlager av okänd ålder och mäktighet.

En schaktningsövervakning som gjordes i Sysslomansgatan 2008, är den hitintills mest väldokumenterade undersökningen i området och visade att det fanns stadstomter från åtminstone högmedeltid, med osäkra dateringar till tidigmedeltid.

Faser

Som tidigare nämnts baserar sig fasindelningen på de i projektet framkomna lämningarna. Alternativa fasindelningar kunde ha grundat sig på Uppsalas mer allmänna utveckling, som exempelvis i Kjellberg 2021, som rör det medeltida Uppsala. Där är den första fasen tiden före 1150 och inkluderar de förhistoriska lämningarna i staden, framför allt de vikingatida bosättningarna i anslutning till ån. Den andra fasen omfattar tiden 1150–1270, den period då centralorten Östra Aros

växter fram. Den tredje fasen rör tiden 1270–1350 och omfattar flytten av domkyrkan och ärkesätet från Gamla Uppsala till dagens Uppsala och med det också namnet på staden. Perioden var ett mycket expansivt skede i Uppsalas utveckling till en rådsstad. Nästa fas rör perioden 1350–1450 då digerdöden innebar en stagnation i samhällsutvecklingen med en återhämtning mot slutet av perioden. Den sista av de medeltida faserna är tiden mellan 1470 och 1550 med en bebyggelseexpansion och en ekonomisk tillväxt men också en större stadsbrand 1583 samt stridigheter och reformation.

Det aktuella materialet kan inte enkelt passas in i denna fasindelning, då den dateringsmässiga upplösningen inte är tillräckligt hög, men i vissa fall samstämmer de någorlunda. Dessutom finns två helt eftermedeltida faser som representerar stadsregleringen och tiden fram till idag.

Nedan följer en redogörelse av lämningarna i S:t Johannesgatan uppdelade efter faser och jämförelser med Uppsalas generella bebyggelseutveckling.

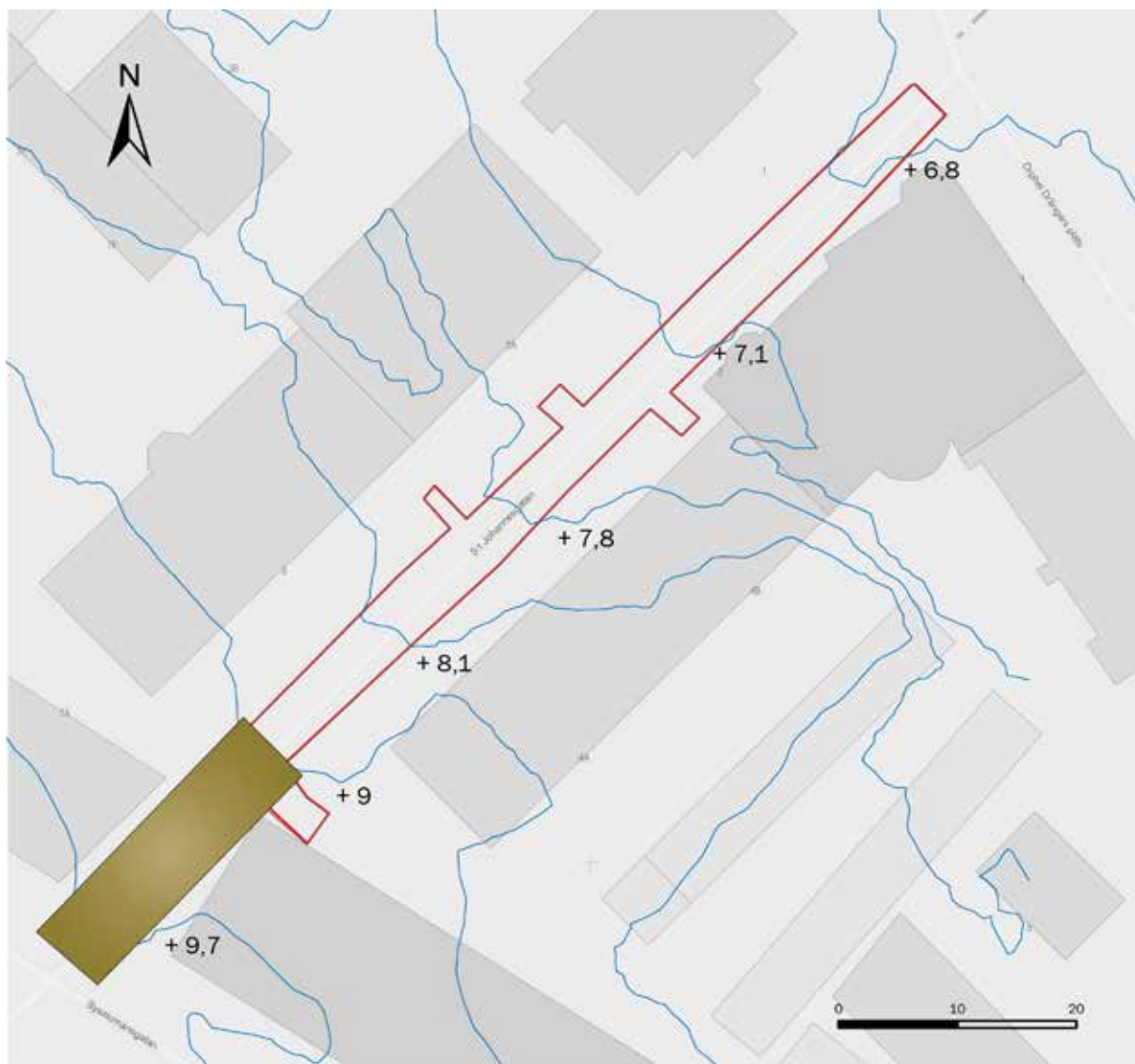
Fas 1, tiden före 1250

Till fas 1 kan endast en säker kontext knytas, stolphålet A112 i schaktsträcka 11. Här påträffades i fyllningen keramik (F268) med senvikingatida datering. Fler andra stolphål (A111, A113–116) fanns på samma nivå och det är möjligt att dessa också hör till fas 1. Även i schaktsträckorna 12, 13 och 14 fanns en större mängd stolphål, nedgrävningar och rännor i bottenleran (schaktsträcka 12 stolphålen A186, A189–192, nedgrävningen A188 och störhålet A187, schaktsträcka 13 nedgrävningarna A141, A146, A147, stolphålen A145, A149–152, stören A138, sotfläckarna A142 och A154, pinnhålet A144 och rännorna A148 och A153, schaktsträcka 14 stolphålen A73 och A74). Även dessa har förts till Fas 1 (-2), men utan säkert dateringsunderlag, annat än rent stratigrafiskt. Även det möjliga odlingslagret L. 129 från schaktsträcka

14, samt odlingslagret L. 101 och det möjliga vegetationslagret L. 102 från schaktsträckorna 19 och 20 kan sannolikt föras till fas 1.

Inom fasen ingår förutom 1000-talet också hela 1100-talet och första halvan av 1200-talet, men det finns inget som särskilt utpekar något århundrade som mer troligt än något annat i materialet, varför det är sannolikt att hela perioden kan finnas representerad. Det finns överlagringar bland de äldsta kontexterna, vilket stärker antagandet.

Vad gäller fasen vid S:t Johannesgatan är det värt att notera att Fas 1 endast identifierats i de högre liggande partierna, upp mot Syslomanngatan, på nivåer runt och över ca 9 meter över dagens havsnivå (se figur 194).

Figur 194. Det markerade området visar var lämningar som sannolikt tillhör Fas 1 har påträffats. De blå linjerna är utvalda höjdkurvor, med höjderna utskrivna.

Fas 2, 1250–1400

Lämningar från Fas 2 är de mest välrepresenterade i materialet och återfinns säkert i schaktsträckorna 4–14 samt 18–20 och troligen också i schaktsträcka 3.

De allra flesta dendrodateringarna och majoriteten av fynddateringarna hör till fasen.

Sammanlagt hör 13 huskonstruktioner säkert till Fas 2, medan ytterligare åtta daterats till Fas 2–4 och fyra till Fas 2–3, vilket innebär att ca 70 % av husbeståndet kan höra till perioden.

De säkert daterade konstruktionerna är Hus 3 (schaktsträcka 5), Hus 6 och 7 (schaktsträcka 6), Hus 11 och 12 (schaktsträcka 8), Hus 21 (schaktsträcka 10), Hus 26 (schaktsträcka 12), Hus 20 och 30 (schaktsträcka 14), Hus 32 (schaktsträcka 18) samt Hus 33, 34 och 35 (schaktsträcka 19 och 20). Hus hörande till Fas 2–4 är Hus 4 (schaktsträcka 6), Hus 13 och 14 (schaktsträcka 9) och Hus 16–20 (schaktsträcka 10). Hus som hör till Fas 2–3 är Hus 24 och 25 (schaktsträcka 12) samt Hus 27 och 28 (schaktsträcka 13).

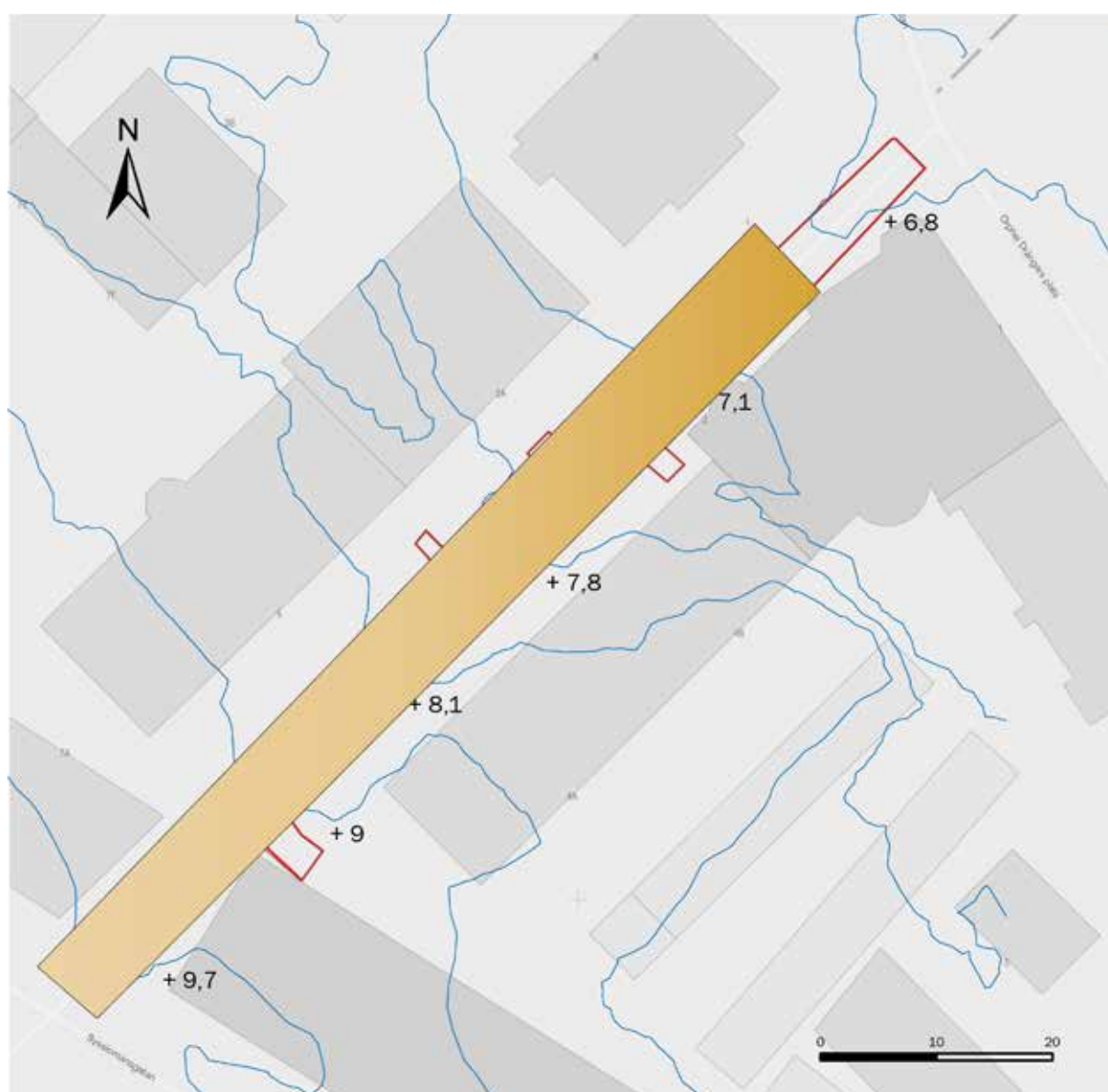
Figur 195. Det markerade området visar var lämningar som sannolikt tillhör Fas 2 har påträffats. De blå linjerna är utvalda höjdkurvor, med höjderna utskrivna.

Fas 3, 1400–1600

Fas 3 representerar den sista egentliga byggnadsfasen innan stadsregleringen i mitten av 1600-talet, då S:t Johannesgatan tillkommer. Det fanns lämningar av ett hus från 1800-talet men det låg inte i den dåvarande gatumarken, utan i kvarter-smark.

Till fasen kan en handfull hus möjligen föras, de flesta av de med överlappande fasindelning, de flesta till fas 3–4. De möjliga husen är Hus 8 och 9/11 (schaktsträcka 7), Hus 10 (schaktsträcka 8), Hus 13 och 14 (schaktsträcka 9), Hus 15 och Hus

16–20 (schaktsträcka 10), Hus 22 (schaktsträcka 11) och Hus 23 (schaktsträcka 12). Av dessa är det mindre troligt att Hus 13, 14, 16, 17, 18, 19 och 20 ska föras till fasen. De har påtagliga likheter med hus från föregående faser än de andra. Hus 9, 10 och 15 har alla rester av tegelgolv, Hus 8 och 23 representeras av spisar och hus 22 av en rad av tegel. Det är också troligt att Hus 9 och 10 är ett och samma hus. Dessa hus ligger också stratigrafiskt betydligt ytligare än de från föregående faser.

Figur 196. Det markerade området visar var lämningar som sannolikt tillhör Fas 3 har påträffats. De blå linjerna är utvalda höjdkurvor, med höjderna utskrivna.

Fas 4, 1600–1800

Fasen omfattar regleringstiden och de ca första 150 åren av S:t Johannesgatan, vilket innebär att inga nya hus finns, men däremot spår av raserings hörande till regleringstiden. Fasen har huvudsakligen identifierats som lager efter de sista bebyggelsenivåerna. Det har inte varit möjligt att se några säkra spår av den tidigaste gatan, som troligen inte var stensatt.

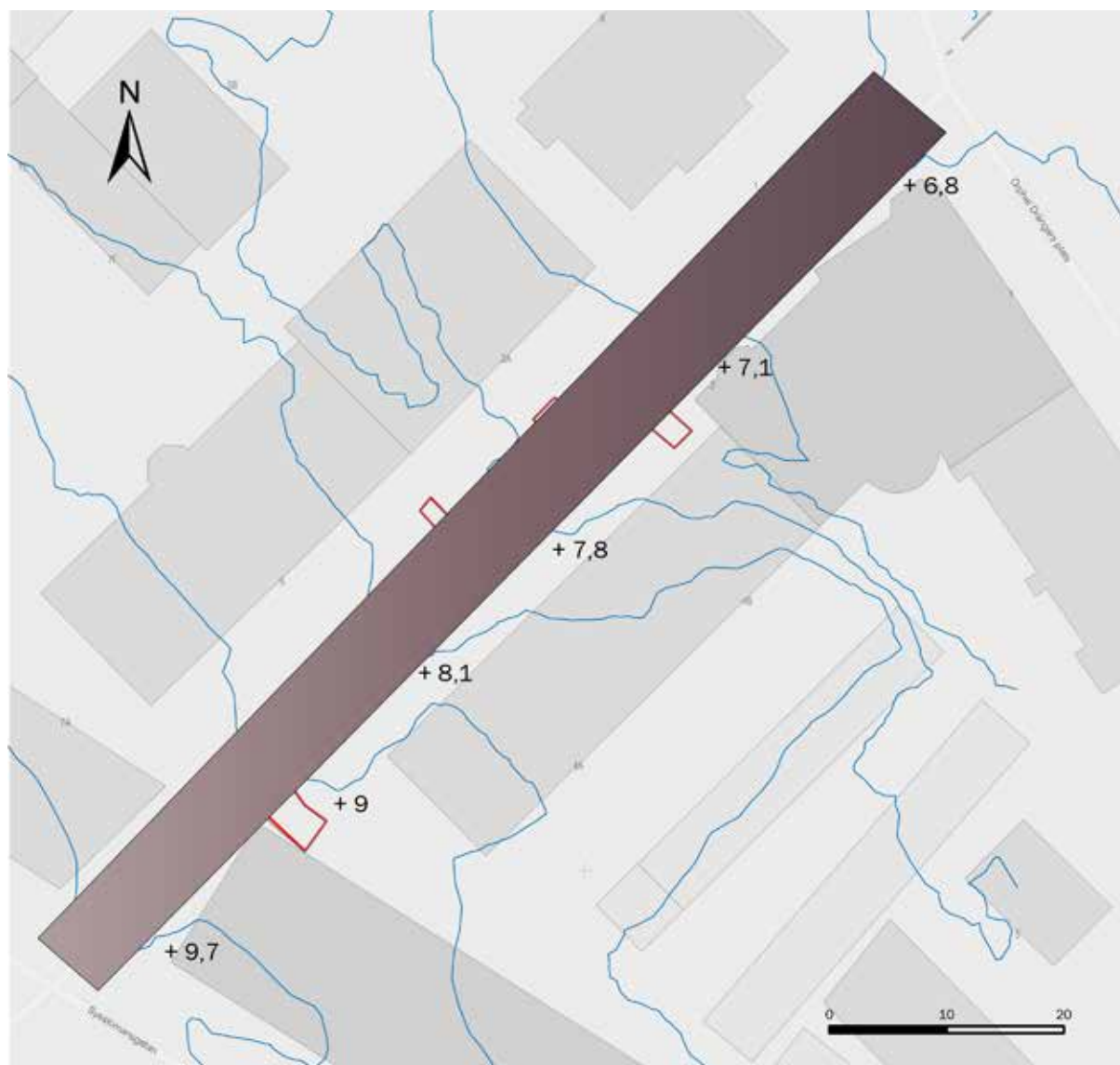
Fas 5, 1800–1900

Hela fasen omfattar området som gata, men i ett av servisschakten (schaktsträcka 16) påträffades också resterna av en rustbädd till ett hus (Hus 31) från mitten av 1800-talet. Från samma period påträffades också ett trärör (A5, schaktsträcka 17).

Vid en tidigare undersökning syntes två trärör, varav det ena dendodaterades till mitten av 1800-talet.

Fasen domineras av tjocka raseringslager i de flesta av schaktsträckorna, som har tolkats vara rester av 1809 års stadsbrand som började i ett hus i korsningen S:t Johannesgatan-Sysslomansgatan. Raseringslagren var tjocka, delvis brända och bestod huvudsakligen av tegel.

De yngsta lämningarna bestod av rester av en kullerstenslagd gata som troligen härrör från den sista delen av 1800-talet och som, enligt fotografier, fortfarande var i bruk i början av 1900-talet.

Figur 197. Det markerade området visar var lämningar som sannolikt tillhör Fas 4–5 har påträffats. De blå linjerna är utvalda höjdkurvor, med höjderna utskrivna.

Från Östra Aros till dagens gata

Lämningarna som kan antas höra till Fas 1 är svårtydda, utan några påtagliga mönster som visar vilken typ av aktiviteter som skett på platsen, förutom odling. Det är troligt att det under perioden funnits någon typ av stolpbyggda konstruktioner, vilket den relativt stora mängden stolphål tyder på. Det har emellertid inte gått att uttyda någon bestämd struktur bland dessa.

De diffusa lämningarna passar på så sätt ganska väl in i vad man sedan tidigare vet om det vikingatida och tidigmedeltida Uppsala, eller Östra Aros.

Från denna tidsperiod finns i Uppsala ett flertal, men ofta fragmentariska spår. Från vikingatid finns gravar, såväl förkristna gravar i form av högar och stensättningar, som kristna gravar, bland annat vid Domkyrkoplan (Qviström et al. 2022). Förhistoriska gravar återfinns på ömse sidor om Fyrisån. Det finns också ett större antal runstenar som troligen även ursprungligen stått i Uppsala, ett flertal av dem inmurade i Domkyrkan. Ett flertal föremålsfynd som kan kopplas till vikingatid har också gjorts. Troligen har de flesta av de vikingatida bosättningarna legat nedanför Kvarnfallet, men eftersom lite är känt vad gäller Uppsalas förhistoriska bebyggelse är omfattningen av de vikingatida aktiviteterna okända.

Det tidigmedeltida Uppsala är något bättre känt med en förtätad bebyggelse och början till en tomststruktur samt minst två kyrkor. Östra Aros har en urban karaktär från 1100-talets mitt men bebyggelsestätheten är fortfarande okänd.

Lämningarna från Fas 2 speglar väl den allmänna bebyggelseutvecklingen där flytten av domkyrkan och ärkesätet innebar en snabb expansion av staden på ömse sidor av Fyrisån. Domkyrkan börjar byggas på 1270-talet och det är just runt denna tid det aktuella området börjar bebyggas på allvar.

Förutom domkyrkan och bostäder för prästerskapet tillkom en mängd annan bebyggelse på västra sidan av Fyrisån, bland annat för de hantverkare som jobbade med domkyrkobygget. En del av dessa har antagits bota i kvarteret Trädgården. Den profana bebyggelsen expanderade också

med bostäder för stadens borgare och andra som ägde eller arrenderade bostäder i staden.

Liksom resten av riket, drabbades Uppsala i mitten av 1300-talet av digerdöden. Tillbakagången tycks vara mindre i städerna än på landsbygden men generellt avstannade befolkningstillväxten. I Uppsala kan ett brott i utvecklingen märkas och en förändring av bebyggelsen när återhämtningen skedde.

Det finns vissa tecken på att delar av byggnationen vid S:t Johannesgatan var samordnad. Virke från ett och samma träd hade använts i tre konstruktioner, Hus 32, Hus 35 och en kubb (A184) utan säker hustillhörighet, men helt troligt ändå tillhörande ett hus. Alla tre konstruktionerna var byggda på kubbar av en ek som fällts 1279–1283. Flera andra huskonstruktioner tycks också ligga i ungefär samma tidsintervall, vilket kan tyda på en viss planering. Flera av dateringarna ligger också i första halvan av 1300-talet, vilket visar på en fortsatt expansion i området. Eftersom de allra flesta av 1300-talsdateringarna ligger i den första halvan av århundradet, avspeglas troligen stagnationen i samband med digerdöden i materialet (Kjellberg 2021:95–99).

Vilka det var som bodde vid S:t Johannesgatan är inte möjligt att avgöra, delvis för att många av de påträffade husen var fähus, vilket endast ger små inblickar i hushållen. De säkra spår som finns är från hantverkare, främst i form av benhantverks-spill.

Benhantverk har noterats på flera platser i Uppsala. Det har oftast rört sig om små mängder spill, ett "brus" av närliggande aktiviteter. På några platser, till exempel i kvarteret Domen finns spår av spån och flisor som visar att benhantverket skett på platsen (Karlsson 2016:170). I S:t Johannesgatan fanns en liknande sammansättning i L. 143 (schaktsträcka 12), vilket visar att hantverket även här skett på platsen. I det närliggande kvarteret Luten finns också stora mängder av hantverksavfall, med det är oklart om det rör sig om omdeponerade massor (Sunding 2016:43). Eftersom rapporten inte nämner spån och flisor är det sannolikt att materialet är omflyttat. Benhantverket i det medeltida Uppsala har inte bestått av kontinuerliga aktiviteter på en och samma plats,

utan har enligt Jonny Karlsson som har forskat kring benhantverk, utförts som enskilda, tillfälliga händelser, möjligen i anslutning till marknadsdaggar (Karlsson 2016:201).

Under senare delar av Uppsalas historia hör ett par av tomterna vid S:t Johannesgatan till kyrkan, men det går inte att säga om så också var fallet under medeltid. Det finns inga föremål med religiös koppling i fyndmaterialet. Att marken tillhört kyrkan behöver inte heller betyda att det är människor med kyrklig tillhörighet som bott på platsen. Kyrkan har bedrivit en omfattande uthyrning av mark som nyttjats av stadens alla samhällsskikt.

Fas 3 är som nämnts en något mer svårgripbar fas i materialet men nybyggnation finns. Detta överensstämmer tämligen väl med den allmänna bebyggelseutvecklingen i Uppsala då bebyggelsen återigen expanderar och handel och hantverk får en allt större roll. Bebyggelsen får en mer sluten karaktär och fler stenhus än tidigare byggs. Under perioden inträffar också en större stadsbrand, år 1543, men denna drabbar inte det aktuella området. Fasen avslutar helt byggnationen i S:t Johannesgatan, då stadsregleringen i efterföljande fas innebär gatans faktiska tillblivelse.

Huslämningarna från Fas 3 i det aktuella materialet är mycket fragmentariska, men man kan se vissa skillnader i husmaterialet. I den tidigare fasen består samtliga byggnadsrester av trä och många av byggnaderna kan tolkas som fähus. Från Fas

3 har byggnadsskicket förändrats och husen har i högre grad byggts med tegel, såväl i golv som i viss mån i väggar. Huslämningarna uppvisar också i vissa fall rester av ugnar, vilket kan tyda på en förändring i hur tomterna använts, då husen från fasen inte tycks ha varit fähus. Möjligen är det bostadshus och bryggghus samt andra förrådsbyggnader vi ser i materialet

Fas 4 korresponderar väl med den allmänna utvecklingen av Uppsala, där en stor omdaning i form av stadsregleringen skedde, då både gator och kvartersindelning gjordes om. Det innebär att de slingriga vägarna och oregelbundna kvarteren ersattes med raka och breda gator och kvadratiska eller rektangulära kvarter. För att åstadkomma detta gjordes förflyttningar och utbytande av mark samt omfattande rivning av bebyggelsen.

S:t Johannesgatan drogs genom kvartersmark som tidigare tillhört Sysslomansgården och avslutade områdets långa bebyggelsetradition. Det går inte att med säkerhet se någon tidig vägbeläggning bland lagren, men troligen har den tidigaste gatan inte haft någon särskild beläggning och det är möjligt att lager som tolkats som raseringslager kan ha varit vägytor.

I Fas 5 finns lämningar av en äldre vägbeläggning i S:t Johannesgatan i form av kullersten med tillhörande sättsand. Det är oklart hur bred de äldre sträckningarna av gatan har varit, men sannolikt har den breddats i olika omgångar.

Administrativa uppgifter

Uppdragsnummer Fornreg: 202000942

Plats: Fjärdingen 1:3

Forulämningsnummer: L1941:2293

Forulämningsstyp: Stadslager

Typ av undersökning: Schaktningsövervakning

Orsak till undersökning: Ledningsarbete

Uppdragsgivare: Uppsala vatten och avfall AB

Fältarbetsperiod: 200911–201208

Upplandsmuseets projektledare: Malin Lucas

Upplandsmuseets personal: Hans Göthberg, Linda Qviström, Fredrik Thölin, Anna Ölund

Upplandsmuseets diarienummer: 349-2020

Upplandsmuseets projektnummer: 8799

Länsstyrelsens diarienummer och beslutsdatum: 431-1335-2020, 2020-06-24

Dokumentationsmaterial: Förvaras i Upplandsmuseets arkiv

Fynd: 500 fyndposter, varav 61 gallrade. Förvaras i Upplandsmuseets magasin i väntan på fyndfördelning

Referenser

- Anund, Johan, Ronnie Carlsson, och Bent Syse. 2001. Uppsalas medeltid och 1600-talets kartor. Uppland. Uppsala.
- Arnegård, Anna. 1994. Arkeologisk undersökning: Rudan. Kvarteret Rudan, Fjärdingen 10:4. Uppsala. Uppland. RAÄ UV Uppsala rapport 1994:57.
- Bergold, Helmut. 1995. Arkeologisk undersökning, S:t Olofsgatan, Uppsala, Uppland. Riksantikvarieämbetet UV Uppsala rapport 1995:19.
- Carlsson, Ronnie. 2010a. Nuvarande domkyrkans omgivning. I Uppsala domkyrka: II. Domkyrkan i Gamla Uppsala. Nuvarande domkyrkans omgivning. av Ronnie Carlsson, Hans Göthberg, Göran Dahlbäck, Christian Lovén och Herman Bengtsson. Sveriges kyrkor 228. Uppsala
- Dahlbäck, Göran, Olle Ferm, och Sigurd Rahmqvist. 1984. Det medeltida Sverige: 1 Uppland: 2 Tiundaland: Ulleråker, Vaksala, Uppsala stad. Stockholm.
- Elfwendahl, Magnus & Hjärthner-Holdar, Eva. 1988. Arkeologi i Uppsala: Sysslomansgatan: Undersökning år 1978. RAÄ och SHM rapport UV 1988:16.
- Herdin, Karl Wilhelm. 1932. Bygge och bo i äldre tider. Uppsala.
- Karlsson, Johnny. 2016. Spill: om djur, hantverk och nätverk i Mälardalen under vikingatid och medeltid. Diss. Stockholm: Stockholms universitet.
- Kjellberg, J., 2021. Den medeltida stadens dynamik: – urbanitet, sociala praktiker och materiell kultur i Uppsala 1100–1550, AUN. Institutionen för arkeologi och antik historia, Uppsala universitet, Uppsala.
- Låås, Josefin. 2019. Garveriverksamhet och stenbebyggelse invid Fyrisån. Lämningar från senmedeltid in i modern tid inom kvarteret Lindormen. Arkeologisk förundersökning inom fornlämning Uppsala 88:1/L1941:2293, Uppsala stad, kommun och län. Rapporter från Arkeologikonsult 2019:3232.
- Mogren, Mats. 1987. Rapport, Kv Rudan, Fjärdingen 10:3, Uppsala: Uppland. –arkivrapport.
- Nordström, Annika. 1996. Kammar från Uppsala ca 1050–1700. Om kamdateringar och kammar som kulturhistoriskt material. C-uppsats i medeltidsarkeologi. Medeltidsarkeologiska institutionen, Lunds universitet.
- Roslund, Ylva. 1995. Arkeologisk förundersökning, kvarteret Luten, Uppsala, Uppland. UV Uppsala rapport 1995:18.
- Sunding, Emelie. 2016. Kvarteret Luten-arkeologi vid Upplands Nation. Arkeologisk schaktningsövervakning. Fjärdingen 6:2, Uppsala stad 88:1, Uppsala kommun, Uppland. Upplandsmuseets rapporter 2016:15.
- Syse, Bent. 1988. Rapport. Förundersökning inom fornlämning 88. Kvarteret Ånäbben (Fjärdingen 7:5, 7:7, 7:8), Uppsala, Uppland. Riksantikvarieämbetet.
- Syse, Bent 1999. Antikvarisk kontroll och schaktningsövervakning. S:t Johannesgatan, Uppsala, Uppland. Upplandsmuseet Rapport 1999:08, avdelningen för arkeologiska undersökningar.
- Syse, Bent. 2003a. Arkeologisk schaktningsövervakning, Orphei Drängars Plats, Upprustning av ett parkområde, RAÄ 88, Kv Rudan, Uppsala stad, Uppland. Upplandsmuseet Rapport 2003:19, avdelningen för arkeologiska undersökningar.
- Syse, Bent. 2003b. Arkeologisk schaktningsövervakning, Kvarteret Ånäbben, Nybyggnation på gården, RAÄ 88, Fjärdingen 7:10, Kv Ånäbben, Uppsala stad, Uppland. Upplandsmuseet Rapport 2003:20, avdelningen för arkeologiska undersökningar.
- Qviström, Linda. 2010. S:t Olofsgatan. Murverk och kulturlager. Arkeologisk schaktningsövervakning, Raä 88, Uppsala stad, Uppland. Upplandsmuseets rapporter 2010:18. Uppsala.

Qviström, Linda. 2011. Syslomansgatan. Lämningar efter stadsgårdar från medeltid och nyare tid. Upplandsmuseets rapporter 2011:08. Uppsala.

Wahlberg, Mats. 1994. Ortnamnen i Uppsala län: del 5:1: Uppsala kommun: Uppsalas gatunamn. Skrifter utgivna genom Ortnamnsarkivet i Uppsala. Serie A: Sveriges ortnamn./Uppsala stads historia vol. IX:1. Uppsala.

Åkerhagen, Arne. 2008. Kritpipor funna i Sverige.

Bilagor

Bilaga 1. Arkeologiska objekt

Bilaga 2. Lager

Bilaga 3. Fyndlista

Bilaga 4. Dendrokronologisk analys

Bilaga 5. Makrofossilanalys

Bilaga 6. Konserveringsrapport

Bilaga 1. Arkeologiska objekt

Ark. Objekt	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
1	2	Kavelbro/rustbädd	Minst fyra parallellt liggande stockar. 0,23×0,2, 0,2×0,2 m. På de liggande stockarna finns tvärgående kraftigt nedbrutna plankor. En stock med dymlingshål.	Under L. 159		3
2	3	Träkonstruktion	Endast möjligt att se ca 0,5×0,5 m	Under brunn		3
3	3	Träkonstruktion	Fragmentarisk	Under L. 156		3
4	1	Stolphål	Brun humös lera, tegel i V. kanten.	Under L. 151		5
5	17	Rör	1,70 m under markytan. Trärör, synlig 0,45 m lång, 0,30 m bredd, 0,28 m tjock. Hålet ca 0,12×0,11 m stort.	Under grusfyll		5
6	16	Rustbädd	Flera kraftiga stockar som inte kunde handgrävas fram p.g.a. rasrisk. I mörkgrå lera m. tegel, kol flis.	Under grusfyll		5
7	6	Träkonstruktion	Minst två stockar/kluvor som har brunnit på plats. Ca 1,10 m under markytan.	Toppen av L. 5		2
8	6	Nedgrävning	0,80×0,70 m stor, mot den S. schaktkanten. Fyllning av 0,1–0,25 m stora rundade stenar, gödselblandat grått grus med inslag av träflis. Fodring i N. kanten av näver.	Under L. 5	F40	2-3
9	6	Golv	Nedbrutet. Samma som A14 (13).	Under L. 11		2
10	6	Golv	1,50×1,50 m, 1,7×1,4 med leravgränsning. Sex kluvor, 0,2–0,25 m breda. Lera över stockarna och i en fyrkant runt dem.	Under L. 189		3-4
11	6	Golv	träplankor, mycket nedbrutna. Troligt golv. I L. 4. Golv, på vilket ett ca 0,02 m tjockt lerlager finns. Alla plankor i A11 är minst 0,2 m breda men mycket förmultnade. Ljus, porös lera på plankorna, ca 0,01–0,02 m tjockt	Under L. 191		3-4
12	6	Planka		Under L. 10		2-3
13	6	Träkonstruktion	Troligen underlag till golv, nedbruten.	Under L. 6		2
14	6	Golv	Se A9	Under L. 11		2
15	7	Spis/eldstad	Fundament av stenar med relativt plan ovansida, tydligt eldpåverkade. En sandsten. Stenarna ca 0,3–0,5 m stora, inom ett ca 0,9×1,5 m stor yta mellan två kluvor, ca 1,70 m långa, 0,15 m breda och brända. Intelligande tegel, krossat, stora bitar.	Under L. 19		3-4
16	7	Stenpackning	Kullerstenspackning.	Under L. 24		3-4
17	7	Planka		Under L. 18		3-4
18	7, 8	Golv	Tegelgolv. Tegelstenar 20×13×8 cm	Under L. 18		3-4
19	8	Stenpackning	Kullerstenspackning av 0,15 m stora stenar	Under L. 18		3-4
20	8	Träkonstruktion	Troligen underlag till golv. Tre parallella stockar och en underliggande på tvären mot de övre.	Under L. 36		2
21	8	Golv	Välbevarat trägolv i ett fähus med två rum. Trägolvet låg i rum 1 och bestod av 13 tätt liggande stockar med ca 0,2 m mellanrum. Mellan stockarna fanns störrar samt stör + kil. Ett område i golvet utan stockar kan vara platsen för en matbinge, eller gödselränna.	Under L. 38		2
22	9	Rustbädd	Nedbruten rustbädd av minst nio stockar. Synlig 1,50 m (Ö-V). Ca 0,15 m breda stockar. Fyrkantshuggna.	Under L. 40		3-4

Ark. Objekt	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
23	9	Träkonstruktion	Plankvägg? Plank delvis på varandra.	Under L. 42		3-4
24	9	Golv	Kraftigt nedbrutet plankgolv (Ö-V)	Under L. 44		2-3
25	9	Tunna	Tunna, laggad, mycket nedbruten, skadad i Ö. Nedgrävd 0,15 m i L. 46.	Under L. 45		2-3
26	9	Träkonstruktion	Enstaka förmultnade träplank i L. 46	Under L. 45		2-3
27	9	Nedgrävning	Fyllning av gödselblandad gråbrun lera, träflis, lite kalkbruk. Ca 0,1 m djup. Genomgrävd L. 45. Troligen stolphål.	Under L. 44		2-3
28		UTGÅR				
29		UTGÅR				
30	10	Stenpackning	Rest av kullerstenlagd yta. Stenar 0,08–0,15 m.	Under L. 48		3-4
31	10	Golv	Rest av fragmentarisk tegelyta/golv?, -0,92 m under markyta. Stortegel, 0,30×0,15×0,08 m stora. I S.V. delen av schaktet, mycket krossat. Tunt skikt sand ovan golvet (onumrerat).	Under L. 48		3-4
32	10	Stenpackning	Stenläggning	Under L. 57		3-4
33	10	Golv?	Ren ljus lera (äv. benämnt L. 61)	Under L. 60		2-4
34	10	Golv	Golv av kraftigt nedbrutna plankor	Under L. 63		2-4
35	10	Träkonstruktion	Planka som avgränsar lergolv L. 65	Under L. 64		2-4
36	10	Nedgrävning	Nedgrävning/dike mellan A34 och A35.	Under L. 62, L. 67, L. 68		2-4
37	10	Golv	Brädgolv, delvis bortschaktat. Möjligen underliggande golvnivå till A34, vars struktur det böljer.	Under L. 71		2-4
38	10	Träkonstruktion	Två plankor med tydlig underliggande näverfodring som sticker ut ca 0,05 m utanför plankorna. I S.V. hörnet av schaktet.	Under L. 72		2-4
39	10	Träkonstruktion	Stockar/plankor. Botten av huskonstruktion. I huset finns flera trälagda husnivåer, A34, A37 och A38, samt mellanliggande lerlager och träflislager L. 72. Rännan, A36 kan möjligen vara en innervägg i huset. Näverfodring under den Ö. plankan.	Under L. 73/64	F100	2
40	10	Golv?	Bestående av L. 83, 64, 65, 79 och 81.	Under A36		2-4
41	18	Golv	Lergolv och två kraftigt förmultnade plankor samt plint.	Under L. 86/87	F223-224	2
42	5	Träkonstruktion	Planka (Ö-V), möjlig syllkonstruktion tillsammans med en sten. I L. 5, ca 1,3 m under markytan	Under L. 167		3-4
43	5	Stolphål	Ca 1,60 m under markytan i grå lera (trolig infiltration). Stenskott med runda stenar, 0,1–0,15 m stora. Fyllning av grå lera, minst 0,20 m djup med trä och djurben.	Under L. 170		3-4
44	5	Träkonstruktion	Två plankor, ca 0,6 m långa. Ca 1,10 m under markytan.	Under L. 170		3-4
45	5	Störhål	Ca 0,1 m i diameter.	Under L. 173		2
46	5	Stolphål	0,35 m i diameter. Ca 1,50 m under markytan, i bottenleran. Fyllning av träbemängd lera. 0,25 m djupt.	Under L. 173	F490	2
47	5	Stolphål	0,20 m i diameter, ca 0,05 m djupt. Brun humös lera med trä. I bottenleran.	Under L. 173		2
48	5	Nedgrävning	1,2×0,9 m stor. Syntes i bottenleran och var där 0,07 m djup. Fyllning av kompakt gödselblandad flis med djurben.	Under L. 173		2

Ark. Objekt	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
49	6	Stolphål	1,35 m under markytan. Ca 0,35 m i diameter, 0,42 m djupt.	Under L. 6	F80-83	2-3
50	6	Nedgrävning	Fem störar, möjligen i gemensam nedgrävning.	Under L. 9		2-3
51	8	Träkonstruktion	Brända plankor på och intill tegelgolvet A18.	Under L. 18		3-4
52	8	Träkonstruktion	Planka, ca 0,95 m under markytan	Under L. 18		3-4
53	8	Stolphål	Stolpe, ca 0,10 m i diameter. 1,20 m under markytan.	Under L. 36		2
54	8	Stolphål	Stolpe, ca 0,30 m i diameter. Ca 1,20 m under markytan.	Under L. 36		2
55	8	Stolphål	Ca 0,25 m i diameter. Ca 1,40 m under markytan.	Under L. 37		2
56	8	Stolphål	Ca 0,30 m i diameter. Ca 1,40 m under markytan.	Under L. 37		2
57	8	Stolphål	Ca 0,15 m i diameter. Skott med tegelkross. Hör troligen till A21.	Under L. 38		2
58	8	Stolphål	Ca 0,20 m i diameter. Hör troligen till A21.	Under L. 38		2
59	9	Träkonstruktion	Planka, förmultnad. Hör möjligen ihop med A22 och A23.	Under L. 32		3-4
60	9	Träkonstruktion	Nedbruten stock i Ö delen av schaktet. Hör möjligen ihop med A24.	Under L. 44		2-3
61	9	Stör	Störar i L. 45.	Under A24		2-3
62	10	Träkonstruktion	Delvis bränd plankor.	Under L. 48		2-4
63	10	Träkonstruktion	Planka, möjligen hörande till A34. Kan vara del av yttervägg, ej golvplanka.	Under L. 63		2-4
64	10	Träkonstruktion	Planka under A39 och möjligen hörande till denna.	Under A39		2-4
65	10	Stolphål	Ca 0,20 m i diameter.	Under A39		3-4
66	10	Kubb	Ca 0,34 m i diameter, 0,67 m lång.	Under A39		2-4
67	18	Stolphål	0,50 m i diameter. Nedgrävt i L. 85.	Under L. 84		2-5
68	18	Kubb	0,34 m i diameter, ca 0,40 m lång. Nedgrävd i L. 89. Hör troligen till konstruktionen A41.	Under L. 88		2
69	19	Nedgrävning	Ca 2-2,3 m under markytan.	Under L. 101		1-2
70	19	Stolphål	Ca 0,35 m i diameter. N om A102.	Under L. 101		1-2
71	11	Stolphål	Ca 0,40 m i diameter. I V. änden av A106.	Under L. 113		3-4
72	11	Stolphål	S. om A108, ca 0,4 m i diameter. Otydligt.	Under L. 115		2
73	14	Stolphål	2,05 m under markytan, minst 0,2 m djupt.	Under L. 127		1-2
74	14	Stolphål	2,05 m under markytan, osäkert.	Under L. 127		1-2
75	13	Stolphål	Eventuellt stolphål, ca 0,3 m i diameter. Vid A137.	Under L. 136		2-3
76	1	Nedgrävning	Brungrå lerblandad sand med rundade stenar, ngt tegel. Äldre ledning/dränering?	Under L. 150		5
77	14	Stolphål	Stolpe. 0,30x0,10 m. In under S. schaktkanten.	Under L. 124		2
78	14	Nedgrävning	I L. 120. Fyllning som L. 128, brun sand med tegel.	Under L. 128		3-4
79	11	Träkonstruktion	Trol. Samma som str. 30, hus 3	Under L. 115		2-3
80	11	Störar		Under L. 116		2
81	7	Nedgrävning	Fyllning som L. 25	Under L. 25		3-4
82	6	Stolpe	Snedställd, i A8	Under L. 5		2-3
83	6	Störar		Under L. 6		2-3
84	6	Stolphål		Under L. 6		2-3

Ark. Objekt	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
85	8	Stolphål		Under A21		2
86	9	Träkonstruktion	Träggolv/rustbädd	Under L. 41		3-4
87	9	Träkonstruktion	Pålar under A22	Under L. 42		3-4
88	10	Nedgrävning	Anlång nedgrävning under A32	Under L. 194		2-4
89	11	Träkonstruktion	Två plankor i S. schaktkanten	Under L. 115		2-3
90	19	Golv	Brädgolv med plankor i Ö-V. Golv i flera nivåer, trä och lera.	Under L. 94		2
91	19	Golv	Delar av brädgolv med plankor i N-S	Under L. 94		2
92	19	Stolphål	Stenskott, kvarsittande stolpe	Under L. 94		2
93	19	Nedgrävning	Recent nedgrävning.	Under fyll		5
94	19, 20	Träkonstruktion	Planka tillhörande A97	Under L. 97		2
95	19	Träkonstruktion	Störar nedslagna genom L. 98	Under A94/97		2
96	19	Träkonstruktion	Bräda, 0,55×0,28 m, kraftigt nedbruten.	Under L. 95		2
97	19	Träkonstruktion	Huskonstruktion	Under L. 98/106		2
98	20	Träkonstruktion	Samma som A90; bebyggelsenivå	Under L. 94		2-3
99	20	Träkonstruktion	Samma som A91; bebyggelsenivå	Under L. 95		2-3
100	20	Träkonstruktion	Huskonstruktion, troligen samma som A97.	Under L. 106		2
101	20	Kubb	Synlig på -140 m under markytan	Under L. 94		2
102	20	Kubb	Hör troligen till A97	Under L. 106		2
103	20	Kubb		Under L. 94		2
104	20	Kubb		Under L. 94?		2
105	11	Tegelkonstruktion	En enkel rad av tegelstenar, ca 0,28×0,14×0,08 m stora. Sträckte sig till den V. änden av schaktet, 19 tegelstenar. Oklar funktion.	Under L. 108		3-4
106	11	Träkonstruktion	Nedbruten, delvis bränd träkonstruktion. Ett möjligt stolphål i V. änden.	Under L. 113		3-4
107	11	Träkonstruktion	Gödselränna? Urholkad stock fylld med rent gödsel. Grus intill stocken. Längre stock N. om denna fortsatte från schaktsträcka 20,			2-3
108	11	Träkonstruktion	Samma som A100 (stock)	Under A107		2-3
109	11	Stolphål	Syns tydligt på 1,25 m under markytan men träet i stolphålet synligt redan på -1,25 m. Stolphålet bestod av en nedgrävd tunna i vilken ett antal störar (0,08–0,15 m) körts ned genom tunnans botten. Nedgrävt i L. 101	Under L. 116	F281	2
110	11	Träkonstruktion	Planka, ca 1,40 m under markytan.	Under L. 116		2
111	11	Stolphål	Rundad 0,60×0,55 m, någon sten i ytan. Profil: skålformad, 0,27 m djup med fyllning av ljusbrun lera med någon skärvsten och lite kol. En av störarna i A109 nedkörd i V. delen av A.	Under L. 101		1-2
112	11	Stolphål	Rundad, 0,28×0,28 m. Profil: 0,24 m djup. Plan botten, lutande sidor. Fyllning av ljusbrun lera, lite kol, keramik.	Under L. 101	268	1
113	11	Stolphål	Rundad, 0,55×0,45 m. Djup 0,25 m. Profil: skålformad med fyllning av ljusbrun lera och sten.	Under L. 101		1-2
114	11	Stolphål	Troligt stolphål, ca 0,20×0,20 m. Inte grävd.	Under L. 101		1-2
115	11	Stolphål	Oregelbunden, ca 0,80×0,80 m. Profil: skålformad, ca 0,15 m djup med fyllning av brungrå lera med några större stenar.	Under L. 101		1-2

Ark. Objekt	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
116	11	Stolphål	Ca 0,5×0,5 m. Några stora stenar i S. kanten. Profil: skålformad, 0,22 m djup med fyllning av brunrå lera. Stenskott.	Under L. 101		1-2
117	14	Golv	Golv av 13 stockar, i N-S riktning. Delar av golvet täckt av mindre kullersten (0,05–0,1 m). Fyra störrar stående mellan stockarna. Vissa stockar snedhuggna. Hela golvet täckt av gödsel (L. 123). Golvet avgrävt i V. av ledningsschakt. Stenarna är lagda i ett sand- och gruslager. Under stenarna även lite ris, gödsel och lera. De flesta av stockarna har dymlingar (ca 0,025 m) i N. Dessa sitter fast i en underliggare.	Under L. 123	333	2
118	14	Konstruktion	Träfritt område i golvet A117. Möjlig plats för matbänge eller dylikt.	Under L. 123		2
119	14	Golv?				2
120	14	Stolphål?	Rund, 0,05 m djup. Välvavgränsad i plan. Fyllning av humös, sandblandad lera med sot och kol. Järnföremål. Fyllning liknande L. 119	Under L. 120		3
121	13	Nedgrävning	Fyllning som L. 119 & L. 128. Mycket tegel i ganska stora bitar.	Under L. 119	297	4-5
122	13	Nedgrävning	Ca 0,85x0,75 m. Forts ngt in under S schakt-kanten. Fyllning som blandning av L. 119 och L. 128. Mycket tegel i ganska stora bitar. Tydligt avgränsad.	Under L. 119		3-4
123	13	Stolphål	Brun humös lera.	Under L. 119		3-4
124	13	Tunna	Rester av nedgrävd tunna.	Under L. 122		4
125	13	Träkonstruktion	Rundtimmer, direkt under L. 122. 0,13 m i diameter. Tvärgående, sämre bevarat timmer.	Under L. 122		4
126	13	Nedgrävning	Fortsätter in under A127. Fyllning av brun, något sandblandad lera med enstaka stenar (ca 0,1 m) samt tegelbitar.	Under A127		2-4
127	13	Träkonstruktion	Breda (0,34 resp. 0,30 m) plankor, den ena med avfasad kant. Tjocklek 0,1 resp. 0,09 m.	Under L. 122		4
128	13	Nedgrävning	Trolig nedgrävning i kanten av schaktet. Fyllning som A126, stående virke.	Under L. 122		4
129	13	Golv	Troligen golv i fähus. Fem stockar (rundtimmer) i schaktets tvärriktning. Något tungt har tryckt ner och av två av dem i N. änden. Den västligaste plankan har ett hugget urtag i S. delen. Här syns även hål efter en stör. Öster om stockarna: två stockar (rundtimmer) i schaktets längdriktning. I övrigt delar av virke, ditlagt för att höja marknivån? Enstaka små stenar mellan träet. -1,45–1,5 m.	Under L. 134		2-3
130	13	Ränna	Trolig ränna. Fyllning av brun, humös och sandblandad lera, relativt porös/lös med enstaka stenar och stora djurben=L. 135.	Under L. 135		2-3
131	13	Stolphål	0,25 m i diameter, sten i ytan. Troligt stolphål	Under L. 134		2-3
132	13	Stör	0,06 m i diameter	Under L. 134		2-3
133	13	Nedgrävning	0,6 m i diameter. Kullersten, näver, djurben.	Under L. 134	283, 352, 363	2-3
134	13	Träkonstruktion	Rundtimmer, ca 0,20 m breda.	Under A131		2-3
135	13	Träkonstruktion	Plankor, 0,10 respektive 0,15 m breda.	Under L. 134		2-3

Ark. Objekt	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
136	13	Stenpackning	Stenläggning över hela schaktbredden med ris uppepå.	Under L. 134		2-3
137	13	Golv	Golvnivå, delvis bevarad med ganska dåligt bevarat trä som går fram till den Ö-V stocken som fanns även vid A129/A130. -1,60 m.	Under L. 136		2-3
138	13	Stör	Två störar, 0,07 m i diameter	Under L. 136		1-2
139	13	Nedgrävning	Längs schaktkant. Dike? Ojämn kant. Fyllning: brun, gödsel- och grusblandad lera med inslag av träbitar, någon kvist, stora djurben, enstaka rena lerklumpar.	Under L. 136	350	1-2
140	13	Nedgrävning	Rundad nedgrävning längs schaktkanten. Fyllning av brungrå något gödselblandad lera med någon träbit.	Under L. 136		1-2
141	13	Nedgrävning	Rundad rektangulär nedgrävning. Stör i kanten. Fyllning av gråbrun gödselblandad lera med näver, träflis, kullersten.	Under L. 136		1-2
142	13	Sotfläck	Sotig yta, 0,01-0,03 m tjock, ovan fyllning i A147	Under L. 137		1-2
143	13	Stolphål	0,58x0,29 m. In under N schaktkanten. Obränt trä i V, en sten i Ö. 0,10 m djup med fyllning av gödselblandad gråbrun lera.	Under L. 137		1-2
144	13	Pinnhål	10 stycken pinnhål, ca 0,05x0,03 m stora. Fyllning av gråbrun lera.	Under L. 137		1-2
145	13	Stolphål	Möjligt stolphål, 0,51x0,28 m stort, 0,07 m djupt. Fyllning av gödselblandad gråbrun lera.	Under L. 137		1-2
146	13	Nedgrävning	0,15x0,13 m, 0,03 m djup. Fyllning av gråbrun gödselblandad lera.	Under L. 137		1-2
147	13	Nedgrävning	1,60x0,97 m. Tre större stenar.	Under L. 137		1-2
148	13	Ränna	Mycket oregelbunden, ca 1,70 m lång. In i schaktkant N och S. Fyllning av gråbrun lera. Innehåller A149.	Under A149		1-2
149	13	Stolphål	0,30 m i diameter. Gödselblandad gråbrun lera. 0,15m djup.	Under L. 137		1-2
150	13	Stolphål	Botten av stolp-/störhål, 0,09 m i diameter, 0,08 m djup. Brungrå något humös lera.	Under L. 137		1-2
151	13	Stolphål	0,46x0,42 m, 0,26 m djup. Gråbrun gödselblandad lera med kullersten i Ö kanten intill rester av stolpen.	Under L. 137		1-2
152	13	Stolphål	0,30 m i diameter, 0,15 m djup. Gödselblandad gråbrun lera, större sten i S kanten	Under L. 137		1-2
153	13	Ränna	Parallellt med A148.	Under L. 137		1-2
154	13	Sotfläck	Eller grund svacka. Ca 0,6 m stor, 0,08 m djup. Gråsvart sotig lera.	Under L. 137		1-2
155	12	Stolpe	Ca 0,2 m i diameter	Under L. 120		3-4
156	12	Stolpe	Ca 0,25 m i diameter. Murket trä.	Under L. 128		4-5
157	12	Konstruktion	Sot och kol. I V. kanten av A. ett stråk av klumpar av murbruk. Sot- och kolskiktet tunnar ut åt detta håll.	Under L. 120		3-4
158	12	Ränna	Brun, sand- och grusblandad humös lera med obränt trä, gödsel och kolstänk i S. kanten av schaktet.	Under L. 120		3-4
159	12	Nedgrävning	Troligen till stolpen A155, som låg i nedgrävningens Ö kant. 0,68x0,4 m stor.	Under L. 120		3-4
160	12	Stolpe	Stående trä, dåligt bevarat. Möjligen flera olika stolpar i samma hål. 0,4x0,35 m.	Under L. 138?		2-3

Ark. Objekt	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
161	12	Stör	0,06 m i diameter	Under L. 138?		2-3
162	12	Kluva	0,12 m bred, 1,20 m lång. Avgränsar det golv som L.138 är en del av.	Under L. 137/A162		2-3
163	12	Kluva	Rester av kluva som delvis överlagrar A162	Under L. 137		2-3
164	12	Ränna	Ränna längs med A166. Går ihop med nedgrävningen runt A165. Brun gödselblandad och något grusig lera med inslag av mulnat trä.	Under L. 137	318, 405	2-3
165	12	Kubb	0,45×0,32 m. Delvis samma nedgrävning som A160	Under L. 141		2-3
166	12	Träkonstruktion	Rundtimmer inbäddat i lerbager L. 141. 0,12 m i diameter.	Under L. 139		2-3
167	12	Stör	Smala (ca 0,01 m) pinnar stående längs kanten av rännan A164	Under L. 139		2-3
168	12	Nedgrävning	N kanten av schaktet. Fyllning som A164	Under L. 139	335-337	2-3
169	12, 13	Golv	Rundtimmer. 0,08–0,15 m breda, i Ö–V riktning. Fem stockar synliga i schaktet (den nordligaste i schaktkanten).	Under L. 140		2-3
170	12	Träkonstruktion	Trä under/i botten av rännan A164. I N. en 0,18 m bred kluva med intappade spjälor, I S. plankor på högkant, 0,18 m bred.	Under A164		2-3
171	12	Träkonstruktion	Löst liggande (?) trä under och delvis inbäddat i L. 141, lera. Flera störrar, varav en spetsad	Under L. 141		2-3
172	12	Stör	Störrar längs kanten av rännan A165.	Under L. 141		2-3
173	12	Stör	Störrar under L. 140	Under L. 140		2-3
174	12	Träkonstruktion	Trä under L. 144	Under L. 144		2-3
175	12	Träkonstruktion	Rundtimmer, 0,20 m i diameter, Avhuggen vid kuben A165 åt Ö	Under L. 141		2
176	12	Nedgrävning	Nedgrävning i änden av stocken A175. Fyllning av brungrå gödselblandad lera med enstaka stenar (den största 0,15 m).	Under L. 141	284-286, 348	2
177	12	Kubb	Kubb i kanten mot sträcka 11. Ca 0,4 m i diameter. Skadad vid schaktning.	Under L. 145		2
178	12	Träkonstruktion	Dåligt bevarat trä, delvis nedtryckt av kullersten.	Under L. 145		2
179	12	Nedgrävning	Eller svacka, flack och 0,15 m djup. Fyllning av L. 143. Mycket hantverksspill, ben.	Under L. 143		2
180	12	Träkonstruktion	Plankor/kluva som hölls på plats av två störrar, ca 0,04 m i diameter.	Under L. 143		2
181	12	Träkonstruktion	Rundtimmer? Dåligt bevarat utom den avslutande delen i N.	Under L. 145		2
182	12	Stolphål	Mörkbrun humös lera med trä.	Under L. 146/143		2
183	12	Stolphål	0,19×0,24 m. Brun gödselblandad träflis	Under L. 147		2
184	12	Kubb	0,35 m i diameter. 1,80 m under markytan. Från samma träd som A41 och A102.	Under L. 148		2
185	12	Ränna	0,30 m bred. Störrar, ca 0,08–0,10 m och störhål längs N kanten. Fyllning av gråbrun gödselblandad lera, sot, grus.	Under L. 148		1-2
186	12	Stolphål	Fyllning av grå gödselblandad lera.	Under L. 148		1-2
187	12	Stör	Störhål med fyllning av gråbrun gödselblandad lera.	Under L. 148		1-2

Ark. Objekt	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
188	12	Nedgrävning	Fyllning av gråbrun gödselblands lera.	Under L. 148		1-2
189	12	Stolphål	Fyllning av gråbrun, något humös lera med enstaka kol och bränd lera	Under L. 148		1-2
190	12	Stolphål	Ljust brungrå, något humös lera i Ö kanten, i V med inslag av rena lerklumpar och skikt. I botten starkt humös brun lera.	Under A189		1-2
191	12	Stolphål	0,08 m djupt med fyllning av gråbrun gödselblandad lera.	Under L. 148		1-2
192	12	Stolphål	Fyllning av gråbrun gödselblandad lera.	Under L. 148		1-2
193	12	Störar	Störar på ömse sidor om A166, ca 0,05 m i diameter.	Under L. 139		2-3
194	20	Stock	Stock över hela schaktbredden, ca 2 m. Ca 0,20 m bred.	Under L. 98/106		2
195	10	Syllsten?	Möjlig syllsten i hus 16. I förlängningen av A33.	Under L. 60		2-4
196	11	Syllsten?	Möjlig syllsten i anslutning till A105.	Under L. 108		3-4
197	5	Syllsten?	Möjlig syllsten i Hus 1	Under L. 169		3-4

Bilaga 2. Lager

Lager	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
1	1, 6	Rasering	1: Rödbrun sand, tegel, enst rundade stenar. 5: Grusig brun sand med tegel, bruk, kol, djurben, glas, keramik, ca 0,40 m tjockt. (trol = L. 30)	Under L. 149, under grusfyll	41-42, 45, 55, 56,	5
2	1, 6	Rasering	1: Brun-brungrå, humös och siltig sand med kolstänk. 5: röd-orange starkt tegelbemängd sand, bruk, sten. Ca 0,15 m tjockt.	Under L. 1	90-91, 476-482	5
3	6		Brun silt med tegel, bruk, keramik, glas, småsten, lite träflis, kol, kakel.	Under L. 2	7-8, 38-39, 65, 84-87, 442, 444	4-5
4	6		Tegelbemängt lager med väl krossat tegel med lite bruk, lite kol, lite trä. Det välkrossade teglet fanns de närmaste ca 0,20 m från den S. schaktkanten. I övrigt fanns stora tegelbitar och djurben. Kullersten i den V. delen, ca 0,75 m under markytan.	Under L. 3	57-58, 88-89, 92-93, 245-246, 449-450	3-4
5	6		Träflislager med gödsel, träflis, lite tegel, djurben, bark, kol, sot. Ganska mycket bark, lite grusigt, näver, lerkluttar, lite kalkbruk. Hårt komprimerat. Stora bitar flis/huggspån.	Under L. 4	1-5, 9, 13-18, 2025, 27-32, 34, 37, 43-44, 53, 60-62, 440, 445, 448, 466-468, 495	2-3
6	6		Rödbrun ganska ren gödsel med träflis, Ojämn men tydlig övergång från L. 5. Innehöll ganska mycket läder, näver, tegel. Avtar i färg nedåt.	Under L. 5	33, 64, 66-72, 75-76, 78-79, 94-98, 235-236, 490-491	2-3
7	6		Grå, porös, infiltrerad lera med lite kol, tegel, djurben. Ett stolphål nedgrävt i lagret på -1,35 m	Under L. 6	6, 10-12, 49-52, 73-74	2-3
8	6		UTGÅR, nedgrävning för gasledning		35-36, 40	
9	6	Brukningslager?	Sandblandad lera, bruk, tegel, kol, aska, brända ben enstaka djurben, bland annat fiskben. Under L. 9 finns stående trä, ca 0,1-0,12 m i diameter. I V. änden, fem mindre stolpar eller störrar, möjligen i gemensam nedgrävning.	Under L. 6	46-48	2-3
10	6		Precis V. om A10. Aska och sot med bränd lera och kol.	Under L. 6	54	2-3
11	6		Ljusgrå gödselblandad melerad lera med inslag av träflis, kalkbruk, tegel, lerkluttar, småsten, djurben.	Under L. 6	59, 63	2
12	6		Ö om A13. Som L. 6, gödselbemängd flis, bark, näver, djurben, lite småsten, lite tegel, lagg.	Under L. 13	99, 237-238	2
13	6		Gödsel- och träflislager	Under A9/14 och A13. Delat lager 6		2
14	6		Koncentration av aska och kol	Under L. 11		2

Lager	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
15	6		Träflislager i A13, nedre lagret under lergolv L. 11 och asklager L. 14. Flis, spån, kvistar, näver, bark, gödselblandad lera, djurben.	Under L. 11	239-244	2
16	6		Flisblandad gödsel med lite tegel.	Under L. 12		2
17	7		Grå, relativt ren lera med stora bitar nedtryckt tegel. Ställvis aska och sot, ca 0,9 m under markytan. Även nedtryckt sten. Tycks vara flera golvnivåer.	Under L. 29?		3-4
18	7, 8		Sotig lera med tegel, kol och bruk. Mycket kol, flis, småsten. Brandlager.	Under L. 29	101, 128-129	3-4
19	7		Aska, sot och kol, ovanpå A15.	Under L. 17		3-4
20	7		Gödsellager, mycket kompakt, lite träflis, djurben. Möjlig golvnivå.	Under L. 17	103	2-4
21	7		Bränt träflislager.	Under L. 20		2-4
22	7		Brun sand.	Under A15		3-4
23	7		Träflislager. Gödselblandad grovflis med bark, pinnar, kvistar, delar av plankor, lite tegel, enstaka sten, djurben.	Under L. 22	127	3-4
24	7		Bränt flislager med inslag av aska, kol, sot, lite tegel, lite sten (flis endast i toppen).	Under L. 23		3-4
25	7		Massivt asklager. Ser ut som en stor askgrop nedgrävt i lera. I A81	Under L. 24	115	2-4
26	7		Grus. Troligen runt nedgrävningen L. 25, för att förhindra spridning av eld från eldfångd verksamhet.	Under L. 24		2-4
27	7		Gödselblandat lerlager, lite flis och djurben.	Under L. 26	100, 125-126	2-4
28	7		Endast i Ö. delen. Gödselblandat flislager över L. 27. Enstaka kullersten, trä, läder, djurben.	Under L. 26	117, 136	2-4
29	7, 8		Grått, blött grus med inslag av kalkbruk och sten (0,05 m) med underliggande siltig lera (0,05 m).	Under L. 33	137	4-5
30	7, 8, 9, 10, 11, 12,13,14, 20	Rasering	Bränd rasering. grusblandat, tegel, kalkbruk, sten, kol, sot. Handsmidd spik, planglas, bruk, konstiga ben, slagg, järnbleck. Bränt på plats.	Under kullerstensläggning/grusfyll	263-265, 270-272, 330	4-5
31	7, 8, 9, 10, 11, 12,13,14, 20	Rasering	Tegelrasering. Brunt grus, tegel, lite trä, sten, planglas, bruk.	Under L. 30	142-144, 182-184, 252-253	4-5
32	8, 9	Brandlager	Sot, kol, bruk, tegel. Fläckvis förekommande i S delen av schaktet	Under L. 31		4-5
33	7		Blött grått gruslager	Under L. 32		4-5
34	7		Relativt ren lera	Under L. 33		4-5
35	8		Tunt lager sättsand	Under A18 och A19		3-4
36	8	Golvlager	Tunt lager ljus delvis flammig, ren lera, varvat med gödselstråk och grus. Trampad yta, horisontella stråk, mycket kompakt.	Under L. 18	138, 139, 494	2

Lager	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
37	8		Gödselblandat, kompakt träflislager med horisontella, tunna lerskikt. Bark, näver, pinnar, enstaka små bitar tegel, djurben. Tätskikt av näver i V. Grövre material (trä) på ca -1,20 m med läder, mossa, halm (i Ö).	Under A20	102, 104-109, 112-114, 116, 118-120, 130-135, 493	2
38	8		Gödsellager blandat med halm, skiktvis packat (trampat).	Under L. 37		2
39	8		Träflis blandad med gödsel. Under detta gödsellager- ej helt rent. Träflis, djurben, läderspill, tegel.	Under L. 37	110-111, 121-124, 247-251	2
40	9		Lite sot, kol i grått grus med lerklumpar, tegel, träflis, djurben, YRG. Torrt. Sten, spik, sand, enst liggande trä, kritpipa, lite bränt brunt grus. Heterogent.	Under L. 32	185-188	4-5
41	9		Mellan stockarna i A22.	Under A22		3-4
42	9		Grå lera, ganska ren.	Under A22		3-4
43	9		Kompakt gödselblandad träflis med djurben	Under L. 46?		2-3
44	9		Tunn lins lera. Innehåller enstaka klumpar bränd lera. Ligger ovan A24.	Under L. 43		2-3
45	9		Homogent lerlager med bark, näver, träflis och enstaka kolstänk. Små störrar finns nedslagna i L. 45	Under A24	181	2-3
46	9		Brungrå gödselblandad lera med näver, djurben. Kompakt träflis. Finns Ö. om konstruktion A24.	Under A24	199	2-3
47	9		Kompakt gödselblandad träflis med djurben.	Under L. 52	160-162	2-3
48	9, 10, 18, 19	Rasering	Bränd rasering, sten, tegel, aska, bruk. 8_2: brandlager, kol- och sotblandad grusig sand med enstaka tegelkross, sten, kalkbruk, ben, spik. 0,75 m under markytan. Bränt på plats. Bränd lera (enstaka), planglas. Bränd stock i botten av lagret, på -0,85 m. Lerklatt i Ö. delen, 0,3×0,3 m, organiskt bränt(torv?), aska, kluttar med ren lera.	Under L. 31 och L. 56	195-196	4-5
49	9		Grusblandad grå lera med horisontella grus- och sandblandade stråk, inslag av tegel.	I L. 40		4-5
50	9		Ljus homogen grå lera med kalkinslag	Under L. 42		4-5
51	9		Syns endast i sektionen. Sot- och kolblandad aska med tegelfragment.	Under L. 50		4-5
52	9		stråk med gödsel.	Under L.42		2-3
53	9		Kollins i botten av L. 42, nedgrävning för A22.	Under L. 42		3-4
54	10		Brungrå grusig sand, ganska ren, med inslag av små tegelbitar. En liten bit porslin.	Under L. 31		4-5
55	10	Rasering	Tegelrasering med mycket bruk, sten. Enstaka djurben. Keramik, kritpipa, spik.	Under L. 54	140, 148	4-5
56	10		Ljusbrunt grus, sand, lite lera, krossat tegel, ben. I S. delen av schaktet.	Under L. 55		4-5
57	10		Brun, grusig silt, tegel, ben, sten, träflis, kalkbruk. Järn, kniv, djurben.	Under A30 och A31	155-159, 189-190	3-4

Lager	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
58	10		Sättsand, ojämn övergång från L. 57	Under L. 57		3-4
59	10	Utjämningslager	I N. delen av schaktet. Under plankor. Lerblandad sand, tegel, kol, murbruk. Utjämningslager ovan brandhorisont, L. 60. Möjligen samma nivå som L. 57.	Ovan L. 60. Under L. 57?	166-167	2-4
60	10		I N. delen av schaktet. Kol, sot, aska, murbruk.	Under L. 59	154	2-4
61	10	Golvlager	I N. delen av schaktet. Ren, ljus lera, möjligen golvhorisont.	Under L. 60		2-4
62	10	Fyllning	Ren sand i nedgrävning A36.	Under L. 57		2-4
63	10	Golvlager	V. om nedgrävning A36. Påminner om L. 59. Lera, mörkbrun, träflis, lite kol, kalkbruk, djurben. Bitvis ljusare, renare lera. Trolig golvnivå.	Under A32	147, 191-194	2-4
64	10		Ö. om nedgrävning A36. Lera, gödsel, träflis, tegel, kalkbruk.	Under L. 83		2-4
65	10		Mycket tjock grågrön lera med stora stycken tegel och kalkbruk, lite träflis, lite kol, träbit.	Under L. 64		2-3
66	10		Lerblandat sandlager med småsten, djurben och inslag av aska.	Under A34	172-174	2-3
67	10		Lerkaka	Under L. 62		2-4
68	10		Rött grus.	Under L. 67		2-4
69	10		Grovt grått grus med småsten, lerkattar, tegel, träflis.	Under L. 66		2-4
70	10	Golvlager	Golv under lerlager. Multnande träplankor. Under ett tunt skikt gödsel, lera, träflis. Plankor, ca 0,28 m breda. Näver, lerklumpar, i lager direkt på golv.	Under L. 65		2-4
71	10		Ljusblågrå lera med träflis ovan leran.	Under L. 69		2-4
72	10		Träflis, gödsel, näver, intressant metallföremål, djurben. Följer strukturen av A34. 1,35 m under markytan. Mest näver, en del i sjök.	Under L. 71	145-146, 169-171	2-4
73	10		Blågrå ren lera	Under A37		2-4
74	10		Ren blågrå lera. Ö. om trästock A35.	Under L. 65		2-4
75	10		Gödsel, träflis, djurben, kalk, bark, småsten, lite grus, näver.	Under A38	163-165	2-3
76	10	Stenpackning	Knadder, småstensläggning över ett ca 0,6x0,6 m stort område invid A38.	Under L. 72		2-4
77	10		Ljus blågrå lera, träflis, gödsel, tegel, keramik, lite grusig, brända ben, djurben.	Under L. 76	141, 150-152	2-4
78	10		Gödselblandad träflis med bark och stora djurben.	Under L. 77	175-180	2-4
79	10		Ljusbrun lera	Under L. 65		3-4
80	10		Tunt lager näver	Under L. 79		3-4
81	10		Grå sandblandad lera med kol, sot, skärvtsten, gödsel, träflis, bark, djurben.	Under L. 80	149	3-4
82	10		Gråbrun lera med gödsel, träflis, skärvtsten.	Under L. 78	197-198	2-4
83	10		Lera med stora tegelbitar, bruk, kol. I S.Ö. kanten. Leran blir efter ca 0,05 m betydligt renare. Ca 0,75 m under markytan (mätt från S. schaktkanten och ingen asfalt).	Under A36		2-4

Lager	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
84	18, 19	Rasering	Grus, något bränt, kalkbruk, stökigt, plåt, konstruktionsjärn, glas, delar av betong- och höganäsrör, rötter från nedsågat träd S. om schaktet, sten, porslin, kritpipa, plast, stora stenar, djurben, hela tegelstenar och tegelkross, stanniol, gatsten.	Under grusfyll	215	5
85	18	Rasering	Möjlig rasering. Lerblandad silt, grus, tegel, stora stenar, kolstänk.	Under L. 84		2-5
86	18		Mycket kompakt ljusgulgrå lera med kalkinslag, träflis. Leran mer gul än grå.	Under L. 85?		2-5
87	18	Golvlager	Den riktigt rena leran var 0,05 m tjock	Under L. 86?	202	2
88	18		Träflisblandad lera med kolstänk och grusinslag, slagg, djurben, träbitar, bark. Hårt packat. Möjlig markyta under huset, A41.	Under L. 87/A41	209-210	2
89	18		Mörk lera utan kol. Tegelstänk, småsten, gula stråk av något organiskt. Infiltration.	Under L. 88?		2
90	19		Ganska ren, grå lera.	Under L. 48		2-4
91	19	Stenpackning	Kullersten intill A93	Under grusfyll		2-4
92	19		Lerblandad silt, brun.	Under L. 90		2-4
93	19	Golvlager	Tunt lager ljusgrå lera. Trolig golvhorisont.	Under L. 92		2-4
94	19, 20		Bränt lager med tegel, sten, kol, lera, bränd lera flis.	Under L. 93, 104		4
95	19		I S. delen av schaktet. Ett tjockt lerlager, grå lera med lite tegel.	Under L. 94?	212-214	2
96	19		Mellan A90 och A91. Relativt ren lera, lite grus, lite gödsel. Djurben, kvarnstensfragment.	Under L. 94?		2
97	19		Tunt lerlager	Under A91		2
98	19, 20	Golvlager	Lerblandad träflis, gödsel, bark. Ler-golv? Kolstänk, kalkbruk.	Under A94/97	204-205, 484	2
99	11, 19, 20		Lerig träflis, lite tegel, gödselblandat, lite slagg, djurben.	Under A97, A100 och A102	203, 211, 216-222, 225-226230-233, 254, 266, 278	2
100	20	Golvlager	Ren grå lera, upp mot A97. Trolig golvnivå, lite tegel, sten.	Under L. 99		2
101	19, 20	Odlingslager?	19: Brungrå homogen lera, enstaka träflis. Ganska mycket flis i toppen av lagret. 20: Ljusbrun gödselblandad lera, smutsigt, inslag av träflis, tunnlock, djurben. Några små störrar syns i lagret.	Under L. 99		1-2
102	19, 20	Vegetationslager?	Horisont med grusblandad mörkgrå lera. Organisk inblandning.	Under L. 101	201, 206-207, 280	1-2
103	20	Gatunivå	Sandlager med mycket kullersten	Under grusfyll		5
104	19, 20	Rasering	Brun, grusblandad lera med sten, tegel, kalkbruk. Stora stenar på ca 1,15 m, kolfläckar, trä. Stenar mellan 0,30 och 0,40 m stora, somliga ca 0,5 m.	Under L. 84		2-4
105	20	Golvlager	Ljus lera. Tunna med tapphål.	Under L. 98	483	2
106	20		Näverfodring	Under L. 98?		2

Lager	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
107	20		Grusig flis	Under L. 99	227-229, 489	2
108	11		Rött grus med bl.a. en kritpipa. Lite djurben, stengods. I N. delen av schaktet såg lagret ut att fortsätta ned till L. 113, medan den i den S. delen av schaktet fanns andra lager under L. 108.	Under L. 31	255-256, 261, 274	5
109	11		Brun grusig sand med gles förekomst av kullersten, ganska stora bitar tegel, lite bruk. Lagret fanns i den S. delen av schaktet.	Under L. 108	267, 273	3-4
110	11		Lera med stora tegelbitar, bruk, kol. I S.Ö. kanten. Leran blir efter ca 0,05 m betydligt renare. Ca 0,75 m under markytan (mätt från S. schaktkanten och ingen asfalt).	Under L. 109		3-4
111	11		Gråbrun lerig sand med tegel, sten, djurben. I S. delen av schaktet.	Under L. 109 och L. 110 (?)		3-4
112	11		Brungrå lite grusig lera med tegel, sten, kol, lite trä, lite bruk.	Under L. 111		3-4
113	11		Grusig lera, ljus mot S. mörkare mot N. Längst i S. möjligen en mycket nedbruten planka – ett stråk humös sandig lera med trä och enstaka kullersten.	Under L. 112?		3-4
114	11		Grått grus med lite tegel och sten. Möjlig nedgrävning. Under L 113 i S.	Under L. 113		3
115	11		Under L. 113 i N. Gråbrun lera med tegel, bruk, kol, trä, gödselblandad.	Under L. 113	257, 259- 260275-277	3
116	11		Grå, ganska ren lera ca 1,30 m under markytan. Troligen = L. 106.	Under A107	262	2-3
117	11		Möjligen samma som L. 107. Gödselblandad träflis, djurben, keramik, järn, bränd lera. Näver, småsten, tegel. Ca 1,42 m under markytan.	Under A110	258, 269, 279	2
118	14		Hårt packad mörkbrun lera med flis, pinnar.	Fyllnadsmassor	293, 381- 382	5
119	12, 13, 14	Rasering?	10_1: Mörkbrun grusig silt med tegel, sten, djurben, yngre rödgods, spik, kol. 10_2: Mörkt brun, sotig, humös, sandig och siltig lera med kolfnyk, brända ben, tegel, småsten, djurben, trä. -0,95 m. Sotig horisont i botten, Enstaka murbruk. 10_3: Mörkbrun, sotig sand, stor fläck aska, kol, tegel, djurben, sten.	Under L. 128	289, 294- 295, 365- 366, 378, 410, 433	4-5
120	12, 13, 14	Utjämningslager	10_1: Brun gödselblandad lera med tegel, sten, ställvisa linser av grus, slagg, trä, djurben, kol. 10_2: ca 1,05 m under markytan. Grå, lite gödselblandad lera med lite flis. På ca 1,20 m djup mer kol och rena lerkluttar. 10_3: Brungrå, gödselblandad lera med kalkfläckar, tegel, sten, djurben.	Under L. 119	354-355, 383, 406, 409, 411- 412, 464- 465	3-4
121	14	Utjämningslager	Sotig lera med mycket brända ben. I den V. delen av schaktet. Mycket tunt.	Under L. 120	364	2-3
122	13	Utjämningslager	Ca 1,16–1,3 m under markytan. Gödselblandad träflis med större träbitar, flis, näver, bark, djurben.	Under L. 120/121	300, 356, 376, 379, 398	3-4

Lager	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
123	14	Golvlager	Ren brunröd gödsel med näversjok	Ovan A117, under L. 122	340-342, 414, 425-428	2
124	14	Golvlager	Gödselblandad lera, lite grusigt, lite träflis, djurben. Ganska rent. Troligt golvlager.	Under A117	428, 434	2
125	14	Golvlager?	Sotig grusig lera med inslag av gödsel och småsten. Träflis. Golvlager, tramphorisont?	Under L. 124		2
126	14	Golvlager?	Ljus blålera, helt rent.	Under L. 125		2
127	14		Kullergrus i brun lera. Sten, ngt tegel, djurben. Varierande färg. En del större stenar.	Under L. 124	338-339	2
128	12, 13, 14		10_2: brun sand, tegel, enstaka större stenar, djurben (stora). -0,75 m. Stenarna på -0,80 m. Under L. 128 (N. delen) fanns rester av en småstensbelagd yta, begränsning går ej att avgöra. Mörkbrun, sotig sand, stor fläck aska, kol, tegel, djurben, sten	Under L. 31	288, 301, 303-304, 391-393, 400, 407-408, 436, 438	4-5
129	14		Brungrå grusig lera med gödselinslag, bark, träflis. Finfördelat material. Mycket gödsel, skärvsten, läder.	Under L. 127		1
130	13		Mörkbrunt, ganska kompakt gödsellager, lite småsten, träflis, läder, möjligen lite lerblandat, djurben. Begränsas av A125.	Under L. 122	369, 399	2-4
131	13		Gödselblandad brun lera med djurben, lite sandinblandning, träflis, lerklining. Sand närmast S. stocken i A125, näver. L. 131 S. om A125.	Under L. 130	320	2-4
132	13		Gödselblandat träflis- och näverlager med kalksten, tegel, läder. Finns inte S. om A125.	Under L. 130	322-323, 332, 343-345	2-4
133	13	Lager	Gödsellager, enstaka stenar, lite grus, lite flis, tegel.	Under L. 131	282, 298, 395-397, 420, 431, 485-487	2-3
134	13	Lager	Gödsellager . Brunt, lite flis och kvistar, bark, näver och läder men mest rest och obehagligt välbevarad gödsel. Närmast träet ren gödsel.	Under L. 132	328, 331, 367-368, 371-374, 415-417	2-3
135	13	Fyllning	I rännan A130. Fyllning avbrun, humös och sandblandad lera, relativt porös/lös med enstaka stenar och stora djurben.	Under A129		2-3
136	13	Lager	Lerblandad gödsel i Ö, ren gödsel i V. Trä, bark, näver, djurben, en tegelbit, läder.	Under A136	299, 316-317, 329, 994, 418	2-3
137	12, 13	Lager	13: grusnivå. 12: Sot & kolblandad lera, fläckar av murbruk	Under L. 136/ L. 120	290, 402-404	2-3
138	12, 13	Golvlager	13: gödselblandad gråbrun lera . 12: Tydligast i V. delen av schaktet upp mot en stock. Lerhorisont av helt ren lera upp mot stocken.	Under L. 136/ L. 137	291-292, 302, 370, 375, 388-390, 437, 439	2

Lager	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
139	12	Golvlager	Gödselblandad lera med inslag av sand, djurben, enstaka träflis, enstaka rena lerfläckar. Troligen en del av ett lergolv tillsammans med L. 138. Alternativ beskrivning: under L. 138. Brun kompakt gödsel med lerinblandning, träflis, någon bark, någon sten (ca 0,5–0,6 m stora). Djurben, enstaka tegelkross och små bitar kalksten(?).	Under L. 138	401	2-3
140	12	Lager	Kompakt gödselblandat träflislager	Under L. 139	312-315, 321	2-3
141	12	Golvlager?	Grå, ren lera med enstaka stenar, 0,03–0,05 m stora samt enstaka träbitar. Påfört som underlag för ett golv? Lagret var delvis nedtryckt i svackan och tjockast närmast rännan A164. Det överlagrade delvis kubben A165 – murkna håligheter hade fyllts med lera. Leran fanns även i kanten och botten av rännan A164. Inbäddat i lera fanns flera störrar, liggande längsmed rännan. Nedriven hägnad?	Över A165	349, 353, 362, 432	2-3
142	12	Lager	Brungrå "smutsig" lera med kalkfläckar, djurben, tegel, gödsel (lite), enstaka småsten.	Under L 141?	387	2-3
143	12	Brukninglager	Brun, något lerblandad gödsel med enstaka träbitar, lite inslag av näver och djurben. Hantverksavfall.	Under L. 142 och 142	296, 306-311, 319, 324-327, 334, 384-386, 413, 419, 421-424, 452-463, 496-498	2
144	12	Lager	Brungrå mjuk lera med inblandning av humus (gödsel?) och multnat trä samt enstaka små stenar (ca 0,03–0,05 m) och någon liten tegelbit. Lagret fanns enbart ovanpå A174.	Under L. 143	351, 357, 429-430	2
145	12	Tramplager	Grusig trampyta (?) med enstaka små stenar, 0,03–0,05 m. Därunder: brungrå lerig och mycket grusblandad gödsel. Inslag av träflis, djurben, läder. Hantverksspill ben i Ö. delen	Under L. 143		2
146	12	Golvlager?	N. om A180. Grå-brungrå lera med inslag av gödsel/humus, träflis, något grus. Rest av golv?	Under L. 143		2
147	12	Golvlager?	Brungrå gödselblandad lera med inslag av träflis, djurben, sågade ben (spill), rena lerklumpar, bark. Ställvis renare grå lera. Golvrester?	Under L. 145	346-347	2
148	12		Gråbrun lera med gödselinblandning.	Under L. 147	305, 358-361	2
149	1		Brun sand, tunt. Fönsterglas, keramik, kritpipor, spikar (ej tillvaratagna)	Under fyllnads-massor.	F469-475	5
150	1		Som L. 2. Troligen samma lager.	Under störning		5
151	1		Omrört. Nedgrävningskant för A4? Brungrå humös lera med rena lerstrimor, något tegel.	Under L. 150		4-5

Lager	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
152	1		Brun, humös och grusblandad lera med enstaka djurben (ej tillvarataget). Tendens till yta av småsten men svårt att se i sektion. Trampyta? Något tegel-fragment.	Under L. 151		4-5
153	1		Gröngrå lera, något kolfnyk. Ingen tydlig övergång till naturlig lera.	Under L. 152		4-5
154	2, 3		Krossat-pulvriserat tegel. Inslag av kalkbruksbitar. 0,1–0,2 m tjockt. Ökar mot Ö.	Under grusfyll	F1-5, 9, 13-18	4-5
155	2, 3		Homogent ljusgult grus	Under L. 154	F7, 8	4-5
156	2, 3		Brunröd grusig sand med sten, tegelkross, enstaka kolbitar, taktegel.	Under L. 155		4-5
157	2, 3		Som 156 fast större inslag av tegel	Under L. 155	F6, 10-12, 19	2-3
158	2, 3		Homogent mörkgrått gödselblandad lera med stort inslag av träflis, träbitar, kvistar, kolstänk, pinnar, näver, bark, stora djurben, bränd lera samt tegelbitar. 0,4–0,5 m tjockt. Fyndtomt. Tydlig skarp gränd mot L. 4/L. 7. Gradvis brunare och mer gödsel mot botten, vid sträcka 3 0,55–0,6 m tjockt.	Under L. 155		2-3
159	2, 3		Blöt, grusig lera. Ljusgrå med träflis och gödsel.	Under L. 157		2-3
160	2		Lins av ljusgrå något gödselblandad lera.	Under L. 158		3
161	4		Ljusbrunt grus med tegel, sten, murbruk.	Under grusfyll		4-5
162	4		Tegelkross, tegelbitar, sten. Kompakt.	Under L. 161		4-5
163	4		Brungrått, blött grus med tegelinslag.	Under L. 162		4-5
164	4		Lins ovan L. 165 av pulvriserat kalkbruk och aska. Gråvitt.	Under L. 163		4-5
165	4		Kompakt homogen mörkgrå gödselblandad lera med träflis, näver, tegel, bränd lera, kolstänk, djurben, keramik.	Under L. 164 och L. 163	20-25, 27-30	4
166	5		Rödbrun sand med tegel	Under grusfyll		4-5
167	5		Grå grusig lera, ojämn. Bruk, tegel	Under L. 166		4-5
168	5		Tegelrött lerlager med sten	Under L. 167		4-5
169	5		Homogen mörkbrun lerig silt	Under L. 170		4-5
170	5		Mörk gödselblandad kompakt träflis, trä, tegel, slagg, bark, småsten, bruk, br. lera, näver, djurben, läder	Under A42, A44, L. 168	31, 32, 34, 37	3-4
171	5		Aska, kol, br ben, bark, skörbränd sten, bruk, trä, tegel, järn, lera	Under L. 170	35, 36	2-4
172	5		Ganska ren gödsel, någon sten & lera.	Under L. 171	33	2-4
173	5		Ljusgrått lerlager	Under L. 172		2
174	15		Homogen gödselblandad lera med mycket träflis, näver, kolstänk, djurben.	Under grusfyll	440, 443, 448-450	3-4
175	16		Gödselblandad lera, träflis, djurben, bark, tegel, keramik, småsten.	Under grusfyll	441, 445, 447	3
176	Provgrop		Rödbrun sand med tegel	Under grusfyll		5
177	Provgrop		Grått grusig ojämnt lerlager, bruk, tegel.	Under L. 176		5

Lager	Schaktsträcka	Typ	Beskrivning	Relation	Fynd	Fas
178	Provgrop		Mörkt träflislager med trä, tegel, slagg, bark, småsten, bruk, bränd lera. Lagret var kompakt och innehöll även näver, djurben, läder, gödsel	Under L. 177	F466-468	3-5
179	Provgrop		Homogent gödsellager	Under L. 177		3-5
180	10	Infiltration	Lera	Under L. 81		2-3
181	14	Sättsand		Under asfalt		5
182	14	Kullersten		Under L. 181		5
183	14	Sättsand		Under L. 182		5
184	13	Kullersten		Under asfalt		5
185	12	Kullersten		Under asfalt		5
186	11	Kullersten				5
187	9	Utjämningslager		Under A23		3-4
188	7	Utjämningslager	I den Ö. änden. Ojämnt avskuret lerlager med lite småsten. Även i N. och V. Lagret låg runt L. 25, som var en nedgrävning.	Under L. 23		2-4
189	6	Lergolv		Under L. 3		3-4
190	6	Utfylnad	Delat L. 4, över och under A11	Under L. 3		3-4
191	6	Lergolv		Under L. 190		3-4
192	5		Kil av homogen mörkbrun lerig silt i L. 170	Under L. 170		3-4
193	5		Stråk av aska och bruk. Intill L. 173	Under L. 170		2
194	10	Fyllning	Fyllning i A88 av brun sand.			2-4

Bilaga 3 Fyndlista

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
1	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
2	Tegel	Tegel		Byggnadsdetalj	2	
3	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
4	Ben	Djurben		Osteologiskt material	16	
5	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	2	2
6	Cu-leg	Bleck		Övrigt	1	2
7	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	1	
8	Keramik	Fat	Fajans	Husgeråd	1	2
9	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
10	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
11	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	1	
12	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
13	Keramik	Kärl	YRG	Husgeråd	1	
14	Ben	Djurben		Osteologiskt material	9	
15	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
16	Skiffer	Malsten?		Hantverk	1	
17	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
18	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	1	
19	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	2	
20	Keramik	Gryta	YRG	Husgeråd	1	
21	Keramik	Fat/skål	YRG	Husgeråd	1	
22	Keramik	Fat	YRG	Husgeråd	1	
23	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
24	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
25	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
26	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
27	Ben	Djurben		Osteologiskt material	10	
28	Slagg	Slagg		Hantverk	2	
29	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	2	
30	Skiffer	Malsten?		Hantverk	1	
31	Keramik	Kärl	YRG	Husgeråd	1	
32	Keramik	Fat/skål	YRG	Husgeråd	1	
33	Keramik	Krus	Nästanstengods	Husgeråd	1	
34	Ben	Djurben		Osteologiskt material	10	
35	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
36	Järn	Klump		Byggnadsdetalj	4	
37	Slagg	Slagg		Hantverk	4	
38	Kakel	Kakel		Byggnadsdetalj	4	
39	Keramik	Gryta	YRG	Husgeråd	2	
40	Keramik	Kärl	YRG	Husgeråd	1	
41	Kakel	Kakel		Byggnadsdetalj	1	
42	Keramik	Kruka	YRG	Husgeråd	1	2
43	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
44	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
45	Bränd lera	Kritpipa		Personlig utrustning	2	
46	Keramik	Kärl	YRG	Husgeråd	1	

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
42	6	2	154	Invid A1. Spets saknas.	Gallras	4-5
	34	2	154	Invid A1	Gallras	4-5
	2	2	154	Invid A1		4-5
	294	2	154			4-5
76	22	2	154	Defekta	Gallras	4-5
	2	2	157			4-5
	1	2	155			4-5
	6	2	155			4-5
	25	2	154			4-5
	6	2	157	Defekta	Gallras	4-5
	1	2	157			4-5
	21	2	157	Tand		4-5
	4	3	154	Under brunn vid A2		4-5
	178	3	154			4-5
	7	3	154	Intakt	Gallras	4-5
	154	3	154	Glimmerskiffer		4-5
	50	3	154	Under brunn, vid A2		4-5
	2	3	154	Under brunn, vid A2		4-5
	25	3	157	En intakt, en defekt	Gallras	4-5
32x26x7	6	4	165	Ospec.		4
49x44x	16	4	165	Toppen av lagret. Marmorerad dekor. 1700-t		4
113x67	94	4	165	Övre del av lager. Hornmålat fat. 1650-1750.		4
77	19	4	165	Nedre del av lager	Gallras	4
	130	4	165	Nedre del av lager		4
	25	4	165	Nedre del av lager		4
	200	5	A45			2
	207	4	165	Toppen av lagret.		4
	32	4	165	Toppen av lagret.		4
	25	4	165	Toppen av lagret. Intakta, böjda.	Gallras	4
	68	4	165	Toppen av lagret. Glimmerskiffer.		4
	6	5	170	Ospec.		5
	2	5	170	Ospec.		5
23x19x3	3	5	172	Brunengoberat, Niedersachsen? 1200-1400.		2
	427	5	170			5
	7	5	171	Brända		2-4
	51	5	171	Trol. spikhuvuden.	Gallras	2-4
	226	5	170			5
	148	6	3	Svartglaserat, växtmotiv i relief. 1680-1750		4-5
	19	6	3	Ospec.		4-5
	7	6		Ospec. Grönglaserad, 1800-t. Från gasledningsschakt.		
	30	6	1			4-5
	52	2	Grus- fyll	Med hank, 1750-1850		
	6	6	5		Gallras	2-3
	7	6	5			2-3
	11	6	1	Skaft, 6 resp 10 mm i diam.		4-5
	3	6	9			2-3

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
47	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
48	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	1	
49	Skiffer	Malsten?		Hantverk	1	
50	Ben	Djurben		Osteologiskt material	9	
51	Järn	Pryl?		Hantverk	1	
52	Glas	Flaska?		Husgeråd	1	
53	Keramik	Krus	Stengods	Husgeråd	1	2
54	Järn	Nit	Båtnit	Transport	1	
55	Ben	Djurben		Osteologiskt material	6	
56	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	1	
57	Keramik	Kärl	Fajans	Husgeråd	1	
58	Keramik	Kärl	Stengods	Husgeråd	1	
59	Ben	Djurben		Osteologiskt material	15	
60	Ben	Djurben		Osteologiskt material	13	
61	Järn	Pilspets	Armborstlod	Vapen	1	
62	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	2	
63	Läder	Sko	Snörsko	Personlig utrustning	1	2
64	Ben	Djurben			3	
65	Kakel	Kakel		Byggnadsdetalj	1	
66	Läder	Spill		Hantverk	7	
67	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	4
68	Läder	Handske		Personlig utrustning	1	
69	Läder	Rem		Personlig utrustning	1	
70	Läder	Rem		Personlig utrustning	1	
71	Läder	Spill		Hantverk	1	
72	Järn	Beslag	Gångjärn?	Byggnadsdetalj	1	
73	Ben	Djurben		Osteologiskt material	7	
74	Keramik	Kärl	Nästanstengods	Husgeråd	1	
75	Ben	Djurben		Osteologiskt material	18	
76	Skiffer	Malsten?		Hantverk	1	
77	Ben	Djurben		Osteologiskt material	8	
78	Läder	Sko	Knäppkänga	Personlig utrustning	1	2
79	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	17
80	Läder	Rem		Personlig utrustning	2	2
81	Läder	Spill		Hantverk	1	2
82	Trä	Plugg		Byggnadsdetalj	1	
83	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
84	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	3	
85	Cu-leg	Bleck		Övrigt	1	
86	Järn	Föremål		Övrigt	1	
87	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	
88	Bränd lera	Bränd lera		Byggnadsdetalj	1	
89	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
90	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
91	Glas	Butelj?		Husgeråd	1	
92	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
93	Järn	Föremål		Övrigt	1	

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
	12	6	9		Gallras	2-3
	1	6	9			2-3
	20	6	7	Glimmerskiffer		2-3
	86	6	7			2-3
110	12	6	7		Gallras	2-3
	10	6	7	Möjligen del av flaskbotten		2-3
	3	6	5	Sekundärt grönglaserat Rhenlandet, trol. Siegburg, som glaserats i Flandern eller Greifswald. Import från Brügge. Rundbukigt litet krus, 1400-1550		2-3
55	15	6	10		Gallras	2-3
	17	6	1			4-5
	1	6	1			4-5
	2	6	4	Handmålad. Troligen holländsk. 1600-1700-t		3-4
	4	6	4	Troligen mineralvattenflaska. Troligen 1700-t.		3-4
	394	6	11			2-3
	128	6	5			2-3
67x13	26	6	5	Pansarbrytande. Efter mitten av 1200-t.	Konserveras	2-3
	11	6	5		Gallras	2-3
	22	6	11			2-3
	29	6	6			2-3
	226	6	3	Från sektion. Svartglaserat, växtmotiv i relief. 1680-1750. Se F38.		4-5
	11	6	6			2-3
	17	6	6		Konserveras	2-3
35x24	1	6	6	Del av tumme/finger med sömnadshål	Konserveras	2-3
	1	6	6	Intill konstruktion C. Med knut.		2-3
	4	6	6	Intill konstruktion C		2-3
	1	6	6	Intill konstruktion C		2-3
80x31	22	6	6	Intill konstruktion C	Gallras	2-3
	114	6	7			2-3
	4	6	7	Niedersachsen? 1300-1450.		2-3
	138	6	6			2-3
	1	6	6			2-3
	101					
190x125	23	6	6	Skaft till liten knäppkänga. Troligen 1300-t.	Konserveras	2-3
	24	6	6	Övre delen av lager. Besar, sula, ovanläder	Konserveras	2-3
	1	6	A49			2-3
	3	6	A49			2-4
54	2	6	A49	Intakt	Konserveras	2-5
	35	6	A49			2-3
	2	6	3			4-5
	1	6	3			4-5
62	8	6	3	Ena änden spadformad	Gallras	4-5
	21	6	3			4-5
	15	6	4	Från sektion.		3-4
	5	6	4	Från sektion.	Gallras	3-4
	8	6	2		Gallras	4-5
	14	6	2	Grön, möjligen botten av butelj		4-5
	210	6	4			3-4
141	85	6	4		Gallras	3-4

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
94	Järn	Hästskosöm		Transport	1	
95	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
96	Bränd lera	Lerklining		Byggnadsdetalj	1	
97	Tegel	Tegel	Taktegel?	Byggnadsdetalj	1	
98	Skiffer	Platta	Takplatta?	Byggnadsdetalj	1	
99	Ekollon	Ekollon		Organiskt material	1	
100	Keramik	Kanna	Nästanstengods	Husgeråd	1	
101	Kakel	Kakel		Byggnadsdetalj	1	2
102	Keramik	Kanna	Stengods	Husgeråd	1	1
103	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
104	Trä	Kil		Byggnadsdetalj	1	
105	Läder	Spill		Hantverk		
106	Läder	Rem		Hantverk		
107	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	1
108	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	3
109	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	2
110	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	3	8
111	Läder	Spill		Hantverk	1	
112	Ben	Kam		Personlig utrustning	1	1
113	Ben	Djurben		Osteologiskt material	38	
114	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	3	3
115	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	2	2
116	Läder	Sko	Knäppslejsko	Personlig utrustning	1	
117	Läder	Svärdsskida		Vapen	1	2
118	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	3	10
119	Hasselnötskal	Hasselnötskal		Organiskt material	1	
120	Bränd lera	Lerklining		Byggnadsdetalj	1	
121	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	
122	Läder	Spill		Hantverk	2	2
123	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
124	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	
125	Ben	Djurben		Osteologiskt material	10	
126	Ben	Spill		Hantverk	1	
127	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
128	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
129	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	2	
130	Läder	Spill		Hantverk		
131	Läder	Handske?		Personlig utrustning	5	
132	Ben	Djurben		Osteologiskt material	38	
133	Läder	Spill		Hantverk	3	
134	Hasselnötskal	Hasselnötskal		Organiskt material	1	
135	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
136	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
137	Glas	Kärl		Husgeråd	1	
138	Ben	Kam	Sammansatt dubbelkam	Personlig utrustning	1	6
139	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
50	9	6	6		Konserveras	2-3
	20	6	6			2-3
	20	6	6	En slät yta.	Gallras	2-3
	21	6	6	Kupig.		2-3
	72	6	6			2-3
	1	6	12			2
36x36x4	6	7	27	Rödengoberad rhenländsk kanna		2-4
	74	7	18	En bit rumpkake, ett varmrör. Kalkelugn.		3-4
	18	8	37	Rhenländskt. 1350-1450.		2
	7	7	20	Intakt, böjd	Gallras	2-4
50x16	4	8	37			2
	133	8	37			2
	19	8	37	Troligt spill		2
109x66	6	8	37	Del av sula med förslitningshål	Konserveras	2
	18	8	37	Två stycken ovanläder med knapphål, en bes	Konserveras	2
	16	8	37	En laggstav, 64x64, en halv botten, 90 mm i diameter		2
	37	8	39	Laggstav, botten etc från minst tre olika kärl		2
	1	8	39			2
	2	8	37	Ändplatta. Typ 6. 1300-1450.		2
	510	8	37			2
	12	8	37	Trol. från tre olika kärl		2
	20	7	25		Röntgas/ konserveras?	2-4
	54	8	37	Medeltida. Brett tåparti. 1250-1400.	Konserveras	2
350x50	30	7	28	Med söm och kryssmönster över längsgående dubbla linjer	Konserveras	2-4
	28	8	37	Minst tre olika kärl, tre bottendelar	Konserveras	2
	1	8	37			2
	38	8	37	En slät yta		2
61x48	6	8	39	Laggstav		2
	3	8	39			2
	7	8	39		Gallras	2
	66	8	39			2
	167	7	27			2-4
	11	7	27	Sågat hantverksavfall		2-4
	46	7	23			3-4
	9	7	18	Varav ett bränt		3-4
137	68	8	18	En intakt (mätt), en defekt	Gallras	3-4
	34	8	37			2
	10	8	37		Konserveras	2
	650	8	37			2
	2	8	37			2
	1	8	37			2
	5	8	37	Under A20		2
	82	7	28			2-4
	4	8	29	Fot till passglas. Efter 1580.	Konserveras	4-5
	16	8	36	Typ 6a:l. Konkava ändskivor, bred kamskena, neddragna streck. 1300-1500 (Nordström 1996, s. 33). 1300-1450 (Kjellberg)	Konserveras	2
	198	8	36			2

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
140	Keramik	Kakel	Kakel	Husgeråd	1	
141	Keramik	Kanna	ÄRG	Husgeråd	1	
142	Kakel	Kakel	Rumpkakel	Byggnadsdetalj	1	
143	Kakel	Kakel		Byggnadsdetalj	1	2
144	Keramik	Kärl	Stengods	Husgeråd	1	
145	Hasselnötskal	Hasselnötskal		Organiskt material	1	
146	Järn	Nyckel	Bultåsnyckel	Personlig utrustning	1	
147	Cu-leg	Ring	Fingerring	Personlig utrustning	1	
148	Bränd lera	Kritpipa		Personlig utrustning	1	
149	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
150	Ben	Djurben		Osteologiskt material	7	
151	Järn	Kniv		Personlig utrustning	1	
152	Läder	Spill		Hantverk	1	
153	Skiffer	Bryne		Hantverk	1	
154	Slagg	Slagg		Hantverk	3	
155	Ben	Djurben		Osteologiskt material	48	
156	Cu-leg	Föremål		Hantverk	1	
157	Järn	Bleck		Övrigt	1	3
158	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
159	Järn	Kniv		Personlig utrustning	1	
160	Järn	Lekare		Byggnadsdetalj	1	
161	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
162	Läder	Spill?		Hantverk	1	
163	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	
164	Keramik	Kanna	ÄRG	Husgeråd	1	2
165	Ben	Djurben		Osteologiskt material	9	
166	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	2	
167	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
168	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
169	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
170	Järn	Mejsel?		Personlig utrustning	1	
171	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	
172	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
173	Järn	Spik?		Byggnadsdetalj	1	
174	Ben	Djurben		Osteologiskt material	10	
175	Järn	Hästskosöm		Transport	1	
176	Bränd lera	Lerklining		Byggnadsdetalj	1	
177	Ben	Djurben		Osteologiskt material	53	
178	Trä	Knävel		Byggnadsdetalj	1	
179	Läder	Spill		Hantverk	2	
180	Ben	Bearbetat?		Övrigt	1	
181	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
182	Glas	Flaska		Husgeråd	1	3
183	Bränd lera	Kritpipa		Personlig utrustning	1	
184	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
185	Keramik	Skål	YRG	Husgeråd	1	2
186	Keramik	Fat	YRG	Husgeråd	1	
187	Keramik	Skål	Majolika	Husgeråd	1	
188	Bränd lera	Kritpipa		Personlig utrustning	1	

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
	9	10	55	Ospec. Spjälkat		4-5
	4	10	77	Odekorerad kanna. 1250-1400.		2-4
	19	9	31			5
	13	9	31	Vit glasyr. 1800-1900-t		5
	19	10	31	Hank, saltglaserad. 1600-t.		5
	1	10	72			2-4
117	31	10	72	Intakt	Konserveras	2-4
21	1	10	63	Öppen	Konserveras	2-4
	2	10	55	Skaft, 8 mm i diameter. Intakt		4-5
	64	10	81			3-4
	58	10	77			2-4
	4	10	77	Defekt	Gallras	2-4
	1	10	77			2-4
170x22x15	96	10		Från gasschaktet		
	68	10	60			2-4
	293	10	57			3-4
84	6	10	57	Ingen spets.	Konserveras	3-4
	20	10	57		Gallras	3-4
	11	10	57		Gallras	3-4
109	11	10	57	Böjd. Matkniv. 1300-1500-t.	Konserveras	3-4
44x33	22	9	47	D-formad ring med hål i ena änden, som också är förtjockad	Konserveras	2-3
	21	9	47			2-3
	8	9	47			2-3
63x48	5	10	75			2-3
	3	10	75	Odekorerad kanna. 1250-1400.		2-3
	267	10	75			2-3
	58	10	59		Gallras	2-4
	13	10	59			2-4
	1	10	59	Bränt		2-4
	9	10	72		Gallras	2-4
104x12x8-10	53	10	72	Något avsmalnande	Konserveras	2-4
	63	10	72			2-4
	13	10	66		Gallras	2-4
245	124	10	66		Konserveras	2-4
	164	10	66			2-4
48	6	10	78		Gallras	2-4
	8	10	78		Gallras	2-4
	821	10	78			2-4
180x25	26	10	78	Snidad med midja, avsmalnande	Konserveras	2-4
	1	10	78			2-4
72	2	10	78	Möjl. nål		2-4
	1	9	45	Två brända		2-3
	3	10	31	Klarglas	Gallras	5
	2	10	31	Skaft		5
	13	10	31		Gallras	5
	16	9	40	Brun glasyr. Från 1550		4-5
	13	9	40	Ospec.		4-5
	8	9	40	Blåvit och gul glasyr. Troligen portugisisk. Från 1500-t.		4-5
	3	9	40	Skaft		4-5

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
189	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	2	
190	Järn	Bleck		Övrigt	1	
191	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	3	
192	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	3	
193	Järn	Föremål		Övrigt	1	
194	Ben	Djurben		Osteologiskt material	21	
195	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	3	
196	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
197	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
198	Ben	Spill		Hantverk	1	
199	Ben	Djurben		Osteologiskt material	12	
200	Järn	Lås		Husgeråd	1	
201	Skiffer	Malsten		Hantverk	1	
202	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
203	Ben	Djurben		Osteologiskt material	33	
204	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
205	Ben	Djurben		Osteologiskt material	5	
206	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
207	Ben	Spill		Hantverk	1	
208	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
209	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
210	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
211	Ben	Djurben		Osteologiskt material	12	
212	Skiffer	Malsten?		Hantverk	1	
213	Bränd lera	Lerklining		Byggnadsdetalj	1	
214	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	
215	Bränd lera	Kritpipa		Personlig utrustning	2	
216	Skiffer	Bryne	Hängbryne	Hantverk	1	
217	Järn	Eldstål		Personlig utrustning	1	
218	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
219	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	2	2
220	Hasselnötskal	Hasselnötskal		Organiskt material	3	3
221	Läder	Spill		Hantverk	2	
222	Läder	Sko	Remsko	Personlig utrustning	1	4
223	Slagg	Slagg		Hantverk	8	
224	Ben	Spill		Hantverk	1	
225	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
226	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	3
227	Ben	Djurben		Osteologiskt material	6	
228	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	4
229	Läder	Spill		Hantverk	2	2
230	Skiffer	Konstruktionsdetalj		Byggnadsdetalj	1	
231	Tegel	Tegelsten		Byggnadsdetalj	1	
232	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	11
233	Trä	Handtag?		Hantverk	1	
234	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
	21	10	57		Gallras	3-4
	9	10	57		Gallras	3-4
	8	10	63			2-4
	26	10	63		Gallras	2-4
	45	10	63	Mycket korroderad. Möjl. kniv	Gallras	2-4
	102	10	63			2-4
	8	10	48			3-4
	164	10	48			3-4
	84	10	82	Käke		2-4
	22	10	82	Sågad		2-4
	160	9	46			2-3
30	208	10	A39	I N. stocken A39. Tillhållare till fällbomslås. Slutet av 1400-t. Stort lås.	Gallras	2
79x62x19	156	20	101	Med hål, glimmerskiffer		1-2
	58	18	87			2
	110	20	99	Vid A100		2
	39	20	98			2
	37	20	98			2
	2	20	101			1-2
	35	20	101			1-2
	70					
	31	18	88			2
	5	18	88			2
	121	20	99	Vid A100		2
	226	19	95			2
	23	19	95			2
	22	19	95			2
	6	19	84	En del av skaft, ett huvud med klackmärke i form av en kanna		4
73x19x8	13	20	99	Smalare i änden med hålet.		2
124x37x9	47	20	99	Rektangulärt ramformigt eldstål. Från 1000-t (Eketorp III, s. 108)	Konserveras	2
	16	20	99	31 resp. 87 mm långa. Intakta	Gallras	2
	14	20	99	64 resp. 52 mm långa		2
	1	20	99			2
	6	20	99			2
	15	20	99	Med sömnadshål i ena kanten och knapphål i den andra. Låg remsko. VIK-1550.	Konserveras	2
	617	18	A41	A41		2
	30	18	A41	A41		2
	21	20	99			2
	15	20	99	Ovanläder	Konserveras	2
	48	20	107			2
	30	20	107	Laggstav		2
	1	20	107			2
190x134x55	>3000	20	99			2
220x136x68	>3000	20	99	Från sektionen. Profiltegel. Fönster- eller dörrinfattning?		2
	42	20	99	Komplett kärl men i delar	Konserveras	2
149x24	19	20	99	Fyrsidigt tvärsnitt. Urtag på mitten	Konserveras	2
	164	14	124			2

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
235	Läder	Sko?		Personlig utrustning	1	3
236	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
237	Ben	Djurben		Osteologiskt material	9	
238	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	1	
239	Läder	Sko	Knäppslejfsko	Personlig utrustning	1	
240	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	15
241	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	
242	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	4
243	Läder	Spill		Hantverk	1	
244	Ben	Djurben		Osteologiskt material	13	
245	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	1	
246	Ben	Djurben		Osteologiskt material	12	
247	Ben	Djurben		Osteologiskt material	23	
248	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	4
249	Läder	Spill		Hantverk	39	
250	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	2
251	Hasselnötskal	Hasselnötskal		Organiskt material	3	
252	Keramik	Kärl	YRG	Husgeråd	1	
253	Keramik	Flaska	Stengods	Husgeråd	1	
254	Keramik	Kanna	Nästanstengods	Husgeråd	1	
255	Keramik	Skål	YRG	Husgeråd	1	
256	Keramik	Kärl	YRG	Husgeråd	1	
257	Keramik	Skål/kruka	YSG	Husgeråd	1	
258	Keramik	Kanna/krus	Stengods	Husgeråd	1	
259	Keramik	Gryta	YRG	Husgeråd	1	
260	Keramik	Krus	Stengods	Husgeråd	1	2
261	Keramik	Flaska	Stengods	Husgeråd	1	
262	Keramik	Kanna	Stengods	Husgeråd	1	
263	Keramik	Flaska	Stengods	Husgeråd	2	2
264	Keramik	Fat	YRG	Husgeråd	1	
265	Keramik	Gryta	YRG	Husgeråd	1	
266	Keramik	Gryta	YRG	Husgeråd	1	
267	Kakel	Kakel		Byggnadsdetalj	1	5
268	Keramik	Skål	Svartgods	Husgeråd	1	3
269	Bränd lera	Lerklining		Byggnadsdetalj	2	
270	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
271	Ben	Spill		Hantverk	3	
272	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	7	7
273	Keramik	Kula		Personlig utrustning	1	
274	Bränd lera	Kritpipa		Personlig utrustning	2	2
275	Ben	Djurben		Osteologiskt material	47	
276	Ben	Spill		Hantverk	2	
277	Flinta	Flinta		Personlig utrustning	1	
278	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	
279	Järn	Dolk		Personlig utrustning	1	
280	Järn	Kniv		Personlig utrustning	1	
281	Trä	Tunna		Husgeråd	1	6

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
	10	6	6	Trol ovanläder		2-3
	82	6	6			2-3
	92	6	12			2
	4	6	12	Vedaskglas. Mest frekvent före 1350.		2
	55	6	15	1250-1400.	Konserveras	2
	198	6	15	Större laggkärl med handtagshål	Konserveras	2
	26	6	15	Tunnband	Konserveras	2
	12	6	15	Laggstav		2
	2	6	15			2
	438	6	15			2
	1	6	4			3-4
	250	6	4			3-4
	401	8	39			2
	16	8	39	Laggstav och botten/lock		2
	55	8	39			2
	2	8	39	Bes		2
	1	8	39	A21.		2
	3	11	31	Ospec.		5
	8	11	31	Mineralvattenflask, trol. sen		5
	6	11	99	Rhenländskt. 1200-1400		2
	9	11	108	Mynning. 1450-1550		2-3
	4	11	108	Ospec. 1800-7		2-3
	3	11	115	Botten av lagret. Möjlig östersjökeramik Liten skål/kruka med markerad skuldra. Möjliga drejspår på insidan. Struken utsida. Äldre än 1250.		3
	13	11	117	Rhenländsk. 1400-1500		2-3
	30	11	115	Ospec.		3
	7	11	115	En Waldenburg, en rhenländsk. 1450-1550		3
	8	11	108	Mineralvattenflask, 1700-1800		2-3
	10	11	116	Rhenländsk, 1275-1500		2-3
	10	11	30	Två olika mineralvattenflaskor 1700-1800		5
	11	11	30	Mynning. 1700-1800		5
	12	11	30	Mynning. 1700-1800		5
	21	11	99	Ospec.		2
	66	11	109	Ljusgrön glasyr. 1800-t		3-4
	108	11	A112	AIV eller kurisk. Mynningdiameter ca 10 cm. Kalk-/timglasformad. Senvikingatida.		1
	24	11	117			2
	7	11	30			5
	132	11	30	Sågade och bearbetade		5
	5	11	30			5
14	3	11	109	Trol. keramik. Spelkula, skallra, från salvekrus?		3-4
	6	11	108	Skaft		2-3
	2190	11	115			3
	72	11	115	Sågat hantverksavfall		3
	6	11	115	Bränd		3
	2	11	99	Laggstav		2
218	76	11	117	Eneggad med skafthylsa och ändbeslag. Medeltida.	Konserveras	2
102	28	11	110	Eneggad, med skafthylsa. Kort blad, ca 53 mm	Konserveras	3-4
	1000	11	A109	Delar av tunna i vilken ett flertal störrar var nedkörda		2

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
282	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
283	Läder	Sko	Frontsnörsko	Personlig utrustning	1	
284	Läder	Sko	Knäppkänga	Personlig utrustning	1	
285	Läder	Spill		Hantverk	2	
286	Trä	Kil		Hantverk	1	
287	Keramik	Kärl	Flintgods	Husgeråd	1	
288	Keramik	Kärl	YRG	Husgeråd	6	6
289	Keramik	Fat/skål	YRG	Husgeråd	1	
290	Keramik	Kanna	Stengods	Husgeråd	1	
291	Keramik	Kärl	Nästanstengods	Husgeråd	1	
292	Keramik	Kärl	Nästanstengods	Husgeråd	1	
293	Keramik	Fat/skål	YRG	Husgeråd	1	
294	Keramik	Gryta	YRG	Husgeråd	1	
295	Keramik	Gryta	YRG	Husgeråd	1	
296	Keramik	Kanna/krus	Nästanstengods	Husgeråd	1	2
297	Keramik	Gryta	YRG	Husgeråd	1	
298	Läder	Spill		Hantverk	8	
299	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	
300	Trä	Redskap		Övrigt		
301	Läder	Sko?		Personlig utrustning	1	
302	Ben	Kam		Personlig utrustning	1	
303	Hasselnötskal	Hasselnötskal		Organiskt material	1	
304	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
305	Trä	Föremål		Övrigt	1	
306	Trä	Dymling		Byggnadsdetalj	1	
307	Läder	Spill		Hantverk	17	17
308	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	4
309	Trä	Skål	Svarvad	Husgeråd	1	
310	Trä	Föremål		Övrigt	1	
311	Läder	Sko?		Personlig utrustning	1	2
312	Läder	Spill		Hantverk	3	
313	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	3
314	Trä	Bearbetat		Övrigt	1	
315	Trä	Bearbetat?		Övrigt	1	
316	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	
317	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
318	Ben	Djurben		Osteologiskt material	10	
319	Skiffer	Bryne		Hantverk	1	
320	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
321	Ben	Djurben		Osteologiskt material	8	
322	Läder	Rem		Personlig utrustning	1	
323	Läder	Sko?		Personlig utrustning	1	3
324	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	
325	Garn	Garn		Personlig utrustning	1	
326	Läder	Spill		Hantverk	3	
327	Läder	Sko?		Personlig utrustning	1	4
328	Ben	Djurben		Osteologiskt material	18	
329	Järn	Brodd		Transport	1	

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
	34	13	133			2-3
	41	13	A133	1300-1400-t	Konserveras	2-3
	13	12	A176		Konserveras	2
	3	12	A176	Kanske hör ihop med F284		2
	11	12	A176			2
	2	13	128	Ospec.		4-5
	41	13	128	Ospec.		4-5
	5	13	119	Ospec.		4-5
	13	12	137	Rhenländskt, 1350-1500. Botten till kannan.		3-4
	4	12	138	Rhenländskt. 1200-1400		2-3
	1	12	138	Rhenländskt. 1200-1400		2-3
	12	14	118	Ospec.		5
	23	13	119	Ospec.		4-5
	3	13	119	Ospec.		4-5
	42	12	143	Hank, rödengoberat, 1350-1450		2
	68	13	A121	Fotmärke, ospec.		4-5
	10	13	133			2-3
	8	13	136	Hälparti		2-3
114x13	6	13	122	Rundstav med spetsad ände	Konserveras	3-4
	7	13	128			4-5
	3	12	138	Ändskiva med järnnitar. Typ 4 enligt Nordström. 1250-1500.		2-3
	1	13	128			4-5
	29	13	128			4-5
107x30	19	12	147	Konstruktionsdetalj? Textilredskap? Ingvild Öje Bergen Brugge papers.		2
67	17	12	143			2
	19	12	143			2
	17	12	143			2
101x46	7	12	143	Med djupare svarvade linjer	Konserveras	2
158	23	12	143	Rakt snidad avsmalnad ände		2
	5	12	143			2
	2	12	140			2-3
	51	12	140	Trasig laggstav		2-3
	5	12	140	Kilformad		2-3
	7	12	140	Krokformad		2-3
	33	13	136			2-3
	30	13	136			2-3
	277	12	A164			2-3
85x25x5	24	12	143			2
	112	13	131			2-4
	289	12	140	Varav ett kohorn		2-3
	2	13	132	Möjligen med knut		2-4
	11	13	132	Med sömnadshål		2-4
	4	12	143			2
	1	12	143		Konserveras	2
	4	12	143			2
	9	12	143	En bit med korsformat punsat hål		2
	210	13	134	Ö delen		2-3
59x53	30	13	136	Trefotig	Konserveras	2-3

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
330	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	6	
331	Ben	Djurben		Osteologiskt material	11	
332	Bränd lera	Lerklining		Byggnadsdetalj	2	
333	Trä	Dymling		Byggnadsdetalj	3	
334	Ben	Kam		Personlig utrustning	1	
335	Läder	Sko?		Personlig utrustning	1	
336	Läder	Ögla		Personlig utrustning	1	
337	Ben	Djurben		Osteologiskt material	14	
338	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	2	
339	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
340	Läder	Rem		Personlig utrustning	1	
341	Ben	Djurben		Osteologiskt material	9	
342	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
343	Läder	Spill		Hantverk	2	
344	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	
345	Ben	Djurben		Osteologiskt material	10	
346	Ben	Djurben		Osteologiskt material	20	
347	Ben	Spill		Hantverk		
348	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	
349	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	2
350	Ben	Djurben		Osteologiskt material	5	
351	Ben	Spill		Hantverk	6	
352	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
353	Ben	Djurben		Osteologiskt material	14	
354	Slagg	Slagg		Hantverk	2	
355	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	
356	Ben	Djurben		Osteologiskt material	11	
357	Ben	Djurben		Osteologiskt material	12	
358	Ben	Djurben		Osteologiskt material	17	
359	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
360	Ben	Spill		Hantverk	1	
361	Läder	Rem		Personlig utrustning	1	
362	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
363	Läder	Rem		Personlig utrustning	2	
364	Ben	Beslag?		Personlig utrustning	1	24
365	Skiffer	Malsten?		Hantverk	1	2
366	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
367	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	3	3
368	Läder	Spill		Hantverk	2	
369	Läder	Spill		Hantverk	2	
370	Läder	Spill		Hantverk	1	2
371	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
372	Läder	Spill		Hantverk	4	4
373	Läder	Spill		Hantverk	1	
374	Trä	Kärl	Laggkärl	Husgeråd	1	
375	Ben	Djurben		Osteologiskt material	21	
376	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	5

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
	78	13	30		Gallras	5
	103	13	134			2-3
	40	13	132			2-4
	55	14	A117			2
	4	12	143	Ändplatta och dela av mittskena med järnitar & möjl. rester av skållor i cu-leg. Typ 4 A:1. 1250-1400 (Nordström 1996, s. 29)	Konserveras	2
	6	12	A168	Möjligt ovanläder		2-3
	1	12	A168	Troligen till knäppslejsko.		2-3
	99	12	A168			2-3
	1	14	127			2
	41	14	127			2
	2	14	123			2
	79	14	123			2
	734	14	123			2
	3	13	132			2-4
	8	13	132	Laggstav		2-4
	217	13	132			2-4
	99	12	L. 147			2
	238	12	L. 147	Kamtillverkning		2
	154	12	A176			2
	2	12	141	Bes		2-3
	264	13	A139			1-2
	62	12	144	Hantverksspill		2
	178	13	A133			2-3
	208	12	141			2-3
	256	12	120			4-5
	1	13	120	Brända ben		3-4
	335	13	122			3-4
	485	12	144			2
	687	12	147			2
	890	12	147	Skålla		2
	16	12	147	Hantverksspill		2
	1	12	147			2
	10	12	141	Enast huvudet	Gallras	2-3
	2	13	A133			2-3
	10	14	121	Ristad benplatta, möjl skrininlägg, bränd		2-3
	15	13	119	Glimmerskiffer		4-5
	8	13	119	Den ena bränd		4-5
	27	13	134	Trol tre olika, laggstavar i strl 78x24, 66x38 och 55x53 mm		2-3
	1	13	134			2-3
	3	13	130			2-4
	3	12	138			2-3
	9	13	134	Ö delen		2-3
	3	13	134	Ö delen		2-3
	2	13	134	En sydd kant, ett punsat hål. Ö delen		2-3
65x40	7	13	134	Laggstav		2-3
	283	12	138			2-3
	209	13	122			3-4

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
377	Hasselnötskal	Hasselnötskal		Organiskt material	1	
378	Ben	Djurben		Osteologiskt material	5	
379	Ben	Djurben		Osteologiskt material	5	
380	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
381	Bränd lera	Kritpipa		Personlig utrustning	1	
382	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	1	
383	Järn	Klump		Övrigt	1	
384	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
385	Skiffer	Malsten?		Hantverk	1	
386	Bränd lera	Lerklining		Byggnadsdetalj	2	2
387	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
388	Ben	Djurben		Osteologiskt material	28	
389	Skiffer	Malsten?		Hantverk	1	
390	Läder	Spill		Hantverk	1	
391	Ben	Djurben		Osteologiskt material	39	
392	Keramik	Kärl	YRG	Husgeråd	1	
393	Flinta	Flinta		Personlig utrustning	1	
394	Ben	Djurben		Osteologiskt material	7	
395	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	
396	Läder	Spill		Hantverk	5	
397	Läder	Sko?		Personlig utrustning	1	
398	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
399	Ben	Djurben		Osteologiskt material	6	
400	Ben	Djurben		Osteologiskt material	16	
401	Ben	Djurben		Osteologiskt material	23	
402	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	
403	Ben	Spill		Hantverk	1	
404	Läder	Spill		Hantverk	1	
405	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
406	Ben	Djurben		Osteologiskt material	6	
407	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
408	Glas	Flaska		Husgeråd	1	2
409	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
410	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
411	Ben	Djurben		Osteologiskt material	4	
412	Skiffer	Malsten		Hantverk	1	
413	Slagg	Slagg		Hantverk	1	
414	Läder	Spill?		Hantverk	1	
415	Läder	Rem		Personlig utrustning	1	
416	Läder	Spill		Hantverk	3	
417	Trä	Bearbetat		Övrigt	1	
418	Läder	Sko	Knäppkänga?	Personlig utrustning	1	3
419	Päls	Päls		Organiskt material	1	
420	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	2
421	Läder	Rem		Personlig utrustning	1	
422	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	
423	Läder	Spill		Hantverk	23	
424	Trä	Föremål		Övrigt	1	
425	Läder	Spill		Hantverk	1	

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
	1	14	124			2
	41	12	119			4-5
	15	13	122	Två brända		3-4
	3	12	142	Tenn?		2-3
	2	14	118	Skaft, 9 mm i diam		5
	1	14	118			5
	51	13	120		Gallras	3-4
	9	12	143			2
	10	12	143	Glimmerskiffer		2
	48	12	143			2
	46	12	142			2
	321	12	138			2-3
	6	12	138			2-3
	1	12	138			2-3
	991	13	128	Nedre delen		4-5
	4	13	128	Nedre delen		4-5
	21	13	128	Nedre delen		4-5
	210	13	136			2-3
	322	13	133			2-3
	5	13	133			2-3
	5	13	133	Med snörhål		2-3
	174	13	122			3-4
	382	13	130	Bl.a. att kohorn		2-4
	1110	13	128			4-5
	313	12	139			2-3
	120	13	137			2-3
	40	13	137	Sågat hantverksavfall		2-3
	1	13	137			2-3
	126	12	A164			2-3
	43	12	120			4-5
	17	13	128		Gallras	4-5
	7	13	128	Buteljglas. Efter 1600.	Gallras	4-5
	134	13	120			3-4
	11	12	119		Gallras	4-5
	144	12	120			4-5
123x119x30	568	12	120	Med hål (stort)		4-5
	366	12	143			2
	17	14	123			2
	3	13	134			2-3
	10	13	134			2-3
	18	13	134	Spetsad		2-3
	23	13	136			2-3
	5	12	143	Troligen nöthår		2
	12	13	133	Med kvarsittande rem. Stövlskaft? Snörkänga?	Konserveras	2-3
	2	12	143	Med knutar	Konserveras	2
	3	12	143	Del av sula		2
	35	12	143			2
122x32x8	8	12	143	Rektangulär med rektangulärt/ovalt hål i mitten	Konserveras	2
	4	14	123			2

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
426	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	
427	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	2
428	Trä	Tunna?		Husgeråd	1	
429	Läder	Sko		Personlig utrustning	1	14
430	Läder	Spill		Hantverk	1	
431	Läder	Sko	Knäppslejsko	Personlig utrustning	1	
432	Garn	Garn		Personlig utrustning	1	4
433	Järn	Spik?		Byggnadsdetalj	3	
434	Järn	Spik?		Byggnadsdetalj	9	
435	Järn	Bleck		Övrigt	2	
436	Järn	Märta		Byggnadsdetalj	1	
437	Ben	Kam	Sammansatt dubbelkam	Personlig utrustning	1	3
438	Järn	Sax		Husgeråd	1	
439	Järn	Föremål	Övrigt	Byggnadsdetalj	1	
440	Keramik	Fat	YRG	Husgeråd	1	
441	Keramik	Krus	Stengods	Husgeråd	1	
442	Keramik	Kruka	YRG	Husgeråd	1	
443	Järn	Slev		Husgeråd	1	
444	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
445	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
446	Ben	Djurben		Osteologiskt material	2	
447	Tegel	Tegel	Taktegel	Byggnadsdetalj	1	
448	Trä	Bearbetat	Stör	Byggnadsdetalj	2	
449	Ben	Djurben		Osteologiskt material	1	
450	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	1	
451	Ben	Djurben		Osteologiskt material	5	
452	Ben	Djurben		Osteologiskt material	321	
453	Hasselnötskal	Hasselnötskal		Organiskt material	122	
454	Ben	Kam	Halvfabrikat	Hantverk	1	
455	Ben	Kam	Halvfabrikat	Hantverk	1	
456	Ben	Kam?	Halvfabrikat	Hantverk	1	
457	Ben	Kam	Halvfabrikat?	Hantverk	2	2
458	Ben	Kam?	Halvfabrikat	Hantverk	1	
459	Ben	Kam?	Halvfabrikat	Hantverk	1	
460	Ben	Kam	Halvfabrikat	Hantverk	1	
461	Ben	Nål	Halvfabrikat	Hantverk	30	
462	Ben	Spill	Kamhantverk	Hantverk		
463	Ben	Spill		Hantverk		
464	Ben	Djurben		Osteologiskt material	3	
465	Slagg	Slagg		Hantverk	3	

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
	7	14	123	Ovanläder		2
	18	14	123	Sula.		2
	38	14	123	Möjl. del av tunnstav		2
	18	12	144	Minst en sko, huvudsakligen besar	Konserveras	2
	1	12	144			2
	55	13	133		Konserveras	2-3
	2	12	141		Konserveras	2-3
	64	13	119	Mycket rostigt	Gallras	4-5
	126	13	128	Undre delen. Mkt rostigt	Gallras	4-5
	86	13	128		Gallras	4-5
	21	13	128		Gallras	4-5
52x29	10	12	138	Bred odekorerad kamskena med tandskiva och järn-nitar.	Konserveras	2-3
72x72	23	13	128		Konserveras	4-5
95	14	12	138	Vågformad ten	Gallras	2-3
	10	15	174	Ospec.		3-5
	4	16	175	Niedersachsen, 1400-1550		3
	8	17	Om-rört	1600-t		
207x56	178	16	175	Med förgyllning	Konserveras?	3
	142	17	Om-rört			
	46	15	174			3-5
	102	17	Om-rört			
	370	17	Om-rört	Kupigt	Gallras	
	178	15	174		Gallras	3-5
	35	15	174			3-5
	15	15	174		Gallras	3-5
	186	16	175			3
	1734	12	143	En del av benen hör trol ihop med hantverksspillet, men utan tydliga bearbetningsspår		2
	13	12	143	Varav en hel		2
49x15x2	2	12	143	Tandplatta, trol till dubbelkam med sågade tänder i ena änden. Äv ett nithål		2
44x11x3	2	12	143	Snidad ändskiva med nithål		2
46x16x3	3	12	143	Rektangulär med grunda streck och två grunda punkt-cirklar		2
	1	12	143	Två delar av skena med nithål, den ena med rest av kvarsittande nit		2
50x14x5	4	12	143	Snidad, möjl påbörjad ändskiva		2
33x6x3	1	12	143	Snidad, möjl påbörjad ändskiva		2
48x10x3	2	12	143	Trol påbörjad ändskiva		2
	58	12	143			2
	124	12	143	Hantverksspillet består av metapoder, strålben, skenben och revben från häst och nöt/muntligen Johnny Karlsson		2
	2305	12	143	Benhantverk		2
	9	12	120			4-5
	82	12	120			4-5

F nr	Material	Sakord	Undertyp	Föremålskategori	Antal	Antal fragm
466	Ben	Djurben		Osteologiskt material	5	
467	Läder	Spill		Hantverk	4	
468	Trä	Plugg		Byggnadsdetalj	1	
469	Bränd lera	Kritpipa		Personlig utrustning	2	
470	Glas	Planglas		Byggnadsdetalj	7	
471	Järn	Spik		Byggnadsdetalj	2	
472	Keramik	Kruka	YRG	Husgeråd	1	2
473	Glas	Kärl	Passglas	Husgeråd	1	
474	Keramik	Kärl	Fajans	Husgeråd	1	
475	Cu-leg	Bleck		Övrigt	1	
476	Keramik	Kruka	Stengods	Husgeråd	1	
477	Glas	Kärl	Butelj	Husgeråd	1	
478	Keramik	Skål	Flintgods	Husgeråd	1	
479	Keramik	Krus	Stengods	Husgeråd	1	
480	Keramik	Krus	Stengods	Husgeråd	1	
481	Keramik	Kruka	Vitgods	Husgeråd	1	2
482	Glas	Knapp?		Personlig utrustning	1	
483	Trä	Tunna	Tunnlock	Husgeråd	1	
484	Trä	Tunna	Tunnstav	Husgeråd	1	
485	Trä	Tunna	Tunnstav	Husgeråd	1	
486	Trä	Tunna	Tunnlock	Husgeråd	1	
487	Trä	Tunna	Tunnlock	Husgeråd	1	
488	Trä	Tunna	Tunnlock	Husgeråd	1	
489	Trä	Tunna	Tunnlock	Husgeråd	1	
490	Läder	Föremål?		Övrigt	1	
491	Trä	Stör		Byggnadsdetalj	1	
492	Halm	Knippe		Byggnadsdetalj	1	
493	Kalksten	Kalksten		Byggnadsdetalj	1	
494	Kalksten	Kalksten		Byggnadsdetalj	1	
495	Kalksten	Kalksten		Byggnadsdetalj	3	
496	Bränd lera	Lerklining		Byggnadsdetalj	6	
497	Garn	Garn		Personlig utrustning	1	2
498	Ben	Spill		Husgeråd		
499	Läder	Pung		Personlig utrustning	1	1
500	Keramik	Kanna	Nästanstengods	Husgeråd	1	1

Storlek (mm)	Vikt (g)	Sträcka	Lager	Anmärkning	Status	Fas
	178		177			5
	5		177			5
	9	Prov-grop	177			5
	5	1	149	Skaft		5
	12	1	149		Gallras	5
	8	1	149		Gallras	5
	39	1	149			5
	1	1	149	Del av fot		5
	1	1	149	Blåvit glasyr. Troligen holländsk.		5
	5	1	149			5
	15	1	2	Kruka med horisontellt öra. Sent 1660-t-1700-t.		5
	9	1	2	Grön		5
	18	1	2	Efter 1740		5
	14	1	2	Höganäs. Ca 1800.		5
	5	1	2	Höganäs. Ca 1800.		5
	17	1	2	Blomkruka med formpressad dekor. 1800-t		5
21	4	1	2	Metall i mitten, trol. rest av ögla		5
395x193	182	20	105	Del av tunnlock med tapphål	Konserveras	2
680x180x18	788	20	98			2
750x115x15	406	13	133		Konserveras	2-3
430x180x15	276	13	133	Med tapphål	Konserveras	2-3
437x107x12	70	13	133	Två hål i ena kortänden	Konserveras?	2-3
545x190x15	614	20	99		Konserveras	2
740x285x170	1198	20	107	Med bomärke	Konserveras	2
	5	5	A46			2
	92	6	6		Gallras	2-3
	207	8	38		Gallras	2
	176	8	37		Gallras	2
	110	8	36		Gallras	2
	956	3	154		Gallras	4-5
	72	12	143		Gallras	2
	1	12	143	Torkat		2
	45	12	143	Splitter från benhantverk		2
96x67	10	12	144	Med kvasittande rem i överdelen		2
	20	8	37	Siegburg, möjlig Jacobakanna. 1300-1450.		2

Bilaga 4. Dendrokronologisk analys

20 Februari 2021

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2021:15

Anton Hansson & Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV ST JOHANNESGATAN, UPPSALA

Uppdragsgivare: Stiftelsen Upplandsmuseet, Fyrstorg 2, 753 10 Uppsala. Org nr 817600-7071 (kontaktperson Malin Lucas, 070 202 81 29)

Område: Uppsala **Prov nr:** 57717-57759 **Antal Prov:** 43

Dendrokronologiskt objekt: Diverse prover från en arkeologisk utgrävning. Projektnr 8779

Resultat:

Dendro nr:	Provnr;	Trädslag	Antal år (2 radier om ej annat anges)	Splint (Sp) Bark (B) Vankant (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalvåret)	Kommentarer; (mer vågad datering inom parantes)
57717	A13	Tall	171	Sp 75, Nära W	1316	1316-1321	(1316-1318)
57718	A20	Tall	109	Sp 65, Ej W	1318	1318-1328	
57719	A7:1	Tall	59	Sp 34, Ej W	Ej säker		Brandskadad (1304-1334) 57719, 746 samma träd
57720	A66	Ek	108	Ej Sp, Ej W	Ej säker		(E 1368)
57721	A22:1	Tall	19	W	X		
57722	A117:1	Tall	59	Sp 44, Ej W	1289	1289-1320	(1289-1299)
57723	A117:2	Tall	70	Sp 50, Ej W	1289	1289-1314	57723, 724 samma träd(1289-1299)
57724	A117:3	Tall	78	Sp 50, Ej W	1289	1289-1314	57723, 724 samma träd(1289-1299)

57725	A6:1	Tall	159	Sp 55, Nära W	1845	1846-1851	57725, 728 samma träd(1846-1848)
57726	A6:2	Tall	160	Sp 55, Nära W	1847	1847-1852	57726, 727 samma träd(1847-1848)
57727	A6:3	Tall	163	Sp 68, Nära W	1847	1847-1852	57726, 727 samma träd(1847-1848)
57728	A6:4	Tall	152	Sp 47. Nära W	1846	1846-1851	57725, 728 samma träd(1846-1848)
57729	A22:2	Tall	34	Sp 26, B W	X		
57730	A1:1	Tall	83	Sp 45, Ej W	1288	1288-1318	(1288-1308)
57731	A181	Tall	22:1	Ej W	Ej datering		
57732	A1:2	Tall	138	Sp 78, Ej W	1473	1473-1495	
57733	A1:3	Tall	62	Sp (50), Ej W	1412	1412-1437	
57734	A22:3	Tall	20	W	X		
57735	A103	Tall	115	Sp (80), Ej W	1266	1266-1286	
57736	A104	Ek	339	Sp 20, Ej W	1379	1379-1383	
57737	A39	Ek	112	Ej Sp, Ej W	1220	E 1230	(1230-1300)
57738	A21:1	Tall	27; 3	(W)	Ej datering		Prov i 2 bitar, oklart om från samma träd
57739	A101	Tall	139	Sp 50, Ej W	1289	1289-1320	(1289-1309)
57740	A172	Tall	35	W	Ej datering		
57741	A41	Ek	176	Sp 16, Ej W	1275	1279-1283	57741, 753, 756 samma träd
57742	A21:2	Tall	66	Sp 36, Ej W	1283	1292-1322	
57743	A90/98	Tall	71, 43	(Sp), Ej W	1283	E 1283	Prov i 2 bitar, ej från samma träd. En bit dateras 1283, den andra dateras ej.
57744	A22:4	Tall	15	W	X		
57745	A92	Tall	85	(Sp), Ej W	Ej datering		Stört prov
57746	A7:2	Tall	36	Sp 18, Ej W	Ej säker		Brandskadad (1304-1334) 57719, 746 samma träd
57747	A125	Gran	32	Ej W	Ej datering		
57748	A108:1	Ek	164	Ej Sp, Ej W	1233	1247-1287	(1247-1267) 57748, 749 samma träd
57749	A108:2	Ek	153	nära Sp, Ej W	1237	1247-1287	(1247-1267) 57748, 749 samma träd
57750	A176	Tall	50	Sp 34, Ej W	Ej säker		(1281-1301)
57751	A97:1	Tall	48; 1	Sp (35), Ej W	Ej Säker		(1293-1323)
57752	A95	Tall	19	(W)	Ej datering		
57753	A102	Ek	180	Sp 18, Ej W	1277	1279-1283	57741, 753, 756 samma träd
57754	A109:1	Tall	11	W	Ej datering		
57755	A182	Ek	124	Ej Sp, Ej W	1232	E 1242	(1242-1300)
57756	A184	Ek	176	Sp 19, Ej W	1279	1279-1283	57741, 753, 756 samma träd
57757	A97:2	Tall	82; 3	Sp 47, Ej W	1298	1298-1326	

57758	A117:4	Tall	24	W	Ej datering		
57759	A109:2	Tall	51; 1	Sp 31, Ej W	Ej datering		

Uppgifter inom parentes är inte helt säkra

Kommentarer till ovanstående resultattabell

Många yttersta årsring 1289

Av de 43 analyserade proverna har 25 gått att med säkerhet att datera. Majoriteten av proverna dateras från **andra halvan av 1200-talet till första halvan av 1300-talet**. Dessutom förekommer virke **avverkat på 1400- samt 1800-talet** i undersökningen.

Ytterligare fem prov har med lägre säkerhet daterats. Om dessa dateringar är korrekta så har detta virke också avverkats under andra halvan av 1200-talet till början av 1300-talet.

Rustbädden, prov 57725-728 har om ett gemensamt fällningsår förutsätts avverkats **1847-1851**, mest sannolikt från vinterhalvåret 1847/48 till 1848/49. Proverna 57722-57724 A117:1-3 kan ha avverkats vid ett gemensamt tillfälle någon gång åren **1289-1314**, mest sannolikt 1289-1299. Proverna 57730, 57732 och 57733 (A1:1-3) kan inte ha avverkats vid ett och samma tillfälle.

Ekproven 57748, 749, 755 saknar splint och får därför endast efterdateringar. Dock tyder provens kurvatur på att endast några tiotals år saknas till vankant vilket avspeglas i det mer spetsiga dateringsförslaget.

Fyra prov, A22:1-4, har avverkats ett gemensamt år X, men på grund av de få årsringarna har ett kalenderår ej gått att fastställa.

Nio prov har ej gått att datera, främst på grund av för få årsringar. Prov A92 uppvisar ett stort ringbreddsmönster som gör att provet ej gått att datera.

Det daterade virket har hämtats ifrån **Uppland eller angränsande landskap** och kan således vara lokalt till Uppsalatrakten.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare, Lunds Universitet

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, Fax +46-46-2224830 e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Beskrivning av tabellen ovan

”Dendroidentitetsnummer”, är en unik identitet för varje prov hanterade på laboratoriet.

”Antal år”, årsringar som är analyserade i vissa fall har det inte varit möjligt att mäta årsringsbredden, då har årsringarna räknats, vilket har markerats med ”+n”.

I samma kolumn förekommer någon gång noteringen ”ew” eller ”lw” dessa termer härrör från engelskans early wood (vårved) och late wood (sommarved) och beskriver graden av den yngsta/sista årsringens utveckling. Detta indikerar att virket är avverkat på sommaren.

”splint, vankant, bark” indikerar hur många årsringar som saknas i provet. Förutsatt att provet går att datera och man har vankant eller bark i provet så får man en årsexakt datering (extrema undantag finns). ”nära vankant” uppges när det finns indikationer om detta, till exempel i fältanteckningar eller om en sågskiva följer en naturlig kurvatur i rundvirket. Om vankant (den rundade avslutningen av virket där barken har försvunnit) saknas och splinten syns kan man beräkna fällningsåret med hjälp av splintstatistiken för olika trädslag och förhållanden. Vanligtvis används 17 ± 7 år på ek och en mer varierad bild på tall med en maximal variation på ± 20 år. Saknas splinten (”ej sp”) anges en så kallad ”efterdatering” (*terminus post quem*). Virket får då en äldsta möjliga datering. Teoretiskt kan virket vara hur ungt som helst men mer troligt handlar det om upptill några tiotal år senare avverkning än angivna efterdatering. Detta diskuteras vanligtvis i rapporten. Anges sp=0 menas splinten observeras utanför ytterst/yngsta årsring men årsringen är inte inmätt eftersom den inte är komplett.

”Datering av yttersta årsring i provet”, är alltid årsexakt vid en datering. Om provet inte kan korsdateras med en daterad dendrokronologisk serie anges ”ej datering”. Detta uppträder oftast vid ett litet årsringsantal (unga/snabbvuxna/kraftigt nedbrutna träd), udda trädslag (i Sverige är ek och tall bäst), för få prover från den undersökta konstruktionen, störd tillväxt etc.

”Beräknat fällningsår” här görs en beräkning utifrån dateringen av den yttersta årsringen i provet och hur många årsringar som beräknas saknas i provet. Felmarginalen som anges täcker mer än 95 procent av proverna. Finns barken eller vankanten kvar på provet ges dateringen påföljande vinterhalvår om inga andra noteringar har gjorts. Vinterhalvåret avser trädets viloperiod så att ingen årsringsbildning sker i stamvirket, viloperioden påbörjas normalt i augusti och pågår till maj söder om Norrlandsgränsen (ungefär Dalälven). Stamvirkets viloperiod blir succesivt längre mot fjällens trädgräns.

ARKEOBOTANISK ANALYS

ST JOHANNES, UPPSALA

BESTÄLLARE: UPPLANDSMUSEET
ANALYS: STEFAN GUSTAFSSON

Inledning

På uppdrag av Upplandsmuseet har Arkeologikonsult utfört en arkeobotanisk analys av 8 makrofossilprover från St. Johannesgatan i Uppsala. Den arkeobotaniska analysen omfattade i första hand växtmakrofossilanalys men innehöll även en del vedartsbestämningar. Analysen omfattade totalt åtta prover.

Metod

Proverna vätsiktades i säll med en maskstorlek från 5 millimeter ner 0,2 millimeter. Materialet undersöktes under mikroskop med en förstoring av 4 till 600 gånger. Artbestämning gjordes med hjälp av referenslitteratur och referenssamling (bl.a. Berggren 1969/1981, Digital Seed Atlas of the Netherlands, Jacquemet 2006, Schweingruber 1978/1990, Mork 1946, www.woodanatomy.ch).

Resultat

Det arkeobotaniska innehållet i proverna framgår av figur 2, artlistan. Generellt innehöll proverna gott om subfossilt växtmaterial, i förstahand från miljöer som kunde kopplas till djurhållning och foder. Men även av människan nyttjade arter påträffades i proverna.

Starr, säv och smörblomma dominerade bland fröfynden vilket

visar att det foder djuren fick hämtades på fuktiga ängsmarker. I många prover påträffades även mycket insektsrester från bland annat dyngbaggar, flugpapor och maskkokonger. Även trampad halm hittades och tolkas som uttrak från fåhus.

Ogräsfrön var en annan stor fyndgrupp med svinmålla, åkerbinda, trampört, jordrök, vägtistel, dån och våtarv. Dessa förkom på all näringsrik mark som gårdsplaner, längs vägar och gränder men också på odlad jord och i trädgårdstäppor.

I prov 1 påträffades gott om förkolnade sädeskorn i form av skalkorn och råg (figur 2). Skalkorn och råg var en vanlig kombination av grödor från yngre järnålder och framåt i tiden. Säden kan ha odlats på stadens jordar eller införskaffats via handel.

I flera av proverna hittades frön av arter som konsumerats, bland annat körsbär, hasselnötter och hallon. Körsbärskärnor och frö från hallon kan tyda på att proverna även innehöll latrin.

Flera av de arter som påträffats växte i och omkring stadsmiljön kunde användas till husapoteket eller till växtfärgning. Gråbo kunde användas mot huvudvärk, gulsot, löss och hosta. Jordrök ansågs vara bra mot skabb och magåkommor. Hade man mask, ledproblem, yrsel och sår kunde man använda olika substanser av gåsört. Blodrot kunde användas mot många olika åkommor men även till växtfärgning.

Figur 1. Ett urval av de kärnor, nötter, frön, fisksjäll och insektsrester som påträffades i de analyserade proverna.

De flesta lager bestod av mer eller mindre inslag av gödsel och material från fåhus och andra platser där man hållit sina djur. Prov 8 avviker något till sin struktur och tolkas som en gödslad odlingsjord. Toligen så användes både latrin (körsbär, hallon) och kreatursgödsel. Fyndet av hinnkräftor tyder på att jorden bevattnades.

Nr. Sträcka Kontext	1 13 124	2 14 123	3 8 38	4 13 130	5 12 143	6 13 134	7 13 136	8 20 101
Bioturbation	+	+++	++		+	+++		+
Mängd kol	+	+	+	++	(+)	++	(+)	(+)
Växtmakrofossil								
Skalkorn	39*							
Råg	20*							
Fragmenterad säd	100+*							
Körsbär				5				8
Hasselöt		2		3				2
Hallon				72				100+
Svinmålla	3		19	12			19	35
Våtarv	1	5	15				24	6
Dån	2		3	15		27		17
Penningört	1	6	9				7	9
Åkerbinda		3	1	2				12
Jordrök			3	3				5
Trampört		1		4				3
Gråbo				6				
Vägtistel		1		1				
Gåsört				8			9	
Nattskratte	1		1	1				
Starr	8	100+	100+	100+	57	100+	33	
Säv	1	44	52	9	13			
Smörblomma	2	100+	47	35	29	51		
Blodrot		3	13	2	5	2	3	
Tiggarranunkel		16	84	18	100+	1		
Brunskära		2	1	2	2	1		
Vedart								
Ask							+	
Björk						+		
Ek								
Hassel								
Tall						+	+	
Gran						++		
Övrigt								
Mossa		++	+	++	+			
Huggspån	+		+		+++	+	++	
Täljspån	+		+	+	++	+	+	
Halm		+++	+++	+++	++	++	++	
Insekter		+++	++	+++	++	+++		
Hinnkräftor								++
Lövfoder (kvistar)		++	+		+	+	++	
Fiskfjäll			+				++	

Figur 2. Innehåll av växtmakrofossil och träkol i de analyserade anläggningarna. (+) ringa förekomst, + enstaka bitar, ++ god förekomst, +++ riklig förekomst

Litteratur

BERGGREN, G. 1969. *Atlas of seeds and small fruits of Northwest-European plant species with morphological descriptions*. Part 2: Cyperaceae. Swedish natural Science Research Council, Stockholm.

BERGGREN, G. 1981. *Atlas of seeds and small fruits of Northwest-European plant species with morphological descriptions*. Part 3: Salicaceae–Cruciferae. Swedish Museum of natural History, Stockholm.

Hemsida, Digital Seed Atlas of the Netherlands:
<http://seeds.eldoc.uu.nl/?pLanguage=en>

JACOMET, S. 2006. Identification of cereal remains from archaeological sites. Archaeobotany Lab, IPAS, Basel University. Opublicerat kompendium.

Mork, E. 1946. *Vedanatomy*.

SCHWEINGRUBER, F. H. 1978. *Microscopic Wood Anatomy*. Structural variability of stems and twigs in recent and subfossil woods from Central Europe. Zug, Switzerland.

SCHWEINGRUBER, F. H. 1990. *Anatomy of European woods*. Paul Haupt förlag, Bern, Stuttgart, Wien.

Hemsida, wood anatomy of Central European species:
www.woodanatomy.ch

Bilaga 6. Konserveringsrapport

OXIDER

Avlägsna - Skydda - Bevara

Konserveringsrapporter gällande föremål från St: Johannesgatan Uppsala

Max Jahrehorn
Rapport maj 2022
K21-339
OXIDER

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning.....	2
Mål.....	2
Syfte.....	2
Metod.....	2
Föremålsstatus.....	2
Konsivering.....	2
Konsiveringsrapporter.....	3
Trä, samlingsrapport.....	43
Läder, samlingsrapport	51

Omslagsbild: Slevblad, f.nr. 443.

Inledning

Materialet kommer från undersökningarna vid St: Johannesgatan, Uppsala.

Föremålen består av järn, cu-legering, ben, glas, bly, trä, läder samt garn.

Sammanlagt består fynden av 57 fyndposter.

Oxider har fått uppdraget att utföra konserveringsarbetet. Följande rapport avser arbetets utförande.

Mål

- Dokumentation av de olika föremålen
- Konservering av materialet
- Dokumentation av uppdraget

Syfte

Det övergripande syftet med konserveringsarbetet är att säkra materialet från fortsatt nedbrytning och öka läsbarheten. Föroreningar avlägsnas tills nivån för ursprunglig yta nås.

Metod

Varje föremål bedöms individuellt med fokus på läsbarhet och korrosionsgrad. För att säkerställa informationen innan konservering fotograferas materialet. Konserveringsmetoden väljs efter objektens status samt efter de föroreningar som vidhäftar dess ytor. Metoden skall vara skonsam mot föremålen.

Föremålsstatus

Föroreningarna och korrosionsprodukterna varierar i materialet, allt från tunt sittande jord till extremt hårda produkter. I några fall är ytorna svåravlästa på grund av krustbildningar eller föroreningar.

Konservering

Konserveringsmetoden valdes efter varje enskilt föremål, efter dess specifika status och nedbrytningsgrad.

Målet med konserveringen var att avlägsna föroreningar på ett sådant sätt att nivån nåddes till ursprunglig yta om möjligt. Arbetet fram dit var att tillföra så lite kemikalier som möjligt, i kombination med mekanisk rengöring. Behandlingen av det organiska materialet utfördes efter rengöringen med frystorkning under vakuum.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 61**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Pilspets**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 26,18g **Vikt ut:** 21,29g**Foto:** ja**Behandling:**

Pilspetsens ytor täcks av tunna föroreningar men på dess mitt finns ett mindre område som spjälkats loss. Dess holk är helt fylld.

Pilspetsen före konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Armborstpilen bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Dess holk undersöks och inget avvikande noteras. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Spetsen urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitropasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Pilspetsen efter konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 94**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Nyckel?**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 8,70g **Vikt ut:** 6,02g**Foto:** ja**Behandling:**

Detaljens ytor är lätt förorenade och några spridda lägre krutor är synliga, det finns en större på dess huvud.

Föremålet innan konservering.

Detaljen bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Föremålet urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

ytbehandling läggs i form av Dinitrotpasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Föremålet efter behandling.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 115**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Spik**Material:** Järn**Antal:** 2**Mått:****Vikt in:** 14,90g, 4,70g(kort) **Vikt ut:** 8,54/4,00g**Foto:** ja**Behandling:**

Den större spiken är helt innesluten i kraftigare krustbildningar, medan den mindres ytor har tunna föroreningar, dess huvud ser något stukad ut.

Delarna före och efter konservering.

Föremålen bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Spikarna urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitrolpasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 137**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Föremål:** Del av fot**Datum ut:** 2022-02-09**Material:** Glas**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 4,65g **Vikt ut:** 4,54g**Foto:** ja**Behandling:**

Fragmentets ytor täcks delvis av tunna föroreningar.

Delen innan och efter behandling.

Fragmentet rengörs med mjuk pensel under mikroskop, samt placeras i avjoniserat vatten för fortsatt rengöring samt urlakning. Dehydrering i steg om 25, 50, 75- och 95%-ig etanol med följande kontrollerad torkning. Ytskyddas med Paraloid B72 5% i toluen samt lufttorkas.

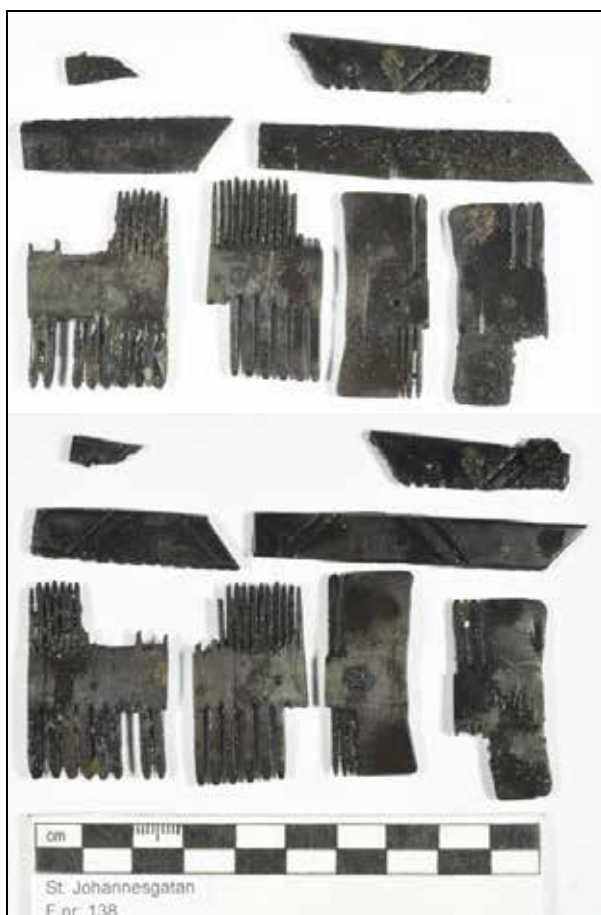
Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 138**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Föremål:** Dubbelkam**Datum ut:** 2022-02-09**Material:** Ben, järn**Antal:** 8+frag**Vikt in:** 16,88g (fuktig) **Vikt ut:** 15,46g**Foto:** ja**Behandling:**

Kammens olika delar har spridda föroreningar allt från tunna skikt till något mer kraftigare ansamlingar. Området mellan tänderna på några ställen i det närmaste helt fyllda. Nitarna har i det närmaste korroderat bort helt.

Delarna före konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

De två kortare stödskenorna har recenta brottytor likaså finns dessa brott på några av tändernas bas. Fyra lösa tandfragment samt två nitfragment av järn finns med i materialet. Delarna rengörs först under mikroskop med pensel och trästicka för att avlägsna de mer lösare föroreningarna. För att rengöra något djupare så används 70%-ig etanol och pensel. Delarna placeras för kontrollerad torkning. Nitarna av järn behandlas något med Dinol 25. Stödskenorna och mellanskivorna monteras ihop med Paraloid® B72 1:1 i aceton, lika så monteras lösa tänder och nitar som har en passande brottyta. Som ytskydd används en pasta av MCW/bivax som försiktigt poleras in i materialet.

Kammen efter behandling.

Hanteras varsamt

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 146**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Föremål:** Nyckel**Datum ut:** 2022-05-31**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 31,84g**Vikt ut:** 25,25g**Foto:** ja**Behandling:**

Nyckelns form är relativt tydlig dock är föroreningarna täta och innehåller en stor mängd spridda lägre krustor.

Nyckeln före konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Föremålet bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Nyckeln urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitropasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Nyckeln efter konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 147**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-02-09**Föremål:** Ring**Material:** Cu-legering**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 0,95g**Vikt ut:** 0,80g**Foto:** ja**Behandling:**

Ringen är kraftigt förorenad och har hårda spröda krustor över ytorna, inslag av koppar(II)klorid är synligt. Brottytorna i öppningen är av äldre datum.

Ringen innan behandling.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ringen rengörs mekaniskt under mikroskop med dentalverktyg och trästicka samt mjuk pensel, för att avlägsna hårdare föroreningar. Området vid öppningen är plan på bägge ändars utsidor och på de plana ytorna finns rester av lod kvar. Troligen har ringen varit pålödd på ett annat föremål.

För att nå något djupare så rengörs ytorna lätt med EDTA-diNa 1,5% samt följande urlakning i varmt avjoniserat vatten i flera bad. Dehydrering i 95%-ig etanol med följande kontrollerad torkning.

Behandling med BTA 3% i etanol, lufttorkning. Ytorna skyddas med Inkralack 3% i toluen samt lufttorkas.

Ringen efter behandling.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 156**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-02-09**Föremål:** Nål**Material:** Cu-legering**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 6,02g**Vikt ut:** 6,00g**Foto:** ja**Behandling:**

Nålens ytor täcks delvis av tunna föroreningar och bägge ändars brottytor är av äldre datum.

Nålen före konservering.

Nålen rengörs mekaniskt under mikroskop med dentalverktyg och trästicka samt mjuk pensel, för att avlägsna hårdare föroreningar. För att nå något djupare så rengörs ytorna lätt med EDTA-diNa 1,5%

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

samt följande urlakning i varmt avjoniserat vatten i flera bad. Dehydrering i 95%-ig etanol med följande kontrollerad torkning. Behandling med BTA 3% i etanol, lufttorkning. Ytorna skyddas med Inkralack 3% i toluen samt lufttorkas.

Nålen efter konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 159**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Kniv**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 11,13g**Vikt ut:** 7,76g**Foto:** ja**Behandling:**

Knivens ytor har tunna föroreningar och en spridd bild av lägre krustor, dess böjda område är av äldre datum.

Kniven före konservering.

Kniven bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blästrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

avlägsnas. Kniven urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitrolpasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Kniven efter konservering.

Konsveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 160**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Lekare**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 22,82g**Vikt ut:** 19,78g**Foto:** ja**Behandling:**

Föremålet har en tät och jämn korroderad yta, med inslag av lägre krutor. Dess hål är helt öppet.

Detaljen innan behandling.

Föremålet bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Detaljen urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitrolpasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Detaljen efter konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 170**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Föremål:** Detalj**Datum ut:** 2022-05-31**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 54,16g **Vikt ut:** 45,63g**Foto:** ja**Behandling:**

Föremålet är helt innesluten i täta, hårda och jämna krustor, en möjlig spets är synlig.

Föremålet innan konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Delen bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blästrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Föremålet urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blästras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitropasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Detaljen efter konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 173**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Föremål:** Föremål, spik?**Datum ut:** 2022-05-31**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 124,17g**Vikt ut:** 55,65g**Foto:** ja**Behandling:**

Föremålet är helt inneslutet i mycket hårda föroreningar och korrosionsförloppet bedöms vara omfattande, då med en mängd större krustor och inbakade stenar.

Föremålet före konservering.

Delen bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Föremålet urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

ytbehandling läggs i form av Dinitropasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Detaljen efter behandling.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 217**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Föremål:** Eldstål**Datum ut:** 2022-05-31**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 57,92g**Vikt ut:** 44,13g**Foto:** ja**Behandling:**

Eldstålet har en tydlig form dock har dess ytor en omfattande lägre krustbildning.

Eldstålet före konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Föremålet bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Eldstålet urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitrotpasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Eldstålet efter konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 279**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Föremål:** Kniv**Datum ut:** 2022-05-31**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 67,62g**Vikt ut:** 36,40g**Foto:** ja**Behandling:**

Dolkens ytor, då främst dess blad täcks av kraftiga föroreningar med inslag av kolfragment. Dess tången är något renare och de ytor som exponeras tycks vara kraftigt korroderade.

Kniven innan behandling.

Kniven bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

avlägsnas. Föremålet urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitrolpasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Kniven efter konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 280**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Kniv**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 27,30g**Vikt ut:** 20,02g**Foto:** ja**Behandling:**

Föremålet är i stort sätt helt innesluten i föroreningar, en möjlig spets skymtas.

Kniven före konservering.

Föremålet bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Fragment av dess petrifierade träskaft lämnas in situ. Kniven urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitrolpasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Kniven efter konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 325**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Föremål:** Garn**Datum ut:** 2022-02-09**Material:****Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 0,24g (fuktig) **Vikt ut:** 0,05g**Foto:** ja**Behandling:**

Materialet är lätt förorenat.

Fragmentet innan och efter behandling.

Fragmentet rengörs försiktigt i vattenbad med spruta och placeras för lufttorkning.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 329**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Brodd**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 30,30g**Vikt ut:** 23,08g**Foto:** ja**Behandling:**

Broddens form kan skimras under föroreningarna och lägre ansamlingarna av spridda krustor noteras.

Brodden innan behandling.

Föremålet bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Brodden urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

ytbehandling läggs i form av Dinitrotpasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Brodden efter behandling.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 334**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-02-09**Föremål:** Kam, del av**Material:** Ben, järn**Antal:** 1+1 frag**Mått:****Vikt in:** 4,66g (fuktig) **Vikt ut:** 4,30g**Foto:** ja**Behandling:**

Delarna är relativt rena dock syns några mindre spridda föroreningar samt en lägre krustbildning kring nitarna. I sedimentet finns ett mindre fragment vars placering är nära ena sidan med nitarna.

Delen före konservering, pilen markerar platsen för det lösa fragmentet.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Delarna rengörs först under mikroskop med pensel och trästicka för att avlägsna de mer lösare föroreningarna. För att rengöra något djupare så används 70%-ig etanol och pensel. Delarna placeras för kontrollerad torkning. Nitarna av järn behandlas något med Dinol 25. Fragmentet monteras åter med Paraloid® B72 1:1 i aceton. Som ytskydd används en pasta av MCW/bivax som försiktigt poleras in i materialet.

Kammen efter konservering.

Hanteras varsamt

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 432**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Garn**Material:****Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 7g (fuktig) **Vikt ut:** 1,7g**Foto:** ja**Behandling:**

Materialet är lätt förorenat.

Fragmenten innan och efter behandling.

Fragmenten separeras försiktigt i vattenbad och rengörs med duschspruta och placeras för kortare urlakning i vatten som skiftas i ett par omgångar. Vidare behandlas materialet med PEG 400 5% under minst 3 veckor, fryses sedan ner till -30°C med följande frystorkning under vakuum.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 437**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Föremål:** Dubbelkam**Datum ut:** 2022-02-09**Material:** Ben, järn**Antal:** 5 delar**Vikt in:** 10,51g (fuktig) **Vikt ut:** 8,75g**Foto:** ja**Behandling:**

Kammens olika delar har spridda föroreningar allt från tunna skikt till något mer kraftigare ansamlingar. Området mellan tänderna på några ställen i det närmaste helt fyllda. Nitarna har i det närmaste korroderat bort helt.

Kammen före konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Delarna rengörs först under mikroskop med pensel och trästicka för att avlägsna de mer lösare föroreningarna. För att rengöra något djupare så används 70%-ig etanol och pensel. Delarna placeras för kontrollerad torkning. Nitarna av järn behandlas något med Dinol 25. Stödskenorna och mellanskivorna monteras ihop med Paraloid® B72 1:1 i aceton, lika så monteras en lös tand. Som ytskydd används en pasta av MCW/bivax som försiktigt poleras in i materialet.

Kammen efter konservering och montering.

Hanteras varsamt

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 438**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Föremål:** Sax**Datum ut:** 2022-05-31**Material:** Järn**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 21,41g**Vikt ut:** 12,38g**Foto:** ja**Behandling:**

Saxens fyra utskott är tydliga men dess ytor täcks helt av sandblandade föroreningar med inslag av mindre gruskorn.

Saxen före konservering.

Föremålet bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Saxen urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitrolpasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Saxen är mycket hårt korroderad.

Saxen efter konservering

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** 443**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Slev**Material:** Järn, mässing**Antal:** 1**Mått:****Vikt in:** 177,23g**Vikt ut:** 156,21g**Foto:** ja**Behandling:**

Slevens ytor har kraftiga ansamlingar av täta hårda lägre krustor och dess blad har inslag av mässing. Skadorna på föremålet tycks vara av äldre datum.

Sleven före konservering.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Föremålet bearbetades under mikroskop med skalpell och dentalverktyg. Efter denna grövre rengöring så blåstrades ytorna med aluminiumoxid, där korrosionsprodukter av hårdare och tätare karaktär avlägsnas. Slevan urlakades med natriumhydroxid (NaOH) kring en nivå av pH 11, till dess att kloridhalten är obefintlig i lakvätskan. NaOH avlägsnas genom lakning i ljummet avjoniserat vatten. Vidare dehydrering med 95%-ig etanol samt torkas.

För att avlägsna och jämna ytorna ytterligare från föroreningar, blåstras ytorna återigen, då med glaspärlor. Dehydrering i etanol samt en kontrollerad torkning. Behandlingen avslutas med att en ytbehandling läggs i form av Dinitropasta som penslas över ytorna, senare appliceras mikrokristallint vax i pastaform.

Krustorna är mycket hårda och en del lämnas kvar på ytorna för att inte störa underliggande strukturer. Mässingsbladet är fastnitat med tre mässingsnitar.

Slevan efter behandling.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** Se lista**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Olika föremål av trä**Material:** Trä**Antal:** 17**Mått:****Vikt in/ut:** Se lista**Foto:** ja**Behandling:**

Materialet anlände fuktiga förpackade i större påsar eller av typen minigrip. Inledningsvis förpackades föremålen om i rent vatten. Nästa steg var att fotografera objekten och normalt då med två bilder, fram och baksida. Det finns föremål som i det närmaste inte tål någon hantering och i dessa fall begränsades dokumentationen. Träföremålens status varierar allt ifrån stabila detaljer till de som är svårhanterliga och ömtåliga. I samband med fotograferingen vägdes och rengjordes föremålen. Vid rengöringen beaktades aspekter så som ömtåliga ytor eller andra försvagningar och rengöringsmetoden valdes därefter. Normalt med pensel och mindre handhållen duschspruta. Efter rengöringen placerades materialet åter i rent vatten för vidare urlakning, med ett par följande vattenbyte, under några månaders tid. Materialet rengörs innan de behandlas med PEG 400 12% under minst 2-4 månader och fryses sedan ner till -30°C, med följande frystorkning under vakuum.

Efter frystorkning fotograferades föremålen och ytorna rengjordes lätt med t.ex. mjuk pensel, samt vägdes för att få en vikt efter konservering. Materialet förpackades i märkta fyndaskar.

Konserverat material före och efter konservering:

F.nr: 82

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 118

F.nr: 178

F.nr: 232

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 233

F.nr: 240

F.nr: 241

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 300

F.nr: 309

F.nr: 424

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 483

F.nr: 484

F.nr: 485

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 486

F.nr: 487

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 488

F.nr: 489

Detalj fotografi på lockets bomärke.

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Fyndlista trä, St: Johannesgatan, Uppsala

K21-339

F.nr:	Föremål:	Vikt in/g:	Vikt ut/g:
82	Plugg	5	1
118	Laggkärl	98	29
178	Knävel	70	26
232	Laggkärl	138	42
233	Handtag/låsanordning	40	19
240	Laggkärl	549	198
241	Tunnband?	30	12
300	Föremål	13	6
309	Skål, del av	29	7
424	Föremål	26	8
483	Tunnlock	547	180
484	Laggstav	1792	775
485	Laggstav	1037	399
486	Tunnlock	793	278
487	Tunnlock	263	71
488	Tunnlock	1345	626
489	Tunnlock	3797	1170

Konsveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Ort/Anläggning: St: Johannesgatan, Uppsala**Fynd nr:** Se lista**Kontaktperson:** Malin Lucas, Upplandsmuseet**Kons nr:****Datum in:** 2021-04-15**Datum ut:** 2022-05-31**Föremål:** Olika föremål av läder**Material:** Läder**Antal:** 18**Mått:****Vikt in/ut:** Se lista**Foto:** ja**Behandling:**

Materialet anlände fuktiga förpackade i större påsar eller av typen minigrip. Inledningsvis förpackades föremålen om i rent vatten. Nästa steg var att fotografera objekten och normalt då med två bilder, fram och baksida. Det finns föremål som i det närmaste inte tål någon hantering och i dessa fall begränsades dokumentationen. Läderföremålens status varierar allt ifrån stabila detaljer till de som är svårhanterliga och mycket ömtåliga och har fallit isär eller var på väg.

Vid rengöringen beaktades aspekter så som ömtåliga ytor eller andra försvagningar och rengöringsmetoden valdes därefter. Normalt med pensel och mindre handhållen duschspruta. Efter rengöringen placerades materialet åter i rent vatten för vidare urlakning, med ett par följande vattenbyte, under några månaders tid. Materialet rengörs innan de behandlas med PEG 400 20% under minst 2-3 månader och fryses sedan ner till -30°C, med följande frystorkning under vakuum.

Efter frystorkning fotograferades föremålen och ytorna rengjordes lätt med t.ex. mjuk pensel, samt vägdes för att få en vikt efter konservering. Materialet förpackades i märkta fyndaskar.

Konsvererat material före och efter konservering:

F.nr: 67

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 68

F.nr: 78

F.nr: 79

Konserveringsrapport

MJ

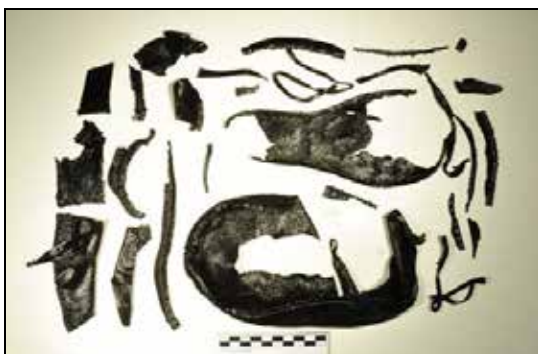
Rapport id: K21-339

F.nr: 107

F.nr: 108

F.nr: 116

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 117. Detaljfotografi påpräglat mönster.

F.nr: 131

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 222

F.nr: 226

F.nr: 239

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 283

F.nr: 284

F.nr: 420

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

F.nr: 421

F.nr: 429

F.nr: 431

Konserveringsrapport

MJ

Rapport id: K21-339

Fyndlista läder, St: Johannesgatan, Uppsala

K21-339

F.nr:	Föremål:	Vikt in/g:	Vikt ut/g:
67	Sko	37	17
68	Handske	1	1
78	Sko	52	24
79	Sko	48	24
107	Sko	11	6
108	Sko	37	18
116	Sko	109	55
117	Sko?	65	33
131	Handske?	20	10
222	Sko?	32	14
226	Sko	30	16
239	Sko	110	55
283	Sko	92	41
284	Sko	32	13
420	Sko	24	12
421	Rem	4	1
429	Sko	57	26
431	Sko	121	55

OXIDER

Avlägsna - Skydda - Bevara

OXIDER AB
Bragegatan 1
392 45 Kalmar

www.oxider.se

Telefon: 0722 47 58 58

E-post: max.jahrehorn@oxider.se